

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିବେଦନ
ସାଧାରଣ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 ବର୍ଷ 2015

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିବେଦନ

ସାଧାରଣ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2 ବର୍ଷ 2015

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ
ମୁଖବନ୍ଧ		iii
ଅଧ୍ୟାୟ I : ଉପକ୍ରମ		
ଉପକ୍ରମ	1	1-8
ଅଧ୍ୟାୟ II : ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା		
ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ		
ଓଡ଼ିଶାରେ କନ୍ୟାସତ୍ତାନର ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାର ରୂପାୟନ	2.1	9-32
ଅଧ୍ୟାୟ III : ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା		
ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ		
ସାଂସଦ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	3.1	33-41
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, ମତ୍ସ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ		
ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚ୍ଛେଦନା	3.2	42-53
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ		
ରାଜ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବିନିୟମନ	3.3	54-62
ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି/ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଳଘ୍ନ ସଂପ୍ରଦାୟ ଓ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ		
ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଶକ୍ତକରଣ ଏବଂ ଜାବିକା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	3.4	62-72
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଏବଂ ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ		
ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି	3.5	72-79
ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଭାଗ		
ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ	3.6	79-91
ଆଇନ୍ ବିଭାଗ		
ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛେଦନା	3.7	91-96
ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ		
ପୁରୀରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି : 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟୟ	3.8	96-99
ଗୃହ ଏବଂ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ		
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଅଙ୍ଗାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନିୟମିତ ଅନୁମୋଦନ	3.9	99-105

ବିଷୟବସ୍ତୁ		ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
		ଅନୁଛେଦ	ଅନୁଛେଦ
ପରିଶିଷ୍ଟ			
3.1.1	ବିଭାଜିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ	3.1.4.2	107
3.1.2	ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ହେଉଥିବା ଜୋରିମାନା ରାଶିର ବିବରଣ	3.1.5.2	108
3.1.3	ସୁପାରିଶ ତାରିଖଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ	3.1.5.3	109
3.1.4	ଅସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ	3.1.5.4	110
3.2.1	ନମୁନା ସୂଚିତର ବିବରଣ	3.2.1	111-113
3.3.1	40ଟି ନମୁନା ଘରୋଇ ହସ୍ତିଚାଳର ତାଲିକା	3.3.1	114
3.3.2	ବିନା ତନଖିରେ ଡିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକରଣ ନବୀକରଣ	3.3.3.1	115
3.3.3	ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଖବର ନଜଣାଇବାର ବିବରଣ	3.3.3.2	116
3.3.4	ମେଡିକାଲ ଏବଂ ପାରାମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବା ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ବିବରଣ	3.3.3.3	117-118
3.3.5 କ	ନର୍ସିଂ ହୋମ/ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ଜମିର ତାଲିକା ଯାହାକୁ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅପବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା	3.3.6.2	119-120
3.3.5 ଖ	ନର୍ସିଂ ହୋମ/ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅପବ୍ୟବହୃତ ସରକାରୀ ଜମିର ବିବରଣ ଯାହାକି ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା	3.3.6.2	121
3.3.5 ଗ	ନର୍ସିଂ ହୋମ/ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିର ବିବରଣ ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁଦିନଧରି ଚାଲୁରହିଥିଲା ଯାହାକି ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା	3.3.6.2	122
3.6.1	ଓକାକ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ	3.6.1	123
3.6.2	ଆର୍ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାପିତ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭେଦର ବିବରଣ	3.6.2.2	124
3.6.3	ଓଶ୍ୱାସ ପରିଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ବାସ୍ତବ ଦିନ ତୁଳନାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ସମାପ୍ତର ବିବରଣ	3.6.4.1	125
3.6.4	ସନ/ ଏଏମ୍ଡି/ ଇଞ୍ଜେଲ ପ୍ରୋସେସର ଲାଇସେନ୍ସର ଖର୍ଚ୍ଚର ବିବରଣ	3.6.6.2	126
3.6.5	କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟରେ ବିଳମ୍ବର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣ	3.6.6.6	127
3.7.1	ଭାଗଚାଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିବା କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିବରଣ	3.7.3.4	128
	ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦ କୋଷ		129-132

ମୁଖବନ୍ଧ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସାଧାରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସେବା ଅଧିକାର ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ, ସାମ୍ବ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, ମହାସ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟ ଓ ପଛୁଆବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ, ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା, ଆଇନ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ।

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସାଧାରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ ସେବା ଅଧିକାର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ-ଗୃହ, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ, ଶ୍ରମ ଓ ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ବାମା, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା, ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ, ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଶାସନ, କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଯୁବ ସେବା, ସଂସ୍କୃତି, ସୂଚନା ଏବଂ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ, ସଂସଦାୟ ବ୍ୟାପାର, ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ, ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ, ଅର୍ଥ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗ ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ବର୍ଷିକ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଅଣାଯାଇଛି, ଯାହାକି ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଧାନକୁ ଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ପ୍ରତିବେଦନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ତଥା 2013-14 ବର୍ଷରେ ହିସାବର ସମାକ୍ଷାର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଧାନକୁ ଆସିଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଷୟକୁ ମଧ୍ୟ ଦରକାର ମୁତାବକ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁଦିତ ପାଠାନ୍ତରେ ଯଦି କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜେ, ତେବେ ଇଂରାଜୀ ପାଠାନ୍ତକୁ ପ୍ରମାଣିକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ବିଧେୟ ।

ଅଧ୍ୟାୟ I

ଉପକ୍ରମ

ଅଧ୍ୟାୟ I

ଉପକ୍ରମ

1.1 ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ସମ୍ପର୍କରେ

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ଏହି ରିପୋର୍ଟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବଛାବଛା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ କ୍ରିୟାକଳାପର ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାରୁ ଉଦ୍‌ଭୂତ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଟେ ।

ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳକୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାର ଧ୍ୟାନକୁ ଆଣିବା ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରତିବେଦନର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବେଦନ ପାଇଁ ବାସ୍ତବତା, କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ସଭାବ, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ଏବଂ ମହତ୍ୱ ସହ ଅନୁପାତକ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ସମାକ୍ଷା ଉପଲକ୍ଷି ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନୀତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଗଠନ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ଆଶା କରାଯାଏ, ଯାହାକି ସଂଗଠନର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଉନ୍ନତି କରିବ ଏବଂ ଭଲ ଶାସନ ରୀତିରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ସମାକ୍ଷିତ ସଭାର ବ୍ୟୟ, ପ୍ରାପ୍ତି, ଆସ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କିତ ହିସାବ ପରୀକ୍ଷାରେ, ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନୀତି, ନିୟମାବଳୀ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଆବେଗ ଏବଂ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଏ ।

ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ପରୀକ୍ଷା କରେ ଯେ ଆର୍ଥିକ, ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିମ୍ବା ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ହାସଲ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ I ରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ସିନ୍ଧାନ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି । ଅଧ୍ୟାୟ II ରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ସିନ୍ଧାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଅଧ୍ୟାୟ III ରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଉପରେ ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଅଣାଯାଇଅଛି ଯାହାକି 2013-14 ତଥା ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଧ୍ୟାନକୁ ଆସିଥିଲା କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ପ୍ରତିବେଦନରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । 2013-14 ବର୍ଷ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟକୁ ମଧ୍ୟ ଦରକାର ମୁତାବକ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି ।

1.2 ସମାକ୍ଷିତ ସଭାର ପାର୍ଶ୍ୱଚ୍ଚିତ୍ର

ରାଜ୍ୟରେ ସଚ୍ଚିବାଳୟ ସ୍ତରରେ 38 ଟି ବିଭାଗ ଅଛି ଯାହାକି ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ/ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ/କମିଶନର ତଥା ସଚ୍ଚିବ ଅଧକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଅଧକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 24 ଟି ବିଭାଗ ସମେତ ପିଏସ୍‌ସ୍/ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ସଂସ୍ଥା/ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା ଏହି ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମହାଲେଖାକାର(ସାଧାରଣ ଏବଂ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର) କ୍ଷ ସମାକ୍ଷା ଅଧିନରେ ଅଛି ।

2013-14 ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟୟର ତୁଳନାତ୍ମକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ 1.1 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 1.1: 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟୟର ବୃଦ୍ଧିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିବରଣୀ	2011-12			2012-13			2013-14		
	ଯୋଜନା	ଅଣଯୋଜନା	ମୋଟ	ଯୋଜନା	ଅଣଯୋଜନା	ମୋଟ	ଯୋଜନା	ଅଣଯୋଜନା	ମୋଟ
ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ									
ସାଧାରଣ ସେବା	80.38	10848.20	10928.58	79.44	12343.82	12423.26	151.76	13537.65	13689.41
ସାମାଜିକ ସେବା	5568.84	8769.23	14338.07	6629.47	8347.09	14976.56	8642.47	10079.08	18721.55
ଆର୍ଥିକ ସେବା	4070.54	4661.93	8732.47	4883.42	5312.82	10196.24	6213.46	6101.13	12314.59
ସହାୟକ ଅନୁଦାନ	#	661.11	661.11	#	641.49	641.49	#	892.20	892.20
ମୋଟ	9719.76	24940.47	34660.23	11592.33	26645.22	38237.55	15007.69	30610.06	45617.75
ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ									
ପୁଞ୍ଜି ଖର୍ଚ୍ଚ	4435.43	60.66	4496.09	5603.52	18.66	5622.18	7598.59	157.81	7756.40
କରଜ ଏବଂ ଅଗ୍ରମ ବିତରଣ	2.34	618.67	621.01	140.98	75.04	216.02	#	#	463.55
ସରକାରୀ ରକ୍ଷା ପରିଶୋଧ	#	#	2327.76	#	#	3179.86	*	*	2293.22
ସରକାରୀ ହିସାବ ବିତରଣ	#	#	14022.62	#	#	24886.31	*	*	31256.60
ମୋଟ	4437.77	679.33	21467.48	5744.50	93.70	33904.37	**	**	41769.77
ସମୁଦାୟ	14157.53	25619.80	56127.71	17336.83	26738.92	72141.92	**	**	87387.52

ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଯୋଜନା ଓ ଅଣ-ଯୋଜନା ପାଇଁ ଅଙ୍କ ନଥିଲା

* ସରକାରୀ ରକ୍ଷା ଏବଂ ସରକାରୀ ହିସାବ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯୋଜନା ଓ ଅଣଯୋଜନା ଭାବରେ ଅଲଗା କରାଯାଇନାହିଁ।

** ଉପରେ ସଂଖ୍ୟା ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ ସର୍ବମୋଟ ହିସାବ କରାଯାଇନାହିଁ

(ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ)

1.3 ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକାର

ସିଏଜିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକାରକୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଳେବ 149 ଓ 151 ଏବଂ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଓ ଚାକିରୀର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ 1971 ରୁ ଅଣାଯାଇଛି । ସିଏଜିଏସ୍ (ଡିପିସି) ଅଧିନିୟମ 1971 ର ଧାରା 13¹ ଅଧିନରେ, ସିଏଜିଏସ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୟ ସମାକ୍ଷା କରନ୍ତି । 42 ଟି ସାୟର ସଂସ୍ଥା²ର ସିଏଜିଏସ୍ ଏକାକୀ ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି ଯାହାକି ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 (1) ଏବଂ 19 (3) ଅଧିନରେ ସମାକ୍ଷା ହୁଅନ୍ତି । ଡିପିସି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19(1) ଅଧିନରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କରାଯାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସାରତଃ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ଦିଆଯାଇଥିବା 184 ଟି ଅନ୍ୟ ସାୟର ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ସିଏଜିଏସ୍ ସମାକ୍ଷା କରନ୍ତି । ପଞ୍ଚାୟତୀରାଜ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ (ପିଆରଆଇ) ଓ ସହରୀ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା (ୟୁଏଲ୍‌ସି) ଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଏସ୍ ସମାକ୍ଷା ଅଧିକାରୀତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ଯେହେତୁ ୟୁଏଲ୍‌ସି ଏବଂ ପିଆରଆଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ପାଣ୍ଠି ସମାକ୍ଷାକୁ ପ୍ରାୟୋଗିକ ଦିଗଦର୍ଶନ ସମର୍ପଣ (ଟିଜିଏସ୍) ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସିଏଜିଏସ୍ ଭାର ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ନୀତି ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷମାପତ୍ର ଏବଂ ରେଗୁଲେସନ୍ ଅନ୍ ଅତିରିକ୍ତ ଏକ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ 2007 ରେ ବିହିତ କରାଯାଇଅଛି ।

¹ (i) ରାଜ୍ୟର ଏକତ୍ରୀକୃତ ନିଧିରୁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ,(ii) ଆକର୍ଷକତା ନିଧି ଓ ସରକାରଙ୍କ ହିସାବ ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ (iii) ସମସ୍ତ ବ୍ୟାପାର, ନିର୍ମାଣ, ଲାଭ ଓ କ୍ଷତି ହିସାବ, ସବୁଜନ ଫଣ୍ଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୌଣ ହିସାବର ସମାକ୍ଷା

² 30 ଟି ଜିଲ୍ଲା ବୈଧ ସେବାକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ବୈଧ, ସେବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଓଡ଼ିଶା ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ, ରାଜ୍ୟ ମହିଳା କମିଶନ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ

1.4 ସମାକ୍ଷାର ଯୋଜନା ଏବଂ ସମ୍ମାନନ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁନିଟର ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟ, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ସମାଲୋଚନାମୂଳକ/ ଜଟିଳତା, ଅର୍ପିତ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଷ୍ଟେକହୋଲ୍ଡରଙ୍କର ବ୍ୟାପାର ଏବଂ ଏହିପରି ରିସ୍କର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ବିଭାଗ / ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ରିସ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ବେଳେ ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ । ଏହି ରିସ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ଆଧାର କରି, ସମାକ୍ଷାର ବାରମ୍ବାରତା ଏବଂ ମାତ୍ରାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ । ଏହି ରିସ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ଆଧାର କରି, ସମାକ୍ଷା ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବାର୍ଷିକ ସମାକ୍ଷା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁନିଟର ସମାକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ହେଲା ପରେ, ସମାକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକ ଯାହାକି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ, ସଭାର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଏ । ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ପାଇବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ଉତ୍ତର ଉପଲକ୍ଷ କରିବା ପାଇଁ ସଭାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ତୁଟାଯାଏ କିମ୍ବା ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ପୁନଃ ପଦକ୍ଷେପ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ ଯାହାକି ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁସାରେ ମାନ୍ୟତା ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ।

1.5 ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପାଦନ ସମାକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି । ନିର୍ବାହକମାନେ ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ଏବଂ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଅଭିଳାଷ ନେଇ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ପରିକଳ୍ପନାର ସମାକ୍ଷା କରି ଉପଯୁକ୍ତ ସୁପାରିଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

1.5.1 ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନସାକ୍ଷାନୁବନ୍ଧନ ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାର ରୂପାୟନ

2011 ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ଶୂନ୍ୟ ରୁ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ପିଲାମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନସଂଖ୍ୟାର 36.52 ପ୍ରତିଶତ, ଯେଉଁଥିରୁ 49.09 ପ୍ରତିଶତ ବାଳିକା । 2001 ରୁ 2011 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଲିଙ୍ଗାନୁପାତ 953 ରୁ 941 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷରତା ହାର 65.46 ପ୍ରତିଶତ ଥିବାବେଳେ, ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଏହା 62.46 ରହିଅଛି । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଜନ୍ମା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁହାର 1000 ରେ ଜନ୍ମିତ ଶିଶୁ 74 ଥିଲାବେଳେ ବାଳକ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁହାର 70 ରହିଥିଲା ।

ଶିଶୁମାନଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏସ୍ପିଏସ୍ପି) 2009-12 ସମସ୍ତ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ହେଁ, ବାଳିକା ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ନୀତି 2014, ଜୁନ୍ 2014 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । କନ୍ୟାଭୂଷଣ ହତ୍ୟାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଗର୍ଭଧାରଣାପୂର୍ବ ଓ ପ୍ରସୂତାପୂର୍ବ ନିଦାନ କୌଶଳ ଅଧିନିୟମ (ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି ଆକ୍ଟ)ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ।

ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟରେ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ବିଷମତା ରହିଛି ତେବେ ବି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷତଃ ଶିଶୁକନ୍ୟା/ବାଳିକା ମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପୁଷ୍ଟିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶତପ୍ରତିଶତ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ, ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ସେବା (ଆଇସିଡିଏସ୍) ଅଧିନରେ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିପିଓ) ଗୁଡ଼ିକରେ 14,651 ଜଣ ବାଳିକା ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କୁପୋଷଣର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ ତେବେ ବି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟର କ୍ୟାଲୋରି/ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ଗୁଣାତ୍ମକମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଉନଥିଲା ।

କିଶୋରୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସରକାର/ କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା (କେଏସ୍‌ସ୍‌ଆଇ) ପରିକଳ୍ପନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା, ଯେହେତୁ 9.38 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀ ଉଚ୍ଚ ପରିକଳ୍ପନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ, 2,516 ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନିଜସ୍ୱ ଘର ନଥିଲା, 7,497 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଶୌଚାଳୟ ନଥିଲା ଏବଂ 18,616 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଚେରୀ ନଥିଲା । ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁଠାରେ କିଶୋରୀବାଳିକାମାନେ ପଢ଼ନ୍ତି, ସେଠାରେ 220 ଓ 2201 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ୍ରମଶଃ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଶୌଚାଳୟ ଓ ପାଚେରୀ ନଥିଲା ।

2009-10 ମସିହାରେ, ପ୍ରଥମରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 17.80 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 2013-14 ମସିହାରେ ପଞ୍ଚମରୁ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମାତ୍ର 14.22 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ସେମାନଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଯୋଗାଣରେ ବିଳମ୍ବ / ଅଭାବ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ପରିଚାଳିତ 182 ଟି କସ୍ତୁର୍ବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ (କେଜିବିଭି) ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା 78 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 52 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବହେଳିତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଛାତ୍ରାବାସ ଗୃହ ନଥିଲା । ସେହିପରି 1,514 ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ଜନଜାତି ଛାତ୍ରାବାସ ମଧ୍ୟରୁ, 803 ଟି ଛାତ୍ରାବାସ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାବେଳେ 711 ଟି ଛାତ୍ରାବାସର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସ୍ତରରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଯୋଜନାର ରୂପାୟନରେ, ରାଜ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା କାରଣ 2009 ରୁ 2014 ମସିହାରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 4.91 ଲକ୍ଷ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ବାଳିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 3.58 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା 107 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1)

1.6 ଅନୁପାଳନ ସମାକ୍ଷାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

1.6.1 ସାଂସଦ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ସାଂସଦମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଗୃହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ ନକରି 806 ଟି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ/ ଯୋଜନା (16 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅନୁମୋଦିତ କରିଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ 2010-13 ମଧ୍ୟରେ 11.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପୁନଶ୍ଚ ପାଣ୍ଠି ବରାଦ କରିବା ଫଳରେ 29.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା ରହିଗଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜିଆଇଏ କିସ୍ତିକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ହିସାବ ଖାତାରେ ଅଗ୍ରିମକୁ ରୁଢ଼ାନ୍ତ ବ୍ୟୟ ଭାବରେ ଦରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 57.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ପୂର୍ବତନ ସାଂସଦମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବା ବଳକା ରାଶି ଫେରସ୍ତ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଚାରୋଟି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ 4.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ 63.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚାର୍ଜ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅସମାପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 25.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଆଇଏମ୍‌ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କିମ୍ବା ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇନଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଆଇଏମ୍‌ଏମ୍‌ଏମ୍ ଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟର ସମାକ୍ଷା କରୁଥିବା ତିସିମାନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ତିସି ଏବଂ ଆଇଏମ୍‌ଏମ୍‌ଏମ୍ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ପରାମର୍ଶର ଅଭାବ ଥିଲା । 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ

ବିଭାଗ ଏମ୍ପିଲ୍ୟାଭ୍ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସରକମିନ୍ ତଦନ୍ତ ଏବଂ ଗୁଣାବତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ନିରୀକ୍ଷଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1)

1.6.2 ଚୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା

ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍‌ଏଚ୍ ନିୟମାବଳୀ 1998 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଯାଳନ ରାଜ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ ନିଦାନ କେନ୍ଦ୍ରମାନେ ଏସପିସିବିରୁ ପ୍ରାୟକରଣ ନ ଆଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କର ସାମ୍ବୁଧ୍ୟ ସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାରଣ ମିଶ୍ରଣ, ସଂଗ୍ରହ ଓ ପରିଚାଳନା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍‌ଏଚ୍ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ । ନିୟମ ମୁତାବକ, ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ର ପଚିକରଣ, ଭଣ୍ଡାରଣ ଏବଂ ପରିବହନ ଅନୁଯାଳନ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏସପିସିବି ଏହାର ଅନୁଯାଳନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲା । ପରିଚାଳନା କରାଯାଇନଥିବା ଜଳ/ ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ମୁନିସିପାଲିଟି ନାଳକୁ ଛଡ଼ା ଯାଇ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ କରାଯାଉଥିଲା । ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ନିକାଶ ଉପକରଣ/ ଭିଡିଭୁମି ଓ ସୁବିଧା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପରିବର୍ତ୍ତନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଦିଲା ଥିଲା ଓ ନିୟମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ଅଧିକ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2)

1.6.3 ରାଜ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବିନିୟମନ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିଡିସଂରଚନା, ସେବା ଏବଂ ଗୁଣାବତ୍ତା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିରକୃତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 976 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟର (ସମୁଦାୟର 65 ପ୍ରତିଶତ) ପଞ୍ଜିକରଣ/ ଲାଇସେନ୍ସର ଅବଧି 1 ରୁ 17 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୁରୁ ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ନବୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା । ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ/ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି ତାତାବେସ୍ ପରିଚାଳିତ କରୁନଥିଲେ । ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଯାଳନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟତଃ ଅଭାବ ଥିଲା । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିବାର ଏକା ପ୍ରକାରର ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟର ହାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା । କିଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ନର୍ସିଙ୍ଗ ହୋମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ରିହାତି ଦରରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଶାଳନା ପ୍ରାୟତଃ ନଥିଲା । ପ୍ରାବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

1.6.4 ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଶକ୍ତିକରଣ ଏବଂ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମ୍‌ସି) କ୍ଷ ୦ାରୁ ଅନୁମୋଦନ ନକରି 2011-14 ପାଇଁ 31.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମର୍ଥନ ଯୁନିଟ୍‌ଠାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିପିଏମ୍‌ସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରା ନଯିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆନଯିବା (ନଅ), ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ନହେବା (79) ଭଳି ମାମଲା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ନହେବାରୁ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପରେ 28.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 516 ପରିବାର ଫାଇଦା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

33.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 122 ଟି ଡ୍ରିପ୍ କିଟ୍ ଏବଂ ଛଅଟି ପୋଲି ହାଉସ କମ୍ ସଂସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 122 ଟି ଗରିବ ପରିବାର ଅଭିଲକ୍ଷିତ ଫାଇଦା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଟିଡିଏ) କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା ନକରିବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସମାପ୍ତ ହୋଇ ରହିଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା ଆଦୌ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ

ଗୋଷ୍ଠିମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଫାଇଦା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ । ଆଇଟିଏମାନେ କୃଷି ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହାଫଳରେ 1,215 ପରିବାରଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଆୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ଆଇଟିଏମାନେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । ଆଇଟିଏ/ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (ଭିଡିସି) ମାନଙ୍କ ପାଖରେ 67.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 544 ଟି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (29 ପ୍ରତିଶତ) କମ୍ ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । କୃଷି ଓ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 1,800 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଅନୌପଚାରିକ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ 1,368 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 46 ଟି ଭିଡିସି 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ ସୂଚୀ କରିଥିଲେ ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 35 ଟି ଭିଡିସିଙ୍କ ଠାରୁ 0.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ କରାଯାଇଥିଲା ଓ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଗୋଷ୍ଠୀ ଉତ୍ସବ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରୂପାନ୍ତର ନକରିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉପରେ 31.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ ବୋଧ୍ୟ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଡିପିଏମ୍‌ସି ବୈଠକ ନିୟମିତ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା ନହେବାରୁ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ, ଯତ୍ନପାତ୍ର ଦରକାର ଏବଂ କୁଣ୍ଠ ଏବଂ ସେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଦେଶନେଶ ସଠିକ ଭାବରେ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଭିଡିସିମାନଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠି ନିର୍ଗମ କରାଯାଇଥିଲା । ଭିଏଲଏସ୍‌ସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅତିବ୍ ନିୟମିତ ଭାବେ କରାଯାଉନଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

1.6.5 ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି

ଚିହ୍ନଟ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନକରିବାରୁ ସେମାନେ ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲେ, ଯାହାଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯଦିଓ ଏହା ଯୋଜନା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଥିଲା । ତାତକାଳୀନ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ତାଲିକା ଅଭାବରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ଚୟନ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ନଥିଲା ।

ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା 58,685 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ମଧ୍ୟରୁ 13,224 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ଅବୈଧ ଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ପ୍ରାୟତଃ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସମର୍ଥନ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦୁର୍ବଳ/ ଭଲ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ସୋନପୁର ବ୍ଲକ୍‌ରେ ମୂଳପୁଞ୍ଜି ବିତରଣ ପାଇଁ ବିଏଲଏସ୍‌ସି ଦ୍ୱାରା ସୁପାରିଶ ହୋଇଥିବା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2013) 16 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ମଧ୍ୟରୁ 14 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ଗ୍ରେଡ୍-II ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାସ୍ କରିନଥିଲେ । ସେହିପରି ଚାରୋଟି ବ୍ଲକ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ 21 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିର ଗଠନକୁ ଯଦିଓ ଏକ ବର୍ଷ ପୂରିନଥିଲା, ତଥାପି ମିଶନ ଶକ୍ତି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 5000 ଟଙ୍କାର ମାଲକୋ କ୍ରେଡିଟ୍ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଯଦିଓ ସିଡିପିଓ, ଦେଓଗାଁ କୌଣସି ସହାୟତା ଗ୍ରହଣ କରୁନଥିବା 150 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିକୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରି ନଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଡିଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ମାନେ 2013-14 ରେ ଶ୍ରମଲାଭ ସହାୟତା ବିତରଣ ବାବଦରେ 15.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ସିଡିପିଓମାନଙ୍କୁ ବିତରଣ ପାଇଁ ଡିଆଯାଇଥିଲା । ବଳକା 10.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଡିଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

1.6.6 ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେଶନ ସେଣ୍ଟର (ଓକାକ୍) ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ

ଓଡ଼ିଶା ସେକ୍ଟରୋରୀଏଟ୍ ଡ୍ରାକ୍ଟଫୋର୍ ଅଗ୍ରୋମେଶନ ସେଣ୍ଟର (ଓଶ୍ୱାସ) କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣାବସ୍ଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣୀ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଓକାକ୍ ଇନଫର୍ମେସନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଆଗେଇଲା ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ 3.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସମୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ସମାଧାନରେ ଉନ୍ନତି ଯୋଗୁଁ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ପୁନର୍ବିସ୍ଥାପନ ଆପଣେଇବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କଲା, ଯାହାକି ରୁକ୍ଷିତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ବୈଷୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ଏହା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏମ୍ ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଏସ୍ ସଂଗ୍ରହଣରେ ମିତବ୍ୟୟିତା ପାଳନ କରିନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଓପନ୍ ଅର୍ଡ଼ିଏସ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଗ୍ରହଣାୟ ନହେବାରୁ 2.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଓଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ଓରାକ୍ଲ ଉପାଦ ଉପରେ 97.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଓଶ୍ୱାସ ପାଇଁ 6.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ସଂଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ମୁକ୍ତ ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ରମ 3.6)

1.6.7 ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟିଏ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର 21.336 ଏକର ଜମି ଜବର ଦଖଲ ସମ୍ପର୍କିତ 82 ଟି ଜବରଦଖଲ ମାମଲା 4 ରୁ 18 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଓଇଙ୍କଠାରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିର ମାମଲାରେ, ସେବାୟତମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 24.037 ଏକର ଜମିରୁ 15.546 ଏକର ଜମିର ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖ ସମ୍ପର୍କିତ ମାମଲା ମାମାଂସା ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । 12 ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କିତ 287.718 ଏକର ଜମି ଦେବାଦେବୀମାନଙ୍କ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା କରିବା ପାଇଁ 1990 ମସିହା ଠାରୁ ସେବାୟତ ମାନେ ଦଖଲ କରି ରଖିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସିଓଇ ଏହି ବିଷୟକୁ ସମାଧାନ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ସେବାୟତ ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ତାଙ୍କ ଆୟର କିଛି ଅଂଶ ସେହି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦାନ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

13 ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକଟ କଲା ଯେ 3,15,313 କିଲୋଗ୍ରାମ କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 29.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହେବା ତାହା ଅସ୍ତୁଳି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ 13 ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଭଣ୍ଡାର ଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ବାର୍ଷିକ ସରଜମିନ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅତିକ୍ରମ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସିଓଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମିଳିତ ସରଜମିନ ତଦତ୍ତ ପ୍ରକଟ କଲା ଯେ ତିନୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ରରେ 162.50 ଗ୍ରାମ ସୁନା ଏବଂ 740 ଗ୍ରାମ ରୂପା କମ୍ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଦୁଇଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ, ସମ୍ପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତିଠାରୁ ଅଧିକା 43 ଗ୍ରାମ ସୁନା ଏବଂ 24.72 କିଲୋଗ୍ରାମ ରୂପା ଥିବା ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ରମ 3.7)

1.6.8 ପୁରୀରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି: 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ଠଳ ବ୍ୟୟ

ଅନୁଚିତ୍ ଯୋଜନା, ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଯୋଗ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ତିନୋଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମଗ୍ର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

1.6.9 ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଅକାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନିୟମିତ ଅନୁମୋଦନ

ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଭୂମିର ପରିସ୍ଥିତିର ସଠିକ୍ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ବିଭିନ୍ନ ଅନିୟମିତ ଭାବେ କୋଠା ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 6,70,532 ବର୍ଗ ଫୁଟ ଜମିରେ ଉଚ୍ଚ ଅକାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.9)

1.7 ସୁପାରିଶ

ବିହିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ପଦ୍ଧତିର ପାଳନ ନହେବା, ସୁଶାସନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସହିତ ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁପାଳନରେ ଅନବଧାନତା ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ ବହୁଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟ ଉପରେ ସୁପାରିଶ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ II

କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ପରିଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା
2.1	ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧିର ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାର ରୂପାଙ୍କନ	9-32

ଅଧ୍ୟାୟ II
ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନନୀ ସଂଗ୍ରହର ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାରେ, ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଧାରଣ କରିଅଛି ।

ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ

2.1 ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନନୀସଂଗ୍ରହର ମଙ୍ଗଳ ଓ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାର ରୂପାୟନ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

2011 ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ 0 ରୁ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ପିଲାମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନସଂଖ୍ୟାର 36.52 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 49.09 ପ୍ରତିଶତ ହେଉଛନ୍ତି ବାଳିକା । 2001 ରୁ 2011 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଲିଙ୍ଗାନୁପାତ 953 ରୁ 941 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷରତା ହାର 65.46 ପ୍ରତିଶତ ଥିବାବେଳେ, ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଏହା 62.46 ରହିଅଛି । ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଜନନୀ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁହାର 1000 ରେ ଜନ୍ମିତ ଶିଶୁ 74 ଥିବାବେଳେ ବାଳକ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁହାର 70 ରହିଥିଲା ।

ଶିଶୁମାନଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏସ୍‌ପିଏସ୍) 2009-12 ସମସ୍ତ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ହେଁ, ବାଳିକା ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ନୀତି 2014 ଜୁନ୍ 2014 ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଜନସାଧୁଣ ହତ୍ୟାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଗର୍ଭଧାରଣପୂର୍ବ ଓ ପ୍ରସୂତାପୂର୍ବ ନିଦାନ କୌଶଳ ଅଧିନିୟମ (ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି ଆକ୍ଟ)ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଭାବ ରହିଥିଲା ।

ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟରେ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ବିଷମତା ରହିଛି ତେବେ ବି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷତଃ ଶିଶୁଜନନୀ/ବାଳିକା ମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ପୁଷ୍ଟିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶତପ୍ରତିଶତ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ, ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ସେବା (ଆଇସିଡିଏସ୍) ଅଧିନରେ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିପିଓ) ଗୁଡ଼ିକରେ 14,651 ଜଣ ବାଳିକା ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ କୁପୋଷଣର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ ତେବେ ବି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟର କ୍ୟାଲୋରି/ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ଗୁଣାତ୍ମକମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଉନଥିଲା ।

କିଶୋରୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଳା/ କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା (କେଏସ୍‌ଓଇ) ପରିକଳ୍ପନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା, 9.38 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ପରିକଳ୍ପନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ, 2,516 ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନିଜସ୍ୱ ଘର ନଥିଲା, 7,497 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଶୌଚାଳୟ ନଥିଲା ଏବଂ 18,616 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଚେରୀ ନଥିଲା । ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁଠାରେ କିଶୋରୀବାଳିକାମାନେ ପଢ଼ନ୍ତି, ସେଠାରେ 220 ଓ 2,201 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କ୍ରମଶଃ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ଶୌଚାଳୟ ଓ ପାଚେରୀ ନଥିଲା ।

2009-10 ମସିହାରେ, ପ୍ରଥମରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 17.80 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 2013-14 ମସିହାରେ ପଞ୍ଚମରୁ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ମାତ୍ର 14.22 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ସେମାନଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଯୋଗାଣରେ ବିଳମ୍ବ / ଅଭାବ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ପରିଚାଳିତ 182 ଟି କସ୍ତୁର୍ବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ (କେଜିବିଭି) ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା 78 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 52 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବହେଳିତ ଗୋଷ୍ଠୀର ଛାତ୍ରାବାସ ଗୃହ ନଥିଲା । ସେହିପରି 1,514 ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି/ ଜନଜାତି ଛାତ୍ରାବାସ ମଧ୍ୟରୁ, 803 ଟି ଛାତ୍ରାବାସ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଏବଂ 711 ଟି ଛାତ୍ରାବାସର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ସ୍ତରରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଯୋଜନାର ରୂପାୟନରେ, ରାଜ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା କାରଣ 2009 ରୁ 2014 ମସିହାରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 4.91 ଲକ୍ଷ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି ବାଳିକାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର, 3.58 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାଙ୍କୁ 107 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

2.1.1 ଉପକ୍ରମ

2011 ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ 0-18 ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜନସଂଖ୍ୟାର 36.52 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 49.09 ପ୍ରତିଶତ ବାଳିକା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ 914 ଥିଲାବେଳେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଏହା 2001 ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ 953 ରୁ 2011 ରେ 941 କୁ ଖସିଆସିଥିଲା । ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର ଏବଂ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷରତା ହାର କ୍ରମଶଃ 46 ଏବଂ 65.46 ରହିଥିବାବେଳେ ରାଜ୍ୟରେ ଏହା 59 ଏବଂ 62.46 ରହିଅଛି । ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ ବିକାଶ ସୂଚକାଙ୍କ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟରେ କନ୍ୟା ସନ୍ତାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.1.1: କନ୍ୟା ସନ୍ତାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସୂଚକାଙ୍କ

ସୂଚକାଙ୍କ	ଓଡ଼ିଶା	
	ପୁରୁଷ	ମହିଳା
ଜନସଂଖ୍ୟା (ଜନଗଣନା 2011)	2.12 କୋଟି	2.07 କୋଟି
ଶିଶୁ ସଂଖ୍ୟା (0-6 ବର୍ଷ) (ଜନଗଣନା 2011)	27.16 ଲକ୍ଷ	25.57 ଲକ୍ଷ
ଶିଶୁ ସଂଖ୍ୟା (0-18 ବର୍ଷ) (ଜନଗଣନା 2011)	77.99 ଲକ୍ଷ	75.20 ଲକ୍ଷ
ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ (0-6 ବର୍ଷ) (ଜନଗଣନା 2011)	1000	941
ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ ହାର (ଆଇଏମଆର) (ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13)	53	59
ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁହାର	70	74
ମାତୃ ମୃତ୍ୟୁ ହାର (ଏମଏମଆର) (ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13)		257
ସାକ୍ଷରତା ହାର (ଜନଗଣନା 2011)	81.59	62.46
ଶିଶୁ (6-17 ବର୍ଷ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାନ ଥିବା ପିଲାସଂଖ୍ୟା (ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13)	85.7	84.1
6-17 ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ହାର (ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13)	13	14.1

(ଉତ୍ସ: ଜନଗଣନା 2011 ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ 2012-13)

କନ୍ୟା ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭେଦଭାବକୁ ଅନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏଗାରତମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କେତେକ ମାପଦଣ୍ଡ ଓ କ୍ରିୟାକଳାପ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ଏହି ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ କେତେକ ଗର୍ଭଧାରଣାପୂର୍ବ ଏବଂ ପ୍ରସୂତିପୂର୍ବ ନିଦାନ କୌଶଳ (ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି) ଅଧିନିୟମ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ହାରରେ ସମାନତା ସହିତ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ନାମ ଲେଖାଇବେ ଓ ପଢ଼ିବେ । ନାରୀ ସଶକ୍ତିକରଣ ପାଇଁ, କିଶୋରୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଅବହେଳିତକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ଭାରତ ସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

2.1.2 ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ନିମ୍ନ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ସମ୍ପାଦନ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା:

- ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସତରଞ୍ଜ ଯୋଜନା ଓ ନିୟମ ବ୍ୟତୀତ କନ୍ୟା ସତ୍ରାନର କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ;
- ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଅବହେଳା, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଏବଂ ଗାଳିଗୁଳଜ ତଥା ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରିବା ଦିଗରେ ନିୟମ କାନୁନ୍, ଯୋଜନା/କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ; ଏବଂ
- ପରିଣତି ଓ ପରିଣାମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପଛଟି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବାଳିକାଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଓ ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ।

2.1.3 ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ତାଲିକା ମଧ୍ୟରୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା:

- ଗର୍ଭ ଧାରଣ ପୂର୍ବ ଓ ପ୍ରସୂତି ପୂର୍ବ ନିଦାନ କୌଶଳ ଅଧିନିୟମ, 1994;
- ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ (ନିଷେଧ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ), 1986;
- କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ଓ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 ଓ ତାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିୟମାବଳୀ;
- ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ, 2006 ଏବଂ ତାହା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନିୟମାବଳୀ;
- ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର (ଆରଟିଇ) ଅଧିନିୟମ, 2009;
- ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ସେବା (ଆଇସିଡିଏସ୍) ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ(ଏସଏସଏ) ସରକାରୀ, କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା (କେଏସପ୍ରିଆଇ),କିଶୋରୀ ରକ୍ଷାକାରକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଉତ୍ତମାଚାର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା, ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ; ଏବଂ
- ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (2009-12) ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ଶିଶୁମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଓ ସର୍କୁଲାର ଇତ୍ୟାଦି ।

2.1.4 ପରିସର ଏବଂ ପଛଟି

2014 ମସିହା ଜୁନ୍ 3 ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରବେଶ ବୈଠକରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଉନ୍ନୟନ ଆୟୋଗ ଓ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ ଓ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପଛଟି ଏବଂ ପରିସର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଜୁନ୍‌ରୁ ନଭେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ 2009 ରୁ 2014 ବର୍ଷ ଅବଧି ଭିତରେ ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଛଅଟି ଶାସନ ବିଭାଗ¹ରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଶିଶୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଯୋଜନାରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିବା ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲା²ରେ ଏହି ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ପରିସର ଭୁକ୍ତ ଅର୍ଥ³ ମଧ୍ୟରେ 28 ଟି

¹ (1) ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ, (2) ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗଣ ଶିକ୍ଷା, (3) ସାମ୍ବ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, (4) ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ପଛୁଆବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ , (5) ଶ୍ରମ ଓ ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ବୀମା, (6) ଗୃହ

² ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂପୁର, କନ୍ଧମାଳ, କେଉଁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା, ସମଲପୁର

³ ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଓ), ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଓ), ସମନ୍ୱିତ ଜନଜାତି ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଟିଡିଏ), ଜିଲ୍ଲା ଶ୍ରମ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏଲଏଓ), ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ (ଡିଇଏଓ), ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକ (ଡିପିସି), ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ (ଡିସିପିଏଓ), ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ସମିତି (ସିଡବ୍ଲ୍ୟୁସି), ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମଏଓ)

ବୁଲ୍/ ଶିଶୁ ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ନମୁନା ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ଏହାବ୍ୟତୀତ 112 ଟି ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର (ଏଡବ୍ଲୁସି) 56 ଟି ପ୍ରାଥମିକ/ ଉପ-ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର, 21 ଟି କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର (କେଜିବିଭି) 28 ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ସାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ (ସିଏଚସି)/ ପ୍ରାଥମିକ ସାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର (ପିଏଚସି) ରେକର୍ଡ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ନଥିପତ୍ରର ପରୀକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ସଂଗ୍ରହ, ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର ଓ ତହିଁରେ ସମାକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଓ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ସରଜମିନ୍ ତଦନ୍ତ ଅତିର୍ଦ୍ଧ ହେଉଥିବା ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଫଟୋ ଉତ୍ତଳନ କରାଯାଇଥିଲା । 21 ଜାନୁଆରୀ 2015 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ବୈଠକରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବଙ୍କ ସହିତ ଚିଠା ରିପୋର୍ଟ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଯୋଜନା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆୟୋଜନ

2.1.5 ଯୋଜନା ଏବଂ ନୀତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା (2009-12) ର ପରିକଳ୍ପନା ଏବଂ ବିକଶିତ କରିଥିଲେ ଯାହା ଓଡ଼ିଶାର 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାରେ ସୁଧାର ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରୋସାହନର ପ୍ରସାର ଥିଲା । ଅସାମୁହିକ ଲିଙ୍ଗ ତଥ୍ୟର ସଂଗ୍ରହ ତଥା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ପରିକଳ୍ପନା ଓ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ 2014 ଜୁନ୍ ମାସରେ ବାଳିକା ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ବାଳିକାମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା, ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ବିଭାଗମାନଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ତଦାରଖ ପାଇଁ କୌଣସି ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ନଥିଲା । ନୂତନ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ, ଲିଙ୍ଗ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଜନା, ନକ୍ସା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଦାମ୍ପା ବିକଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କିନ୍ତୁ ତାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା । ନୋଡାଲ ବିଭାଗର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଫଳରେ ଏହା ବହୁମୁଖୀ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଲିଙ୍ଗ ବିଷୟକୁ ଦୂରକରି ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ, ରୋଗ ପ୍ରତିଷେଧକ, ପୁଷ୍ଟି, ଆଇସିଡିଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା, ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ଆଦି ବିଷୟରେ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଲିଙ୍ଗ ଆଧାରରେ ତଥ୍ୟ ରଖାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.1.6 ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଯଥା- ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ (ଡବ୍ଲୁସିଡି), ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା (ଏସଏମଇ), ସାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ (ଏଚ୍ଏଫ୍ଡବ୍ଲୁସି), ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବିଭାଗ (ଏସଏସଡି), ଗୃହ, ଶ୍ରମ ଓ ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ବାମା (ଏଲଇଏସଆଇ) ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଜ୍ୟରେ ବାଳିକାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଥିବା ପରିକଳ୍ପନା/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସଂଗଠନ ଓ ସମିତି ଗଠନ କରି ଶିଶୁମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲେ । ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ସମାପ୍ତ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

2.1.6.1 କନ୍ୟାଭୃତ୍ ହତ୍ୟା ରୋକିବାରେ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଭାବହୀନତା

ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ହ୍ରାସ ଜନିତ ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ ନିଷିଦ୍ଧ ଓ ପ୍ରସୂତି ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବକ କନ୍ୟା ଭୃତ୍ୟାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1994 ରେ ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ସହଜ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣାୟ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ରାଜ୍ୟ ସମୁଚିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଗଠନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଜିଲ୍ଲା ସମୁଚିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ସମୁଚିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ଏବଂ ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ରାଜ୍ୟ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି⁴ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସି) ଓ ଜିଲ୍ଲା ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି⁵ ମାନ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାପ୍ତ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ:

- ଅଲଗ୍ରାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକର ନଥିପତ୍ର ଓ ରିପୋର୍ଟକୁ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି କକ୍ଷ ଗଠନ କରିବାକୁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2011) ମଧ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ତିନୋଟି⁶ ଜିଲ୍ଲା ସହିତ ମାତ୍ର ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି କକ୍ଷ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ଓ ଜାନୁଆରୀ 2014) ।
- ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏସିର ପୁନଃଗଠନ ପ୍ରତି ତିନି ବର୍ଷରେ ଥରେ ହେବାକୁ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହା ପୁନଃଗଠିତ ହୋଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ କେତେକ ନୂତନ ସଦସ୍ୟ ତିନି ବର୍ଷରୁ ନଅ ବର୍ଷ ବ୍ୟବଧାନରେ କମିଟିରେ ମିଶିଥିଲେ ।
- ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାର ରୋକିବାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲା⁷ର ଅଲଗ୍ରାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍/ ନିଦାନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣର ବୈଧତା ଅନ୍ତରାସୀ ରୋଗୀ ସୁବିଧା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଦଳ କିମ୍ବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କକ୍ଷ ଗଠନ ପାଇଁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2007) ମଧ୍ୟ ଏହା ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା⁸ରେ ଯଦିଓ ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ସେମାନେ କୌଣସି ନିରୀକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ, ସମାପ୍ତର ମନ୍ତବ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବେ ଭବିଷ୍ୟରେ ନିଆହେବ ଓ ଅନୁପାଳନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯିବ ।

2.1.7 ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତର ଅସମାନତା

2011 ର ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟରେ ସର୍ବୋପରି ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତି 1000 ରେ 2001 ରେ 972 ରୁ 2011 ରେ 979 ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଶୂନ୍ୟ ଛଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ 2001 ରେ 953 ରୁ 2011 ରେ 941 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । 2001 ରୁ 2011 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାରୁ 21 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ (ସିଏସଆର୍) 0 ରୁ 49 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଏ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଜିଲ୍ଲାରେ

⁴ କମିଶନର ତଥା ସଚିବ, ଏଡ଼ିଏଫ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ; ଏଡ଼ିଏଫ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ, ଆଇନ, ଆଇ ଏଣ୍ଡ ପିଆର ବିଭାଗ; ଶିଶୁ ଭବନ ଓ ଏସସିବି ମେଡିକାଲ କଲେଜର ପ୍ରଫେସରବୃନ୍ଦ ଏବଂ ସୁନାମଧନ୍ୟ ସମାଜସେବୀ
⁵ ଜିଲ୍ଲାପାଳ- ଅଧକ୍ଷ; ସିଡିଏମଏ- ସଦସ୍ୟ ଓ ଆବାହକ; ସଦସ୍ୟ- ମେଡିକାଲ ପ୍ରାକ୍ଟିସରେ ଥିବା ତିନିଜଣ ବରିଷ୍ଠ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଡିଆଇପିଆର/ଏଡିଆଇପିଆର ଏବଂ ତିନି ଜଣ ସୁନାମଧନ୍ୟ ସମାଜସେବୀ
⁶ ଜଗତସିଂହପୁର, ପୁରୀ ଓ ସମଲପୁର
⁷ କେଉଁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ସମଲପୁର
⁸ ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର ଓ କନ୍ଧମାଳ

ସର୍ବାଧିକ ହ୍ରାସ (904 ରୁ 855) ପାଇଥିଲା ବେଳେ ତା ପଛକୁ ଦେଖାଇବାରେ (925 ରୁ 877) ଏବଂ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାରେ (937 ରୁ 889) ରହିଥିଲେ ।

2011 ଜନଗଣନା ତଥ୍ୟରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ସହରାଞ୍ଚଳର ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଉଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟର ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକ ଅଲଗାସାଧାରଣ କ୍ଲିନିକ / କେନ୍ଦ୍ର ଥିବାରୁ ଗର୍ଭଧାରଣ ପୂର୍ବ ଓ ପ୍ରସୂତି ପୂର୍ବ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାର କରି କନ୍ୟା ଭ୍ରୂଣ ହତ୍ୟା କରାଯାଉଛି । ଅତିବ୍ରତ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ରୁଚି ଥିବା ଅବଗତ ହେଲେ, ଯଥୋପରି ଅପ୍ରାଧିକୃତ ଅଲଗାସାଧାରଣ କ୍ଲିନିକ୍ ପରିଚାଳନା ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ନିରୀକ୍ଷଣ ବିନା ପଞ୍ଜିକରଣ ଓ ନବୀକରଣର ବିଳମ୍ବ, ଛୋଟ ଅଲଗାସାଧାରଣ ମେସିନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନକରିବା, ନିତ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣର ଅଭାବ, ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ବୋର୍ଡ ଇତ୍ୟାଦିର ସୁପାରିଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ପିସିପିଏନଟିଟି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପାଳନ ନକରିବା ବିଷୟ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଗଲା :

2.1.7.1 ପଞ୍ଜିକରଣ/ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ନବୀକରଣରେ ବିଳମ୍ବ

ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକର 117 ଟି କ୍ଲିନିକ୍ ସହିତ ମୋଟ 549 ଟି ଅଲଗାସାଧାରଣ/ ଜେନେଟିକ୍ କ୍ଲିନିକ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଡିଏଏ ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ 42 ଟି କ୍ଲିନିକର ପଞ୍ଜିକରଣରେ 796 ଦିନ ଯାଏ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, 53 ଟି କ୍ଲିନିକର ନବୀକରଣ ଦୁଇରୁ 775 ଦିନ ଯାଏ ଏସଏସି/ ଡିଏସି ର ବିନା ଅନୁମତିରେ ଏବଂ ଗୁଡ଼ିକ ପଞ୍ଜିକରଣ/ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ । ପଞ୍ଜିକରଣ ଅବଧି ପୂରଣର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ 48 ଟି କ୍ଲିନିକ 372 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ମାନଙ୍କର ବିନା ଯାହାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିବେଚିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲେ ଯାହାଫଳରେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇ ନପାରେ ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଓ ପଞ୍ଜିକୃତ/ ନବୀକରଣ କ୍ଲିନିକ୍ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

2.1.7.2 ମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ ହେବା/ ଦାଖଲ ନହେବା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନ୍ମ ସମନ୍ଧୀୟ ମନ୍ତ୍ରଣା କେନ୍ଦ୍ର, ଜନ୍ମ ସମାକ୍ଷୀ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଜନ୍ମ ସମନ୍ଧୀ କ୍ଲିନିକ୍, ଅଲଗା ସାଧାରଣ କ୍ଲିନିକ୍ ଏବଂ ଇମେଜିଙ୍ଗ୍ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଗର୍ଭଧାରଣ ପୂର୍ବର ଓ ଗର୍ଭଧାରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା/ କୌଶଳ/ ପରୀକ୍ଷାର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରିପୋର୍ଟ ସେହି ମାସର 5 ତାରିଖରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପାଖକୁ ପଠେଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମାକ୍ଷା ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ, ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା 117 ଟି କ୍ଲିନିକ୍/ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ 23 ଟି କ୍ଲିନିକ୍ ମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ପଠେଇ କରୁ ନଥିବା ବେଳେ 75 ଟି କ୍ଲିନିକ୍ 320 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାସିକ ରିପୋର୍ଟକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସରୁ ପାଞ୍ଚ ତାରିଖ ପରେ ପଠେଇ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ସମୟର ମାସିକ ରିପୋର୍ଟ, ଗର୍ଭଧାରଣ ପୂର୍ବ କିମ୍ବା ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ସମନ୍ଧୀୟ ପଛଟି/ କୌଶଳ/ ପରୀକ୍ଷାର ବିସ୍ମୃତ ବିବରଣୀ ନମିଳିବା/ ବିଳମ୍ବରେ ମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ମାନେ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରି ନଥିଲେ ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କହିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ମାନଙ୍କୁ ଖୁଲାପକାରୀ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ ।

2.1.7.3 ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିବା ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଫେରସ୍ତନହେବା

ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦିଓ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାର ଛଅଟି ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର 12 ଟି ସମୁଦାୟ 18 ଟି ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି କ୍ଲିନିକ୍ଗୁଡ଼ିକ ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ସମୁଚିତ ଅଧିକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥି ସକାଶେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଫେରସ୍ତ ହୋଇନଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇ ନପାରେ ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ଅତିବ୍ରତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବରେ ନିଆଯିବ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁପାଳନ କରାଯିବ ।

2.1.7.4 ଅଯୋଗ୍ୟ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଲଗା ସାଉଣ୍ଡ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

ଛଅଟି⁹ ଜିଲ୍ଲାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଅତିବ୍ରତ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା କି 25 ଯୋଗ୍ୟତାହୀନ ଡାକ୍ତର ଯେଉଁମାନେକି 15-45 ଦିନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପାଠକ୍ରମ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇଛନ୍ତି ସେମାନେ 25 ଟି ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଚଳାଉଛନ୍ତି ଯାହା ଅନୁମତି ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଅଯୋଗ୍ୟ ଡାକ୍ତରମାନେ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ସୋନୋଲୋଜିଷ୍ଟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ତିଏସି ଏହି କ୍ଲିନିକ୍ଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ, ପଞ୍ଜିକରଣ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ସୁପାରିଶ କରିବା ପିସିପିଏନଟିଟି ଅଧିକାଂଶ ଏବଂ ନିୟମର ସ୍ପଷ୍ଟ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଛି ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ଅତିବ୍ରତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ/ ଅବଲୋକନକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ନିଆଯିବ ।

2.1.7.5 ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ସରକମିନ୍ ଚକ୍ର

ପିସିପିଏନଟିଟି ଅଧିକାଂଶ/ନିୟମଗୁଡ଼ିକର ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଠଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାର 16 ଟି କ୍ଲିନିକରେ ଅତିବ୍ରତ କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମିଳିତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

- ପିସି ପିଏନଟିଟି ଅଧିକାଂଶ 18 ଅନୁଯାୟୀ 13 ଟି କ୍ଲିନିକରେ ପରୀକ୍ଷଣ କରୁଥିବା ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ପଦବୀ ସେମାନେ ପରିଧାନ କରୁଥିବା ପୋଷାକରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା
- ଗୋଟିଏ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ 2004 ମସିହାଠାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ବହନୀୟ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ ମେସିନ୍ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହି ମେସିନ୍ କ୍ଲିନିକରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।
- ନିୟମ 9(1) ଅନୁଯାୟୀ ସବୁ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମହିଳାମାନଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଠିକଣା ଥାଇ ପ୍ରସବ ପୂର୍ବ ନିଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧିକାଂଶ ସେମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ କିମ୍ବା ପିତାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ପରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଉପସ୍ଥାନ ତାରିଖକୁ ଦର୍ଶାଉଥିବା ଗୋଟିଏ ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ କ୍ଲିନିକ୍ ଏହି ରେଜିଷ୍ଟର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି କ୍ଲିନିକ୍ ଏହି ରେଜିଷ୍ଟରକୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ।
- ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରୋଗୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ପଦବୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

⁹ ଗଞ୍ଜାମ (3), ଜଗତସିଂହପୁର (2), କେଉଁଝର (7), ମୟୂରଭଞ୍ଜ (2), ପୁରୀ (2) ଓ ସମଲପୁର (9)

ଅର୍ଥାତ୍, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଗର୍ଭଧାରଣ ପୂର୍ବ ଏବଂ ପ୍ରସୂତି ପୂର୍ବ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପିସିପିଏନଡିଟି ଅଧିନିୟମ/ ନିୟମ ଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବିକତାରେ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଖୁଲାସାକାରୀ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ ।

2.1.8 ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟି

ଛଅ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିଜନିତ ଅବସ୍ଥାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଇସିଡିଏସ୍ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନୁପୂରକ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଷକୁ 300 ଦିନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଅନୁପୂରକ ପୁଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏସଏନପି) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ତିନିରୁ ଛଅ ବର୍ଷର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗରମ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସକାଳ ଜଳଖିଆ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଗୃହକୁ ପଢ଼ିନେବା ଯୋଜନା (ଟିଏଟିଆର୍) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଛଅ ମାସରୁ ତିନି ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ତିନିରୁ ଛଅ ବର୍ଷର ବିଶେଷ ଭାବରେ କୁପୋଷଣଗ୍ରସ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛତୁଆ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଲିକା ଏବଂ ମହିଳା 2014 ନୀତି ବାଲିକା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପୁଷ୍ଟିଜନିତ ସୁରକ୍ଷାର ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଖାଦ୍ୟର ପରିମାଣ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ସହ ପୁଷ୍ଟିହୀନତାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରର ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ଅନୁରକ୍ଷଣ ଏବଂ ହୋଇନଥିଲା ଯଦିଓ ବାର୍ଷିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13 ଅନୁଯାୟୀ ବାଲିକା ପୁଷ୍ଟିହୀନ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ଏକ ହଜାରରେ 59 ଥିବାବେଳେ ବାଳକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 53 ଥିଲା । ସାତଟି¹⁰ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅତିବୃଦ୍ଧିକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ ଛଅ ମାସରୁ ଛଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଚିହ୍ନିତ 56.67 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 52.92 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁ (93 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ଅନୁପୂରକ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ବାଲିକା ସମେତ 3.75 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁ (ସାତ ପ୍ରତିଶତ)କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । 28 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସିଡିପିଓରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା 15.12 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 14.15 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଏସଏନପି (ବିଶେଷ ପୁଷ୍ଟି ଯୋଜନା) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 0.97 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ 3-6 ବର୍ଷର ଶିଶୁ ହିତାଧିକାରୀ ଯେଉଁମାନେ କି ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହାଜିର ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗନବାଡି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକରେ ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି, ସେହି ଶିଶୁମାନେ ବିଶେଷ ପୁଷ୍ଟି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତେଣୁ, ଶିଶୁମାନଙ୍କର ହାଜିରା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣରେ ପ୍ରଭେଦ ଅଛି । ଅଙ୍ଗନବାଡି କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ଶିଶୁ ବିଶେଷତଃ ବାଲିକା ମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପୁଷ୍ଟି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

2.1.8.1 ପୁଷ୍ଟିର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ

ଗର୍ଭବତୀ ଏବଂ ସ୍ତନ୍ୟଦାନ କରୁଥିବା ମା ମାନେ ଏବଂ ଛଅ ମାସରୁ ତିନି ବର୍ଷର ଶିଶୁ ଯେଉଁମାନେ କି ପ୍ରତିଦିନ ଅଙ୍ଗନବାଡି କେନ୍ଦ୍ର ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୃହକୁ ପଢ଼ିନେବା ସୁବିଧା (ଟିଏଟିଆର୍) ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ତିନିରୁ ଛଅ ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ଶିଶୁ ଯେଉଁମାନେ କି ବିଶେଷ କୁପୁଷ୍ଟିର ଶିକାର ସେମାନଙ୍କୁ ଗରମ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ଛଡ଼ା ଟିଏଟିଆର୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । 100 ଗ୍ରାମ ଗହମ, 20 ଗ୍ରାମ ବେଙ୍ଗଲ ଚଣା (ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଜା), 15 ଗ୍ରାମ ବାଦାମ ଏବଂ 25 ଗ୍ରାମ ଚିନି ଯାହାକି 603 କ୍ୟାଲୋରୀ ଏବଂ 19.02 ଗ୍ରାମ ପ୍ରୋଟିନ୍‌କୁ ଧାରଣ କରୁଥିବା 160 ଗ୍ରାମର ଟିଏଟିଆର୍ପ୍ରତିଦିନ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଛତୁଆ ତିଆରି କରିବାର

¹⁰ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଥିବା ପିଲାଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଅତିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା

ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଇବା ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅତିରୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟିବିଷୟ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

- ସରକାର ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ (ନଭେମ୍ବର 2012), ପୁଷ୍ଟି ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଏଜେନ୍‌ସୀ¹¹ ଦ୍ୱାରା ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହେବା କଥା । ତଦନୁସାରେ, ପ୍ରତିମାସ 10 ଚାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଡିଏସ୍‌ଡିଓମାନେ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିମାନଙ୍କଠାରୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍‌ର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷାଗାରକୁ ନମୁନା ଗୁଡ଼ିକୁ ମାସର ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପରୀକ୍ଷାଗାର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ 10-15 ଦିନ ସମୟ ନେଇଥାନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ହସ୍ତଗତ ହେବା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଏକ୍ସ‌ପିଟ/ ଅପମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ, 2012-14 ମଧ୍ୟରେ 21 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା 76.68 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 3183.45 କୁଇଣ୍ଟାଲ ଛତୁଆ ଅପମିଶ୍ରିତ ବୋଲି ରିପୋର୍ଟ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ତାହା 82,856 ଜଣ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଧନ କରାଯାଇଥିଲା । କେବଳ ଡିଏସ୍‌ଡିଓ, ରାୟଗଡ଼ା ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଣ ନକରିବା ପାଇଁ ସିଡିପିଓମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସିଡିପିଓମାନେ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 7,652 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ଅଧିକାରୀମାନେ ନା ଅପମିଶ୍ରିତ ଭାଗକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ ନା ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅସୁଲ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଉଠାଇଥିଲେ, ବରଂ ସେମାନେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇଥିଲେ ।

ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟର କ୍ୟାଲୋରୀ/ ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ମୂଲ୍ୟ ଚିହ୍ନଟ ନହେବା ଓ ପରୀକ୍ଷାର ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ବାଲିକାମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟି ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଯାହାକି 28 ଟି ଆଇସିଡିଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଜମ୍ ପୁଷ୍ଟିଯୁକ୍ତ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଖାଇ 14,651 ଜଣ ବାଲିକା ଗୁରୁତର କୁପୋଷଣର ଶିକାର ହୋଇଥିବା ଘଟଣାରୁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଏହି ବିଷୟ ସଂପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନିଆଯାଇଛି । ପୁଣି ଏହା କହିଥିଲେ ଯେ ସଂଶୋଧିତ ପରୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟରେ କ୍ୟାଲୋରୀ/ ପୁଷ୍ଟିର ମୂଲ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇନଥିଲା କାରଣ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, କ୍ୟାଲୋରୀ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିର ମାତ୍ରା ପରୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.1.8.2 କେଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ/ ସରକାରୀ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ସମସ୍ତ 11-18 ବର୍ଷ ବୟସର ବାଲିକାମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟି ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବସ୍ତୁର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନତା, ନିଜ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା, ପୁଷ୍ଟି ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରିକ ଉନ୍ନତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାର (ଜିଓଆଇ) 2000 ମସିହାରେ କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା (କେଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ) ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । କିଶୋରୀ ବାଲିକାମାନଙ୍କର ବହୁବିଧ ସମସ୍ୟାର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ, ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ନଅଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ତଥା ସାରା ଭାରତରେ 200 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଭାରତ ସରକାର କିଶୋରୀ ବାଲିକା ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଗାନ୍ଧି ପରିକଳ୍ପନା (ସବଳା), 2010-11 ଠାରୁ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ 21 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କେଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା ଦର୍ଶାଗଲା:

¹¹ ରାଜ୍ୟ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାଗାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

- ପରିକଳ୍ପନା ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ନହେବା:** ଓଡ଼ିଶାର 34.74 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀ ବାଳିକାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ 2010-14 ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ସରକାରୀ ପରିକଳ୍ପନାରେ ଅଣପୁଞ୍ଜୀକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ 15.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ ରାଶି ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 9.48 କୋଟି ଟଙ୍କା (61 ପ୍ରତିଶତ) ବିନିଯୋଗ କରି 25.36 ଲକ୍ଷ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 5.95 କୋଟି¹² ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସମସ୍ତ ରାଶିକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ବିଭାଗ ଅସଫଳ ହେବାରୁ ରାଜ୍ୟ କେବଳ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ହରାଇଲା ନାହିଁ ବରଂ 9.38 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀ ବାଳିକା ପୁଞ୍ଜୀକର ସୁବିଧା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।
- କିଶୋରୀ କାର୍ଡ ବ୍ୟବ୍ତୀ ନହେବା:** ସରକାରୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁକ୍ରେମ 5.4.1 ଅନୁଯାୟୀ ‘କିଶୋରୀ କାର୍ଡ’ ନାମରେ ଏକ ପତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ କିଶୋରୀ ବାଳିକାଙ୍କ ନାମରେ ସେମାନଙ୍କ ଓଜନ, ଉଚ୍ଚତା, ଶରୀରର ଆକାର, ଆଇରନ୍, ଫଲିକ୍ ଏସିଡ୍ (ଆଇଏଫଏ) ର ଅନୁପୂରଣ ଓ ପରିକଳ୍ପନା ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଭ କରୁଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ସହିତ, ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଚାଳିତ ହେବ । ସମାକ୍ଷା ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା 29.03 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀ ବାଳିକାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 10.56 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାଙ୍କୁ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ କିଶୋରୀ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ସିଡିପିଓ/ ଏଡବୁସି ଗୁଡ଼ିକରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ 2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି କିଶୋରୀ ପତ୍ରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2013-14 ରେ ହିଁ କିଶୋରୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ କିଶୋରୀ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- କେଏସ୍‌ଝାଲ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁପୂରକ ପୁଞ୍ଜି ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତି:** ସରକାରୀ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁକ୍ରେମ 6.1 ଅନୁସାରେ 11-14 ବର୍ଷ ବୟସର ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାହାରର ବାଳିକାଙ୍କୁ ଏବଂ 14-18 ବର୍ଷ ବୟସର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଉଥିବା କିଶୋରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍/ ଗରମ ରନ୍ଧାଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା କଥା । ସମାକ୍ଷା ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ ନଅଟି ସରକାରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ମାସକୁ 25 ଦିନ ପାଇଁ ତଥା ବର୍ଷକୁ 300 ଦିନ ପାଇଁ କିଶୋରୀ ମାନଙ୍କୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେଏସ୍‌ଝାଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ଟିଏଚ୍‌ଆର୍ ଯୋଗାଇ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।
- କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣରେ ଅଭାବ:** ଯୋଜନାର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଅନୁକ୍ରେମ 6.5 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସାମ୍ପ୍ୟ ରକ୍ଷା, ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, ପ୍ରଜନନ ଓ ଯୌନ ସାମ୍ପ୍ୟ (ଏଆର୍‌ଏସ୍‌ଏର୍) ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ 2011-13 ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାଗକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ମିଳିଥିବାରୁ ତାହା ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ସମୁଦାୟ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 3.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁନଃ ବିଧିମାନ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ରାଶିର ପୁନଃ ବିଧିମାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ପଡ଼ିରହିଅଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ କେବଳ ସରକାରୀ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସଏନପି ଯୋଗାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଏବଂ କେଏସ୍‌ଝାଲ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଘଟଣା ଏହା ଥିଲା ଯେ ସରକାର 2012-13 ରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପାଇଁ କୌଣସି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ନଥିଲେ ଏବଂ 2013-14 ପାଇଁ ପୁନଃ ବିଧିମାନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବ୍ୟାବଧି (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନଥିଲା ।

¹² 2011-12: ₹ 3.44 କୋଟି ଓ 2013-14: ₹ 2.51 କୋଟି

2.1.8.3 ସବଳା ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ଏସିଡ୍ (ଆଇଏଫ୍‌ଏ) ବଟିକା ଯୋଗାଇବା

ଆଇସିଡିଏସ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ଏବଂ ଭିଟାମିନ୍-ଏ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସବଳା ଯୋଜନାର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା (ଅନୁକ୍ଷେପ 6.2.1) ଅନୁସାରେ, ଆଇସିଡିଏସ ପ୍ଲଟଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଟି ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ଦିଆଯିବା କଥା । ସବଳା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା (ଅନୁକ୍ଷେପ 6.2.3) ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ 20,000 ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ଯଦି ସାମ୍ପୁ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେବେ ଯେ, ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ସାମ୍ପୁ୍ୟ ମିଶନ୍ ଅଧିନରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ।

ସମାପ୍ତ ନିମ୍ନମତେ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ:

- ଜୁଲାଇ 2012 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରାୟଗଡାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଉଥିବା 3.37 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 1.74 ଲକ୍ଷ (52 ପ୍ରତିଶତ) କିଶୋରୀ ନାମ ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ ଓ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 1.63 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । 1.74 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀଙ୍କ ପାଇଁ 6.94 ଲକ୍ଷ ବଟିକା ଦରକାର ଥିବାବେଳେ 6.23 ଲକ୍ଷ ବଟିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 0.71 ଲକ୍ଷ ବଟିକା ନିଅଣ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2012 ରେ ସିଡିପିଓ, ଗୁଡାଗା ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବଟିକାର ସମୟ ସମାପ୍ତି ଯୋଗୁଁ 38,075 ବଟିକା ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । 2009-13 ସମୟର ନଥିପତ୍ର ଅତିକ୍ରମ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ କହିଥିଲେ ଯେ, 2009-10 ରେ ଉଭୟ ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ଏବଂ ସିଡିଏମ୍‌ଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦରକାର ଠାରୁ ଅଧିକ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

- ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ, 10.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସବଳା ଯୋଜନାରେ 2009-10 ପୂର୍ବରୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା କିଣିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ପାଇଥିଲା, ତାହା କିନ୍ତୁ ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ନ ହୋଇ ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଓଙ୍କ ଖାତାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । 2009-10 ରେ ନାମାଙ୍କିତ ହୋଇଥିବା 86,979 କିଶୋରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 41,435 ଜଣ କିଶୋରୀ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ପାଇଥିଲେ । ପାଣ୍ଡିର ଉପଲବ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ, 45,544 ଜଣ କିଶୋରୀଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ନାମାଙ୍କିତ ସମସ୍ତ କିଶୋରୀମାନଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁକି ସେମାନେ ରକ୍ତହୀନତା ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇ ନପାରେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା ସବଳା ପରିଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗେଇବାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନ ଥିଲା କାରଣ ଯଦି ସାମ୍ପୁ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଯୋଗାଇ ପାରିନାହିଁ ତେବେ ସବଳା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ପ୍ରତିପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 20,000 ଟଙ୍କାର ଆଇଏଫ୍‌ଏ ବଟିକା କିଣିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

2.1.9 ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା ଆଇସିଡିଏସ୍ ଅଧିନରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା, ଛଅରୁ 14 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ(ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏ), ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନ୍‌ପିଇଜିଇଏଲ୍), ସମାଜରେ ଅବହେଳିତ ବର୍ଗରେ ଥିବା ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କସ୍ତୁରୀ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ (କେଜିବିଭି) ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ଧରି ରଖିବାରେ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଓ ବାଳିକା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଗୋଷ୍ଠାଗତ ଚାହିଦା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

2.1.9.1 ବିଦ୍ୟାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଭିତ୍ତି ଭୂମିର ସୁବିଧା

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଭଲ କୋଠା ଓ ସରଞ୍ଚାମ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧ୍ୟାତ୍ୟ ଦେଇଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ଅନୁଯୋଜନା (2009-12) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା, ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଯଥା କୋଠାବାଡ଼ି, ପାଇଖାନା, ପିଇବା ପାଣି, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଓ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ଇତ୍ୟାଦି ରହିବା ଉଚିତ୍ ଯାହାକି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରରେ ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରବେଶର ସୁବିଧା ଦେଉଥିବ ।

ରାଜ୍ୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 52,890 ଟି ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 9,423 ଟି ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛି । ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶିତ ପ୍ରକାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯଥା କୋଠାବାଡ଼ି, ପାଇଖାନା, ପିଇବା ପାଣି, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ନଥିବାର ଅତିବ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲା ।

ସାରଣୀ 2.1.2: ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା

ସୁବିଧାର ସବିଶେଷ ବିବରଣ	ପ୍ରାଥମିକ/ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା (ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା (ନବମ ଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ)
ନିଜର କୋଠା ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	2516	11
ପାଇଖାନା ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	2578	904
ବାଲିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ପାଇଖାନା ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	7497	220
ପାନୀୟ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	1714	663
ପାଚେରୀ କାନ୍ଥ ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	18616	2201
ଖେଳପଡ଼ିଆ ନଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ	41643	3151

(ଉତ୍ସ: ଓପେପା ଓ ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ମିଶନରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ:

- ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଯଥାକ୍ରମେ 7,497 ଓ 220 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଲିକା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୃଥକ ପାଇଖାନା ନଥିଲା । ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁଠାରେ ଝିଅମାନେ କିଶୋରୀ ସ୍ତରରେ ଥାଆନ୍ତି, ସେଭଳି 220 ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପୃଥକ ପାଇଖାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 56 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 11 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଦୌ ପୃଥକ ପାଇଖାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।
- 18,616 ଟି ପ୍ରାଥମିକ ଓ 2,201 ଟି ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଚେରୀ ନଥିବା ହେତୁ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ଓ ସୁରକ୍ଷା ନିଶ୍ଚିତ ନଥିଲା ।

ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ନଥିବା କାରଣରୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷତଃ ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ଏକ ସୁରକ୍ଷିତ ପରିବେଶ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ଓ ଧରି ରଖିବାରେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ।

ଆସନ୍ତା ବର୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ଯଥା କୋଠାବାଡ଼ି, ପାଇଖାନା, ପାନୀୟ ଜଳ ଇତ୍ୟାଦିର ସୁବିଧା କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଥିବାର ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ।

2.1.9.2 ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ବାଲିକାମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖାଇବା ଓ ପାଠପଢ଼ା ଜାରିରଖିବା

ଛଅରୁ 14 ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଉପାଦେୟ ଓ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନାରେ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ସକ୍ରିୟ ଭୂମିକା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଓ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବଧାନ ଦୂର କରିବା ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନର ଏକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ସହ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ମନେ କରେ ଯେ ସାର୍ବଜନିକ

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ବାଳିକାମାନେ ହିଁ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ । ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରବେଶ କରେଇବା ଓ ଧରି ରଖିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା ଯଥା ମାଗଣା ପୁସ୍ତକ, ପୃଥକ ପାଇଖାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାଉନଥିବା ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆଣିବା, ବୟସ୍କ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ରିଜ୍ କୋର୍ସ୍ କରେଇବା, 50 ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ।

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା (6-14 ବର୍ଷ) 32.14 ଲକ୍ଷରୁ 30.95 ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଓପେପା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ହାର 2009-10 ରେ ଥିବା 8.24 ରୁ 2013-14 ରେ 2.08 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ସେହିଭଳି ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ହାର 2009-10 ରେ ଥିବା 3.10 ରୁ 2013-14 ରେ 2.05 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା ଯାହାକି ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଧରି ରଖିବା ଧାରା ବଢ଼ିଥିବା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା । 2013-14 ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର 2,417 ଜଣ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାହାରେ ଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଓପେପା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟରୁ ସମାପ୍ତ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ 2009-10 ରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା 17.80 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ 2013-14 ରେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ 14.22 ଲକ୍ଷ (80 ପ୍ରତିଶତ) ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଥିଲେ । ତତ୍ତ୍ୱଦ୍ୱାରା 5.38 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା (20 ପ୍ରତିଶତ) ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିଆସି ରହିଯାଇଥିଲେ । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲାର ନଥିରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପ୍ରଥମରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ 4.90 ଲକ୍ଷ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା ବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ 2013-14 ରେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀ ଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ମଧ୍ୟରେ 3.83 ଲକ୍ଷ ପିଲା ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଯାହାକି 1.07 ଲକ୍ଷ (22 ପ୍ରତିଶତ) ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିବା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଓପେପା ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଥିବା ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ସମନ୍ୱୟ ସୂଚନାର ନିର୍ଭୁଲତା ଓ ଭରସା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ।

ସମାପ୍ତ ପୁନଃ ଅବଲୋକନରୁ ଜାଣିପାରିଥିଲା ଯେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ 13.02 ଲକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା ବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 12.44 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ନବନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଓ 0.58 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ନବନ ଶ୍ରେଣୀରେ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 11.91 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ 10.77 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଓ 1.14 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା (9.54 ପ୍ରତିଶତ) ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିଥିଲେ ।

ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପଦକ୍ଷେପ ସତ୍ତ୍ୱେ 2010 ସୁଦ୍ଧା ବାଳିକା ପିଲାଙ୍କ ସହ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଣିବାର ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନର ପ୍ରୟାସ ସାଧୁତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ 2012 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା ତାହା ଅସଫଳ ରହିଥିଲା ।

2.1.9.3 ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ (ଏନ୍ଟି) ଯୋଗାଣ

ବାଳିକା ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅଭିନବ ପଦକ୍ଷେପ ସରୁପ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢୁଥିବା ସମସ୍ତ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା । ପ୍ରତି ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷର ଅପ୍ରେଲ 10 ତାରିଖରୁ 15 ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ରରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକମାନେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଦରକାର ଥିବା 1.73 କୋଟି ପୁସ୍ତକରୁ 1.54 କୋଟି ପୁସ୍ତକ ବାଳିକାଙ୍କ ସହ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା 18.62 ଲକ୍ଷ କମ୍ ବହି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ବହୁଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନରେ ମଧ୍ୟ 2 ରୁ 8 ମାସ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଲିଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ରଖାଯାଇ ନଥିବାରୁ ସମସ୍ତ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଦିଆଯାଇଥିବାର ନିଶ୍ଚିତତା ଜଣାପଡ଼ିନଥିଲା ।

ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ଓ ବିକ୍ରୟ ସଂସ୍ଥାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ବହିର ସଂଖ୍ୟା ବଦଳରେ ସେଟ୍ (ଶ୍ରେଣୀଖୋରୀ) ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବାର ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ।

2.1.9.4 ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି

ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନରେ ବାଲିକା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ 50 ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିଲା । ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ନିରାପଦ ପରିବେଶରେ ଅଧ୍ୟୟନ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼େଇବା ପାଇଁ ଏକାଦଶ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ବାଲିକାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ଉପବର୍ଗ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା 24.28ରୁ 49.30 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଯାହାକି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନର୍ମ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । 56 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟି ରେ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 50 ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ଦରକାର ମୁତାବକ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ଅଭାବ ଥିବାରୁ ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଧରି ରଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ନିରାପଦ ପରିବେଶ ତିଆରି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ତାହା ସାଧିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ 3.58 ଲକ୍ଷ ବାଲିକା 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ି ଥିଲେ ।

50 ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସେଭଳି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁଦେଶ ନଥିବାର ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏସଂପର୍କରେ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

2.1.9.5 କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ (କେଜିବିଭି)ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନା ଦ୍ୱାରା ସମାଜର ଅସୁବିଧା ବର୍ଗର ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଲିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନାଟି ଅପ୍ରେଲ 2007 ରେ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ସହ ମିଶି ଯାଇଥିଲା ଓ ଏହା ଏକ ସତ୍ତ୍ୱ ଉପାଦାନ ଭାବରେ ରହିଥିଲା । ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ 100 ଜଣ ବାଲିକା ପାଇଁ ଓ/ କିମ୍ବା ପ୍ରଚଳିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ 50 ଜଣ ବାଲିକା ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ୍ ସହ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କର 78 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସହ ସମୁଦାୟ 182 ଟି କେଜିବିଭି ଚାଲୁଥିବାର ଅତିବ୍ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 52 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହଷ୍ଟେଲ୍ କୋଠା ନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ 23 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହଷ୍ଟେଲ୍ ସୁବିଧା ନଥିଲା । ହଷ୍ଟେଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସାମା ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା:

- ବାଳିକାମାନେ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ରହୁଥିଲେ:** ବିଷମ କଟକ ବ୍ଲକରେ ଦୁର୍ଗାଠାରେ କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ 2008 ମସିହାରୁ ବିନା ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାରେ ଚାଲୁଥିଲା । ନଭେମ୍ବର 2013 ସୁଦ୍ଧା ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାର କାର୍ଯ୍ୟ ସରିବାର ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ଛାତ୍ର ସ୍ତରରେ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ 50 ଜଣ ବାଳିକା ରାତିରେ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ରହୁଥିଲେ ।

କେଜିବିଭି, ଫୁଲବାଣୀରେ ଛାତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ସହିତ ଶୋରଥିଲେ

- 74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ନିର୍ମାଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଫୁଲବାଣୀର କେଜିବିଭି ହଷ୍ଟେଲ ଗୃହ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା, ଯାହାକି ଅପ୍ରେଲ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା କଥା ଥିଲା । କୋଠାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଲିନଟେଲ୍ ସ୍ତରରେ ରହିଛି । ହଷ୍ଟେଲ ସୁବିଧା ନଥିବା ହେତୁ ବାଳିକା ପିଲାମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ରହୁଥିଲେ ଓ ଚଟାଣରେ ଶୋଉଥିଲେ । ଯୋଗେଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଖଟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହୃତ ନ ହୋଇ ଭଣ୍ଡାର ଘରେ ଗଢା ହୋଇଥିଲା ।

- ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା:** ଗୋଟିଏ କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠା (ଚ. ନୂଆଗାଁ) ଏକ ପାହାଡ଼କୁ ଲାଗି ରହିଥିଲା, ଯାହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଚେରୀ କାନ୍ଥ ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି/ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂତାକରଣ କରାଯାଇଥିଲା କି ପାଚେରୀ କାନ୍ଥ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ନିକଟରେ ଥିବା ପାହାଡ଼ରୁ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁମାନେ ହଷ୍ଟେଲ ସୀମା ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥାନ୍ତି, ଯାହାକି ହଷ୍ଟେଲ ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟିକରୁ ଥିଲା ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଚେରୀ ନଥିବା ଚ.ନୂଆଗାଁ କେଜିବିଭି ହଷ୍ଟେଲ

- ଖଟ ଓ ବିଛଣା ବ୍ୟବସ୍ଥା:** କସ୍ତୁରବା ଗାନ୍ଧୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯୋଜନାର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଧାରା 5(ii) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯଥା ଖଟିଆ, ବିଛଣା ଆଦି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗେଇ ଦେବାରଥିଲା । ରାମନଗୁଡ଼ା ବ୍ଲକର ଗୋଲମୁଣ୍ଡା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 100 ଖଟିଆ ଦରକାର ଥିବା ବେଳେ 50 ଟି ଖଟିଆ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇ ଥିବାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା । ପଦମପୁର ବ୍ଲକରେ ନଇରା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 100 ଟି ଖଟିଆ ମଧ୍ୟରୁ 40 ଟି ଖଟିଆକୁ ସ୍ଥାନ ଅଭାବ ହେତୁ ଗଢେଇ ରଖା ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 2007 ମସିହାରୁ ତିନୋଟି କେଜିବିଭି¹³କୁ ବିଛଣା ଯୋଗାଯାଇ ନଥିଲା । ଖଟିଆ ଦିଆ ହୋଇନଥିବା ହେତୁ କିଛି ବାଳିକା ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ କିଛି ଚଟାଣ ଉପରେ ଶୋଉଥିଲେ ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଅସନ୍ତୋଷ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

- ପାଠପଢ଼ା ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା:** କେଜିବିଭି ଛାଡ଼ିଲା ପରେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ସେମାନଙ୍କ ପଢ଼ା ଜାରି ରଖିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଉନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲା¹⁴ରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 332 ଜଣ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କେଜିବିଭି ରୁ ଅକ୍ଷମ ଶ୍ରେଣୀ ପାସ୍ କଲାପରେ ଆଉ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସି ନଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରି ପାଠ ପଢ଼େଇବା ପାଇଁ ଆଣିବାକୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

¹³ ଗୋଲମୁଣ୍ଡା କେଜିବିଭି (ରାମନାଗୁଡ଼ା ବ୍ଲକ), ଦୁର୍ଗା କେଜିବିଭି (ବିଷମ କଟକ) ଏବଂ ଧନୋଟା କେଜିବିଭି (ଆନନ୍ଦପୁର)
¹⁴ ଗଞ୍ଜାମ, କନ୍ଧମାଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା

ଗୋଟିଏ ଘଟଣାରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ଜଣେ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମିନି ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କର୍ମୀ ଭାବେ ଯୋଗଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯଦିଓ ତାର ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା ।

ଘଟଣାର ସତ୍ୟତାକୁ ସାକାର କରି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସାରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କର ରହିବା ପରିସରରେ ନିରାପତ୍ତା ଓ ସୁରକ୍ଷାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସୁରକ୍ଷା ପଦକ୍ଷେପ ଯଥା ପାଟେରୀ ର ଉଚ୍ଚତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଓ ଜଗୁଆଳୀ କକ୍ଷ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

2.1.9.6 ଅସୁବିଧା ବର୍ଗର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା

ଅନୁନ୍ନତ ବର୍ଗ ଯଥା ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ବର୍ଗର ପିଲାମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖେଇବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା, ସେମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଧରି ରଖିବା ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡୁଥିବା ପିଲାଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହଷ୍ଟେଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ତଥା ପାଖରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢୁଥିବା ବାଳିକା ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସହଜଗମ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ହଷ୍ଟେଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅଭିଯାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଶିକ୍ଷାଦାନ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏକାଦଶ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା (2007-12) ର ବାଳିକା ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗଠିତ ଉପବର୍ଗ ରିପୋର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ରହିବା ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 3,393 ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ 1273.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଆଠଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାର 1,514 ଟି ହଷ୍ଟେଲ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 1,061 ଟି ହଷ୍ଟେଲ ବାଳିକା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । 1,514ଟି ହଷ୍ଟେଲ ମଧ୍ୟରୁ 803 ହଷ୍ଟେଲର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଓ 711 ଟିର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଚାରିଟି¹⁵ ଜିଲ୍ଲାରେ ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଟିଡିଏ) 314 ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ହାତକୁ ନେଇଥିଲେ, 119 ଟି ହଷ୍ଟେଲ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଓ ଜମି ବିବାଦ, ପାଣ୍ଡି ଅଭାବ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ହେତୁ 33.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଅକ୍ଟୋବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 115 ଟିର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଏପରିକି 2009-12 ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 24 ଟି ହଷ୍ଟେଲ 2 ରୁ 4 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ।

ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିବାରୁ 14,200 ଜଣ ଆଦିବାସୀ ପିଲାଙ୍କୁ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇପାରିନଥିଲା । ଫଳରେ ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲାର 36 ଟି ସ୍କୁଲର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ସମାକ୍ଷା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲା ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର 183 ଜଣ ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ବାଳିକା 2009-12 ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡିଥିଲେ । ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚରୁ ସମାକ୍ଷା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡିଥିବା ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 34 ଜଣ ବିବାହ କରିସାରିଥିଲେ । ଏହାବାଦ୍ ଚାନ୍ଦୁଆ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କୁଳିଅଣା ବ୍ଲକ୍ ରେ ଥିବା ଭଞ୍ଜଭୂମି ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ଲେଖେଇଥିବା ନଅଜଣ ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବାର ସୁବିଧା ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆଉ ସ୍କୁଲ ଆସିନଥିଲେ ।

ନକ୍ସଲ ପ୍ରଭାବ, ସାମଗ୍ରିକ ଅଭାବ, ଅପହଞ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଓ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ହେତୁ ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ବୋଲି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2015) । ଯାହା ହେଲେ ବି ଆଦିବାସୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଇ ସଂଖ୍ୟା ବଢେଇବା ପାଇଁ ଆବାସିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

¹⁵ କନ୍ଧମାଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ରାୟଗଡ଼ା

2.1.9.7 ହଷ୍ଟେଲରେ ଭିଡିଓମି ସୁବିଧା ନଥିବା

ଯେହେତୁ କିଶୋରୀ ବାଳିକା ସହ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀ ହଷ୍ଟେଲରେ ରହୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତାକୁ ପ୍ରାଥମିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା କଥା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଛଡ଼ା ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାଥମିକ ଭିଡିଓମି ସୁବିଧା ଯଥା ପାଚେରୀ କାନୁ ସହ ଗ୍ରୀଲଗେଟ୍, ପାଇଖାନା, ଖାଇବା ଓ ରୋଷେଇ ଘର, ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଅତିତ୍ 36 ଟି ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ହଷ୍ଟେଲ ରେକର୍ଡ୍ ଓ ଅତିତ୍ ହେଉଥିବା ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ସରଜମିନ୍ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚିତ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବକୁ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ:

- କିଶୋରୀ ବାଳିକାଙ୍କ ସହ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ 18 ଟି ହଷ୍ଟେଲରେ ପାଚେରୀ କାନୁ ନଥିଲା ।
- 21 ଟି ହଷ୍ଟେଲରେ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ପାଇଖାନା ସଫେଇର ସୁବିଧା ନଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ପ୍ରସାବ ଓ ଅଭିଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସାବ ବାଲୁ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି, କିନ୍ତୁ 16 ଟି ହଷ୍ଟେଲରେ ତାହା ନଥିଲା ।
- ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବାର ସୁବିଧା ନଥିବାରୁ ଦୁଇଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପିଲାମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷର ଚଟାଣରେ ଶୋଉଥିଲେ ।
- 11 ଟି ହଷ୍ଟେଲରେ ଖାଇବା ଘର ଓ ରୋଷେଇ ଘର ନଥିଲା । ଏହି ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ବାଳିଆରେ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ପରିବେଶରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେଉଥିଲା

ଉପଯୁକ୍ତ ଭିଡିଓମି ଓ ଦରକାରୀ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବସ୍ତୁର ଅଭାବ ହେତୁ, ହଷ୍ଟେଲ ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିନଥିଲା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଆଦିବାସୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବାର ଏକ କାରଣ ଥିଲା ଓ ଏହା 2012-13 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟରେ 19.71 ଶତାଂଶ ଥିଲା ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2015) ଯେ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ପାଚେରୀ କାନୁର ଉଚ୍ଚତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଓ ଶୌଚାଳୟ ନିର୍ମାଣ, ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

2.1.9.8 ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତି/ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ

ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ଘଟଣାକୁ ରୋକିବା ଓ ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖାକୁ ପ୍ରୋକ୍ସାହନା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ରାଜ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା ଯଥା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ଦେବାପାଇଁ ଜାତୀୟ ଯୋଜନା (ଏନ୍-ଏସ୍ଆଇଜିଏସ୍) ପ୍ରି-ମାଟ୍ରିକ୍ ସ୍କଲାରସିପ୍ (ପିଏମ୍ଏସ୍), ଓଡ଼ିଶା ବାଳିକା ପ୍ରୋକ୍ସାହନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଓଜିଆଇପି) ଇତ୍ୟାଦି ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ନଥିବ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଯୋଜନାରେ ଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ଅତିବର ନଜରକୁ ଆସିଥିଲା:

- ଏନ୍-ଏସ୍ଆଇଜିଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଅଷ୍ଟମଶ୍ରେଣୀ ପାସ୍ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଗ୍ୟ ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ନାମରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ କିମ୍ବା ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ 3,000 ଟଙ୍କାର ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା/ ମିଆଦ ଜମା କରିବା କଥା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସହାୟତା ରାଶି ପାଇବାକୁ ହେଲେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଏକତ୍ରିତ ପ୍ରସାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶିକ୍ଷା ଓ ସାକ୍ଷରତା ବିଭାଗକୁ ପଠେଇବା ଦରକାର ଥିଲା । ଅତିବ୍ରତ୍ତ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା 4.91 ଲକ୍ଷ ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ବାଳିକା¹⁶ ମଧ୍ୟରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ମିଶନ କେବଳ 2.23 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା¹⁷ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠେଇଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ 2.68 ଲକ୍ଷ ବାଳିକା ଯୋଜନାରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ । ପ୍ରସ୍ତାବ ବିପକ୍ଷରେ ଭାରତ ସରକାର 2009-10 ବର୍ଷର ମାତ୍ର 35,854 ଜଣ ବାଳିକାଙ୍କ ପାଇଁ 10.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରୋସାହନ ରାଶି ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ 2010-11 ଓ 2011-12 ବର୍ଷର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ କାରଣ ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ ଆରମ୍ଭର 3 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ପଠେଇବାର ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଠାରୁ 5 ରୁ 30 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ପଠାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଅସମାପ୍ତ¹⁸ ଅନୁପାଳରେ ବିଳମ୍ବତା/ ଆଦୌ ନକରିବା ହେତୁ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା । 2012-13 ଓ 2013-14 ବର୍ଷର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାର କରାଯାଇନାହିଁ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ।

ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟରେ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଭାବୀ ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 4.91 ଲକ୍ଷ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 35,854 (ସାତ ପ୍ରତିଶତ) ବାଳିକାଙ୍କୁ ପ୍ରୋସାହନ ରାଶି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ 3.58 ଲକ୍ଷ¹⁹ ଜଣ ବାଳିକା 107 କୋଟି²⁰ ଟଙ୍କାର ପ୍ରୋସାହନ ରାଶି ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଯୋଜନାର ଅନୁପାଳନରେ ଅସମାନତା ଓ ଠିକ୍ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା କମ୍ ବାଳିକାମାନେ ଯୋଜନାର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ନୋଡାଲ ଅଫିସର, ଏନ୍-ଏସ୍ଆଇଜି-ଏସ୍ଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଯଦିଓ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ବାଳିକାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାଡ଼ିବା ହାର ଯଥାକ୍ରମେ 17.44 ଓ 13.90 ଥିଲା, ତଥାପି ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋସାହନ ଦେବାରେ ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବାର ଏହା ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ।

- ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପିଏମ୍ଏସ୍ ଉପରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା (ଅପ୍ରେଲ 2013) ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରୀ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନବମ ଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ସମସ୍ତ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପିତାମାତା/ ଅଭିଭାବକଙ୍କର ଆୟ ବାର୍ଷିକ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିଲେ ସେମାନେ ପିଏମ୍ଏସ୍ ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ବାଳିକା ପିଲାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ବାଳିକା ପ୍ରୋସାହନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ²¹ ଅନୁଯାୟୀ ଟପ୍ ଅପ୍ ରାଶି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ଯଦିଓ 2.25 ଲକ୍ଷ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଛାତ୍ରୀ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ, ଆଦିବାସୀ ହରିଜନ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 2.07 ଲକ୍ଷ ପିଲାଙ୍କୁ ପିଏମ୍ଏସ୍ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଓ ତହସିଲଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଜାତିଗତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଆଣିପାରି ନଥିବାରୁ ଓ ହିତାଧିକାରୀମାନେ କମ୍ ଅବଗତ ଥିବାରୁ 18,156 ଜଣ ବାଳିକା ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିବାର ଅତିବ୍ରତ୍ତ

¹⁶ 2009-10: 73,965 ବାଳିକା; 2010-11: 91,477; 2011-12: 1,09,813; 2012-13: 1,06,264 ଏବଂ 2013-14: 1,09,736

¹⁷ 2009-10: 35,854 ବାଳିକା; 2010-11: 50,270; 2011-12: 39,926; 2012-13: 44,893 ଏବଂ 2013-14: 51,853

¹⁸ ଭୁଲ ତଥ୍ୟ, ସବିଶେଷ ବ୍ୟାଙ୍କ ତଥ୍ୟ

¹⁹ 2.68 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଯାଇନଥିଲା ଚତୁର୍ଥ ସହିତ 2010-12 ମଧ୍ୟରେ 0.90 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇନଥିଲା

²⁰ 3.58 ଲକ୍ଷ X 3000 ଟଙ୍କା

²¹ ବାର୍ଷିକ 950 ଟଙ୍କା ହାରରେ (ଦିବାଧ୍ୟାୟୀ) ଯେଉଁମାନେ ପିଏମ୍ଏସ୍ ପାଠଛାଡ଼ି ଓ 3200 ଟଙ୍କା ଯେଉଁମାନେ ପିଏମ୍ଏସ୍ ପାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି

ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଠଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ନବମ ଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ 2013-14ରେ ନାମ ଲେଖେଇଥିବା 78,259 ଜଣ ଆଦିବାସୀ ହରିଜନ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 72,485 ଜଣଙ୍କୁ ପିଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ 5,774 ଜଣ ଛାତ୍ରୀ ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିଲେ । 20 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟର ନଥିପତ୍ର ଜଣାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 773 ଜଣ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟାୟୀ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପିଏମ୍‌ଏସ୍ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଯେହ୍ନେତୁ ପିଏମ୍‌ଏସ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ଧରି ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି, ଏହା ପ୍ରଦାନ ନକରିବା କିଶୋରୀ ବାଲିକାମାନଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଛାଡ଼ିବାର ଏକ କାରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଦରଖାସ୍ତଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକାରରେ ହସ୍ତଗତ ହୋଇନଥିବାରୁ ବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ବୋଲି ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2015) । ଯାହେଲେ ବି ଦରଖାସ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପିଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ସେଭଳି କୌଣସି ସହଜ ଉପାୟ ବାହାର କରିନଥିଲେ ।

2.1.9.9 ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ଶ୍ରମ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି) ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ସଙ୍କଟମୟ ଓ ଅର୍ଥ ସଂକଟମୟ ପରିବେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ଫେରାଇ ଆଣି ସତର ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରିବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ଶ୍ରମ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଣଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା, ଧର୍ମାତ୍ମକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, ବୃତ୍ତି, ପୃଷ୍ଠ ଇତ୍ୟାଦିର ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ତା’ପରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପୁନଶ୍ଚ ସେହି କାମରୁ ନିବୃତ୍ତ ରଖିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯଥାରୀତି ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରେଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ:

- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଚାରୋଟି²² ଜିଲ୍ଲାର 223 ଟି ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 4,612 ଜଣ ବାଲିକା ସହ ମୋଟ 11,061 ଜଣ ପିଲା ନାମ ଲେଖେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 2,548 ଜଣ ବାଲିକା (55 ପ୍ରତିଶତ) ମୁଖ୍ୟସ୍ତ୍ରୋତକୁ ଫେରିଥିଲେ ।
- ବାର୍ଷିକ ସାମ୍ବ୍ୟ ସର୍ବେ 2012-13 ଅନୁଯାୟୀ 1.28²³ ଲକ୍ଷ ବାଲିକା ସହ 3.12²⁴ ଲକ୍ଷ ପିଲା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ଯାହାକି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରତିହତ କରୁଥିଲା ।
- ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ ବିଭିନ୍ନ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ପାଇଁ ନାମାଙ୍କିତ ଶିଶୁଶ୍ରମିକଙ୍କ ସହିତ ବାଲିକାମାନଙ୍କର ପିତାମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିନଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାପାରରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତିର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଧର୍ମାତ୍ମକ ଅନୁଦେଷ୍ଟା ମୁତୟନ/ କାର୍ଯ୍ୟରତ ନଥିଲେ ।
- ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ କେଉଁଝର ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଲିଙ୍ଗ ଆଧାରିତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅତିକ୍ରମିତ ମିଳିପାରିନଥିଲା ।

ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି, ରାୟଗଡ଼ା ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପିଡି) ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ମୁଖ୍ୟଧାରାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ଯେ, ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବାରୁ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟର

²² ଗଞ୍ଜାମ, କେଉଁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ରାୟଗଡ଼ା
²³ ଜନଗଣନା 2011 ଅନୁଯାୟୀ 5-14 ବୟସ ବର୍ଗରେ ଥିବା 41.34 ଲକ୍ଷ ବାଲିକାଙ୍କର 3.1 ପ୍ରତିଶତ
²⁴ ଜନଗଣନା 2011 ଅନୁଯାୟୀ 5-14 ବୟସ ବର୍ଗରେ ଥିବା 84.23 ଲକ୍ଷ ପିଲାଙ୍କର 3.7 ପ୍ରତିଶତ

ତଦାବଧି କରିପାରିନଥିଲେ । ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି, କେଉଁଝର (ପିଡି) ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ, ନିୟମିତ ପିଡିଙ୍କର ଉପଲବ୍ଧି ନହେବାରୁ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ବୋଲି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ।

2.1.9.10 ବାଲ୍ୟ ବିବାହର ନିଷେଧ

ରାଜ୍ୟରେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହର ନିଷେଧ ପାଇଁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ (ପିସିଏମ୍‌ଏ) 2006 ଏବଂ ନିୟମ 2009 ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବାର୍ଷିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ 2012-13 ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ, ବୈଧ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ମହିଳାଙ୍କର ବିବାହ, ରାଜ୍ୟରେ 2009-11 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ସମୁଦାୟ ବିବାହର 4.4 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ ।

2.1.10 ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ଜନ୍ମ

ଏକାଦଶ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ, ଭାରତରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପାଖାପାଖି 44,000 ଶିଶୁ ନିଖୋଜ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତି, ବିବାହ ବା ବେନିୟମ ପୋଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ, ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ, ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି, ସଶସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ରୋହୀ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଆମୋଦଜନକ (ସର୍କସ ବା କ୍ଳାତା) ପାଇଁ ଚାଲାଣ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ଜାରିର ଘୋର ଅଭାବ ଥିବାରୁ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ଜନ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ସୋସାଇଟି (ଆଇସିପିଏସ୍) ଅଧିନରେ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରବ୍ୟାପୀ ଡ୍ରେବ୍‌ସାଇଟର ବିକାଶ କରିବାର ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିଲା । ଶିଶୁମାନଙ୍କର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ସୋସାଇଟି (ଡିସିପିଏସ୍) ସହାୟତାରେ ରାଜ୍ୟସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ସୋସାଇଟି (ଏସ୍‌ସିପିଏସ୍) ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009 ରୁ 2013 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ 11,552 ପିଲାଙ୍କ ସମେତ 8,246 ବାଳିକା (71 ପ୍ରତିଶତ) ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲେ, ଯାହାକି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.1.3: 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ଜନ୍ମାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା

ବର୍ଷ	18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବାଳକ			18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବାଳିକା		
	ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ	ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା	ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରତିଶତ	ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ	ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା	ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରତିଶତ
2009	469	86	18.33	910	152	16.70
2010	533	114	21.39	1212	193	15.92
2011	653	128	19.60	1517	250	16.48
2012	910	441	48.46	2601	890	34.22
2013	741	572	77.19	2006	1487	74.13
ମୋଟ	3306	1341	40.56	8246	2972	36.04

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଗୃହ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରେତ ପତ୍ର)

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ପ୍ରତିବର୍ଷ ନିଖୋଜ ବାଳକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ନିଖୋଜ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ । ନିଖୋଜ ଥିବା 3,306 ବାଳକ ଓ 8,246 ବାଳିକାମାନଙ୍କ ଭିତରୁ 2013 ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର 2,972 ବାଳିକା (36 ପ୍ରତିଶତ) କୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 5,274 ବାଳିକାମାନଙ୍କର ପଢ଼ା ଲଗାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ମାତ୍ର ଜାନୁଆରୀ 2013 ଠାରୁ ରାଜ୍ୟରେ ଡ୍ରେବ୍ ଆଧାରିତ ଶିଶୁ ଖୋଜିବା ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଚଳିତ ହେଲା, ଯେଉଁଥିରେ କି ନିଖୋଜ ଓ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା ଶିଶୁମାନେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ (2009-12), ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା ଶିଶୁ ଜନ୍ମାଙ୍କର ସ୍ଥିତି ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଯେହେତୁ 6,240 ଶିଶୁ ଜନ୍ମା ନିଖୋଜ ଥିବା ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 1,485 ବାଳିକା (24 ପ୍ରତିଶତ) ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିଲେ । ନିଖୋଜ ହୋଇଥିବା ବାଳିକାମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା ଯେପରିକି 2009 ରେ 910 ଥିଲାବେଳେ 2012 ରେ 2,601 ଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

2.1.11 ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ ରୋକିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ

ରାଜ୍ୟରେ ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ ହ୍ରାସକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷକୁ ମାସରେ ଦୁଇଥର ଜିଲ୍ଲା ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି ବୈଠକ କରିବା ଏବଂ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପରିଦର୍ଶନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଯାହାହେଉ, ଅତିବ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ।

- ଡିଏସି ବୈଠକଗୁଡ଼ିକ ନିୟମିତ ତକାୟା ନଥିଲା, ଆଠଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାରେ, ଡିଏସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବୈଠକର ସଂଖ୍ୟା ରାୟଗଡ଼ାରେ ଦୁଇ ଥିବାବେଳେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ 20 ଟି ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 30 ଟି ବୈଠକର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।
- ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକର ପରିଦର୍ଶନ/ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଅତିବ୍ କୁ ମିଳିପାରି ନଥିଲା, ଯାହାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରୁ ନିୟମିତ ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇଥିଲା କି ନାହିଁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- ନର୍ସିଙ୍ଗ ହୋମ୍, ରୋଗନିଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ନିଶ୍ଚିତ ପାଇଁ ଏବଂ ଦଳଗଠନ କରି ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣର ବିଧିମାନ୍ୟତା, ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାରୋଗୀମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦିର ସତ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତ୍ରେମାସିକ ବୈଠକ କରିବା ଓ ନିୟମ ଖୁଲାପକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଟ୍ୟାକ୍ ଫୋର୍ସ କମିଟି (ଡିଟିଏଫ୍‌ସି)²⁵ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲା²⁶ରେ, 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ବି 160 ଟି ବୈଠକ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ ଡିଟିଏଫ୍‌ସି ଗୁଡ଼ିକ ମାତ୍ର ନଅଟି ବୈଠକ କରିଥିଲେ । ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା²⁷ରେ କୌଣସି ଡିଟିଏଫ୍‌ସି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା ।

ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ, ସମୁଚିତ ପ୍ରାଧିକାରୀମାନେ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପିସିଏନ୍‌ଡିଟି ସଂଗୋଧନ ନିୟମ 2014 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

2.1.11.1 ଆଇସିଡିଏସ୍ ପ୍ରଭାବହୀନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କମିଟି

ଆଇସିଡିଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା, ଅନୁପୂରକ ପୁଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, କିଶୋରୀ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବଳା/ କେସ୍‌ସ୍‌ଡ୍ରାଇର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏଲଏମଆରସି)²⁸ ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି (ଡିଏଲଏମସି) ଏବଂ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ଯାଞ୍ଚ କମିଟି ଗଠନ ହେବାର ଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡ଼ରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ, ଯଦିଓ ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ (ସମଲପୁର, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ଗଞ୍ଜାମ) ଡିଏଲଏମଆରସିଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ ହୋଇଥିଲା, 2011-14 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଠକ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କୌଣସି କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇନଥିଲା । ସେହିପରି ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ

²⁵ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ହେଉଛନ୍ତି ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍, ସୁପରିଣ୍ଡେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ପୁଲିସ୍ ଏବଂ ସିଡିଏମ୍/ସିଏମ୍ ଓ ହେଉଛନ୍ତି ସଭ୍ୟ
²⁶ ଜଗତସିଂହପୁର, କନ୍ଧମାଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ରାୟଗଡ଼ା ଏବଂ ସମଲପୁର
²⁷ ଗଞ୍ଜାମ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ପୁରୀ
²⁸ ଡିଏଲଏମଆରସି ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ହେଉଛନ୍ତି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ସିଡିଏମ୍, ସ୍ଥାନୀୟ ଏମ୍ପି ଓ ବିଧାୟକମାନେ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିରୀକ୍ଷକ, ଜିଲ୍ଲା ଯୋଜନା ଅଧିକାରୀ ଆଦି ହେଲେ ସଭ୍ୟ

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟିର ତ୍ରେମାସିକ ବୈଠକ ହେବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କେବଳ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ 132 ଟି ବୈଠକର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ ମାତ୍ର 19 ଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ନମୁନା ଯାହା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇନଥିଲା । ଡିଏଲଆରଏସ୍ ଏବଂ ବିଏଲଆରଏସ୍‌ର ନିୟମିତ ବୈଠକ ନହେବାରୁ ବାଲିକାମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଏସ୍‌ଏନ୍‌ପିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା, ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ଅପମିଶ୍ରଣ ପଡ଼ି ଯୋଗାଣ, ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର (ଏଡବୁସି) ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅଭାବ, ଇତ୍ୟାଦି ସମୋଧିତ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ, ଏମ୍‌ପିଆରଗୁଡ଼ିକ ଆଇସିଡିଏସ୍‌ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପଦ୍ଧତି ଓ ସବୁ ସ୍ତରରେ କ୍ଷେତ୍ର ଭ୍ରମଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମାକ୍ଷା କମିଟିର ଗଠନ ଓ ତାର ପରିଚାଳନା ନକରିବା ବିଷୟରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ମିଳିନଥିଲା ।

2.1.11.2 ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଦେଶ (ଅଗଷ୍ଟ 2011) ଅନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳ କମିଟି (ଡିଏଲସିସି)²⁹ ଗୁଡ଼ିକ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଗଠନ କରାଯାଇ ଅତିକମରେ ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଥରେ ବୈଠକ କରାଯାଇ କିଶୋର ରକ୍ତହୀନତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉନ୍ନତି ସମାକ୍ଷା କରାଯିବାର ଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କରିଥିଲା ଯେ, ଯଦିଓ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ 12 ଟି ବୈଠକର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲାବେଳେ, ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ତିନୋଟି ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ସାତଟି ନମୁନା ଯାହା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ରକ୍ତହୀନତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବୈଠକ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ନଥିପତ୍ର ଅତିରକ୍ତ ମିଳିପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ସବୁ ବୈଠକର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ, ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ରକ୍ତହୀନତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସାଙ୍ଗକୁ ଆଇଏସ୍‌ଏ ଏବଂ ଭିଟାମିନ୍ ବିଟିକାର ବିତରଣର ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏସ୍‌ଡବ୍ଲୁଓ) ରାୟଗଡ଼ା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ, ଏଣିକି ନିୟମିତ ବୈଠକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

2.1.11.3 ନୃଶଂସତାର ଶିକାର ବାଲିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ

ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁରୀ, ଗଞ୍ଜାମ ଏବଂ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ନୃଶଂସତାର ଶିକାର ହୋଇଥିବା 75 ଜଣ ବାଲିକାମାନଙ୍କୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନହେବା ଯୋଗୁଁ, ନୃଶଂସତା ନିରାକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2015) ଯେ, ଜିଲ୍ଲା ଦୁର୍ନୀତି ନିବାରଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟିର ପୁନର୍ଗଠନ କରିବା ଏବଂ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ନିୟମିତ ବୈଠକର ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

2.1.11.4 ଥଇଥାନ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପୁନଃ ଏକତ୍ରୀକରଣ

ବାଳ ନ୍ୟାୟ ଆକ୍ଟ 2000 (ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ପୋଷଣ)ର ଭାଗ 40 ଅନୁଯାୟୀ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଥଇଥାନ ଏବଂ ପୁନଃଏକତ୍ରୀକରଣ ପାଇଁ ପୋଷଣ, ଲାଳନ ପାଳନ, ପୋଷ୍ୟ ଗୃହଣ କରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ ଇତ୍ୟାଦିର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୁନିଟ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶିଶୁ ପାଳନ ଯତ୍ନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ଏବଂ ସାମାଜିକ ପୁନଃଏକତ୍ରୀକରଣର ସୁପାରିଶ କରିବେ ।

²⁹ ଏଚ୍ ଏଣ୍ଡ ଏଫ୍‌ଡବ୍ଲୁ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଡବ୍ଲୁ ଏଣ୍ଡ ସିଡି ବିଭାଗର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କମିଟିର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ହେଲେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ

ରାଜ୍ୟରେ ଯଦିଓ 140 ଟି ଶିଶୁ ପାଳନ ସଂସ୍ଥା (ସିସିଆଇ) ରେ 5,425 ଟି ବାଳିକା ଜଣେ/ ଉଭୟ କିମ୍ବା ବିନା ପିତାମାତା ରହୁଥିଲେ, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ, ପାଞ୍ଚଟି³⁰ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାରେ 97 ଟି ଶିଶୁ ପାଳନ ସଂସ୍ଥା (ସିସିଆଇ) ରେ 1,371 ଜଣ ବାଳିକା ରହୁଥିଲେ । ଅତିରରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, କେବଳ 54 ଜଣ (ଚାରି ପ୍ରତିଶତ) ବାଳିକା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାଳନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ/ ଯୋଜନାରେ ମନିଟର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା. ତେବେ ଯୋଜନାରେ ନିୟମିତ ସମାକ୍ଷା ହୋଇନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ଭାରତ ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ ଦୁଇଟି³¹ ଜିଲ୍ଲାରେ 11.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କୌଣସି ଶିଶୁପାଳନ ସହାୟତା ସାତ ଜଣ ବାଳିକାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

2.1.12 ଉପସଂହାର

ବାଳିକାମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଭେଦଭାବ ଅନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବିଭାଗକୁ ନୋଡାଲ ଭାବରେ ନାମିତ ନ କରିବା ଫଳରେ. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ର ଯୋଜନା/ ସମନ୍ୱିତ ମାଧ୍ୟମର ଅବଲୋକନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟରେ ଶିଶୁ ଲିଙ୍ଗ ଅନୁପାତ 2001 ରେ 953 ଥିବା ସ୍ତରରେ 2011 ରେ 941 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା. କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ପିଏନଡିଟି ସେଲଗୁଡ଼ିକ ବିଳମ୍ବରେ ଅଥବା ଆଦୌ ଗଠିତ ନହେବା ଫଳରେ କନ୍ୟାଭୃତ ହତ୍ୟାକୁ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପରେ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ପିସିପିଏନଡିଟିର ନିୟମ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ବାଳିକା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପୁଷ୍ଟି ସୁରକ୍ଷା ଜନିତ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ତଥ୍ୟର ଅନୁରକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା । ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାର 97 ଟି ସିସିଆଇରେ ରହୁଥିବା 1,371 ଜଣ ବାଳିକାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 54 ଜଣ ବାଳିକାଙ୍କ ଅଧିଧାନ ଏବଂ ପୁନଃବ୍ୟବହାରକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯୋଜନାରେ 9.38 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀଙ୍କୁ ପରିସରଭୁକ୍ତ ନକରି, 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 5.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିବାରୁ ସର୍ବଳା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଭାବୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଆଇଏଫଏ ଟାଏଲଗୁଡ଼ିକର ବିତରଣ ନ କରିବା କିମ୍ବା କମ୍ ବିତରଣ ହେବା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । କେଏସଡ଼ାଇ ଯୋଜନାରେ, 29.03 କିଶୋରୀଙ୍କୁ ଟିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ତରରେ, କେବଳ 10.56 ଲକ୍ଷ କିଶୋରୀଙ୍କୁ କିଶୋରୀ କାର୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏପରିକି ସ୍କୁଲରେ ସମସ୍ତ ବାଳିକା/ କନ୍ୟା ଶିଶୁଙ୍କୁ ନାମାଙ୍କନ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାନ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଯୋଜନା ଅନୁସୂଚିତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, 3.58 ଲକ୍ଷ କନ୍ୟା ଶିଶୁ ଅଧାରୁ ପାଠ ଛାଡ଼ିଦେବା ଫଳରେ, ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ନାମାଙ୍କିତ ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅଧାରୁ ପାଠ ଛାଡ଼ିଦେବା କିମ୍ବା ଆଦୌ ନାମାଙ୍କିତ ନହେବା ପାଇଁ ପିଏଏସରେ କମ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା, ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଣ ନ ହୋଇପାରିବା, ହଷ୍ଟେଲ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ଏବଂ ଭିଡିଭିସି ସଂରଚନାର ଅଭାବ ଇତ୍ୟାଦି ଦାୟା ଅଟେ ।

ରାଜ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ 2012-13 ଏବଂ ଏସ ଅନୁସାରେ 1.28 ଲକ୍ଷ ବାଳିକାମାନଙ୍କ ସହିତ 3.12 ଲକ୍ଷ ଶିଶୁ କାମ କରୁଥିଲେ । ରାଜ୍ୟରେ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ନିଖୋଜ ହେବା ଘଟଣା ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯେହେତୁ 8,246 ଜଣ ବାଳିକାଙ୍କର ନିଖୋଜ ହେବା ରିପୋର୍ଟ ମିଳିଥିଲା ।

³⁰ ଗଞ୍ଜାମ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁରୀ, ରାୟଗଡ଼ା ଓ ସମଲପୁର
³¹ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ରାୟଗଡ଼ା

ଜିଲ୍ଲା ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି(ଡିଏସି) ଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ବୈଠକ କରିନଥିଲେ । ଏଣୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ଆଇସିଡିଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯେଉଁଥିରେ ଅନୁପୂରକ ପୃଷ୍ଠ, ବାଳିକା ବିବାହର ନିଷିଦ୍ଧକରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କମିଟି (ଡିଏଲଏମଆରସି) ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି (ଡିଏଲଏମସି) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ନଥିଲା ।

2.1.13 ସୁପାରିଶ

ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ସୁପାରିଶ କରେ ଯେ:

- ବିଶେଷତଃ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଲିଙ୍ଗ ନିରୂପଣ କୌଶଳର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଅଲଗାସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍ / ଯନ୍ତ୍ର ସମକ୍ଷୀ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଚଢ଼ଉ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମିତ୍ତ ସବୁ ସ୍ତରରେ ଲିଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ରଖାଯିବା ଉଚିତ୍ । ସବୁ ଚିହ୍ନିତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନୁପୂରକ ପୃଷ୍ଠ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତାର ଦକ୍ଷତାପୂର୍ବକ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଉ ଏବଂ ସବୁ ଚିହ୍ନିତ ଜିଣେରୀ ବାଳିକା ମାନଙ୍କୁ ସବଳା/ କେଏସଡ଼୍ଵାଇ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଉ ।
- ନିଖୋଜ ବାଳିକା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ଶୀଘ୍ର ଚିହ୍ନିତ ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉ ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ପରିବେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧା ସହ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଶୌଚାଳୟ ପ୍ରାବଧାନ କରାଯାଉ ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ପରିଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣୀ	ପୃଷ୍ଠା
3.1	ସାଂସଦ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	33-41
3.2	ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚ୍ଛେଦନା	42-53
3.3	ରାଜ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବିନିୟମନ	54-62
3.4	ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଶକ୍ତିକରଣ ଏବଂ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	62-72
3.5	ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି	72-79
3.6	ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଓକାଲ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ	79-91
3.7	ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛେଦନା	91-96
3.8	ପୁରୀରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି: 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପାଦନ ବ୍ୟୟ	96-99
3.9	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଅକାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନିୟମିତ ଅନୁମୋଦନ	99-105

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା

ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗ

3.1 ସାଂସଦ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

3.1.1 ଉପକ୍ରମ

ସାଂସଦ ସ୍ଥାନୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା (ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍), ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ଯୋଜନା, ବର୍ଷ 1993-94 ରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ (ଜିଓଆଇ) ଦ୍ୱାରା ସାଂସଦଙ୍କ ସୁପାରିଶରେ ବିକାଶାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ (ଜିଓଓ) ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗକୁ ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ଭାବରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ବର୍ଷ 2010-13 ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2014 ମଧ୍ୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାର (କଟକ, କଳାହାଣ୍ଡି, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼)ର ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ।

3.1.2 ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.1.2.1 ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସୁପାରିଶ

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ମନନ କରିଥିଲା ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପୌରାଞ୍ଚଳ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଅନୁରକ୍ଷଣ ଓ ଲଭ୍ୟ କରିବେ ଯାହା ସାଂସଦ ମାନଙ୍କୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାଲିକାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ନଥିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ବର୍ଷ 2010-13 ମଧ୍ୟରେ 13 ଟି ସାଂସଦଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇଥିବା 135.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର 5284 ଟି କାମର ସୁପାରିଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ 126.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟର 5028 ଟି କାମର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ସୁପାରିଶ କରିବାରେ ଗ୍ରାମବାସୀ, ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା, ସେକ୍ସାସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଇତ୍ୟାଦି ମାନଙ୍କରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସଂକ୍ରିୟା ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମ ସଭାର ସୁପାରିଶ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦରଖାସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ ସେହି ସ୍ଥାନୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକର ଚୟନର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବାର ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସାକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ପ୍ରଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ତାଲିକାର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.1.2.2 କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଚୟନରେ ତ୍ରୁଟି

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ବାରଣ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ି, ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୃଷ୍ଟିର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବାର ଅନୁମତି ଦେଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସ୍ଥାନୀୟ

ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲା ପରେ କେବଳ ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ରେ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ-

- 2010-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସମାକ୍ଷାର ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମିଳିତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ନଥିଗୁଡ଼ିକର ତନଖୁରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ 11.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବକଳର 806 ଟି ଅନୁପଯୁକ୍ତ କାମ/ପ୍ରକଳ୍ପ (16 ପ୍ରତିଶତ)ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସବୁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବା ନିଷିଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ ନକରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

- 2008-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ (ଆଏ) କରୁଥିବା ତିନୋଟି ସଂସ୍ଥା 80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ପାଣ୍ଠିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭରଣା କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ପାଣ୍ଠିକୁ ଭରଣା କରିବାକୁ ଭରସା ଦେଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

- 2010-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲାପାଳ (ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ କଳାହାଣ୍ଡି) ଟାକ୍‌ଲେଟ୍ ପିସି, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆସବାବପତ୍ର, ଜଳ ବିଶୋଧକ, ବ୍ୟାଟେରୀ ଏବଂ ଶୀତ ତାପନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ର ମରାମତି ବାବଦରେ 1.85 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦକୁ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ଦାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଭରଣା କରାଯିବ ।

- 2010-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା ଏବଂ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ବ୍ଲକର ବିଡିଓମାନେ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆକଳନ ନକରି ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ରୁ ନଅଟି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ 26.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ କରାଯାଇଥିବା ମିଳିତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ (ମଇ 2014) ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା ବ୍ଲକର ଯେ.ପି.ଏନ. ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ମିରୁଆଣି ଏବଂ କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ବ୍ଲକର ହରିହର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ଭାବରେ ପଡ଼ି ରହିଛି, ଯେହେତୁ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ଅଧିନରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଥିଲା ।

3.1.3 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

3.1.3.1 ପାଣ୍ଠିର ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଉପଯୋଗ

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ (ଡିଏ) କୁ 1998-99 ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷମାନଙ୍କରୁ ଅସମାପ୍ତି ପାଣ୍ଠି ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ ଯଥାକ୍ରମେ ଦୁଇ କୋଟି ଏବଂ ପାଞ୍ଚ କୋଟି ଟଙ୍କା ହାରରେ ଦୁଇଟି ସମାନ କିସ୍ତିରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ଉଦ୍ଭବ ସୁଧ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଏ । 2010-13 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କର ପାଣ୍ଠିର ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ବିନିଯୋଗର ବିବରଣା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା :

ସାରଣୀ 3.1.1: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ପାଣ୍ଡିର ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ଉପଯୋଗ

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମା	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ଅନୁଦାନ	ସୁଧ	ସମୁଦାୟ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ	ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିଶତ
2010-11	1845.97	2730.04	75.29	4651.35	2401.59	2249.71	52
2011-12	2249.71	4900.53	113.37	7263.61	4095.64	3167.97	56
2012-13	3167.97	5481.17	152.57	8801.77	5895.90	2905.81	67

(ଉତ୍ସ: ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନଥି)

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚ୍‌ଏସ୍ ପାଣ୍ଡିର ପରିଚାଳନାରେ ସମୀକ୍ଷା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତାକୁ ଅବଲୋକନ କଲା:

- ଡିସିଙ୍କ 2010-13 ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଉପଲବ୍ଧ ଅର୍ଥର ବିନିଯୋଗର ବିସ୍ତାର ପ୍ରତିଶତ 52 ରୁ 67 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ଭିତରେ ଯଦିଓ ଖର୍ଚ୍ଚର ହାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା, ଏହା ବର୍ଷ 2010-13 ରେ ପ୍ରାପ୍ତି ଅନୁଦାନ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା ।
- ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚ୍‌ଏସ୍ ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା ଯେ ପାଣ୍ଡିର ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ଡି.ସି.ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯଦି ଲଭ୍ୟ ଅବଶେଷ 2010-11 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 50.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ଥିବ ଏବଂ ତାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରୁ 1.00 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ଥିବ । ଯାହାହେଉ, ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ କଟକ ଡି.ସି.ଙ୍କ ପାଞ୍ଚଟି ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚ୍‌ଏସ୍ ହିସାବ ବାବଦରେ ଯଦିଓ 2011-13 ବର୍ଷର ଛଅ ମାସର ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବଶେଷର ବିସ୍ତାର 53.83 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 3.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଡି.ସି.ମାନେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପାଣ୍ଡିର ବରାଦ କରିଥିଲେ ଯେଉଁ ଭିତ୍ତିରେ 13 କୋଟି ଟଙ୍କା ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରି ଭାବରେ କମ୍ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ ସହିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅର୍ଥ ବରାଦ, 29.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟନର ରୂପ ନେଲା ।

ସମୀକ୍ଷାର ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.1.3.2 ଅଗ୍ରମ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥକୁ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଓଡ଼ିଶା କୋଷାଗାର ସଂହିତା (ଓଟିସି), ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରମ ଅର୍ଥକୁ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ନ କରି ଉଠାଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଗଚ୍ଛିତ ଅର୍ଥ ଭାବରେ ସଠିକ୍ ହିସାବ ପାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, 2010-13 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନସି (ଆଏ) ମାନଙ୍କୁ 123.86 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରମ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଡି.ସି.ମାନେ 65.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଥିଲେ । ଯାହାହେଉ, ସମଗ୍ର ଅଗ୍ରମ ଅର୍ଥକୁ ରୂଡ଼ାନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ 57.87 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ୱ, ଡି.ସି.ମାନେ ଯୁନିଟ୍/ ଏଜେନସି ଅନୁଯାୟୀ ଅଗ୍ରମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟର ପ୍ରଚଳନ କରିନ ଥିଲେ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ମତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡି.ସି.ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ବିଷୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.1.3.3 ପୂର୍ବତନ ଲୋକସଭା ସାଂସଦମାନଙ୍କର ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ନହେବା

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚିଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ସଭା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କର ମିଆଦ ସମାପ୍ତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ନୋଡାଲ ବିଭାଗକୁ ଫେରସ୍ତ କରିଦେବା ଉଚିତ୍ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏମ୍.ପି. ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ଭାଗରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯିବ। ଲୋକସଭା ସାଂସଦମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ଅର୍ଥକୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସାଂସଦମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ଦରକାର।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 13 ଜଣ ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟଙ୍କର ମିଆଦ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚିଏସ୍ ଅଧୀନରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ପାରିନଥିବା 4.07 କୋଟି ଟଙ୍କା, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଚାରୋଟି ଡି.ସି. (କଟକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) ଏବଂ ବୁଲ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଖରେ ଗଢ଼ିତ ଥିଲା। ସେହିପରି ଭାବରେ, 14ଶ ଲୋକସଭା ଭଙ୍ଗ ହେବା ପରେ (ମେ 2009), ଚାରି ଜଣ ପୂର୍ବ ସାଂସଦଙ୍କର ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିବା 52.03 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବୁଲ୍ ଡି.ସି. (ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ) କି ପାଖରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା। ପଲସରୁପ 4.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ।

ପୂର୍ବ ସାଂସଦମାନଙ୍କର ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିନଥିବା ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚିଏସ୍ ଅର୍ଥକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଫେରସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଡି.ସି.ଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଷୟ ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014)।

3.1.3.4 ହିସାବ ବହିଭୁତ ସୁଧ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ଫେରସ୍ତ ନ ହେବା

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚିଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିବା ସୁଧ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ହିସାବ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯିବ ଏବଂ ତାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଡି.ସି.ଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ।

26 ଟି ନମୁନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ସମ୍ପର୍କ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିବା 1.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ରାଶି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 0.51 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ୟାସ୍ ବହିରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲେଖା ଯାଇନଥିଲା। ସେହିପରି ଭାବରେ 57 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିବା 15.40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଆଠଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା। ଏହିପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାଗୁଡ଼ିରେ ଅଟଳ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିବା 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଡି.ସି.ଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍, ତାହା ପଡ଼ିରହିଥିଲା।

ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦକୁ ଉପାର୍ଜିତ ହୋଇଥିବା ସୁଧ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ଅର୍ଥକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ସମନ୍ବିତ୍ ଡି.ସି. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ।

3.1.4 କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁରୀ ଓ ପ୍ରଦାନ

3.1.4.1 କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଏ)ର ଚିହ୍ନଟ

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଚିଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ, ଡି.ସି. କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥା ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ଓ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ପୌରସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବେ। ପୁନଶ୍ଚ, ଡି.ସି.ମାନେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିପାରୁ ଥିବାର କ୍ଷମତା ରଖୁଥିବା ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସୀ କିମ୍ବା ସେକ୍ଟରାଲ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରିପାରନ୍ତି।

ନଥିଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ୟକ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, 0.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 15 ଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ, ଡି.ସି., କଟକ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା କିମ୍ବା ପ୍ରମାଣ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିବା ଛଅଗୋଟି ଘରୋଇ ଏଜେନ୍ସୀକୁ ବାଛିଥିଲେ।

ଯଦିଓ ଆ.ଏ. ଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 39.78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତତ୍ସମନ୍ବିତ୍ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଡି.ସି. ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ।

ବିଭାଗ ସମୀକ୍ଷାର ମତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.1.4.2 ଟେଣ୍ଡର ଓପେନିଂକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରିବା

ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଜାନୁୟାରୀ 2006) ଅନୁଯାୟୀ କେବଳ ଅଣ ଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରାଯାଇପାରେ ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 24.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯାହାର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.1** ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି, ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠାବାଡ଼ି ଡିଭିଜନ, ଭବାନୀପାଟଣା ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପରିକଳ୍ପନା (ଆରଡବ୍ଲୁଏସ୍‌ସ୍) କଟକର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାମାନେ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଏଡେଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ ଭାଗ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟକୁ 0.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଖି ଏକା ଠିକାଦାରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ବିଭାଗ କହିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାମାନେ ଓପିଡବ୍ଲୁଡି କୋଡ୍ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ ।

3.1.4.3 କାର୍ଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁରୀରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ବିଳମ୍ବ

ଏମ୍ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବାର 75 ଦିନ (2010-11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 45 ଦିନ) ମଧ୍ୟରେ ଡି.ସି.ମାନଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇବା ଉଚିତ୍ ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସୁଚନା ଲଭ୍ୟ 3428 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 569 (17 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟ/ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 2859 କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ (83 ପ୍ରତିଶତ) ମଞ୍ଜୁରୀ ଲାଭ କରିବାରେ 1 ଏବଂ 500 ଦିନରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଆ.ଏ. ମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଳମ୍ବିତ ଯୋଜନା ଓ ଅଟକଳ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଡି.ସି. ମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ, ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାମଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବିତ ଅନୁମୋଦନର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ବିଭାଗ ସମୀକ୍ଷାର ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.1.5 କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ

3.1.5.1 କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ

ସଂଶୋଧିତ ଓପିଡବ୍ଲୁଡି କୋଡ୍ 2005, ପାରା 1.3 ଅନୁଯାୟୀ ସଫଳ ନିଲାମ ତକାଳି, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅଧିସୂଚନା ଜାରିର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ପତ୍ରରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର ସହିତ ସାକାର ପତ୍ରରେ ହସ୍ତାକ୍ଷର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନମୁନା ଜିଲ୍ଲାର 26ଟି ଆଇଏର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ 16.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର 641ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା:

- 100ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ 1.63 କୋଟି ଟଙ୍କା, କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରିର ବିଶଦ ବିବରଣ ଲଭ୍ୟ ନଥିଲା;
- 10ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟ 37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ତିସି ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା;

- 274 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 6.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 100 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ; ଏବଂ 83 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଅବକଳ ମୂଲ୍ୟ 2.08 କୋଟି ଟଙ୍କା 100 ରୁ 611 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏକ¹ ମାମଲାରେ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଅନୁସୂଚିତ ମୂଲ୍ୟ 2011(ଏସଓଆର) ଅନୁଯାୟୀ ବି.ଡି.ଓ., ଖୁଣ୍ଟା 192 ମିଟର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସି.ସି. ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଚାରି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅବକଳ ତିଆରି କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2010)। ମାତ୍ର ଡି.ସି. ଦୁଇ ବର୍ଷ ଛଅ ମାସ ପରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2013) ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ଇତ୍ୟବସରରେ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା (ଜୁନ୍ 2012) ରେ ଅନୁସୂଚିତ ମୂଲ୍ୟ ପୁନଃରାକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଖଣ୍ଡ ବିକାଶ ଅଧିକାରୀ ଖୁଣ୍ଟା 192 ମିଟର ସିସି ରୋଡ ପରିବର୍ତ୍ତେ 173 ମିଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନ 0.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦ୍ୱାରା କରିଥିଲେ ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମସ୍ତ ଆଇଏସ୍ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

3.1.5.2 ଚଳିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ ନହେବା

ଓପିଡିଏସ୍ ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଠିକାଦାର ଅନୁସୂଚିତ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦରେ ନିଲାମ ମୂଲ୍ୟର, ମାସକୁ 1.5 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବା ସମୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳତଃ ଯଦିଓ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ 641 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅବକଳ ମୂଲ୍ୟ 10.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିବା 469 କାର୍ଯ୍ୟ 2 ରୁ 877 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଆଇ.ଏ.ମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ 63.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା, ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.2** ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଗଲା ।

ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଆଇଏ ମତ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଠିକାଦାର ଲାଭ ଦେୟ ତଳବ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ସମାକ୍ଷା ନିଷ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଲଦା ଯାଇନଥିଲା । ଯାହାହେଉ ଜୋରିମାନା ଲଦିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କୌଣସି ସମର୍ଥକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

3.1.5.3 ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାମ ସମାକ୍ଷା ସମାପ୍ତି ହୋଇ ନପାରିବା

ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.13 ଅନୁଯାୟୀ କାମ ସମାପ୍ତିର ସମୟ ସାମା ସାଧାରଣ ଭାବେ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଆ.ଏ. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମୟ ସାମା ମଧ୍ୟରେ କାମ ସମାକ୍ଷା ସମାପ୍ତ ନକରିପାରନ୍ତି ତେବେ ଉକ୍ତ ସଂସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ମଞ୍ଜୁର ଟିଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

641 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 16.07 କୋଟି ଟଙ୍କା, 26 ଟି ନମୁନା ଆ.ଏ.ର 445 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 11.84 କୋଟି ଟଙ୍କା 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 203 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (32 ପ୍ରତିଶତ) ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 5.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁପାରିଶ ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 242 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (38 ପ୍ରତିଶତ) ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 5.96 କୋଟି ଟଙ୍କା 2 ରୁ 911 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.3** ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟ

¹ ଖୁଣ୍ଟା ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲକ୍ଷ୍ମଣସାହି ଗ୍ରା.ପ. ର କୁସଗଡ଼ିଆ କେନାଲ ଛକ ଠାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମେଶ କଂକ୍ରିଟ୍ ରାସ୍ତା ତିଆରି କାର୍ଯ୍ୟ

ସମାପ୍ତିର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ବିଳମ୍ବରେ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ଗ୍ରହଣ, ବିଳମ୍ବରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଅଟେ । ଯାହାହେଉ, ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ନହୋଇପାରିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଜୋରିମାନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଆଇଏ ମାନଙ୍କୁ ଏକ ବର୍ଷ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.1.5.4 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଅପବ୍ୟୟ

ଓଡ଼ିଶା ଜନ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାଗ ସଂହିତା ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡ ପାରା 3.2.7 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ ପାଇଁ ଏକ ଉଚିତ୍ ବିଶଦ ଅଟକଳ ବା ବୈଷୟିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଦୃଢ଼ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ।

ବିଭାଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା (ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) ର ବସ୍ତୁଗତ ସତ୍ୟାପନ, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.4 ରେ ଅଛି । ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ 11 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 32.89 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 25.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାଜନ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ବାହନ ସମୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମାପ୍ତ ରହିଥିଲା । ଏହା ସହିତ ଆଇଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତିସି ଏବଂ ଏମ୍ ପି କୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ନିବେଦନ କରାଯାଇନଥିଲେ । ସେହିଭାବରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅସମାପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ଲାଗି ନଥିବା ଯୋଗୁଁ 25.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଛି ।

ଡଫ୍ଟର ପାହାଡ଼, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ଅର୍ଦ୍ଧନିର୍ମିତ ମହାବୀର ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିତ୍ର

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପବ୍ୟୟ ପରିହାର କରି ଏବଂ ଏପରି ଭୁଲ୍ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଏ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.1.5.5 କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଅନିୟମିତ ଆକସ୍ମିକ ବ୍ୟୟ

ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରିୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀ (2005) ଆଇଏ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ସେବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ, ସେହି ବାବଦରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧୀନସ୍ଥ ପ୍ରକଳ୍ପ/କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଛି ।

1729 ମାମଲା ଅଭିଲେଖରୁ 641 ଟି ମାମଲାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ ଆ.ଏ. ଗୁଡ଼ିକ 188 ଟି (29 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ବାବଦକୁ ଆକସ୍ମିକ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । ଏହାଫଳରେ ଦ୍ୱାରା ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କାର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟୟ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ହୋଇଥିବା ଆକସ୍ମିକ ବ୍ୟୟ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଆ.ଏ. ମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି ।

3.1.5.6 ସମାବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ ନକରି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ

ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀ ପାଠା 3.14 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଜନସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାଗ ଖଣ୍ଡ ଏକ ପାଠା 3.2.3 ଜିଲ୍ଲା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟର ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ନିକାଶ କ୍ଷମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

26 ଟି ଆଇ.ଏ.ର 1729 ଟି ମଧ୍ୟରୁ 641 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ ଯଦିଓ ଡି.ସି. ମାତ୍ର 75 ଟି ଜମି ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅଧ୍ୟୟନ ବିରୁଦ୍ଧ ତିଆରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଠାରୁ ନିକାଶ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ହିସାବ ତନଖି ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଏପରି ମାମଲା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

- ରେଳଧାରଣା କଡରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଠାରୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍ ରୋଡ ପାଇଁ ବିଡିଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ ଏଫ.ଏସ.ଆର. ତିଆରି ନକରି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଠାରୁ ନିକାଶ ଗ୍ରହଣ ନକରି କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଚଳତା ହିସାବ ବିଲର 6.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ରେଳବାଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ରେ ବିଡିଓ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାଙ୍କୁ ରୋଡ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଜଣାଇଥିଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2013) ଯେହେତୁ ଯେଉଁ ଜମିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବତନ ରେଳବାଇର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ପରିଣାମ ସରୁପ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା 6.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଡିଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏଫ.ଏସ. ଆର. ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2014) ।

3.1.6 ଗୋଷ୍ଠୀ ଆସିର ସୃଷ୍ଟି

3.1.6.1 ଆସିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଭରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି

ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତିନି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଆସିର କମ୍ ସମ୍ପାଦନ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଭରଣପୋଷଣ ବିଷୟରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ପରେ, ଆଇ.ଏ. ମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତିନିଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତି ରିପୋର୍ଟ ଉପଲବ୍ଧି କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଆସିକୁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ବିନା ବିଳମ୍ବରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

କୋଇଡା ବ୍ଲକର କୁଲିଶା ଗ୍ରାମର କମନ୍ଦା ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିତ୍ର ଯାହା ହତ୍ୟାକରଣ ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି

ଅତିଗତ ଦେଖାଗଲା ଯେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାର କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁରୀ ପୂର୍ବରୁ ଡି.ଏ., ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଠାରୁ କୌଣସି ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନେଇ ନଥିଲେ । 26 ଟି ଆଇଏର 641 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର 58 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ (ନଅ ପ୍ରତିଶତ) ସମାପ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧ ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 12 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ (ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ) ର ଔପଚାରିକ ଆସି ଦେବା/ନେବା ଅଭିଲେଖରେ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅତିଶୟ ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଆଇଏ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.1.7 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

ଅତିର୍ତ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଦକ୍ଷ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ।

- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରଚ୍ଛୁର ପୁନର୍ବିଲୋଚନା:** ରାଜ୍ୟରେ ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ସମାପ୍ତ ପାଇଁ ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧା 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଥରେ ବି ବୈଠକ କରିନଥିଲେ । ଯଦିଓ ଡି.ସି. ତଥା ଏସିଏସ୍ ଡି.ନି ଥର ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଏକା ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ, ତେବେ ସମିତିର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ଏଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମାପ୍ତ ଏବଂ ଅତିଶୟ ଯତ୍ନେନେବେ ।

- ଡିସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରଚ୍ଛୁର ସମାପ୍ତ:** 2010-13 ମଧ୍ୟରେ ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନେଇ 60² ଟି ସମାପ୍ତ ବୈଠକ ବଦଳରେ ମାତ୍ର ନଅଟି ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ବାଧା କରୁଥିବା ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ, ଯୁସ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ, ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁପାଳନ ଉପଲକ୍ଷ କରାଇବା, ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କମିଟି ଗଠିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଛାଡ଼ି ଯେଉଁଠି ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ସମାପ୍ତ ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା, ବାକି କୌଣସି ନମୁନା ଯାହା ଜିଲ୍ଲାରେ ବୈଠକ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏଥିରୁ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରୁଥିବା ଡିସିଙ୍କର ନିକ୍ଷୟତା ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ଡିସି ଏବଂ ଆଇଏ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କସୂତ୍ରର ସମନ୍ୱୟ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଛି ।

ବିଭାଗ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ରେ ଅତିର୍ତ୍ତ ମତ୍ତବ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

- ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବୃତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା:** 2010-13 ମଧ୍ୟରେ 30 ଟି ନମୁନା ଯାହାରୁ 29ଟି ଆ.ଏ.କୌଣସି ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବୃତି ତିଆରି କରିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଡିସି ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବୃତି ଦେଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ସହିତ ଶେଷ କ୍ୟାସ୍ ଅବଶେଷର ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳନ ହୋଇଥିଲା ।
- କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ନକରିବା:** ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀର ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ଏବଂ ନମୁନା ଯାହା ଡି.ସି. ନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ତଦାରଖ କରିଥିଲେ ବା 2010-13 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିରୀକ୍ଷଣ ରେକର୍ଡ୍‌ର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ।
- ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣ:** ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ନିୟମାବଳୀରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲେ ଯୁଦ୍ଧା 2010-13 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସାଂସଦ ସଦସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ପରିକଳ୍ପନା ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

² ବାର୍ଷିକ ଗାରିଟି ବୈଠକ ହିସାବରେ ଡିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଡି.ସି. କ୍ଷ ପାଇଁ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ, ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ

3.2 ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା

3.2.1 ଉପକ୍ରମ

ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ (ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ର ସଠିକ୍ ପରିଚାଳନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର କ୍ଷର ପରିବେଶ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ (ପରିଚାଳନା ଓ ବ୍ୟବହାର) (ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏଚ) ନିୟମାବଳୀ କୁ ଅଧିସୂଚିତ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 1998) । ନିୟମ (4) ଅନୁଯାୟୀ, ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଥା-ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ସେବାଗୃହ, ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ର, ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ପଶୁକେନ୍ଦ୍ର, ନିଦାନ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା, ରକ୍ତ ଭଣ୍ଡାର ପ୍ରଭୃତି ଯେ କୌଣସି ନାମରେ ନାମିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମାନବ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ନ କରି ସେହି ଜୈବ ବସ୍ତୁର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ । ନିୟମ 7(4) ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାଧିକାରୀ ସଭ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ଠାରୁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପାଇ ଓ ଯଥୋଚିତ ଯାଞ୍ଚ କରି ଯଦି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷମତା ଅଛି ତେବେ ଏହି ନିୟମ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଗାଇଡ୍ ଲାଇନ୍ ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଉତ୍ପନ୍ନ, ପ୍ରାପ୍ତି,ଭଣ୍ଡାରଣ, ପରିବହନ , ଉପଚର, ନିକାଶ ତଥା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକରଣ ପ୍ରଦାନ ବା ନବୀକରଣ କରିପାରିବେ । ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ର ଉପଚର ଏବଂ ନିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି/ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣୀୟ ରୀତି ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ନିୟମ 5 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନରେ ଥିବା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏସପିସିବି) ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରାଧିକାର ପ୍ରଦାନ, ନିରୀକ୍ଷଣ, ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏଚ ନିୟମାବଳୀର ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବଳବତ୍ତର ରଖିବା ଓ ଅନୁପାଳନ ନ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅଧିକାରୀ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ (ଏଚଏଫଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ବିଭାଗ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ (ଏଫଏଆରଡି) ଯଥାକ୍ରମେ ସରକାରୀ / ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଏବଂ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିୟମରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ।

ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁର ପ୍ରାଧିକରଣ, ପୃଥକୀକରଣ, ନାମପତ୍ରୀକରଣ, ଭଣ୍ଡାରଣ, ପରିବହନ, ଉପଚର ଏବଂ ନିକାଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥା ନିରୀକ୍ଷଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସଂକ୍ରିୟା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ତଥା ତତ୍ ସମନ୍ୱୟ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏଚ ନିୟମାବଳୀ 1998 ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନର ମାତ୍ରାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଡିସେମ୍ବର 2013 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2014 ଏବଂ ମେ 2014 ମଧ୍ୟରେ 2008-14 ଅବଧି ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ସଂପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିଗତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଜନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ(ଡିପିଏଚ), ତାନ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଡିଏମଇଡି) ପଶୁପାଳନ ଓ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଏଏଚଡିଏସ), ଏସପିସିବି ତଥା 78 ଟି ନମୁନା ଯୁନିଟ³ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.1) ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମଓ) ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଭିଓ)ଙ୍କର ନଥିପତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିଗତ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏସପିସିବିର କର୍ମଚାରୀ/ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ନମୁନା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ/ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସରଞ୍ଜାମ ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ମିଳିତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଫଟୋଗ୍ରାଫ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

³ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ହସିଗାଲ, କଟକ (ଏସପିସିଏମଏଚ), ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ହସିଗାଲ, ବୁର୍ଲା (ଡିଏଏସଏମଏଚ) ଏବଂ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ହସିଗାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଏମକେସିଡିଏମଏଚ), 18 ଟି ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, 36 ଟି ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଏବଂ 21 ଟି ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.2.2 ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

3.2.2.1 ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ

ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାଳୟ (ଜିଏମସିଏଚ) ଏବଂ ସରକାରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ଉନ୍ନତ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତିର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଡାକ୍ତରୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ (ଏସଏଲଟିଏଫ) ଗଠନ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2008) । ଏସଏଲଟିଏଫ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦ୍ୱାରା ତାଟାବେସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ, ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର/କ୍ଲିନିକ୍ ଏବଂ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଏମସିଏଚ ରେ ଥିବା ସୁବିଧା ସୁଯୋଗକୁ ସହଭାଗୀ କରିବା ପାଇଁ ଗାଢ଼ ଲାଭନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ବିକାଶ ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନୁଯୋଜନା ଓ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବେ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହାର ପ୍ରଗତି ବିଷୟରେ ତ୍ରେମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଅଡିଟରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ:

- ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ (ଏସଏଲଟିଏଫ) ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏସପିସିବି) କୁ ପ୍ରାଧିକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନକରିଥିବା ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସଂଖ୍ୟାର ତାଟାବେସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମସିଏଚ ନିୟମାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିବାରୁ ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ନୋଟିସ ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ତାଟାବେସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଏସଏଲଟିଏଫ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରିନଥିଲେ ବା ସରକାରଙ୍କୁ ତ୍ରେମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ଯାହା ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଏସଏଲଟିଏଫ ଗଠନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଜିଲ୍ଲା-ଝାରୀ ତାଟାବେସ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2014 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଛି ।

3.2.3 ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରାଧିକରଣ

ନିୟମ 8 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯେଉଁସବୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମାସକୁ 1000 ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା/ସେବା ଦେଉଥିବେ ଓ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଉପୂର୍ଣ୍ଣ, ସଂଗ୍ରହ, ପ୍ରାପ୍ତି, ଭଣ୍ଡାରଣ, ପରିବହନ, ଉପଚାର ଓ ନିକାଶ କରୁଥିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଧିକରଣ ହାସଲ ପାଇଁ ଏସପିସିବି କୁ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାକୁ ହେବ । ଆବେଦନ ପତ୍ର ପାଇବା ପରେ ଏସପିସିବି ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧା ଅଛି କି ନା, ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବେ ଓ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପାଇବାର 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଫସଲ କରାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାଧିକରଣ ସମାପ୍ତ ହେବା ତାରିଖର ଚାରିମାସ ପୂର୍ବରୁ ନବାକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

3.2.3.1 ପ୍ରାଧିକରଣ ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଯୁନିଟ୍ ଚିହ୍ନଟରେ କମଟି

ଅଡିଟରେ ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମସିଏଚ ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଯୁନିଟ୍ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା:

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ 3,260 ଟି ସାମ୍ପ୍ୟ ସେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (1749⁴ଟି ସରକାରୀ ଓ 1511 ଟି ବେସରକାରୀ) ଥିବା ସ୍ଥଳେ, ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏସପିସିବି ମାତ୍ର 1488 ଟି ସେବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ସିଇ) କୁ ଚିହ୍ନଟ ଓ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲେ । ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ଏସପିସିବି 1488 (ସରକାରୀ-280 ଓ ବେସରକାରୀ-1208) ସିଇକୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 57 ଟି (ସରକାରୀ-21 ଓ ବେସରକାରୀ-36) ସିଇ ମଧ୍ୟରୁ 43 ଟି ଏସପିସିବି ଠାରୁ ପ୍ରାଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ଓ ବ୍ୟବହାର ନିୟମାବଳୀ ପରିସରକୁ ଆଣିବାରେ ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ତତ୍ପରତାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଉତ୍ପତ୍ତି କରୁଥିବା ବାକି 1772 ଟି (54.35 ପ୍ରତିଶତ) ସିଇଏହାର ପରିଚାଳନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରିୟାର ବାହାରେ ରହିଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ (ଏସପିସିବି) ର ସଦସ୍ୟ ସଚିବ ଏହି ଚିହ୍ନଟରେ କମି ପାଇଁ କମ୍ ଜନଶକ୍ତି ଥିବାର ଆରୋପ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଉତ୍ପତ୍ତି କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଯୁନିଟ୍ କୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରାଧିକରଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ ।

- ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା 3511ଟି⁵ ପଶୁଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଏସପିସିବି ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ ବା ଅକ୍ଟୋବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରାଧିକରଣ ଅଧୀନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏସପିସିବି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଓ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏଚ ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅତି ସାବଧାନତାର ସହିତ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ପଶୁପାଳନ ଓ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ଜୁନ 2014) ।

3.2.3.2 ପ୍ରାଧିକରଣ ଲାଭ ପାଇଁ ଆବେଦନର ଫର୍ମସମାଲରେ ବିଳମ୍ବ

ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏଚ ନିୟମାବଳୀ 7(7) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାଧିକରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ଫର୍ମସମାଲ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରାଧିକରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନର ଫର୍ମସମାଲରେ ଅଡ଼ିରରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କମି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା:

- ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଧିକରଣ ସମନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନର ତାରିଖ ଓ ଫର୍ମସମାଲ ତାରିଖ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତାଟାବେସ ନ ଥିଲା ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 57 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ (ସରକାରୀ-21 ଏବଂ ବେସରକାରୀ-36) ମଧ୍ୟରୁ 15ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ 20 ଟି ଆବେଦନର ଫର୍ମସମାଲରେ 17 ରୁ 414 ଦିନ⁶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ବିଳମ୍ବରେ ଫର୍ମସମାଲ ପାଇଁ ଏସପିସିବି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର ବିଳମ୍ବରେ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନ୍ତବ୍ୟର ଅନୁପାଳନ ଠିକ୍ ସମୟରେ ନ କରିବାକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ମଇ 2014) ।

⁴ ଜିଏମସିଏଚ୍: 3, ସରକାରୀ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ:2, ଡିଏଚ୍ଏଚ୍:30, ଏସ୍ଡିଏଚ୍:27, ସିଏଚ୍ସି:377 ଏବଂ ପିଏଚ୍ସି: 1,226, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ: 84
⁵ ପଶୁଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଡାକ୍ତରଖାନା (540), ପଶୁ ସମ୍ପଦ ସହାୟତା କେନ୍ଦ୍ର (2,939) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଶୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ (32)
⁶ 17 ରୁ 60 ଦିନ: ପାଞ୍ଚଟି ମାମଲା, 61 ରୁ 180 ଦିନ: 10 ଟି ମାମଲା, 181 ରୁ 365 ଦିନ: ତିନୋଟି ମାମଲା ଏବଂ 366 ରୁ 414 ଦିନ: ଦୁଇଟି ମାମଲା

3.2.4 ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ସଂଗ୍ରହ ଓ ପୃଥକୀକରଣ

ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଗୁଡିକ ଅନ୍ୟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ନ ହୋଇ ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳରେ ତବା/ ବ୍ୟାଗରେ ପୃଥକ ରଖିବା ପାଇଁ ନିୟମ 6 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ନିୟମ 5ର ଅନୁସୂଚୀ I ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମକୁ 10 ଟି ବର୍ଗରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରେ ଓ ଅନୁସୂଚୀ II ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ରଖିବା ପାଇଁ ତବାର ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଷ ସଙ୍କେତ ତଥା ସେଗୁଡିକର ନିକାଶ ପାଇଁ ଅନୁସରଣୀୟ ପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।

ନମୁନା ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ସଂଗ୍ରହଣ ଓ ପୃଥକୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମାକ୍ଷାରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଗଲା ଏବଂ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ତୃଟି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ।

3.2.4.1 ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପୃଥକୀକରଣ ନହେବା ଏବଂ ରଙ୍ଗୀନ ତବାର ଅଭାବ

ନମୁନା ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡିକରେ ସମାକ୍ଷା ଓ ସାମ୍ବ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ତିନୋଟି ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି (ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଏବଂ

ଏସ୍‌ସିବି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ କଟକରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଜୈବ ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଏକତ୍ର କରାଯାଇ ଅଳିଆ ତବାରେ ରଖାଯାଇଛି

ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି) ରେ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁ ସେଗୁଡିକର ବର୍ଗ ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା । ମିଶ୍ରିତ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ପଲିଥିନ୍ ବ୍ୟାଗରେ ରଖାଯାଇ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉପଚାର ପ୍ଲାଣ୍ଟର ପରିସରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୃଷ୍ଟ ନିୟମକ୍ରମ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ସଂପୃକ୍ତ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡିକୁ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ସଠିକ୍ ପୃଥକୀକରଣ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ତଥାପି ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇନଥିଲା ।

- ଯଦିଓ 18 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ରଙ୍ଗିନ୍ ପାତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା , ତଥାପି ଦୁଇଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ (ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବାରିପଦା ଓ ସଦର ମହକୁମା ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଆଠଗଡ଼) ଛୁଞ୍ଚି ଓ ସିରିଞ୍ଚି ପ୍ରଭୃତି ଅନ୍ୟ ଆବର୍ଜନା ସହିତ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇ ଖୋଲା ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ନିକ୍ଷେପ ହୋଇଥିଲା ।

ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବାରିପଦାରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପରିସରରେ ଖୋଲାରେ ପୃଥକ ନହୋଇ ପକା ଯାଇଥିବା ଜୈବ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ

- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 21 ଟି ପଶୁଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏବଂ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 36 ଟି ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି⁷ରେ ଜୈବଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପୃଥକୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ରଙ୍ଗୀନ ପାତ୍ରରେ ରଖାଯାଇନଥିଲା ।

⁷ ପାତ୍ର ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଂଶଧାରା ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଆୟୁର୍ବେଦ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦର୍ଶାଇଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ସଠିକ୍ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ଵାରା ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ସଚେତନତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2.5 ନାମପଠିକରଣ, ମହଜୁଦ ଏବଂ ପରିବହନ

ନିୟମ 6 ଅନୁଯାୟୀ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିବହନ ସମୟରେ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଥିବା ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁସୂଚୀ III ଅଧୀନରେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ବର୍ଗୀ ବିଷୟରେ ସାଙ୍କେତିକ ନାମପଠି ଲାଗିବା ଉଚିତ୍ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଉତ୍ପତ୍ତି ତାରିଖ, ବର୍ଗ, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ବର୍ଣ୍ଣନା, ପ୍ରେରକ ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଯିବା ଉଚିତ୍ । ପୁନଶ୍ଚ, କୌଣସି ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉପରୁ କରାଯାଇ 48 ଘଣ୍ଟାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ରଖାଯିବା ଅନୁଚିତ୍ ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ର ନଥିପତ୍ର ପରୀକ୍ଷାରୁ ଓ ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷାରୁ ନମୁନା ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନାମପଠିକରଣ, ମହଜୁଦ ଏବଂ ପରିବହନର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟିକୁ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଗଲା ।

3.2.5.1 ନାମପଠିକରଣ

ସମାକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ତିନୋଟି ସରକାରୀ ତାତ୍ତ୍ଵରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଥିବା ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ବାର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ତାତ୍ତ୍ଵରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2012), କିନ୍ତୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହାକୁ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 18 ଟି ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି⁸ରେ ତବାଗୁଡ଼ିକରେ ନାମ ପଠି ଲଗାଯାଇନଥିଲା ।

ଏଜେନ୍ସୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲେବଲ ନ ଥିବା ଜୈବ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ତବାର ପରିବହନ

ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ତାତ୍ତ୍ଵରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ, ଯେହେତୁ ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଣା ହୋଇଯାଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକର ନାମପଠି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସଠିକ୍ ନାମପଠିକରଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ତାତ୍ତ୍ଵରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ମିଳିନଥିଲା ।

- ବାହାର ସଂସ୍ଥା⁹ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହୃତ ପାତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ଉତ୍ପତ୍ତି ତାରିଖ, ବର୍ଗ, ପ୍ରକାର, ପ୍ରେରକ ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିସବୁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟର ଅଭାବରେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିକାଶ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନା ଥିଲା ।

⁸ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବାରିପଦା; ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା; ନଗର ଚିକିତ୍ସାଳୟ, କଟକ, ସଦର ମହକୁମା ଚିକିତ୍ସାଳୟ, କରଞ୍ଜିଆ; ଗୋଷା ସାମୁ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା
⁹ ସାନି କ୍ଲିନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଯିଏକି କଟକର 167 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ଵରର 130 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟର ବିଏମଡବ୍ଲୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା

3.2.5.2 ମହଜୁଦ୍ ଏବଂ ପରିବହନ

ସମାକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ତାନ୍ତ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, କଟକରେ ଉପଚାର ହୋଇନଥିବା

ଏସ୍‌ସିଟି ଏମସିଏବ୍ କଟକରେ ଅପରିଚାଳିତ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପଡ଼ି ରହିଥିବାର ଦୃଶ୍ୟ

ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା, ବୈଜ୍ୟବସ୍ତୁ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବା ଉପଚାର ପ୍ଲାଟ୍ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଛପର ଘରେ ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା¹⁰ର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ସାକାର କଲେ ଯେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବୈଜ୍ୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ 10 ଦିନରୁ ଅଧିକ ପୂରୁଣା ଓ ଅସାମ୍ବ୍ୟକର । ତେଣୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଏହାକୁ ସଂରକ୍ଷିତ କରି ରଖିବା ସାମ୍ବ୍ୟ ସଂକଟ ଓ ବାୟୁ ପ୍ରଦୁଷଣ ହେବାର ଭୟକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ ।

- ନଅଟି ନମୁନା ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରୋଟି¹¹ରେ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା¹² ଦ୍ୱାରା ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବୈଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିବହନ କରୁଥିବା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ନମୁନା ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ¹³ରେ ଚାଳକମାନେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବୈଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ 48 ଘଣ୍ଟା¹⁴ର ବୈଧାନିକ ସମୟ ସୀମା ପରେ ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ 48 ଘଣ୍ଟା ପରେ ମଧ୍ୟ ଗଚ୍ଛିତ ରଖିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ଦର୍ଶାଇଲେ (ମଇ 2014) ଯେ, ଯେହେତୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ନିକାଶ ସମନ୍ଧ୍ୟା କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଦୈନିକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରୁନଥିଲେ, ଭଣ୍ଡାରଣର ଅବଧି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇନଥିଲା । ତେବେ ମଧ୍ୟ, ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉତ୍ପତ୍ତିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିସବୁ ତଥ୍ୟର ଅନୁରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୁଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ଼ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇନଥିଲେ ।

3.2.6 ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁରେ ନିକାଶ

3.2.6.1 ପରିଚାଳନା ଓ ନିକାଶ ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା

ବିଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମଏସ୍‌ଏସ୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 5(2) (ଅନୁସୂଚୀ VI) ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି, ସେମାନେ ତିସେମର 1999 ରୁ ତିସେମର 2002 ମଧ୍ୟରେ ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି / ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଥିଲା । 78 ଟି ନମୁନା ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 43 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ (ସରକାରୀ:9 ଓ ବେସରକାରୀ:34) ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବୈଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ବାହ୍ୟସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ତାହା ମଧ୍ୟରୁ 40 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟର ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା, ସଂଗ୍ରହ, ପୃଥକୀକରଣ, ପରିବହନ ଓ ନିକାଶ ଆଦିକୁ ବାହାର ସଂସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତିନୋଟି ଜିଏମସିଏବ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ

¹⁰ ମେଡିଏଡ୍ ମାର୍କେଟିଙ୍ଗ୍ ସର୍ଭିସେସ୍
¹¹ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା; ଉପଖଣ୍ଡ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଆଠଗଡ଼; ଗୋଷା ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ନିଆଳି; ଗୋଷା ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, କାନିପୁର
¹² ସାନି କ୍ଲିନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମେଡିଏଡ୍ ମାର୍କେଟିଙ୍ଗ୍ ସର୍ଭିସେସ୍, ଲାଇଫଲାଇନ୍ ଫାର୍ମା ଏବଂ ବାୟୋଟେକ୍ ସଲ୍ୟୁସନ୍
¹³ କୈଳାଶ ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, କଟକ
¹⁴ ଡିଡିଏବ୍ ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ଛଅ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସରଞ୍ଜାମ ଚାଳନା ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 35 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ସରଞ୍ଜାମର ଉପଲବ୍ଧତା ଓ ଉପଯୋଗିତା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 3.2.1: ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସରଞ୍ଜାମର ଲଭ୍ୟତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ସରଞ୍ଜାମର ନାମ	ନମୁନା ଯୁନିଟର ସଂଖ୍ୟା, ଯେଉଁଠାରେ			ମୋଟ	ପ୍ରତିଶତ
	ସରଞ୍ଜାମ ନଥିଲା	ଅକ୍ଷମ ସରଞ୍ଜାମ	ପଡିରହିଥିବା ସରଞ୍ଜାମ		
ଇନସିନେରେଟର ¹⁵	11	4	3	18	51.43
ଅଟୋକ୍ଲୋଭ/ ମାଇକ୍ରୋଫ୍ରେଜ୍ ¹⁶	28	3	0	31	88.57
ସ୍ତ୍ରୋତର ¹⁷	29	1	0	30	85.71

(ଉତ୍ସ: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟରୁ ସଂଗୃହୀତ ତଥ୍ୟ)

ନମୁନା ଯୁନିଟର ନଥିପତ୍ରର ପରୀକ୍ଷା ଓ ସରଞ୍ଜାମର ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଇନସିନେରେଟର ଖରାପ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା ଓ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ଠାରୁ ଏହା ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଅକାମୀ ହୋଇଥିଲା । ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ଡାକ୍ତରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା କାରଣ ଏହାର ଉତ୍ତାପ ରେକର୍ଡ କରିବା ଯତ୍ନ ଖରାପ ଥିଲା ।

- ଡିଏଏଚ୍‌ଭିଏସ୍ 60.95 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ 20 ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଇନସିନେରେଟର କ୍ରୟ କରିଥିଲେ (ଅପ୍ରେଲ/ଜୁନ୍ 2011) ଯାହା 2011-12 ରେ ଡିନୋଟି ନମୁନା ପଶୁଚିକିତ୍ସାଳୟ ସହିତ ମୋଟ 20 ଟି ସିଡିଭିଓ ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଡିନୋଟି ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା ସଂସ୍ଥାରେ ଇନସିନେରେଟର ଗୁଡ଼ିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ଅନ୍ୟ 17 ଟି ଇନସିନେରେଟର ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଡିଏଏଚ୍‌ଭିଏସ୍ ଙ୍କୁ ଜଣା ନଥିଲା । ଏଡଭ୍ ବ୍ୟତୀତ, ଗୋଟିଏ ନମୁନା ଯୁନିଟରେ (ସଫଳ କୁକୁଟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର)

ଆଇପିଡିପି, ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗରରେ ଯୋଡାଯାଇଥିବା ଇନସିନେରେଟର

ଡିସେମ୍ବର 2008 ରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଇନସିନେରେଟର ବିକ୍ରି ହୋଇପଡିଥିଲା (ମେ 2014) ।

- ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାର ଦୁଇଟି ଇନସିନେରେଟର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ରହିଥିବା ବେଳେ, ଅନ୍ୟଟି ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କି ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ର ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । ଫଳରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ବାୟୁ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା ।

¹⁵ ମଣିଷ ଓ ପଶୁଙ୍କ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଅକାମୀ ଔଷଧ ସାଇଟୋ-ଟକ୍ସିକ୍ ଔଷଧ ଓ ସଂଲତ ଫ୍ରେଷ୍ଟକୁ ପାର୍ଡିଶ/ ଗ୍ୟାସରେ ପରିଣତ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ହେଉଛି ଇନସିନେରେଟର
¹⁶ ରୋଗାଣୁନାଶ, ସୁକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରାଣୀ ବିକ୍ଷାନ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଜୈବିକ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଦାଢୁଆ ଓ ସୁଦୃଢ ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁକୁ ବାଷ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଜୀବାଣୁ ହାନି କରିବାର ପଦ୍ଧତି
¹⁷ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ କାଟିବା/ ଛିଡାଇବାର ପଦ୍ଧତି

- ଡିନୋଟି¹⁸ ନମୁନା ଯୁନିଟରେ ମାଇକ୍ରୋପ୍ରେସ୍ ଅକାମା ଥିଲା । ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ରସାଏ ତାଙ୍କରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଏହାର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଅକାମା ହେତୁ ତାରିଖ, ସମୟ ଓ ଉତ୍ତାପ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇପାରୁ ନଥିଲା ।
- 21 ଟି ନମୁନା ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ (ଖୋର୍ଦ୍ଧା) ଅଟୋକ୍ଲେଭ୍ ଥିଲା ।
- ପ୍ରଚୁର ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଓ କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ସ୍ତେଡିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଗଦା ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ନିୟମିତ ଭାବରେ ସ୍ତେଡିଙ୍ଗ୍ କରୁନଥିଲେ ।
- 21 ଟି ନମୁନା ପଶୁଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଓ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 18 ଟି ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟିରେ ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ଯେଉଁଠାରେ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାକୁ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ସେଠାରେ ସ୍ତେଡର ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ କି, ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବାରିପଦାରେ ଏହା ଅକାମା ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଏହିପରି ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଯତ୍ନପାତି ନଥିଲା ।

3.2.6.2 ଗଭୀର ସଛାର କୂପ ଦ୍ୱାରା ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ନିକାଶ

ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 5 (ଅନୁସୂଚୀ 1) ଅନୁଯାୟୀ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷରୁ କମ୍ ଜନସଂଖ୍ୟା ଥିବା ସହର ଓ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପଶୁମାନଙ୍କର ଦେହାବଶେଷ ନିକାଶ ପାଇଁ ଗଭୀର ସଛାର କୂପ (ଡିବିପି) ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଗଭୀର ସଛାର କୂପଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ଓ ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ:

- ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ନିକାଶ ସମ୍ପାଦନ ହେଉଥିବା ନଅଟି ନମୁନା ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି¹⁹ରେ ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ହତା ଭିତରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଗଦା କରାଯାଉଥିଲା । ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ବାକି ଚାରୋଟିରୁ ଡିନୋଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗଭୀର ସଛାର କୂପ ଗୁଡ଼ିକ ଆବୃତ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।
- ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥାର ଡିବିପି ଗୁଡ଼ିକ, ଯେଉଁଠାରେ ମନୁଷ୍ୟ ଦେହାବଶେଷ, ମଇଲା ଓ ବ୍ୟବହାର ଅନୁପଯୋଗୀ ଔଷଧକୁ ଦହନ କରାଯାଇ ଦହନଜାତ ପାଇଁଶକୁ ଯେଉଁ କୂପରେ ପକାଯାଉଥିଲା ତାହା ଖୋଲା ରହିଥିଲା ।

¹⁸ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଅପ୍ରେଲ 2013 ଠାରୁ, ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଏକ ବର୍ଷ ଧରି ଓ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବାରିପଦାରେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଠାରୁ
¹⁹ ଗୋଷ୍ଠୀ ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, କାନପୁର, ଗୋଷ୍ଠୀ ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ନିଆଳି, ଉପଖଣ୍ଡ ସାମ୍ବ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଆଠଗଡ଼, ସିଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଏବଂ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭ ଭାଇ ପଟେଲ ସ୍ମାରକୋତ୍ତର ଶିଶୁ ବିଭାଗ ସଂସ୍ଥା, କଟକ

ଏଣୁ ଏହି ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଡିବିପି ନଥିବାରୁ ବାୟୁପ୍ରଦୂଷଣର ଆଶଙ୍କାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇନପାରେ ।

3.2.6.3 ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ପରିଚାଳନା

ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ନିରାକରଣ ଅଧିନିୟମ 1974ର ଖଣ୍ଡ 24 (1) ଅନୁସାରେ ଜଳସ୍ରୋତକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଛଡ଼ା ଯିବା ମନା ଅଟେ । ଅଧିକତ୍ତୁ ବିଏମଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 5 (ଅନୁସୂଚୀ 1) ଅନୁଯାୟୀ ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ ଛଡ଼ା ଯିବା ଉଚିତ । 100 କିମା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଶଯ୍ୟା ଥିବା ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ବର୍ହିସ୍ରୋତ ପରିଚାଳନା ପ୍ଲାଣ୍ଟ (ଇଟିପି) ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ:

- ଏସ୍‌ସିବି, ଏମସିଏଚ୍, କଟକ ଓ ଏମକେସିଜି ଏମସିଏଚ୍, ବୁଢ଼ପୁରରେ ଇଟିପି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ସରକାର 1.41²⁰ କୋଟି ଟଙ୍କା ଇଟିପି ସ୍ଥାପନା କରିବାକୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) । ଏହାଫଳରେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଣଦେଖାକରି ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳକୁ ଜଳସେଚନ କେନାଲ ଓ ଡ୍ରେନ୍‌କୁ ଛାଡ଼ୁଥିଲେ ।

ଡିଏମଇଟି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2014) ଯେ, ଏହି ଦୁଇଟି ତାତ୍ତ୍ୱରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଇଟିପି ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁରହିଛି ।

- 18 ଟି ନମୁନା ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ 100 କିମା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ଇଟିପି ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ²¹ ସରକାରୀ

ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ନଭେମ୍ବର 2011 ଠାରୁ ଇଟିପି ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଟି ଅଭାବରୁ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

- ସେହିପରି, 100 କିମା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଶଯ୍ୟା ଥିବା ନଅଟି ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଇଟିପି ସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା ।

²⁰ ଶ୍ରୀରାମ ଭଞ୍ଜ ତାତ୍ତ୍ୱରା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ: 74.54 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାଳୟ: 66.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
²¹ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭ ଭାଇ ପଟେଲ ସ୍ମାରକୋତ୍ତର ଶିଶୁ ବିଭାଗ ସଂସ୍ଥା, କଟକ

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, 100 ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଶଯ୍ୟାଥିବା ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନଙ୍କୁ ଇତିପି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏସପିସିବି ଖବର କାଗଜ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.2.7 ନିରୀକ୍ଷଣ, ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

3.2.7.1 ଯଥେଷ୍ଟ ନିରୀକ୍ଷଣର ଅଭାବ ଏବଂ ନିଷ୍ପଳ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରାଗଲା ଯେ:

- ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ଏସ୍ ନିୟମାବଳୀର ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଇଟି/ ଡିଏଏଚ୍‌ଭି/ ସିଡିଏମ୍‌ଓ/ ଏସପିସିବି ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ/ ବେସରକାରୀ/ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ କୌଣସି ମାନଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲେ ।
- 2008-13 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଡିଏମ୍‌ଓମାନେ 18 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ଏସ୍ ସୁବିଧା ଓ ନିକାଶ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ସେହିପରି ଏସପିସିବି କୌଣସି ନମୁନା ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ କରିନଥିଲେ ।
- ବିଏମ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ଏସ୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 9 ଅନୁଯାୟୀ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି ଯଦିଓ ନିୟମାବଳୀର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଥରେ ବୈଠକ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2005), ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ²² ଥର ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।
- 57 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ନଥିପତ୍ରର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଏସପିସିବି ଏହି ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ 2008 ରୁ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ରୁ ଚାରିଥର ଲେଖାଏଁ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାମଲାର କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ କୌଣସି ମାମଲାରେ ଅଭିଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ଏସପିସିବି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ମେ 2014) ଯେ ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ଏସ୍ ପରିଚାଳନା ସତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସାମୟିକ ପରିଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଯାହାହେଉ ପରିଦର୍ଶନର ପରିଣାମକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ପରିଦର୍ଶନ ବ୍ୟର୍ଥ ଯାଇଥିଲା ।

3.2.7.2 ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

ଯେଉଁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର 50 ରୁ ଅଧିକ ଶଯ୍ୟାଥିବା କିମ୍ବା ମାସକୁ 1000 କି ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ରୋଗୀ ଚିକିତ୍ସା ହେଉଥିବେ, ସେମାନେ ଏସପିସିବିରୁ ପ୍ରାଧିକରଣ ଆଣିବା ଦରକାର । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଏସପିସିବିର ପ୍ରାଧିକରଣ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଦଖଲକାରୀ²³ କୁ ପ୍ରାଧିକରଣ ଅବଧି ସମାପନର ଚାରିମାସ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଧିକରଣ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏମ୍ଏସ୍ ନିୟମାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏସପିସିବି ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମର ଅନୁଭାଗ 15 ଅଧିନରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବେ ଯାହା ଜୋରିମାନା ସହିତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜେଲ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ଅନୁସାରେ ପରିବେଶ

²² 8 ନଭେମ୍ବର 2005, 3 ଅଗଷ୍ଟ 2007, 5 ନଭେମ୍ବର 2008, 14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ଏବଂ 26 ଡିସେମ୍ବର 2012
²³ ନିୟମ 3(8) ଅନୁସାରେ 'ଦଖଲକାରୀ' କହିଲେ ଯେକୌଣସି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ ଦୁଃଖୀ, ଯାହା ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ବ୍ୟତୀତ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ନର୍ସିଂ ହୋମ୍, ନିଦାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଡାକ୍ତରଖାନା, ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର, ପଶୁ ଘର, ରକ୍ତ ମଳମୂତ୍ର ପରୀକ୍ଷାଗାର, ରକ୍ତଭଣ୍ଡାର ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁ ନାମରେ ନାମିତ ହେଉନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରି, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାର କି ଉକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ/ କିମ୍ବା ଏହାର ପରିସର ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥିବ

ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମର ଅନୁଭାଗ 5 ଅଧିନରେ ଏସପିସିବି ଯେକୌଣସି ଖୁଲାସାକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ନିଦାନକେନ୍ଦ୍ର/ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ ।

ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ:

- ଏସପିସିବିର ବାରମ୍ବାର ଅନୁଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ, ତିନୋଟି ସରକାରୀ ଏସପିସିବି ଉପଯୁକ୍ତ ବିଏମ୍ଡବ୍ଲୁ ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଉପକରଣ, ଭିଡିଓମି ଏବଂ ସେବା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଏସପିସିବି (ଏସ୍‌ସିବିଏସ୍‌ସିଏସ୍, କଟକ) 2006-14 ମଧ୍ୟରେ ବିନା ପ୍ରାଧିକରଣରେ ଚାଲୁଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଏସପିସିବି (ଭିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏସ୍, ବୁର୍ଲା) ରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2009 ରୁ 16 ମଇ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରାଧିକରଣ ନଥିଲା । ସେହିପରି ଏମ୍‌କେସିଜିଏମ୍‌ସିଏସ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର 30 ଅଗଷ୍ଟ 2009 ରୁ 10 ଫେବୃଆରୀ 2011 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ତାପରେ 1 ଅପ୍ରେଲ 2012 ପରଠାରୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ବିନା ପ୍ରାଧିକରଣରେ ଚାଲୁଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବର୍ହିଃଉତ୍ସ ସଂସ୍ଥାମାନେ ପ୍ରାଧିକରଣ ପାଇବାରେ²⁴ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ 18 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଚିକିତ୍ସାଳୟରୁ 10 ଟିର ପ୍ରାଧିକରଣ 10 ରୁ 12 ବର୍ଷ ଧରି ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ତଥାପି ସେହି ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନେ ଅବଧି ଶେଷ ହେବାର 10 ରୁ 95 ମାସ ପରେ ପ୍ରାଧିକରଣ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏସପିସିବି କିମ୍ବା ଏଚ୍‌ଏମ୍‌ଡବ୍ଲୁ ବିଭାଗ ଏଡିଗରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲେ । ଡିସେମ୍ବର 2004 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି²⁵ ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ପ୍ରାଧିକରଣ ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏସପିସିବି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଚାରୋଟି²⁶ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟର ନବୀକରଣ ଆବେଦନ ଏସପିସିବି ଖାରଜ କରି ଦେଇଥିଲା, ତଥାପି ସେମାନେ ବିନା ପ୍ରାଧିକରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁରଖିଥିଲେ । ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ 1986ର ଅନୁଭାଗ 5 ଏବଂ 15 ଦ୍ୱାରା ଯଦିଓ ଏସପିସିବି କ୍ଷମତାପନ୍ନ ଥିଲା, ତଥାପି ଏହା କୌଣସି ଦଣ୍ଡନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।
- ଏସ୍‌ପିଏସ୍‌ସି 2008-13 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ 465 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲୁ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଏମ୍‌ସିଏସ୍ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଓ ଅନନୁପାଳନା କରୁଥିବା ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 392 ଟି ମାମଲାରେ ଏସପିସିବି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲା, 12 ଟି ମାମଲାରେ ଅଭିଯୋଜନ ଆରମ୍ଭ କଲା କିନ୍ତୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଦଣ୍ଡନୀୟତାକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ସକ୍ଷ ହାରରେ ଅଭିଯୋଜନ ଦାଏର ହେବା (ଡିନି ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍) ଅଭାବୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସଂକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚାଉଥିଲା ।

ଏସ୍‌ପିସିବି କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ, ପ୍ରାଧିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ ହେଲା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଦନ ପତ୍ର ମିଳିବା, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଭାବୀ ବିଏମ୍‌ଡବ୍ଲୁ ପରିଚାଳନା ତଥା ଏସ୍‌ପିସିବିର ସାମିତ ଲୋକଶିକ୍ଷା । ଏହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ତାତ୍କାଳୀନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ କରାଯାଇଛି ।

²⁴ 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ 16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011 ଏବଂ 1 ଅପ୍ରେଲ 2013 ରୁ 26 ଜୁଲାଇ 2013 (ମେଡିଏଚ୍ ମାକେଟିଙ୍ଗ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଏସ୍‌ସିବିଏସ୍‌ସିଏସ୍ ପାଇଁ), ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ 24 ଅପ୍ରେଲ 2013 (ଲାଇଫ୍ ଲାଇନ୍ ଫାର୍ମା, ବ୍ରହ୍ମପୁର) ଏବଂ ଅପ୍ରେଲ 2014 ପରଠାରୁ (ବାୟୋ ଟେକ୍ ସଲ୍ୟୁସନ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର) ଭିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏସ୍ ଏବଂ 1 ଅପ୍ରେଲ 2009 ରୁ 21 ମଇ 2009 ଏବଂ 1 ଅପ୍ରେଲ 2011 ରୁ 26 ଅକ୍ଟୋବର 2011 (ଲାଇଫ୍ ଲାଇନ୍ ଫାର୍ମା, ବ୍ରହ୍ମପୁର) ଏମ୍‌କେସିଜିଏମ୍‌ସିଏସ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର

²⁵ ଆନନ୍ଦ ମେଡିକାଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, ବ୍ରହ୍ମପୁର (31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013) ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା (31 ଡିସେମ୍ବର 2004)

²⁶ ସିଟି ହସ୍ପିଟାଲ କଟକ: 26 ଫେବୃଆରୀ 2008 ରେ ମନା କରାଯାଇଥିଲା, ଏସ୍‌ପିଏଚ୍, ଆଠଗଡ଼: 10 ନଭେମ୍ବର 2013 ରେ ମନା କରାଯାଇଥିଲା, ଏସ୍‌ପିଏମ୍ କରଞ୍ଜିଆ: 26 ଜୁନ୍ 2008 ରେ ମନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଦଶପଲ୍ଲୀ: 10 ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ମନା କରାଯାଇଥିଲା

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ଏମ୍‌ସିଏସ୍ ପ୍ରାଧିକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛନ୍ତି ।

3.2.8 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିମୟମିତତା

ନିରାପତ୍ତା ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନଥିପତ୍ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାକ୍ଷା ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟିମାନ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

- **ନିରାପତ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା** : ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ବାହାର ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ନିୟୋଜିତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଚକ୍ଷମା ପିନ୍ଧିନଥିଲେ ଓ ଆଠଜଣ କର୍ମଚାରୀ ନିରାପତ୍ତା ଜୋଡା ଏବଂ ଦସ୍ତାନ ପିନ୍ଧୁନଥିଲେ ।
- **ନଥିପତ୍ରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ** : ନିୟମ 11 ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍ ବର୍ଷ ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ସଂଗ୍ରହ, ମହଲୁଦ, ପରିବହନ, ବିକାଶ ଓ ପରିଚାଳନା ବିବରଣୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ନଥିପତ୍ର 18 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି²⁷ 21 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ 36 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି²⁸ରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ (ସିଏସିଏ ମହାପୁର)ର 24 ଡିସେମ୍ବର 2013 ର ନଥିପତ୍ର ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହା ଉତ୍ପନ୍ନ ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍ ପରିମାଣ ଏକ ଆଗାମୀ ତାରିଖ ଯଥା 31 ଡିସେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିସାରିଛି ।
- **ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ ନହେବା** : ନିୟମ 10 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିହିତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପୂର୍ବବର୍ଷ କାରବାର କରିଥିବା ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍ ବର୍ଷ ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ସୂଚାଇ ଏକ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ପ୍ରତିବର୍ଷ 31 ଜାନୁଆରୀ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ²⁹ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ (ଏସ୍‌ସିଏଏମ୍‌ସିଏସ୍) ଏହି ବିବରଣୀ ଛଅରୁ 1006 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, 12 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଚାରୋଟି ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ³⁰ ଏବଂ 21 ଟି ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ କେନ୍ଦ୍ର, ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍ ନିର୍ଯ୍ୟାସ କରୁଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏସ୍‌ସିଏସିଏସ୍ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତ୍ୟାଗମ ଦାଖଲ କରୁନଥିଲେ ।

3.2.9 ଉପସଂହାର

ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏସ୍ ନିୟମାବଳୀ 1998 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନା ରାଜ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାରୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଓ ପଶୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ମାନଙ୍କରେ ମାନଙ୍କରେ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ ନିଦାନ କେନ୍ଦ୍ରମାନେ ଏସ୍‌ସିଏସିଏସ୍ ପ୍ରାଧିକରଣ ନ ଆଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ପୃଥକାକରଣ ମିଶ୍ରଣ, ସଂଗ୍ରହ ଓ ପରିଚାଳନା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ବିଏମ୍‌ଡିଏସ୍‌ଏମ୍‌ସିଏସ୍ ନିୟମାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲେ । ପରିଚାଳନା କରାଯାଇନଥିବା ଜଳ / ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ମୁନିସିପାଲିଟି ନାଳକୁ ଛଡା ଯାଇ ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ କରାଯାଉଥିଲା । ବର୍ଜ୍ୟ ବସ୍ତୁ ନିକାଶ ଉପକରଣ/ ଭିଡିଭୁମ୍ପି ଓ ସୁବିଧା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପରିଦର୍ଶନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଦିଲା ଥିଲା ଓ ନିୟମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନରେ ଅଧିକ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ ରହିଥିଲା ।

²⁷ ସିଏସିଏସିଏସ୍, ବାଦାମପାହାଡ, ବାଲିପାଟଣା, ଭାପୁର, କାନପୁର, ନିଆଳି ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ଦଶପଲ୍ଲୀ
²⁸ ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଂଶଧାରା ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା
²⁹ ଡିଏସ୍‌ଏସ୍, ବାରିପଦା: 45 ରୁ 496 ଦିନ; ଏସ୍‌ଡିଏସ୍, ଆଠଗଡ଼: 5 ରୁ 15 ଦିନ; ଏସ୍‌ଡିଏସ୍, କରଞ୍ଜିଆ: 25 ରୁ 175 ଦିନ; ସିଏସିଏସିଏସ୍, ନିଆଳି: 31 ରୁ 1006 ଦିନ; ଏବଂ ଏସ୍‌ସିଏସିଏସ୍‌ଆଇପି: 114 ରୁ 344 ଦିନ, ରାଜଧାନୀ ହସ୍ପିଟାଲ: 31 ରୁ 910 ଦିନ
³⁰ କୈଳାସ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, କଟକ; ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ବଂଶଧାରା ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ

3.3 ରାଜ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବିନିୟମନ

3.3.1 ଉପକ୍ରମ

ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପରିଚାଳନାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତିସେମ୍ବର 1991 ରେ “ଓଡ଼ିଶା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିନିୟମନ) ଅଧିନିୟମ 1991” (ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ) ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1994 ରେ ରାଜ୍ୟରେ “ଓଡ଼ିଶା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ(ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ବିନିୟମନ) ନିୟମ (ରୁଲ୍) 1994” (ଓସିଇ ନିୟମ) ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ରାଜ୍ୟର ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ (ଆକ୍ଟ) ଏବଂ ନିୟମ (ରୁଲ୍) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ହୋଇଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଚିକିତ୍ସାଗତ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ (ଡିଏମଇଟି) ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମଓ) ମାନେ ତାଙ୍କୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(ଏନ୍) ସହିତ ନିୟମ 3 ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମଇଟିକୁ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ/ ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ନିୟମ 4(1) ଅନୁଯାୟୀ, ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସୁବିଧାସୁଯୋଗର ଉପଲବ୍ଧି ବାବଦରେ ଥିବା ନିୟମର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକର ପରିପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା, ରାଜ୍ୟରେ 1511 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବରରୁ ତିସେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଜୁନରୁ ଜୁଲାଇ 2014 ମଧ୍ୟରେ 2009 ରୁ 2014 ଅବଧିକୁ ନେଇ ଅତିରୁ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ବିନିୟମ ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗତ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ମୂଲ୍ୟାୟନ ସହିତ ପଞ୍ଜିକରଣ, ନିରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ସମାକ୍ଷାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଡିଏମଇଟି ଏବଂ ଚାରୋଟି ନମୁନା ଜିଲ୍ଲାର (କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) ସିଡିଏମଓ ଏବଂ ତାହା ଅନ୍ତର୍ଗତ 40 ଟି ନମୁନା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.1) । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅତିରୁର ଉପସ୍ଥିତିରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଡିଏମଓମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ନମୁନା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଯୁଗ୍ମ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.3.2 ନିୟାମକ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ସଂସ୍ଥାଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା

3.3.2.1 ନ୍ୟୁନତମ ମାନଦଣ୍ଡର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଅପଥେକ୍ସ ବିନିୟମନ

ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ, 1991 ର ଧାରା 10 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା କିମ୍ବା ପଞ୍ଜିକୃତ ବିବେଚିତ ହେଉଥିବା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ସ୍ଥାନ, ବାସସୁବିଧା, ଉପକରଣସାଧନ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀବର୍ଗ (ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଅନୁଚିକିତ୍ସା) ବିଷୟରେ ବିହିତ ଥିବା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ:

- ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ 1994 ରେ ଭିତ୍ତିସଂରଚନା, ମାନବ ସମ୍ବଳ, ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ, ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରଭୃତି ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ବିଭାଗ ନ୍ୟୁନତମ ମାନଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ଭୌତିକ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ନିଦାନିକ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଏବଂ ଏକ୍ସ-ରେ/ରେଡିଓଲୋଜି ଚିକିତ୍ସାକେନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରଞ୍ଜାମର ତାଲିକା ସୂଚିତ କରିଥିଲେ ।
- ଯଦିଓ ଭାରତୀୟ ମାନକ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ଦ୍ୱାରା ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ଉପରୋକ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡର ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା/ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଏବଂ ନିଦାନିକ ପରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ମାନଦଣ୍ଡ ଦିଶା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ବିହିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯଦିଓ ଭାରତ ସରକାର 2010 ମସିହାରେ ଏହାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ ।
- ଯଦିଓ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅଧିନିୟମ ଅର୍ଥାତ୍ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ବିନିୟମକ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ) ଅଧିନିୟମ 2010 ସ୍ଥାନୀୟ ନିକାୟ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବିକେନ୍ଦ୍ରିକରଣ, ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରକାଶନ ଏବଂ ଜାତୀୟ କାଉନସିଲକୁ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲା, ମାତ୍ର ବିଭାଗ ଏବାବଦରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2014) ଯେ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଙ୍କ ପାଇଁ ନ୍ୟୁନତମ ମାନଦଣ୍ଡ ମାନ୍ୟତା ଜାରିକରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଅବ୍ୟତନ କରି କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅଧିନିୟମ ସହିତ ଏକାଭିମୁଖୀ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.3.3 ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ/ ପଞ୍ଜିକରଣ ଜରିଆରେ ବିନିୟମନ

3.3.3.1 ପଞ୍ଜିକରଣ ନବିକରଣରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ଅଭାବ

ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ ଧାରା 3(1) ଏବଂ ତତ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯଥା-ତିଥ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ କି ତଦନ୍ତ କରିବା ପରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ଉପଲବ୍ଧତା ଉପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ପରେ ଦୁଇବର୍ଷ ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜାରି କରିପାରିବେ । ପଞ୍ଜିକରଣ ଅବଧି ଶେଷ ହେବାର ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଆବଶ୍ୟକ ଫିସ୍ ସହ ପଞ୍ଜିକରଣର ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭଳି ନବୀକରଣର ପଞ୍ଜିକରଣ ନିମନ୍ତେ ସମାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଥାଏ ।

40 ଟି ନମୁନା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରଦାନ/ ନବୀକରଣର ସମୀକ୍ଷାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 34³¹ ଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

- 34 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ 27ଟି ବୈଧ ଲାଇସେନ୍ସରେ ଚାଲୁଥିବା ବେଳେ, ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ତିସେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014 ରେ ସିଡିଏମ୍(ଓ) ମାନକର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଗ୍ମ ବାସ୍ତବ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସାତଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଲାଇସେନ୍ସ ଅବଧି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁରହିଥିଲା । ସାତଟି

³¹ ବନ୍ଦଧିବା ଚାରୋଟି, ଜବତ କରାଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୌଣସି ଜବାବ ଦେଇ ନଥିଲା ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଧରୁ ତିନୋଟି³² ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ତିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିର ଏକ ମାସରୁ 18 ମାସ ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ. ଦୁଇଟି³³ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଲାଇସେନ୍ସର ଅବଧି ଅକ୍ଟୋବର 2010 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2012 ରେ ଶେଷ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିନଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ବଂଶଧାରା ଚିକିତ୍ସାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁର) ଜୁନ୍ 2010 ରୁ ବିନା ଲାଇସେନ୍ସରେ ଚାଲୁରହିଥିଲା, ଯଦିଓ ତିଏମଇଟି ଏହାର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣର ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ (ପ୍ରଗତି ନର୍ସିଂ ହୋମ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର) ଲାଇସେନ୍ସର ଅବଧି ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରୁ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ତିଏମଇଟି ନବୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବେଦନ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ ।

- ତିଏମଇଟି ନଅଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.2) ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ ବିନା ନିରୀକ୍ଷଣରେ କେବଳ ସିଡିଏମ୍ ଓ ମାନଙ୍କ ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ମୁତୟନ ହୋଇଥିବା ଟେକନିକାଲ ଷ୍ଟାଫ୍ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ଉପରେ ନୀରବ ଥିଲା । ଏହିସବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଯୁଗ୍ମ ବାସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଷ୍ଟାଫ୍ମାନଙ୍କର ସଜ୍ଜ ନିୟୋଜନ ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି ଅନୁକ୍ଳେପ 3.3.3.2 ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ।
  - ଗୋଟିଏ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ³⁴ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯଦିଓ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳକ(ସିଇଏମ୍)ଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଦରଖାସ୍ତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା 30 ଜଣ ନର୍ସ ବଦଳରେ ମାତ୍ର ତିନି ଜଣ ନର୍ସ ଥିବା ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା । ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ତିଏମଇଟି, ସିଇଏମ୍ଙ୍କ ରିପୋର୍ଟକୁ ଅଣଦେଖାକରିବା ସହିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିଲ୍ଡିଂର ଲିଡ୍ ସମୟ ଅବଧି ଜାନୁଆରୀ 2012 ରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଅଣଦେଖାକରି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଲାଇସେନ୍ସକୁ ମଇ 2011 ରୁ ମଇ 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନବୀକରଣ (ଜୁଲାଇ 2012) କରିଥିଲେ ।
  - ସେହିଭଳି, ଅନ୍ୟ ଏକ କ୍ଷେତ୍ରରେ³⁵, ଯଦିଓ ସିଇଏମ୍ ଲାବୋରେଟରୀ ଏବଂ ରଞ୍ଜନ ରଶ୍ମି ସେବାରେ ଟେକନିସିଆନ୍ ମୁତୟନ ନଥିବା, ନିଷ୍ଠେତନକାରୀ ଉପଲକ୍ଷ ନଥିବା ପ୍ରଭୃତି ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2011) ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସିଇଏମ୍ର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଅଣଦେଖା କରି ତିଏମଇଟି 23 ଡିସେମ୍ବର 2008 ରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ।
- ପୁନଶ୍ଚ, 21 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ, 28 ଜଣ ଡାକ୍ତର, 233 ଜଣ ଷ୍ଟାଫ୍ ନର୍ସ ଏବଂ 13 ଜଣ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟ, ସେମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ନକଲ ରାଜ୍ୟ କାଉନ୍ସିଲ୍ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତିଏମଇଟି ସେମାନଙ୍କର ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ।
- ପାଞ୍ଚଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ³⁶, ଯଦିଓ ସିଡିଏମ୍ ଓ ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଉପକରଣ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହି ଉପକରଣର ବିଶଦ ବିବରଣ ଏବଂ ତାହାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ଉପରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିଲା ।

³² କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, ସୁଜନ୍ୟା ନର୍ସିଙ୍ଗ୍ ହୋମ୍ ଏବଂ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, ସମସ୍ତେ କଟକରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଏବଂ ସର୍ବ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

³³ ହେଲ୍ଥ ଲାଇନ୍, କଟକ ଏବଂ ଆନନ୍ଦ ମେଡିକାଲ ଏବଂ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର ବ୍ରହ୍ମପୁର

³⁴ ନିଳାଚଳ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

³⁵ ପ୍ରାଣୀ ହସ୍ପିଟାଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

³⁶ ଅମିତ୍ ହସ୍ପିଟାଲ, ଅର୍ଜୁନ ମେମୋରିଆଲ ହସ୍ପିଟାଲ ଏବଂ ଆନନ୍ଦ ମେଡିକାଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ସର୍ବ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀ ହସ୍ପିଟାଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 40 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ସିଡିଏମ୍‌ଓମାନେ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ବିଲ୍‌କମ୍ପାନଙ୍କରେ ଥିବା ଅଗ୍ନିସୁରକ୍ଷା ଉପରେ କୌଣସି ଚିଞ୍ଚଣା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ଯଦିଓ ଓସିଇ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ/ ନବୀକରଣ ଓସିଇ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦୂରକରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶାଳାର ସୁଧାର ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.3.3.2 ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ଅବଗତ ନକରିବା

ଓସିଇ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 3 ଅନୁଯାୟୀ, ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ନୂତନ ଲାଇସେନ୍ସ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ସମୟରେ ମେଡିକାଲ ଏବଂ ପାରାମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ନାମ, ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଠିକଣା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଓ ସଂପୃକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଉକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅବଧି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମ୍ମତି ପତ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ବିଷୟକୁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୃକ୍ତ ପଞ୍ଚିକୃତ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଡିଏମ୍‌ଇଟିକୁ ଜଣାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ:

- ତିନୋଟି³⁷ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କର ଦରଖାସ୍ତ୍ରରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ 10 ଜଣ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ତିନି ଜଣ ନର୍ସ କମ୍ ଥିଲେ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.3) ।
- 27 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମେଡିକାଲ ଏବଂ ପାରା ମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଷୟକୁ ଡିଏମ୍‌ଇଟି / ସିଡିଏମ୍‌ଓଙ୍କୁ ଅବଗତ କରା ଯାଇନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମସ୍ତ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍ ମିଡିଆ ଏବଂ ଡ୍ରେସାଇଙ୍ଗ୍ ଜରିଆରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯିବ ।

3.3.3.3 ମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରା ନଯିବା

ଓସିଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ସହିତ ଓସିଇ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 3 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତଥା ନବୀକରଣ ସମୟରେ ମେଡିକାଲ ବୃତ୍ତିଧାରୀ ଏବଂ ପାରା ମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଡିଏମ୍‌ଇଟିକୁ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ:

- 34 ଟି ନମୁନା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ 22 ଟିରେ ମୁତୟନ ଥିବା 87 ଜଣ ଡାକ୍ତର, 19 ଜଣ ଷ୍ଟାଫ୍ ନର୍ସ ଏବଂ 17 ଜଣ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟଙ୍କର ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ବୈଧ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ନବୀକୃତ ହୋଇନଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.4) କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ପୁନଃ ପଞ୍ଜିକରଣ/ ନବୀକରଣ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲେ ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପାଞ୍ଚଟି³⁸ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବା 31 ଜଣ ଡାକ୍ତର, 63 ଜଣ ଷ୍ଟାଫ୍ ନର୍ସ ଓ 42 ଜଣ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟ ନିୟୁତ୍ତ ପାଇଥିବା ପଦବୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ ସପକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରି ନଥିଲେ ।

³⁷ ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାହକ, କଟକ ସୁକନ୍ୟା ନର୍ସିଂ ହୋମ୍ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର, କଟକ ଓ ସୁଧା ନର୍ସିଂ ହୋମ୍, ରାଉରକେଲା
³⁸ କଟକ: କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, କୈଳାଶ ହେଲ୍ଥ ସେଣ୍ଟର ଏବଂ ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାହକ; ଭୁବନେଶ୍ୱର: ଆବିତ୍ୟ କେୟାର ଏବଂ ଆପୋଲୋ ହସ୍ପିଟାଲ

ତେଣୁ, ଡିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣ/ନବୀକରଣ କରିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ତତ୍ପରତା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ, ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମେଡିକାଲ ଏବଂ ପାରାମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ନବୀକରଣ/ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଇବା ସମୟରେ ଡାକ୍ତର/ ନର୍ସ/ ପାର୍ମାସିଷ୍ଟମାନଙ୍କର ବୈଧ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ସିଡିଏମଓମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.3.4 ନିରୀକ୍ଷଣ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

ଓସିଇ ନିୟମାବଳୀ, 1994 ର ରୁଲ୍ 4(1) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମଇଟି ନିଜେ କିମ୍ବା ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଯିଏକି ସିଡିଏମଓ ପାହ୍ୟା ଠାରୁ କମ୍ ରେ ନଥିବେ, ତଦନ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦିଗ ଯଥା- ଆବଶ୍ୟକ କମିଟି ଉପଲବ୍ଧି, ବିଲଡିଙ୍ଗ୍, ବାସ ସୁବିଧା, ସରଞ୍ଜାମ, ଯନ୍ତ୍ରପାତି, ନିୟୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ମେଡିକାଲ ଏବଂ ପାରାମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଦି ଉପରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟ ହାସଲ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଡିଏମଇଟିରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟରେ 1,511 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ମେ 1996 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013³⁹ ମଧ୍ୟରେ 976 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପଞ୍ଜିକରଣ/ଲାଲସେନ୍ଦୁର ଅବଧି ପୂରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଚାରୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 700 ଟି ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ 377 ଟିର (54 ପ୍ରତିଶତ) ପଞ୍ଜିକରଣର ଅବଧି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1996 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ପୂରିଯାଇଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବା ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ ନଅଟିର ପଞ୍ଜିକରଣ ଅବଧି 15 ରୁ 83 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
- ବୈଧ ପଞ୍ଜିକରଣ/ ଲାଲସେନ୍ଦୁ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକରୁଥିବା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଟିକ୍ସଟ୍ ପାଇଁ ଡିଏମଇଟି ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ 490 ଥର ନିରୀକ୍ଷଣ⁴⁰ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାବେଳେ, ଡିଏମଇଟି/ସିଡିଏମଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକରଣ କିମ୍ବା ନବୀକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍ କରିବା ସମୟ ବ୍ୟତିରେକ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସମୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସିଡିଏମଓମାନେ ମଇଲା ଜଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବଶେଷର ନିକାଶ ବାବଦରେ ସେମାନଙ୍କର ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରେ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ରଖିନଥିଲେ । ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା (ନଭେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଜୁନ୍ 2014) ଯେ 16⁴¹ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସେମାନଙ୍କର ତରଳ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର କୌଣସି ଉପଚାର ନକରି ସିଧାସଳଖ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଡ୍ରେନକୁ ଛାଡିଥିଲେ ।

³⁹ 17 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ(204 ମାସ):6, 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ 17 ବର୍ଷରୁ କମ୍:8, 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 15 ବର୍ଷରୁ କମ୍:18, ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 10 ବର୍ଷରୁ କମ୍: 342, ଆଠ ମାସରୁ ଅଧିକ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ କମ୍:602

⁴⁰ ପ୍ରତି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଦୁଇଥର ନିରୀକ୍ଷଣ, ସାତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

⁴¹ ସନ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ହେଲ୍ଥ ଲାଲନ୍, ପ୍ରାଇମ୍ ହସ୍ପିଟାଲ ଲିମିଟେଡ୍, ନିୟୁ ଚାରିଣା ହସ୍ପିଟାଲ, ଏମଏମ୍ ମେଡିକେୟାର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, କୈଲାସ ହେଲ୍ଥ ସେକ୍ଟର, ହେଲ୍ଥ ହୋମ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲ, ଜେପିଏମ୍ ରୋଗାରୀ ଆଇ ହସ୍ପିଟାଲ ଏଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍, ଚାଣକ୍ୟ ହସ୍ପିଟାଲ ଏବଂ ସୁକନ୍ୟା ନର୍ସିଙ୍ଗ୍ ହୋମ୍ ଏଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ 143 ଟି କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 21 ଟି ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା କୋର୍ଟରେ ଦାବର କରାଯାଇଥିଲା ।

3.3.5 ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଶାଳନ ଅଭାବ

ଅଧିକାରୀ, ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସେବାର ଗୁଣବତ୍ତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପାରାମିଟର। ସାରା ଦେଶର ଟିକିସାଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଭାରତୀୟ ଗୁଣବତ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏକ ସଂଗଠକ ବୋର୍ଡ ଭାବେ ଟିକିସାଲ୍ୟ ଏବଂ ସାମ୍ପୁ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଜାତୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ (ଏନ୍ଏବିଏର୍) ଏକ ସମାନ ମାନଦଣ୍ଡ ଜାରି କରିଥିଲା । ତେଣୁ ସେବା ପ୍ରଦାନର ଗୁଣବତ୍ତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ:

- ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରି ନଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଶାଳନ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଏବଂ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିମନ୍ତେ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିୟୁତ୍ତ କରିଥିଲା (2011) ମାତ୍ର କୌଣସି ଦିଗାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ରାଜ୍ୟର ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୁଦୃଢ଼ ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି ସୂଚନା ଡିଏମଇଟି ନିକଟରେ ନଥିଲା । ମାତ୍ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଯୁଗ୍ମ ବାସ୍ତବ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ⁴²କୁ ଏନ୍ଏବିଏର୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟରେ ବେସରକାରୀ ଟିକିସାଲ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସାମ୍ପୁ୍ୟ ସେବାର ଗୁଣବତ୍ତା ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶାଳନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.3.6 ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଫିସର ସ୍ଥିରୀକରଣ

ଓସିଇ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତତ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଣାଳୀ ନିୟମରେ ବେସରକାରୀ ଟିକିସାଲ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦେୟ ଧାର୍ଯ୍ୟର ରାତି ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ସମୟରେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଫିସ୍ ଢାଞ୍ଚା ସଂପର୍କରେ ନିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ତେବେ ବି ଡିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଏକରୂପିତାର ଅଭାବ ଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି:

- ଡିଏମଇଟି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସାମ୍ପୁ୍ୟ ଯୋଜନା (ସିଜିଏଟଏସ) ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ଠାରୁ କମ୍ ଦେୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ⁴³କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

⁴² ସେକ୍ସର କଟକ, ଅନୁରାଧା ଲେଜିଡ୍ କ୍ଲିନିକ୍, ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବଂଶଧାରା ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯୁଗୋଲୋଜି ସେକ୍ସର(ପ୍ରା) ଲିମିଟେଡ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ହେଲ୍ଥକେୟାର, କଟକ

⁴³ ଆଦିତ୍ୟ କେୟାର ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ଆପୋଲୋ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

⁴³ ନିଳାଚଳ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ପ୍ରାଇମ୍ ହସ୍ପିଟାଲ କଟକ,

ଦେଇଥିବା ବେଳେ (ଜୁଲାଇ 2011), ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ⁴⁴ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଜିଏଚଏସ୍ ହାର ଠାରୁ ଅଧିକ ଦେୟ ଧାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2012) ।

- 22 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା 10 ଟି ମେଡିକାଲ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହାର ସିଜିଏଚଏସ୍ ହାରର ପାଞ୍ଚଗୁଣା କିମ୍ବା ତାଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।
- ଡିଏମଇଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ଅବଲମ୍ବନ ବିନା ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଦେୟ ହାରକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ନମ୍ବୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଏକା ପ୍ରକାରର ସେବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ହାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ତାରତମ୍ୟ ଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।
- ପୁନଶ୍ଚ, ସାତଟି⁴⁵ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମେଡିକାଲ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଦେୟ ହାର ସେମାନଙ୍କର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ନଥିଲେ ।

ବିଭାଗ, ଏହି ବିଷୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.3.6.1 ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସାମାରେଖ୍ୟା ତଳେ (ବିପିଏଲ) ଥିବା ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିଶ୍ଚୁଳ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସାମାରେଖ୍ୟା ତଳେ ଥିବା ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ହିରୋଗୀ ବିଭାଗରେ ଅନୁମତ 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଅନ୍ତଃରୋଗୀ ବିଭାଗରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ନିଶ୍ଚୁଳ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2013) ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ:

- ଯଦିଓ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2013), ମାତ୍ର ଏହା ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।
- ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଜମି ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା 39 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ 16 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବିପିଏଲ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୁଳ ସେବା ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପାଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇନଥିଲେ ।
- ନମ୍ବୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି⁴⁶ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 45.68 କୋଟି ଥିବାବେଳେ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ 3.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରିହାତି ମୂଲ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଜମି ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିପିଏଲ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୁଳ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଜୁଲାଇ 2014 ରେ ସରକାରୀ ଦିଶା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଜାରି କରିବା ପରେ ଏହି ବିଷୟଟି ମାସିକ ବିବରଣୀ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଉଛି ।

⁴⁴ ସର୍ଭି ହସ୍ପିଟାଲ ଭୁବନେଶ୍ୱର

⁴⁵ ସର୍ଭି ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍, ପ୍ରଗତି ନର୍ସିଂ ହୋମ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, କଟକ, ଅନୁରାଧା ଲେଜିଜ୍ କ୍ୟୁନିକ୍, ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବଂଶଧାରା ହସ୍ପିଟାଲ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯୁରୋଲୋଜି ସେଣ୍ଟର (ପ୍ରା)ଲିମିଟେଡ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର

⁴⁶ ଆପୋଲୋ ହସ୍ପିଟାଲ, ଆଦିତ୍ୟ କେୟାର ହସ୍ପିଟାଲ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ସର୍ଭି ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର

3.3.6.2 ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ରିହାତି ଦରରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ଜମିର ଦୁରୁପଯୋଗ

1981 ରୁ 2009 ମଧ୍ୟରେ ସରକାର 39 ଜଣ ପ୍ରାୟୋଜକଙ୍କୁ ନର୍ସିଙ୍ଗ ହୋମ/ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ରିହାତି ଦରରେ 125.262 ଏକର ଜମି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେବାର ନିବନ୍ଧନ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା ଯେ ଜମି ଆବେଦନ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବେଦନ ଜମି ବ୍ୟବହାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଅନ୍ୟଥା ଆବେଦନ ରଦ୍ଦ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 39 ଜଣ ପ୍ରାୟୋଜକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 23 ଜଣ ବିପିଏଲ୍ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014), ଅବଶିଷ୍ଟ 16 ଜଣ ପ୍ରାୟୋଜକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମିର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ବାସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅଡ଼ିଟ୍ ଜୋର ଦେବା ପରେ ଅଡ଼ିଟର ଉପସ୍ଥିତିରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ/ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ:

- ଛଅ ଜଣ ପ୍ରାୟୋଜକ ଆବେଦନ ଜମିକୁ ଆବାସିକ/ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଯଦିଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ ପ୍ଲାନ ନର୍ସିଙ୍ଗ ହୋମ/ ମାଟର୍ନିଟ୍ ହୋମ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ, ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ବାସ ଗୃହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା ସେଥିରୁ ଜଣେ ପ୍ରାୟୋଜକ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ଭଡ଼ାସ୍ୱରୂପେ ଅନ୍ୟ ଏକେନ୍ସାକୁ ଦେଇଥିଲେ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.5 କ) ।
- ଚାରୋଟି ପ୍ରାୟୋଜକଙ୍କୁ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.5 ଖ) 2005 ରୁ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଅନ୍ୟ ଚାରୋଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦିଓ ଜମିଗୁଡ଼ିକ 1985 ରୁ 2011 ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର କୋଠାଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଅସମାପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.5 ଗ) ।

ଆବେଦନର ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ ପ୍ଲାନର ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସତ୍ତ୍ୱେ ସରକାର ଏହି ସବୁ ଆବେଦନର ରଦ୍ଦ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆବେଦନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଏହି ବିଷୟଟି ସରକାରଙ୍କ ସ୍ତରରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ।

3.3.7 ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ

3.3.7.1 ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅଭାବ

ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ଯେକୌଣସି ସାମ୍ପ୍ଲ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ପ୍ରଣାଳୀର ଏକ ପ୍ରଧାନ ଉପାଦାନ । କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଯୁଗ୍ମ ଡିଏମଇଟି ଏବଂ ସିଇଏମ୍ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ବିଭାଗ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବେସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିବା ରୋଗୀମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରାୟତଃ ନଥିଲା । ଡିଏମଇଟି/ସିଡିଏମଓ ସ୍ତରରେ କୌଣସି ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ରେଜିଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ପରିଚାଳିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା 34 ଟି ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିରେ ମଧ୍ୟ ଏହିଭଳି କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟର ପରିଚାଳିତ ହୋଇନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଏହା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ।

3.3.8 ଉପସଂହାର

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭିତ୍ତିସଂରଚନା, ସେବା ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିରକୃତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 976 ଟି ଚିକିତ୍ସାଳୟର (ସମୁଦାୟର 65 ପ୍ରତିଶତ) ପଞ୍ଜିକରଣ/ ଲାଇସେନ୍ସର ଅବଧି ଏକରୁ 17 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୁରି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ନବୀକରଣ ହୋଇନଥିଲା । ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ/ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ବେସରକାରୀ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି ତାତକାଳିନ ପରିଚାଳିତ କରୁନଥିଲେ । ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକରଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟତଃ ଅଭାବ ଥିଲା । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିବାର ଏକ ପ୍ରକାରର ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ନିଦାନିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟର ହାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା । କିଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ନର୍ସିଙ୍ଗ ହୋମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ରିହାତି ଦରରେ ବ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା । ବେସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଳୟଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଣାଳୀର ବ୍ୟାପକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଥିଲା । ପ୍ରାବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।

ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି/ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସଂପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ

3.4 ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଂଗଠିତକରଣ ଏବଂ ଜାତିକା କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

3.4.1 ଉପକ୍ରମ

ଜନଜାତି ବହୁଳ ସାତଟି ଜିଲ୍ଲା⁴⁷ର 30 ଟି ସବୁଠାରୁ ଅନଗ୍ରସର ବ୍ଲକରେ ଅଣ-କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦରିଦ୍ର ଜନଜାତି ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ଜୀବିକାରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ 2004-05 ରେ ରାଜ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଂଗଠିତକରଣ ଏବଂ ଜାତିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଓଡ଼ିକଏଲପି) କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (ଭିଡିସି) ଗୁଡ଼ିକ, ଏବଂ ସାଧ୍ୟ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ଗୁଡ଼ିକ, ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଟିଡିଏ), ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଜାତି/ ଉନ୍ନୟନ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ଅନଗ୍ରସର ଶ୍ରେଣୀ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ (ଏସଏସଡି) ରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟକ ଯୁନିଟ୍ (ପିଏସୟୁ) କୁ ଦ୍ୱାରା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ତୃଣମୂଳ ସ୍ତରରେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ଭିଡିସି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅବିରତ ଏକତ୍ର ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପିଏସୟୁ ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା/ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକ (ଏଫଏନଜିଓ ଗୁଡ଼ିକ) ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଇପ୍ସିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି ନା ନାହିଁ ତାହା ନିରୂପଣ କରିବା ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର - ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ଲେଖାପଠାଣୀ ସମାକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । 2011-14 ସମୟ ସମନ୍ୱିତ ଦୁଇଟି ଆଇଟିଡିଏ⁴⁸, ଆଠଟି ଭିଡିସି⁴⁹, ଏବଂ ପିଏସୟୁର ରେକର୍ଡ ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ, ଅତିର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ଆସ୍ତିର ଯୁଗ୍ମ -ବସ୍ତୁଗତ -ନିରୀକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ମନିଟରିଂ ରେ ବିଭିନ୍ନ ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

⁴⁷ ଗଜପତି, କଳାହାଣ୍ଡି, କନ୍ଧମାଳ, କୋରାପୁଟ, କୋରାପୁଟ, ମାଲକାନଗିରି, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ରାୟଗଡ଼ା
⁴⁸ ଗୁଣ୍ଡାପୁର ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର
⁴⁹ (1) ବ୍ରାହ୍ମଣାଦେଇ ଏବଂ (2) ବଂଶଧରା, ଗୁଡ଼ାବା ବ୍ଲକ୍; (3) ଗଡ଼ଗଡ଼ା ଏବଂ (4) ଦେବଗିରି, ବିଷମ କଟକ ବ୍ଲକ୍; (5) ବୈଷ୍ଣବବୁଢ଼ା, ମୁନିଗୁଡ଼ା ବ୍ଲକ୍; (6) ସାନମାଝି, ପାପଡ଼ାହାଣ୍ଡି ବ୍ଲକ୍; (7) କାଳିବାଉଡ଼ି ଏବଂ (8) ଗୁମୁଡ଼ାତଙ୍ଗାରି, କୋଷଗୁମୁଡ଼ା ବ୍ଲକ୍

3.4.2 ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଅଭାବ

ଓଟିଇଏଲପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଏବଂ ତତ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ପ୍ରକରଣ ପୁଞ୍ଜିକା (ପିଆଇଏମ୍) ଅନୁସାରେ ସୁସ୍ଥ ଯୋଜନା ପ୍ରୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂରଚନା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆଦ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଭିତ୍ତିସମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଜୀବିକା ଯୋଜନା (ଭିଡିଏଲପି) ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଗୁଡ଼ିକ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଆଇଟିଏ ସ୍ତରରେ ଚୟନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଇଟିଏ ର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ବଜେଟ୍ (ଏହି ଚୟନ ଭିତ୍ତିରେ, ଆଇଟିଏ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମସି) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ, ସଂବୀକ୍ଷିତ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ରୂପାନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପିଏସସୁଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଯାଇଥାଏ ।

ଅତିତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଦୁଇଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଆଇଟିଏରେ ମନୋନୟନ କମିଟି ଗଠିତ ନ ହେବା ଫଳରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ବୈଠକଗୁଡ଼ିକ ତିନିମାସରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଥରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ସ୍ତଳେ, ଆଇଟିଏ ଗୁଣ୍ଡପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ 2011-2014 ମଧ୍ୟରେ ଡିପିଏସସି ବୈଠକ ଥରେ ମାତ୍ର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । 2011-12 ଓ 2013-14 ପାଇଁ ଏହି ବୈଠକ ଦ୍ୱାରା ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁପି ଏବଂ ବି ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଆଇଟିଏ ନବରଙ୍ଗପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ, 2011 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଡିପିଏସସି ଥରେ ମାତ୍ର ବୈଠକ କରିଥିଲେ ଏବଂ 2012-13 ଓ 2013-14 ପାଇଁ ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁପି ଏବଂ ବି କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିନ ଥିଲେ । 2011-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏଡବ୍ଲ୍ୟୁପି ଏବଂ ପିର 31.39 କୋଟି⁵⁰ ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଓ ବଜେଟ୍ ଡିପିଏମସିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟତା ଯୁନିଟ୍ (ପିଏସସୁ) କୁ ରୂପାନ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । କମିଟି (ଡିପିଏମସି) ର ସମୀକ୍ଷା ବିନା **ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4.3.1 ଏବଂ 3.4.3.3** ଅନୁଯାୟୀ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ (79), ଆରମ୍ଭ ନ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିଚାଳନା (9) ର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ 61.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (ଭିଡିସି) ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ଜଳ ଅମଳ ସଂସ୍ଥାପନ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଏସ୍), ଟେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍ ପ୍ରଭୃତି 40 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ, 32.87 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର 54 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଏହା ଅପ୍ରକୃତ ଅଟକଳ ଏବଂ ଅଟକଳର ସମୀକ୍ଷାରେ ଅଭାବ ଦର୍ଶାଉଛି ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଚୟନ ଏବଂ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବନା ଗୁଡ଼ିକ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମସି) ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ ମାତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କ ବ୍ୟସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେତୁ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମସି)ର ମିଟିଂ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

3.4.3. କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ

ଜନଜାତି ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଅଣକୃଷି ଭିତ୍ତିକ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିକାଶ ଏବଂ ସାଧନ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ତଥା ଜଙ୍ଗଲ, ପାଣି ଏବଂ ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଦରିଦ୍ର ଜନଜାତିମାନଙ୍କର ଅଧିକାର(ପଦାର୍ଥ) ବଢେଇବା ଓଟିଇଏଲପିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ଅତିତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଉତ୍ତରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଷିତ ଅନୁସାରେ ଜନଜାତି ମାନଙ୍କ ଆୟରେ ବୃଦ୍ଧି ତଥା ସାଧନ ମାନଙ୍କର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଇଟିଏ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

⁵⁰ ଆଇଟିଏ, ଗୁଣ୍ଡପୁର 2011-12 ପାଇଁ: 2112.85 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, 2012-13 ଓ 2013-14 ପାଇଁ 1026.46 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

3.4.3.1 ଅସଫୁର୍ଣ୍ଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ/ ଅବରୋଧ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଓଟିଇଏଲପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ଟେକ୍ ଡ୍ୟାମ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଫଣ୍ଡ (ସିଆଇଏଫ) ଅଧୀନରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଫଣ୍ଡ (ସିଆଇଏଫ) ଉପାଦାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଆଇଟିଏ ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଅତିବ୍ ଜିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ 1.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ନମୁନା ଯାସ୍ତ ଆଇଟିଏ ରେ, ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା 79 ଟି ବୋରଝେଲ, ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଡଗଝେଲ ଇତ୍ୟାଦି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଅସୁବିଧା, ଫଣ୍ଡ ଏବଂ କୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକ ନ ମିଳିବାକାରଣ ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ 1906 ଟି ପରିବାରକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ନୂତନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ପାଇଁ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ ସାଧନକୁ ଆଇଟିଏ ନବରଙ୍ଗପୁର (ଫେବୃୟାରୀ ଏବଂ ଜୁନ 2014) ଜଣାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅକ୍ଟୋବର 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସଂଯୋଗକରଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ବିଷମ ଜଟିଳ ସ୍ଥଳର ବାରିଗୁଡ଼ା, ଗଡ଼ଗଡ଼ା, ଭିତିସିର ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋରଝେଲ

ନଭେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 58.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଅଗଷ୍ଟ 2012 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2013 ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଯାହାକି ଋଷିଟି ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (ଭିଡିସି)⁵¹ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାତଟି ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯୁଗ୍ମ ବସ୍ତୁଗତ ସମାକ୍ଷା (ନଭେମ୍ବର 2014) ରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିବା ହେତୁ 28.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଠଳ ହେବା ସହିତ 516 ଟି ପରିବାର ଜଳ ଯୋଗାଣ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଜାରୀ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଆଦେଶରେ, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇନଥିବା ହେତୁ, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହୋଇ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ବୋଲି ବିଭାଗ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

3.4.3.2 ଆକର୍ଷଣ ଆଧାରିତ ସିଞ୍ଚା ଜଳସେଚନ

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଜଳ ସାଧନ ସୃଷ୍ଟି, ପଲ୍ଲୀ ନର୍ସିରୀର ସ୍ଥାପନା, କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଚା, ବିପଣନ ସୁବିଧା ପ୍ରଭୃତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଜନଜାତି ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ଜୀବିକା ମାନଦଣ୍ଡରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଜନଜାତି ବିଭାଗ ସହ ସିଏ ରୁ ଟିଏସପି , କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ , ଏନ୍ଏଏମ୍ଏଆଇ, ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ମିଶନ (ଏନ୍ଏଏମ୍ଏଏମ୍) ଅନ୍ତର୍ଗତ ଓଡ଼ିଶା ଜନଜାତି ସଶକ୍ତି କରଣ ଏବଂ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଓଟିଇଏଲପି)କୁ 5.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ, ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଜୁଲାଇ 2013 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2013 ସୁଦ୍ଧା, 2,523 କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଚା, ଏବଂ 60 ପଲ୍ଲୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରି ସ୍ଥାପନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନଭେମ୍ବର 2013⁵² ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କେବଳ 1160 ଟି କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଚା, ଏବଂ 25 ପଲ୍ଲୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ହେତୁ 1363 ଟି କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଚା ଏବଂ 35 ପଲ୍ଲୀ ଗୃହ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିବା ସହିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦରଦ୍ର ପରିବାର ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁବିଧା ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ପାରିନ ଥିଲା । ରାଜିନାମାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦରିଦ୍ର ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ 15000-18000

⁵¹ ଭିଡିସି ଗୁଡ଼ିକ: ଗଡ଼ଗଡ଼ା, ଦେବଗିରି, ବୈଷ୍ଣବଗୁଡ଼ା ଏବଂ କାଳିବାଉଡ଼ି
⁵² କୃଷି/ଫାର୍ମ ଯତ୍ନକରଣ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ତତ୍ତ୍ୱସ୍ତଥାପନ ଗାଈ, ପରିବା ସମବାୟ, ସହ ପିକୋ ଜଳ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଟଙ୍କାର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକରେ, 1.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 500 କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଜାମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ତରରେ ମାତ୍ର 378 ଟି ନିର୍ମିତ ହେବା ସହିତ, 122 ଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା, ସେହିପରି 20 ଟି ପଲ୍ଲୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବଦଳରେ, 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 14 ଟି ପଲ୍ଲୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ହୋଇ 6 ଟି ପଲ୍ଲୀଗୃହ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା 33.74 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଫଣ୍ଡ ଉପଲବ୍ଧ ଥାଇ ମଧ୍ୟ 122 ଟି ଦରିଦ୍ର ପରିବାର ଇପସିତ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଲାଇନ୍ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ, କର୍ମ ସଂପାଦନରେ ତ୍ରୁଟି ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, 1,455ଟି କ୍ଷରଣ ସରଞ୍ଜାମ ଏବଂ 39ଟି ପଲ୍ଲୀ ଗୃହକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବଳକା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

3.4.3.3 ଏକାଭିମୁଖୀ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ, ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିବିଧ ଲାଇନ୍ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଆଇଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିକ ସଂରଚନା ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ ଜନଜାତିମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡ/ ଗୁଡୁରାଣ/ଜୀବିକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଲାଇନ୍ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମୂହ ଭାବରେ, ଆଇଟିଏ, ଗୁଣ୍ଟୁପୁର ପ୍ରକଳ୍ପ⁵³ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅତିତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ:-

- 2013-14 ରେ 48.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ତତ୍କାଳୀନ ଇଣ୍ଡିଆନ୍, ଏବଂ ଜଳସେଚନର ଉନନତି, ବର୍ଡର କ୍ରପିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଥିବା 137 ଏକର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 89 ଏକର ଜମି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହିପରି କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 49 ଏକର ଜମି (35 ପ୍ରତିଶତ) ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।
- 2013-14 ରେ 13.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଟକଳରେ ନଅଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ପିକୋ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା କରାଯାଇ ଥିବା ସ୍ତରରେ 2014 ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସୁତରାଂ ସମନ୍ୱିତ ଜନଜାତି ବିକାଶ/ ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା ନକରି ପାରିବା ହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ତେଣୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁ ସୁବିଧା ପାଇପାରିଥାନ୍ତା, ତାହା ଲାଭ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ରବି ରତ୍ନରେ ମୃତ୍ତିକାରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ହ୍ରାସ ପାଇବା ହେତୁ, ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏବଂ ବର୍ଡର କ୍ରପିଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ୟାଦିର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖରିଫ୍ ରତ୍ନରେ ମୃତ୍ତିକାରେ ଜଳାୟ ଅଂଶ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ପରେ ଏହାକୁ ପୁରଣ କରାଯିବ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ପିକୋ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମରେ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଥିବାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଳମ୍ବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.3.4 କୃଷି ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷିରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ

ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପିର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ, ଜନଜାତିମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ବିବିଧ ବିହନ ଓ ଫସଲ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ କୃଷି ଏବଂ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି

⁵³ ଫାର୍ମ ଯନ୍ତାକରଣ, ତତ୍କାଳୀନ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟାଏଲ, ପରିବା ସହଯୋଗ, ଜୀବିକାର ଉନନତି ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ମାଇକ୍ରୋ, ପିକୋ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଭାବରେ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପରିବା
 ଚାଷ, ଫଳଚାଷ ଏବଂ କିଚେନ୍ ବଗିଚାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗାଇଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଦୁଇଟି ନମୁନା
 ଯାଞ୍ଚ ଆଇଟି-ଏର ରେକର୍ଡ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ:-

- 2011-13 ମଧ୍ୟରେ 773.45 ହେକ୍ଟର ଚାଷ ଜମିରେ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଗହମ, ବିରି, ମକା,
 ମକା-ଶୋରିଷ ପ୍ରଭୃତିର ଉତ୍ପାଦନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଆଇଟି-ଏ, ନବରଙ୍ଗପୁରରେ, 619.18
 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 154.27 ହେକ୍ଟର (20 ପ୍ରତିଶତ) ବଳକା ରହିଥିଲା । ଏହି
 ବଳକା ରହିବାର କାରଣ ମଞ୍ଜି ନ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ସଂଗଠିତ ନକରିବା ।
- 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଇଏଲ୍‌ପି ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ନିଆଯାଇଥିବା ବିହନ ସହିତ ପ୍ରମାଣିତ ଧାନ
 ବିହନର ପ୍ରତିବଦଳ, ଏସ୍‌ଆର୍‌ଆଇ ଚାଷ ସହିତ ସରୁଜ ଖତ, କନ୍ଦ (କନ୍ଦମୂଳ), ବିରି ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ
 କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଆଇଟି-ଏ, ଗୁଣୁପୁରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । 1000.19 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚାଷ
 କରିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବଦଳରେ କେବଳ 485.06 ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ
 ହୋଇଥିଲା । ବଳକା 515.13 ହେକ୍ଟର (51.5 ପ୍ରତିଶତ) ଚାଷ ଜମିରେ କୌଣସି କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ
 କରାଯାଇନଥିଲା ବିହନ ଉପଲବ୍ଧ ନ ହେବା କାରଣରୁ ଏହିପରି ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପରେ କୃଷି
 ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆଇଟି-ଏ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇ ନପାରିବା ହେତୁ,
 1215 ପରିବାରକୁ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ଆୟର ସାଧନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଫସଲ ସଫଳତା ହାର କମ୍ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ
 ଆଇଟି-ଏମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହାତପାଦ ଦେଖା ଆଲୁ/ଖମ୍ବ ଆଲୁ, ଦେଶୀ ଆଲୁ ଇତ୍ୟାଦି କନ୍ଦ ଜାତୀୟ ଫସଲରେ
 ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସାଧିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.3.5 ଭର୍ମି-କମ୍ପୋଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ

ଆଇଟି-ଏ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ କୋଷାଗୁମୁଡ଼ା ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଦୁଇଟି ଶ୍ରମ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି⁵⁴ର ରେକର୍ଡର
 ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଜାନୁଆରୀ 2013 ରେ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
 ଫଣ୍ଡ (ଡିଆଇଏଫ୍) ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ 20 ଟି ଭର୍ମି କମ୍ପୋଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ
 ଗୁଡ଼ିକରେ 1.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ଵେ, ଭର୍ମି ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା କାରଣ ହେତୁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ
 ନହୋଇ ପାରିବା କାରଣରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ପଳ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ଵଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଭର୍ମିର ଲଭ୍ୟତା
 ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଆକଳନ କରା ନଯାଇଥିବାରୁ ଭର୍ମି କମ୍ପୋଷ୍ଟର ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସରକାରୀ ଫାର୍ମ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଭର୍ମି କଲଚର ସଂଗ୍ରହଣ କରିବାରେ
 ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବାରୁ ଭର୍ମି କମ୍ପୋଷ୍ଟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା । ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା କାରଣ
 କୃଷି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଭର୍ମିର ଉପଲବ୍ଧତା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଆକଳନ ନ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.4.3.6 ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଭାବ

ଓଡ଼ିଇଏଲ୍‌ପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି/ ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ,
 ଜମି ଏବଂ ଜଳ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଓଡ଼ିଇଏଲ୍‌ପି ର ଗତିବିଧି/ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରି ଗୋଷ୍ଠୀ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର କର୍ମଚାରୀ⁵⁵ଙ୍କ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି
 କରି ଏକ ବ୍ୟାପକ ସମୟ ବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

⁵⁴ ଗୁମୁଡ଼ାବାଙ୍ଗରୀ ଏବଂ କାଳିବାଉଡ଼ି
⁵⁵ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ପରିଚାଳକ, କାର୍ଯ୍ୟବାହକ ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ

ଦୁଇଟି ନମୁନା ପରୀକ୍ଷଣ ଆଇଟିଟିଏର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସୀ⁵⁶ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କର୍ମଚାରୀ ସହାୟତା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, କୌଶଳର ବିକାଶ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଯେପରିକି ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ମିଳନରଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା (ସିଇଏମ୍) ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ 1,988 ଟି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 1,444 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଅଛି । ଆଇଟିଏ/ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟିମାନଙ୍କ ପାଖରେ 67.70 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆହୁରି 544 ଟି (29 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସମୟବଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଏପରିକି କାର୍ଯ୍ୟର ମାନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକର ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ବୃଦ୍ଧି ପୂର୍ବକ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପରିଣତ କରିବା, ଗୋଷ୍ଠୀକୁ କୌଶଳ ଏବଂ ସୁଲଭତା ଅଭିମୁଖୀ କରାଇବା ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜନିତ ଲାଭ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିପାରୁଛି ନା ନାହିଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସଂକ୍ଳିୟା ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏହି ସ୍ତର କୁଶଳୀ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଅଭାବ ପାଇଁ, ସହାୟକ-ବେସରକାରୀ ସଂଗଠନ (ଏଫ୍‌ଏନଜିଓ) ଗୁଡ଼ିକ ନିୟୋଜିତ ନହେବା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟୀ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷକ ନଥିବା ସମୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସୁଲଭ ଏଫ୍‌ଏନଜିଓ ମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବାରେ ଆଇଟିଏ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.4 ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା

ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଓଟିଇଏଲ୍‌ପି ପାଣ୍ଠିର କମ୍ ବିନିଯୋଗ, ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାର୍ ସେତୁରେ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ, ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ନଥାଇ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ, ଆବର୍ତ୍ତୀ ପାଣ୍ଠି ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀ ଅବଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ଅସୁଲ ହୋଇ ନପାରିବା ପ୍ରଭୃତି ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଯେ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା:

3.4.4.1 ଓଟିଇଏଲ୍‌ପି ପାଣ୍ଠିର କମ୍ ବିନିଯୋଗ

ଓଟିଇଏଲ୍‌ପି ଅଧୀନରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକୁ ହାତକୁ ନେବା ପାଇଁ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟତା ଯୁନିଟ୍ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି ମାନଙ୍କୁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଦିତ ହେବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି ।

ସମୀକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ 161.08 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ସେଥିରୁ 126.99 କୋଟି ଟଙ୍କା (79 ପ୍ରତିଶତ) ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷ 34.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଟିଏ ଏବଂ ଭିଡିସି ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବିନିଯୋଗ ନ ହୋଇପାରି ରହିଥିଲା । ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ ଆଇଟିଏ/ଭିଡିସି ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକ କରିବା, ଜଳଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ର ଉପଚାର କରିବାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାରେ ଅସଫଳତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

2011-14 ମଧ୍ୟରେ 6480 ହେକ୍ଟରର ଜଳଗ୍ରହଣ କ୍ଷେତ୍ରର ଉପଚାର କରିବାକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ବେଳେ, 5,142 ହେକ୍ଟରର ଉପଚାର ହୋଇଥିଲା । ପରିଚାଳନା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମ୍ମିଳନରଣ ସଞ୍ଚାଳନ କରିବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ 4,902 ଯୋଜନା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବାବେଳେ 4,270 ଟି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । କୃଷି ଏବଂ

⁵⁶ ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଠକଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା(ଆଇଆରଡିଏମ୍‌ଏସ୍), ପାପଡ଼ାହାଣ୍ଡି; ଆଞ୍ଚଳିକ ଉନ୍ନୟନ ସହଯୋଗ କେନ୍ଦ୍ର (ଆର୍‌ସିଡିସି), କୋଷାଗୁମୁଡ଼ା ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଯୁବ ଏବଂ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଓଇଏସ୍‌ଏସ୍‌ଆରଏ),ଝରିଗାଁ

ଉତ୍ପାଦନ କୃଷି ଉନ୍ନୟନ ଅନ୍ତର୍ଗତ 1,800 କ୍ରିଷ୍ଣାଲ ଅନୌପଚାରିକ ଭାବରେ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବାବେଳେ, କେବଳ 1,368 କ୍ରିଷ୍ଣାଲ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, 46 ଟି ଭିଡିସି 2.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟାଚ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 0.56 କୋଟି ଟଙ୍କା 35 ଜଣ ଭିଡିସିଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଯଦିଓ 22 ଜଣ ଭିଡିସି ମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲା । ଶେଷ 24ଟି ମାମଲାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ରୁପାୟନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ/ ଯୋଗଦାନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଅଟେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ବଶତଃ ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀରେ ବିଳମ୍ବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥ ଆୟାଚ୍ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କେସ୍ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣ୍ଡପୁରକୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

3.4.4.2 ଅତିରିକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବୋଧ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରବରଣ ପୁଞ୍ଜିକା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ, ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି କିମ୍ବା ଶ୍ରମିକ, ସଞ୍ଚୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ସମୂହ ଦ୍ୱାରା ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟୟ ଭାର ବହନ କରାଯିବ । ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଭିମୁଖୀ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବଦାନର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ତପ୍ତସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଏବଂ ଜନଜାତି ପରିବାର ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସାମାରେଖୀ ତଳେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମାକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣ୍ଡପୁରରେ ପାଞ୍ଚୋଟି ଭିଡିସି⁵⁷ ଦ୍ୱାରା 2011-14 ମଧ୍ୟରେ 2.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପି ପାଣ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠୀ ଅବଦାନ ପାଇଁ 28.01 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି ଭାବରେ ଆଇଟିଡିଏ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ତିନୋଟି ଭିଡିସି⁵⁸ରେ 3.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୋଷ୍ଠୀ ଅବଦାନ କମ୍ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ବିକାଶ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଗୋଷ୍ଠୀ ସାଧନ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ନକରାଇବା ହେତୁ ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପିକୁ 31.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବୋଧ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ବିଭାଗ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ରଖିନଥିଲା । ତେବେ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକାରୀ, ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣ୍ଡପୁର କହିଥିଲେ ଯେ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ଆଦାୟ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ଅଧିକାରୀ ଆଇଟିଡିଏ ନବରଙ୍ଗପୁର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରକାଶ ବ୍ୟୟର ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଅବଦାନ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଉପରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଅନୁସାରେ ଅବଦାନ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

3.4.4.3 ବିନା ମାପ ଯାଞ୍ଚରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ଜମି ଏବଂ ଜଳ ପରିଚ୍ଛଳନା ମାନ୍ୟତା ଅନୁସାରେ ମାପ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଣବତ୍ତାର ଯାଞ୍ଚ ଅଧୀନରେ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଭିଡିସି ଗୁଡ଼ିକର କେସ୍ ରେକର୍ଡ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ସିସିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଏବଂ ଆରସିସି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ର ଗୁଣବତ୍ତା ପରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ମାପ ବିନା 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଜମି ଏବଂ ଜଳ ପରିଚ୍ଛଳନା ଅନ୍ତର୍ଗତ 4.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରାମ୍ୟ କମିଟି ମାନଙ୍କ ଅଜ୍ଞାତରେ, କୌଣସି ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ବିନା ପାନାୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଏଜେନ୍‌ସିକୁ ଆଇଟିଡିଏ

⁵⁷ ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣ୍ଡପୁରର ବ୍ରାହ୍ମଣାଦେଇ, ବଂଶଧାରୀ, ଗଡଗଡା, ଦେବଗିରି, ବୈଷ୍ଣବରୁଡ଼ା
⁵⁸ ଆଇଟିଡିଏ, ନବରଙ୍ଗପୁରର ସୋନୁମାଝି, ଗୁମୁଡ଼ାଡ଼ଙ୍ଗରୀ, କାଳିବାଉଡ଼ି

ଗୁଣ୍ଡପୁରରେ ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତିନୋଟି ଭିଡିସି 3.31 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।, ସମକ୍ଷିତ ଏଫଏନଜିଓ, କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବିନା ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସୁପାରିସ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଜଳ ବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଗୁଣବତ୍ତା ତଥା ମାପ ଯାଞ୍ଚ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ମାତ୍ର ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇନଥିଲା । ତେଣୁ ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ଭିଡିସି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ କୁଶଳା ଯନ୍ତ୍ରାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟର ମାପ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଭିଡିସି ଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ମାପ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଅତିବୃତ୍ତେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

3.4.4.4 ଆବର୍ତ୍ତା ପାଣ୍ଟିର ବିନିଯୋଗ

ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସର୍ବକମିଟି (ଭିଏଲ୍‌ଏସ୍‌ସି)ରେ ଗୋଟିଏ ଆବର୍ତ୍ତା ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବ ଏବଂ ମାଲକ୍ତୋ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନକୃଷି, ପଶୁ ସଂପଦ, ଜଳ ସଂପଦ କ୍ଷେତ୍ରର ସଫଳ ଅନୁଭୂତି ଗୁଡ଼ିକୁ ମାପକୁମ୍ଭୁ ନେଇ, ପୂରଣ କରିବା / ଫେରସ୍ତ କରିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆଧାରରେ ବିକଶିତ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ମାଲକ୍ତୋ-ଫାଇନାନ୍ସ ଭାବରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଭିଡିସିମାନଙ୍କରେ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କୁ ଆବର୍ତ୍ତା ପାଣ୍ଟିର ବିତରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ 11.31 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଶିରୁ 34 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ କେବଳ 7.03 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ବିତରଣ ରାଶିରୁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ 4.43 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଯଦିଓ ବିତରଣର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ସହାୟତାକୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଅନାଦାୟ ରାଶିକୁ ଅସୁଲ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

3.4.4.5 ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରାରମ୍ଭ

ଓଡ଼ିଶାଏଲ୍‌ପି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପାଇଁ ଭିଡିସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାତକୁ ନେଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯୁନିଟ୍ ପିଛା 0.50 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ଟିମ୍⁵⁹ (ଡବ୍ଲୁଡିଟି) ଯନ୍ତ୍ରାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଆଇଟିଡିଏ ସ୍ତରରେ ଯୁନିଟ୍ ପିଛା 0.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ପାଇଁ ବିଷୟଟି ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍) ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମୀକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ 268 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ, ଯଦିଓ ଯୁନିଟ୍ ପିଛା 0.50 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟକଳ ଥିଲା ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାରିଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଭିଡିସି⁶⁰ରେ 59.31 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର 92 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ⁶¹ରେ, ଡବ୍ଲୁଡିଟି ଯନ୍ତ୍ରାମାନେ ନମୁନା ଆଇଟିଡିଏ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ 43.42 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

⁵⁹ ଭିଡିସି ସ୍ତରରେ ଜଳ ବିଭାଜିକା ଉନ୍ନୟନ ଟିମ୍ ଗଠିତ ହୁଏ । ଜାବିକା ପରିଚାଳନା ଉପାଦାନ, ମାଲକ୍ତୋ ଫାଇନାନ୍ସ, ଆକାଉଣ୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଡବ୍ଲୁଡିଟି ଯୁନିଟ୍ ପିଛା 0.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

⁶⁰ ଟେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍, ଜଳ ଅମଳ ସଂରଚନା ଏବଂ ରାଜମିସା କାମ ଇତ୍ୟାଦି

⁶¹ ଭିଡିସି ଗୁଡ଼ିକ: ବ୍ରାହ୍ମଣାଦେଇ, ଗଡ଼ଗଡ଼ା, ଗୁମୁଡ଼ଡ଼ାଙ୍ଗିରି ଏବଂ କାଳିବାଉଡ଼ି

ବିଭାଗ କହିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଏଫ୍ଏମ୍‌ଜିଓ ଠାରେ ଡବ୍ଲୁଡିଟି ତଥା ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବୈଷୟିକ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସାମାକ୍ଷ୍ୟତାକୁ 0.50 ଲକ୍ଷରୁ 2.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଅନୁମୋଦନ କ୍ଷମତା ସାମାକ୍ଷ୍ୟତା ବୃଦ୍ଧି ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ସ୍ତରରେ ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ପୂର୍ବରୁ ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇ ନଥିଲା ।

3.4.4.6 ବ୍ୟୟ ବିବରଣ ଉପସ୍ଥାପିତ ନହେବା

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରବରଣ ପୁସ୍ତିକା ଅନୁସାରେ, ଭିଡିସି ଏବଂ ଏନ୍‌ଜିଓମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟୟ ବିବରଣ (ଏସ୍‌ଓଇ), ସମନ୍ୱିତ ଆଇଟିଏମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହାୟତା ଯୁନିଟ୍ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ବ୍ୟୟ ବିବରଣ ସହିତ ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବିବରଣକୁ ସଂକଳିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଚାରିଟି ଭିଡିସି⁶² ଏବଂ ଦୁଇଟି ଏଫ୍ଏମ୍‌ଜିଓର ରେକର୍ଡର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ସେମାନେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ସଂକଳନ ପାଇଁ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟୟ ବିବରଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇଟିଏ ମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରିନଥିଲେ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଆଇଟିଏ, ଗୁଣ୍ଡାପୁର କହିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ପ୍ରତିମାସରେ ଭିଡିସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇଟିଏକୁ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟୟ ବିବରଣ ସହିତ ସମାନ ଏବଂ ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଉପାଦାନ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟୟ ବିବରଣକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଭିଡିସିମାନେ ଉଭୟ ମାସିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବିବରଣ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା କାରଣରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ହେଲା ନାହିଁ ।

3.4.5 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମ୍‌ସି) ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରିମାଣରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନହେବା, ସାମାଜିକ ସମାକ୍ଷା ନହେବା, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରା ନଯିବା ହେତୁ ମନିଟରିଂ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଥିଲା ।

3.4.5.1 ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଡିପିଏମ୍‌ସି) ବୈଠକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ନହେବା

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାନ୍ୟତା ଅନୁସାରେ, ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ବଜେଟ୍ (ଏଡବ୍ଲୁପିବି) ର ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଥରେ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କମିଟି ବୈଠକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସୁଚାରୁ ରୂପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଉଚିତ୍ ମାର୍ଗରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସେବା ଓ ସରଞ୍ଚାମ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହଣ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ମନିଟରିଂ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ନିୟମିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରଗତିର ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଇଟିଏ ଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ଆବଶ୍ୟକ 24 ଟି ବୈଠକ ସ୍ତରରେ 2011-12 ଏବଂ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ଡିପିଏମ୍‌ସି ବୈଠକ ହୋଇଥିବାରୁ, 22 ଟି ବୈଠକ (92 ପ୍ରତିଶତ) ଆୟୋଜିତ ହୋଇପାରି ନଥିବାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମନିଟରିଂ, ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ସରଞ୍ଚାମଗୁଡ଼ିକର ସମୟୋଚିତ ସଂଗ୍ରହଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଡିପିଏମ୍‌ସିର ସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା-ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମାନଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତତା ପାଇଁ, ବୈଠକ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଭିଡିସିମାନଙ୍କ ଠାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତତା ପୂର୍ବକ ଉଠାଣ, ସରକାରୀ ଅର୍ଥର ଆତ୍ମସାତାକରଣ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ନ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ମନିଟରିଂ କରିବା ପାଇଁ

⁶² ଭିଡିସିଗୁଡ଼ିକ: ବ୍ରାହ୍ମଣାବେଲ, ବାଂଗଧରା, ଦେବଗିରି ଏବଂ ଗରାଗଡ଼ ଏବଂ ଏଫ୍ଏମ୍‌ଜିଓ: ଭାରତ ସମନ୍ୱିତ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ଏଜେନ୍‌ସୀ (ବିଆଇଏସ୍‌ଓଇଏ) ଏବଂ ଆଦିବାସୀ କୃଷି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନ ସମିତି (ଏକେଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍)

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଖ୍ୟକ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନକରାଇ ଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇନଥିଲା ।

3.4.5.2 ସାମାଜିକ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ନହେବା

ନିୟମିତ ଭାବରେ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ହିସାବ ଏବଂ ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥ ନୈତିକ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସର୍ବକମିଟି ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଫଏନ୍‌ଜିଓ କିମ୍ବା ଭିଡିସି ମାଧ୍ୟମରେ ସର୍ବକମିଟି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ସୁନିଶ୍ଚିତ (ପିଏମସୁ) କୁ ଡ୍ରୌମାସିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ଭିଡିସିମାନଙ୍କୁ ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସର୍ବକମିଟି (ଭିଏଲଏସସି) ଏକ ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ସମୀକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ, ଚାରିଟି ଭିଡିସି⁶³ ଦ୍ୱାରା 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଟିଇଏଲପି ର ବିବିଧ ଉପାଦାନକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ 14.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ କମିଟି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ସୁନିଶ୍ଚିତ (ପିଏମସୁ)କୁ କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଉଚିତ୍ ରୀତିରେ ବସ୍ତୁଗତ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦେଶନେଶ ଗୁଡ଼ିକ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରାଯାଇ ଭିଡିସି ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିବା ସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆଇଟିଡିଏ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବକମିଟି (ଭିଏଲଏସସି ଏବଂ ଏଫଏସସି)⁶⁴ ର ରେକର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ଖଲିଗୁଡା ଏବଂ ଭାଟଧନଶୁଳିର ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବ କମିଟି (ଭିଏଲଏସସି ଏବଂ ଏଫଏସସି), 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ 36 ଟି ବୈଠକ ସ୍ଥଳେ 24 ଏବଂ 27 ଟି ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଭିଏଲଏସସି ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇ ନଥିଲା ତଥା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଗ୍ରାମ ସ୍ତରୀୟ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ସର୍ବକମିଟି ଦ୍ୱାରା ସକ୍ରିୟ ଥିବା ତଥା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ଗ୍ରାମ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି (ଭିଡିସି) ସ୍ତରରେ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୀକ୍ଷା ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସମୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବା ବିଷୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇନଥିଲା ।

3.4.5.3 ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

ଓଟିଇଏଲପି ବିହିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ, ଜଳ ବିଭାଜିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର ସମବର୍ତ୍ତୀ ତଥା ଉତ୍ତର ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ଏଜେନ୍‌ସୀଗୁଡ଼ିକ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମାନ ସମୟରେ, ଜଳ ବିଭାଜିକାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ନମୁନାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍ କରିବାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ନିୟୋଜନ କରାଯାଇପାରିବ । କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଉନ୍ନତିକରଣ ତଥା ନୀତିଗତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମତାମତ ସହିତ, ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍ କ୍ରିୟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଫଳାଫଳକୁ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା କମିଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ:

- 2012-14 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଇଟିଡିଏରେ ଜଳ ବିଭାଜିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରକଳ୍ପ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବାହ୍ୟ ଏଜେନ୍‌ସୀ ମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ

⁶³ (i) କାଳିବାଉଡି ଭିଡିସି: 1.97 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, (ii) ଗୁମୁଡାତଙ୍ଗରା ଭିଡିସି: 7.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, (iii) ବ୍ରାହ୍ମଣାଦେଇ ଭିଡିସି: 4.39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, (iv) ବୈଷ୍ଣବଗୁଡା ଭିଡିସି: 1.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

⁶⁴ ଭାଟଧନଶାଳା ଭିଏଲଏସସି (ସୋନୁମାଝି ଭିଡିସି ଅନ୍ତର୍ଗତ) ଏବଂ ସୋନୁମାଝି ଭିଡିସି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଖଲିଗୁଡା ଭିଏଲଏସସି

ଓଡ଼ିଶାଏଲପି ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରଭାବ ନିରୂପଣ କରିବା ପାଇଁ ଜଳ ବିଭାଜିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

- ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରକୃତ ପଦ୍ଧତିକୁ ଡକ୍ଟ୍ରିନେସେସନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ସାଧାନ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଜୁହାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଆଠଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଭିତ୍ତିରେ, ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଇଟିଡିଏ/ ଭିଡିସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିଚାଳନା ତଥା ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ବାବଦ କୌଣସି ନଥିପତ୍ର ସମାକ୍ଷାକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିଭାଗ କହିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ ବାହ୍ୟ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଏଜେନ୍ସାଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଏବଂ ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

3.5 ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଏସ୍ଏଚ୍ଡି) ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି

3.5.1 ଉପକ୍ରମ

ସର୍ବ୍ଷ ଜୟନ୍ତି ଗ୍ରାମ ସରୋଜଗାର ଯୋଜନା (ଏସଜିଏସ୍ଡି), ଓଡ଼ିଶା ଜାବିକା ମିଶନ (ଓଏଲଏମ୍), ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବିଲୋପ ତଥା ଭିଡିଭୁମି ପାଇଁ ଗ୍ରାମୀଣ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ (ଟିଆଇଆଇପିଟିଆଇ କିମ୍ବା ଡିପ୍ରି), ମିଶନ ଶକ୍ତି, ସର୍ବ୍ଷ ଜୟନ୍ତି ସହରୀ ରୋଜଗାର ଯୋଜନା (ଏସଜିଏସ୍ଆରଡ୍) ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ କରିଥାନ୍ତି ।

ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ପ୍ରଭାବୀ ରୂପରେ, ମିତବ୍ୟୟିତା ଅବଲମ୍ବନ ପୂର୍ବକ ପାଣ୍ଠିର ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି ନା ନାହିଁ, ତତ୍ ସହିତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ଦିଗରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୁପ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସକ୍ଷ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଛି ନା ନାହିଁ, ସମାକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଅତିର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ (ଡିଆରଡିଏ), ଛଅଟି⁶⁵ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏସଡିଏସ୍), ଛଅଟି ପୌର ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା (ୟୁଏଲବି)⁶⁶ ଏବଂ ବାରଟି ମଣ୍ଡଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବିଡିଓ)/ ଶିଶୁ ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ (ସିଡିପିଓ)⁶⁷ କର ରେକର୍ଡ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଅତିର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ମାମଲା ନଥିବ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

⁶⁵ ବଲାଙ୍ଗିର, ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଦେବଗଡ଼, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର
⁶⁶ (1) ବଲାଙ୍ଗିର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, (2) ବାଲେଶ୍ୱର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, (3) ଭଦ୍ରକ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, (4) ଦେବଗଡ଼ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, (5) କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, (6) ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି
⁶⁷ ଭୋଗରାଇ, ଚାନ୍ଦବାଲି, ଦେବଗଡ଼, ଧାମନଗର, ମହାକାଳପଡ଼ା, ପାଟଣାଗଡ଼, ରାଜକନିକା, ରିଆମାଳ, ରେମୁଣା, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର, ତରଭା, ତିଲେଇବଣି

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.5.2 ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଚିହ୍ନଟ

ଚିଆରୁଆଇପିଟିଆଇର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ, ଅବସ୍ଥା ବିଶ୍ଳେଷଣ⁶⁸ ମାଧ୍ୟମରେ ଦରିଦ୍ର, ଅତି ଦରିଦ୍ର ତଥା ଅବହେଳିତ ଓ ଚଳନୀୟ ଭାବରେ ତିନୋଟି ପକ୍ଷ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 12 ଟି ନମୁନା ବ୍ଲକରେ ସାୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ତୃପ୍ତି (ଚିଆରୁଆଇପିଟିଆଇ) ପରିସର ଭୁକ୍ତ କରିବା ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା:

ସାରଣୀ 3.5.1: ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସାୟଂ ସହାୟକ ଗ୍ରୁପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚିହ୍ନଟ ପରିବାର

ପରିବାରର ବର୍ଗ	ଚିହ୍ନଟ ପରିବାର	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପରିବାର	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିବା ପରିବାର	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ପ୍ରତିଶତତା
ଦରିଦ୍ର ପରିବାର	118566	73764	44802	62.21
ଅବହେଳିତ ପରିବାର	10808	7199	3609	66.60
ଚଳନୀୟ ପରିବାର	87637	34069	53568	38.87
ମୋଟ	217011	115032	101979	53.00

(ଉତ୍ସ: ରାଜ୍ୟ ମିଶନ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ୟୁନିଟ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଚିଲୋପ ମିଶନ (ଓଏଲଏମ) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଅତିବ୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ଯେ:

- ରହିଯାଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାର ଯୋଜନାରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅବଶିଷ୍ଟ 1.02 ଲକ୍ଷ (47 ପ୍ରତିଶତ) ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।
- ତୃପ୍ତିର ଅନ୍ତର୍ଗତ ନଥିବା 39 ଟି ବ୍ଲକରେ କୌଣସି ଦରିଦ୍ରତମ ଏବଂ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ଥିବା ପରିବାରକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ବ୍ଲକ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ବିପିଏଲ ପରିବାରମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସାୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ କୌଣସି ଯୋଜନା କିମ୍ବା ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ 2012-13 ପରଠାରୁ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏନ୍‌ଆର୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ, ତୃପ୍ତିର ପରିସର ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ, ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଏବଂ ନୂତନ ସାୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କ ପୁନର୍ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଅଛି ।

3.5.2.1 ସାମାଜିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅସଫଳତା

ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ ଏବଂ ତୃପ୍ତି ଯୋଜନାର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଧାରିତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଦରିଦ୍ର ଏବଂ ନାମମାତ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମାଜର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସାମିଲ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ସମାଜର ବିକାଶ ଧାରାରେ ସମାନ ଭାବରେ ଭାଗିଦାରୀ ହେବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ, ଯଦିଓ ତୃପ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବ୍ଲକ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଥିବା ଦରିଦ୍ର ପରିବାରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଅନ୍ୟ ବ୍ଲକ କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ତାହା କରାଯାଇନଥିଲା । ସମକ୍ଷାତ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ

⁶⁸ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିକ ଭାଗିଦାରୀ ପଦ୍ଧତି ଯେଉଁଥିରେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପ୍ରତି ଗ୍ରାମ ଭ୍ରମଣ କରି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ସହିତ ଆପୋଷ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥାନ୍ତି

ଉପସ୍ଥିତିରେ 154 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ⁶⁹ର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତକାରରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, କେବଳ 36 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର (24 ପ୍ରତିଶତ) ଦରିଦ୍ରତମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସଂଗଠକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକରେ, ସେମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିନଥାନ୍ତି ।

ସରକାର ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଦରିଦ୍ରତମ ସଭ୍ୟମାନେ କିପରି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।

3.5.3 ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା

ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ସହାୟତା ମୂଳ ପୁଞ୍ଜି, ଆବର୍ତ୍ତା ଫଣ୍ଡ (ଆରଏଫ୍) ମାଇକ୍ରୋ-କ୍ରେଡିଟ୍, ଦରିଦ୍ର ସହାୟତା ଅନ୍ତର୍ଗତକରଣ ଫଣ୍ଡ (ପିପିଆଇଏଫ୍) ଗୋଷ୍ଠୀ ନିବେଶ ଫଣ୍ଡ (ସିଆଇଏଫ୍) ଇତ୍ୟାଦିରୁ 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର 73,307 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାକୁ 137.96 କୋଟି⁷⁰ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ତାହାର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଯେଉଁ ଦୋଷ/ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହା ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ।

3.5.3.1 ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକର ଚୟନ

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ଅତିଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ, ବିଡିଓ/ସିଡିପିଓ/ପୌରପାଳିକା ସ୍ତରରେ କୌଣସି ଅଗ୍ରାଧିକାରଣ ତାଲିକା/ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା କିମ୍ବା ତାଚାବେସ୍ତର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଜାତିକା ମିଶନ (ଓଏଲଏମ୍) ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରିଚାଳିତ ଇ-ଏନ୍ଆରଏଲଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରକ୍ଷିତ ତାଚାବେସ୍ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା କାରଣ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ସେଥିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇନଥିଲା । ଚୟନ ପଦ୍ଧତିର ଆଧାରର କୌଣସି ରେକର୍ଡ ନଥିଲା । କେବଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସ୍ୱାଧୀନତାରୁ ଚାରିଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ସ୍ୱପିଏସି ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଧୀନତା (ଭଦ୍ରକ) ରେ ସ୍ୱପିଏସି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଚୟନ ପଦ୍ଧତିକୁ ସହଯୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ଇ-ଏନ୍ଆରଏଲଏମ୍ ଫର୍ମାଟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରିଚାଳିତ ତାଚାବେସ୍ରେ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ତାହାରି ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ବିଚାର ବିମର୍ଶ କରାଯିବ ।

3.5.3.2 ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ବିଧିମାନତା/ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ

ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଡ୍‌ଏଲ/ଏନ୍ଆରଏଲଏମ୍ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ, ଭାଲିଡେସନ୍ ନାମରେ ନାମିତ ଏକ ପଦ୍ଧତି ଯାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାର ସତ୍ୟାପନ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଆକଳନ କରାଯିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମକୁଶଳତା ଭିତ୍ତିରେ ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୁଡ଼ିକର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଦୂରେଇବାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବେ । ଆରଏଫ୍/ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ରକ୍ଷା କିମ୍ବା ପିପିଆଇଏଫ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବିହିତ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରିପାରିଲେ

⁶⁹ ଚୁପ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ 24 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଡ୍‌ଏଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ 74 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଓଏଲଏମ୍ ଅଧିନରେ 31 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି, ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଏଲଏଲ ଅଧିନରେ 25 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ।
⁷⁰ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ: 112.67 କୋଟି ଟଙ୍କା; ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ବିକାଶ: 24.00 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ: 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କା

ହିଁ ଗଠିତ ହେବାର ଛଅ ମାସ ପରେ, ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରେଡ୍ I ରେ ସମ୍ମିଳିତ ହେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସିଆଇଏଫ୍ / ପୁନର୍ବାର ବ୍ୟାଙ୍କ ରଣ ଏବଂ ମୂଳପୁଞ୍ଜି ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଗ୍ରେଡ୍ II ରେ ସାମିଲ କରାଯିବା ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଆରଏଫ୍/ପିପିଆଇଏଫ୍ ପ୍ରଦାନର ଛଅ ମାସ ପରେ, ପୁନର୍ବାର ଆକଳନ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ମୂଳ ପୁଞ୍ଜି/ ପୁନଃ ବ୍ୟାଙ୍କ ରଣ/ ସିଆଇଏଫ୍ ପାଇବାକୁ ବିବେଚିତ ହେବେ ।

ଅଡ଼ିଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ:

- ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା 58,685 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ, ମାଇକ୍ରୋ-କ୍ରେଡିଟ୍ ସହାୟତା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ, 45,461 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବିସ୍ତୃତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସହାୟତା ପାଇଁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳ ଜିମା ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ଉପଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନଟ, ଅବଶିଷ୍ଟ 13,224 (22.53 ପ୍ରତିଶତ) ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାର ଅଣମାନ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
- 45,461 ଟି ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 22,675 ଟି ଏବଂ 13,937 ଟି ସଂସ୍ଥା ଗ୍ରେଡ୍ I ଏବଂ ଗ୍ରେଡ୍ II ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦୂର କରି ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 8,849 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାର ବିଫଳତାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ସରକାର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲେ ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପୌର ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ 1,031 ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର କର୍ମକ୍ଷମତା ଗଭୀର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ଦୁର୍ବଳ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ବିଧିମାନ୍ୟତା ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି ।

3.5.3.3 ଅଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସହାୟକଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାର ସଂପ୍ରସାରଣ

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦେଶ (ଅଗଷ୍ଟ 2012/ ଜାନୁୟାରୀ 2013) ଅନୁଯାୟୀ ବୁକ୍ ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କମିଟି (ବିଏଲଏସି) ର ସୁପାରିଶ ଆଧାରରେ ଏସଜିଏସ୍‌ଓଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗଠିତ ପ୍ରତି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁମାନେ କି ଗ୍ରେଡ୍ II ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଲାଭ କରିନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏସଜିଏସ୍‌ଓଇ ଦ୍ୱାରା ମୂଳପୁଞ୍ଜି ରୂପରେ 50,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ସମୀକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବ୍ଲକରେ 16 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ 14 ଟି ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରେଡ୍ II ରେ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଗୋଷ୍ଠିକୁ(ମାର୍ଚ୍ଚ 2013) ବିଏଲଏସି ଦ୍ୱାରା ମୂଳପୁଞ୍ଜି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ ମିଳିଥିଲା । ସେହିପରି, ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଗଠିତ ହେବା ପରେ ଏକ ବର୍ଷ ପୂରଣ କରିନଥିବା ଚାରିଟି ବ୍ଲକରେ⁷¹ ଥିବା 21 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାକୁ ମିଶନ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତ୍ୟେକ 5,000 ଟଙ୍କାର ମାଇକ୍ରୋ-କ୍ରେଡିଟ୍ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ସିଡିପିଓ/ ବୁକ୍ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ନଯିବାରୁ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମନମୁଖୀ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

⁷¹ ଦେଓଗାଁ ବ୍ଲକ (5), ପାଟଣାଗଡ଼ ବ୍ଲକ (1) ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବ୍ଲକ (7), ତରଭା ବ୍ଲକ (8)

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ଏ ବିଷୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ।

3.5.3.4 ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ସଂପ୍ରଦାନ ନହେବା

ପୂର୍ବରୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଲାଭ କରିନଥିବା ଏବଂ ସଚଳ ଗୋଷ୍ଠୀ ହେବାର ଦକ୍ଷତା ଥାଇ ଛଅମାସରୁ ଅଧିକ ଅବଧି ପୂରଣ କରିଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ସଂପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଏସକିଏସଏସଏଲ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ମିଶନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ଅବହେଳିତ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ (ପିଭିଟିଜି), ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ମହିଳା ଏସଏସଏସଏଲକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାରୀ ଭିତ୍ତିରେ ଶ୍ରମ ଲାଭ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ବାବଦରେ 10,000 ଟଙ୍କା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା କଥା ।

ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତିବ୍ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ତୃଟିଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

- ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ବ୍ଲକରେ, ଦେଓଗାଁ ସିଡିପିଓ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇନଥିବା 150 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର (ଏପ୍ରିଲ 2009 ପୂର୍ବରୁ ଗଠିତ 49 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିଏଲସି ସେମାନଙ୍କୁ ସୁପାରିଶ କରି ନଥିବାରୁ ସେମାନେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ଘଟଣାଟିର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ।

- କଠିନ ଶ୍ରମ ଲାଭ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ବାବଦରେ ଆବେଦନ ପାଇଁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀମାନେ 15.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 4.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ସିଡିପିଓ ମାନଙ୍କୁ ଆବେଦନ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବଳକା ରାଶି 10.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପଡି ରହିଥିଲା । ଯୋଗ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି ମାନଙ୍କ ଚୟନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଥିବା 9.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମୁଦାୟ କଠିନ ଶ୍ରମ ଲାଭ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅର୍ଥ ତିନୋଟି⁷² ଜିଲ୍ଲାରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସିଡିପିଓ ମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପରେ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ବେଶ୍ୟନ ହେବାରେ ଡିଏସଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅବହେଳିତ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତିଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଥିବା ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି ଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରାଧିକାର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନଥିଲା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ସୋନପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ତରତା ବିଏଲସି ସୁପାରିଶ କରିଥିବା 151 ଟି ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରି ମଧ୍ୟ 45 ଟି ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି କ୍ୱଡିଏଲସି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ପ୍ରତିଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅନୁଦେଶ ଜାରି କରି ଆବେଦନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବ୍ଲକ ସ୍ତରରେ ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି ମାନଙ୍କ ଚୟନ ପରେ, ସେମାନଙ୍କର ନାମଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ କମିଟିର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପଠାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ହିଁ ଅର୍ଥ ଆବେଦନ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ତତ୍ତ୍ୱସଂସଦ୍ୱଳି ମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରାଧିକାର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନଥିଲା ।

⁷² ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

3.5.4 ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା

3.5.4.1 ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପାଇଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର କୌଣସି ଉନ୍ନତି ନହେବା

ଗୋଟିଏ ଦଳୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଭ୍ୟ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏସକ୍ରିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ, ରଣ ତଥା ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ରଣର ତାଲା ବନ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ତିନି ବର୍ଷ ଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ରଣ ଖାତାକୁ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କେବଳ ପରିଶୋଧର ସମୟ ତାଲା ବନ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ସାମା ଅତିକ୍ରମ କରିଥିବା ପତ୍ରରେ ହିଁ ପିଚ୍ଛିଳା ସରକାରୀ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରିବ ।

ସମୀକ୍ଷା ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାରେ ଥିବା 154 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ⁷³ର ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚକରି ଅଡିଟ୍ ନିମ୍ନ ଚୂଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

- 2009-12 ମଧ୍ୟରେ 69⁷⁴ ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏସକ୍ରିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ 2.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାଙ୍କ ରଣ ଲାଭ କରିଥିଲେ । କେବଳ ଦୁଇଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମିଳିଥିବା ରାଶିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଅନୁମୋଦିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ରଣ ରାଶିର ବିନିଯୋଗ ତଥା ସେଥିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଲାଭର ଆକଳନ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା କାରଣ କୌଣସି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ଏ ସଂପର୍କିତ ନଥିପତ୍ର ପରିଚାଳନା କରୁନଥିଲେ ।
- କୌଣସି ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ନରଖି ତାଲା ବନ୍ଦ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ନଅଟି⁷⁵ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସେମାନଙ୍କ ରଣ ଖାତାକୁ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରିଶୋଧ ହୋଇନଥିବା ରଣ ରାଶିକୁ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟରୁ ଭରଣା କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିବା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଉଭୟ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବା ଫଳରେ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିବା ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିକୁ ଅନିଚ୍ଛାକୃତ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ମିଳିଥିଲା ।
- ଚାନ୍ଦବାଲି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ (ଗୋପିନାଥପୁର ଏବଂ ତୋଟାପଡ଼ା) ଚାରିଟି⁷⁶ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ର ରେକର୍ଡ଼ର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ଏସକ୍ରିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ, 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 11.65 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରଣ ଏବଂ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ କ୍ଷେତ୍ରର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇବାର ଏକ ବର୍ଷ ପରେ ସେମାନେ ମହାଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏହିପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନକରି ପାଇଥିବା ଆଂଶିକ ସରକାରୀ ସହାୟତା ରାଶିକୁ ନିଜ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟିତ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ଉକ୍ତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ।

- 154 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ 111 ଟିରେ (72 ପ୍ରତିଶତ) ହିସାବ ପତ୍ରର ସଠିକ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

⁷³ ଚୂଡ଼ି ଅନ୍ତର୍ଗତ 24 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଏସକ୍ରିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ଅନ୍ତର୍ଗତ 74 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଓଏଲ୍‌ଏମ୍ ଅଧିନରେ 31 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି, ଏସକ୍ରିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ଅଧିନରେ 24ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି ।

⁷⁴ 37 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଣ ପାଇଥିଲେ (1.42 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ 32 ଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଂଶିକ ରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ (78.46 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ।

⁷⁵ ବାଲେଶ୍ୱର (6), ଦେବଗଡ଼ (2), କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା (1)

⁷⁶ ମା ଚାରିଟା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ତାରାଚାରିଟା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଗୋପିନାଥପୁର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ), ବିଦ୍ରେଶ୍ୱର ଏବଂ ଶିବାନୀ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ତୋଟାପଡ଼ା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ)

କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏପରିକି ତୃତ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୁକ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ, ଉତ୍ତରୀକୃତ କର୍ମଚାରୀ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, 24 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 12 ଟିରେ (50 ପ୍ରତିଶତ) ହିସାବ ପତ୍ରର ସଠିକ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

- 154 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ 56 ଟି ସଂସ୍କାର (36 ପ୍ରତିଶତ) ନିୟମିତ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉନଥିଲା ଏବଂ ସଂକଳ୍ପ ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉନଥିଲା । ତଥାପି ତୃତ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୁକ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂକଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରୀକୃତ କର୍ମଚାରୀ ଥିବାରୁ ସ୍ଥିତି ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିଲା କାରଣ ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ହିସାବ ପତ୍ରର ସମାନ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ।
- 154 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ, 46 ଟିରେ (30 ପ୍ରତିଶତ) କୌଣସି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମ୍ପଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଏପରିକି 83 ଟି ସଂସ୍କାରେ (54 ପ୍ରତିଶତ) ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଧାର ନେବାଦେବା ହେଉନଥିଲା । 25 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀରେ (16 ପ୍ରତିଶତ) ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସଂଚୟ ଏବଂ ଧାର ନେବାଦେବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର କର୍ମଚାରୀଗଣଙ୍କର ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

- 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଛଅଟି ପୌର ସ୍ଥାନୀୟ ନିକାୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ 344 ଟି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସରକାର 1.29 କୋଟି⁷⁷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 25 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲ ମଧ୍ୟରୁ 23 ଟି ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ତଥା ରଣ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ତଥାପି କୌଣସି ଗୋଷ୍ଠୀ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ନଥିପତ୍ର ପରିଚାଳନା କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଭିଳକ୍ଷିତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଣ ରାଶି ଉପଯୋଗ କରାଯାଉଛି କି ନାହିଁ ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିପାରିନଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ ଭବିଷ୍ୟତର ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଅତିରୁ ମନ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଗଲା ।

3.5.5 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ଅତିରୁ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନାର ପରିଣାମର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ନିମ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା:

- ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ବୁକ୍ ସ୍ରୋତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରିଦର୍ଶନ ସମକାୟ କାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ପ୍ରାମାଣିକ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଏପରିକି ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକୁ ରଣ ଓ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବାକୁ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୁତ୍ତ ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ବୁକ୍ ସ୍ରୋତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ବୈଠକରେ ହୋଇଥିବା ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଓଡ଼ିଶା ଜାବିକା ମିଶନର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲକୁ ଶିକ୍ଷିତ, ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉନ୍ନତି ଏବଂ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ଆଇଟି ଆଧାରର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ନଥିଲା ।
- ତୃତ୍ତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୁକ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଯଦିଓ ଛଅଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲ ଦ୍ୱାରା ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ରାଶିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କମିଟି କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜିଏସ୍‌ଆର୍‌ଝାଲ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଅବିରତ ଆୟର ବୃଦ୍ଧିକୁ ମଧ୍ୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

⁷⁷ ଆବରଣ ରାଶି: 32.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ: 97.14 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

- କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିବା ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ଗୋଷ୍ଠୀ ଏବଂ ପରିବାରର ସଭ୍ୟ ମାନଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ଥିବା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟର ଅଭାବରେ, ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନଥିବା କିମ୍ବା ବିଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଇଥିବା ସମ୍ପଦ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ କରିବାର ଭୟ ମଧ୍ୟ ରହିଅଛି ।
- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିକାର ପ୍ରକ୍ରିୟା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2015) ଯେ, ଏହି ଘଟଣାର ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯିବ ।

ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଭାଗ

3.6 ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଓକାକ୍ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ

3.6.1 ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟର (ଓକାକ୍) ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ବିଭାଗରେ ବୈଷୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଭାବେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସଂଗଠନ ଭାବେ 1956 ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଓକାକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନୀତିକୁ ସୁତ୍ରପାତ ଦେବା ଓ ସରକାରୀ ବିଭାଗ, ମାଲିକରୀ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗ ଓ ଅନ୍ୟ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଆଇଟି ସମାଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ହାର୍ଡୱେୟାର ସୁବିଧାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇବାର ଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ଆଇଟି ଭିତ୍ତି ସଂଚାରଣ ଓ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସର ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ଅପ୍ରେଲ 2007ରେ ଏକ ସତରଠ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଭିଯାନ (ଏସ୍ପିଭି) 50:50 ସାମ୍ୟ ଭାବରେ ଯୋଗଦେଇ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଲିଡିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ ସର୍ଭିସେସ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ଏକ ରାଜିନାମାରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସର୍ଭିସେସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଇଏସ୍ଏଲ୍) ନାମରେ ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଆଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଓକାକ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସଂଗ୍ରହଣ କରାଏ କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଓଇଏସ୍ଏଲ୍ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଏ ।

ଓକାକ୍ ସଭାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ, ଯିଏକି ଆଇଟି ବିଭାଗର ପ୍ରଧାନ ସଚିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହକ ଅଧିକାରୀ ଦ୍ଵାରା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ, ସେହି ସଭାର ଦୈନିକିନ ଗତିବିଧିର ଦାୟିତ୍ଵ ସମ୍ପନ୍ନ ଅଟନ୍ତି ।

ଏହି ସମୀକ୍ଷାଟି ଓକାକ୍ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇଟି ସମାଧାନର ଅର୍ଜନ ଓ ଯୋଗାଣ ପୂର୍ବର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା ଓ ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂଗ୍ରହଣ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୃଶିଳ ଭାବରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ 2001 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଓକାକ୍ ଦ୍ଵାରା ଦାୟିତ୍ଵ ନେଇଥିବା ଛଅ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ନଥି ସମୀକ୍ଷାରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ବିବରଣୀ ଇ-ବିଭାଗର ଉପଭୋକ୍ତା, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରିଥିବା ଏଜେନ୍ସୀ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅବସ୍ଥା **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.1** ରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସମୀକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.6.2 ଯୋଜନା

ଓକାକ୍ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ଆଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ଯଥା ସମୟରେ ସମାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କର୍ମ ସଂପାଦନ ଓ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରଣାଳିବଦ୍ଧ ଯୋଜନାର ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲା । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକର ଆଲୋଚନା ନିମ୍ନରେ କରାଯାଇଅଛି:

3.6.2.1 ଓଶ୍ଵାସ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପଭୋକ୍ତା ଆବଶ୍ୟକତା ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ କେସନ୍ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ନ ହେବା

ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାରର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008ର ଓକାକ୍ ଟାଗା କନସଲ୍ଟାନ୍ଟ୍ (ଟିସିଏସ୍) କୁ 9.74 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରେ ଟିସିଏସ୍ କୃତ ସେବା ସ୍ଵରାୟ ରାଜିନାମାରେ ମନନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 60 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଟିସିଏସ୍ ଉପଭୋକ୍ତା ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ କେସନ୍ (ୟୁଆରଏସ୍)/ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକୃତ କେସନ୍ (ଏସଆରଏସ୍) ପ୍ରଦାନ କରିବ, ଯାହା ଓକାକ୍ ଦ୍ଵାରା 20 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହେବ । ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଜାନୁଆରୀ 2013 ସୁଦ୍ଧା ସମାପନ ହେବା କଥା ଏବଂ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶର 0.5 ପ୍ରତିଶତ ଓ ପ୍ରତି ପୟାସ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 5 ପ୍ରତିଶତ ଅତିବେଶାରେ ଜୋରିମାନା ଦଣ୍ଡାରୋପ କରାଯିବ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଟିସିଏସ୍ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ୟୁଆରଏସ୍ ବିନା 11 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ (ନଭେମ୍ବର 2009) ଏସଆରଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଫଳପ୍ରଦ ଉପଭୋକ୍ତା ବିଭାଗର ଆବଶ୍ୟକତା ଏହି କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁରହିଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2015 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁଅଛି । ଓକାକ୍ ୟୁଆରଏସ୍/ଏସଆରଏସ୍, ଅଚଳ/ ଅନୁମୋଦନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଟିରେ 3.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅଧିକ ନେଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2015) ।

ସରକାର ଜାନୁଆରୀ 2015 ରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ସବୁ ବିଭାଗର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ସ୍ଵୀକୃତି ପାଇଁ ଆଧାର ରେଖା ଅନୁଯାୟୀ ଟିସିଏସ୍ କୁ ୟୁଆରଏସ୍ ପୁନରାକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ତଥ୍ୟ ଏହା ରହିଥିଲା ଯେ ଆଧାର ରେଖା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଏହା ହେଲା ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳତା ଓ ମାଲିକାନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଓକାକ୍ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ପୁନର୍ବିସ୍ତରଣ ଚାହୁଁବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ।

3.6.2.2 ପୁନର୍ବିସ୍ତରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ଵୟର ଅଭାବ

ଓକାକର ପୁନର୍ବିସ୍ତରଣ⁷⁸ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ଡିସେମ୍ବର 2008 ରେ 1.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ରାଜସ୍ଵ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗରେ ତିନୋଟି⁷⁹ ଜମି ଅର୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । 28 ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ଓକାକ୍ ଓଇଏସଏଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ 28 ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକୁ ରୂପରେଖ ଦେବା ପାଇଁ ଓକାକ୍ ସହିତ ରାଜିନାମା କରିଥିଲା, ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଓଇଏସଏଲ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରସ୍ତାବ (ଆରଏଫ୍ପି) ଚାଲୁ କରିଥିଲା ଓ ବିକ୍ରେତା ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ 26 ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ନିଲାମ ଡାକ ଖୋଲା ଯାଇଥିଲା । 28 ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ଓଇଏସଏଲ ସାଇବରଟେକ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଓ ମଲ୍ଟିମିଡିଆ (ସିଏସ୍ଏମ୍) କୁ ଆରଏଫ୍ପିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ପଦ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଫଳପ୍ରଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ଆରଏଫ୍ପି ଓ ରାଜିନାମା ମଧ୍ୟରେ ଫାଙ୍କ ଥିଲା ଫଳରେ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗର ବାସ୍ତବିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ରହିଥିଲା, ଯାହାର କିଛି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.2 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରିବା ପରେ କର୍ମଶାଳା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ସିଏସଏମ୍ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ⁸⁰ ୟୁଆରଏସ୍ ବିନା ଏସଆରଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ଏସଆରଏସ୍ ଅଚଳ ନହୋଇ ବାକି ରହିଯାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ସିଏସଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ଉନ୍ନୟନ ହୋଇଥିବା

⁷⁸ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ ନିରୂପଣ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ ଭାଗିଦାରୀ କରିବା ଏବଂ ଜମି ହରାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କର ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ବଢାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ସଫ୍ଟୱେୟାର
⁷⁹ ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗିର ଓ ସମଲପୁରଠାରେ ଥିବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ
⁸⁰ ଏସଆରଏସ୍କୁ ବିଭାଗ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ 8 ଡିସେମ୍ବର 2009 (16 ଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ), 11 ଜାନୁଆରୀ 2010 (11 ଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ), 18 ଫେବୃଆରୀ 2010 (10 ଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ) ଓ 7 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 (ଅପତେସନ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ ଆରଓଆର ତଥ୍ୟ ବୈଧକରଣ), ଇତ୍ୟାଦି ଚିହ୍ନଟ କରିଥିବା ତୁଟି

ସଫ୍ଟୱେୟାର ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବହନ କରିପାରି ନଥିଲା, ଯିଏକି ଜୁଲାଇ 2013 ରେ ସଫ୍ଟୱେୟାରକୁ ଆପଣେଇବା ପାଇଁ ମନାକରିଦେଇଥିଲା ଓ 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପରେ କେବଳ ଅପବ୍ୟୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ମନନ ହୋଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ତିସେମ୍ବର 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରା ନ ହୋଇ ରହିଯାଇଥିଲା ।

ଆଇଟି ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଆରଡିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ସଫ୍ଟୱେୟାରଟି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2015 ରେ ସମୀକ୍ଷାର ମତବ୍ୟ ଆରଡିଏମ୍ ସାକାର କରିଥିଲା । ତଥ୍ୟ ଏହା ରହିଥିଲା ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉପଭୋକ୍ତା ବିଭାଗର ସାଫଲ୍ୟ ଓ ମାଲିକାନାସତ୍ତ୍ୱ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଓକାକ୍ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ପୁନର୍ବିସ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ କରିଥିଲା । ଫଳରେ ଏହା ହେଲା ଯେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳତା ଓ ମାଲିକାନାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଓକାକ୍ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ପୁନର୍ବିସକୁ ଗଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ।

3.6.3 ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ସଚେତନତାର ଅଭାବ

ଓକାକ୍ ଓ ଆରଡିଏମ୍, ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବୁଝାମଣାର ଅନୁକ୍ଷେପ 4 ର ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପୁନର୍ବିସ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ସଚେତନତା ପ୍ରଚାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ପ୍ରକଳ୍ପର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ।

ନିମ୍ନ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଅତିଗତରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା:

- ପୁନର୍ବିସ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୟରେ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଓ ଓକାକ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରୁଚ୍ଛିନାମାର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଏଲଏଓ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ସଚେତନତା ପାଇଁ କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସିଏସ୍ଏମ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ 20 ଟି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଥିବାବେଳେ ସିଏସ୍ଏମ୍ ମାତ୍ର ଚାରୋଟି ସ୍ଥାନରେ ସାତୋଟି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଥିଲେ ।
- ଉକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ସହଜ ବୋଧଗମ୍ୟ ପାଇଁ ଟିସିଏସ୍ କିମ୍ବା ସିଏସ୍ଏମ୍ କ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଓସାସ୍ ଓ ପୁନର୍ବିସ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆରେ ଭାଷାନ୍ତର କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଯେହେତୁ ସର୍ବତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଫ୍ଟୱେୟାରଗୁଡ଼ିକର ସର୍ବଶେଷ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀ ତେଣୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନିୟମାବଳୀର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଅନୁଭୂତ ହୋଇନଥିଲା ।

3.6.4 ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

3.6.4.1 ଓଶ୍ୱାସ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ବିଳମ୍ବ

ଓକାକ୍ ଓ ଟିସିଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଏସ୍ଏଲଏସ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦିଓ ଓସାସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଚାରୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାନୁଆରୀ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା, ଏହା 2014 ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ପ୍ରକୃତ ତାରିଖର ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.3** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି । ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ହ୍ୟାଣ୍ଡହୋଲ୍ଡ

ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏସ୍‌ଏଲଏ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦର ଅନୁଯାୟୀ ରାଶି ଚିସିଏସ୍‌କୁ ତ୍ରେମାସିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଅତିର୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 15 ମାସ ଓ 58 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ବେଳେ ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଦୌ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଅକ୍ଟୋବର 2008) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ କେତେକ ସଚିବ ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀ ଓ ବୈଷୟିକ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନେଇ ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଯୁକ୍ତି (ପିଏମ୍‌ୟୁ) ନଭେମ୍ବର 2008 ସୁଦ୍ଧା ଗଠନ କରିବାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଗଠନ କରାଯାଇନଥିଲା, ଯାହାକି ଯୁଆରଏସ୍/ ଏସ୍‌ଆରଏସ୍ କୁ ଅଟଳ କରିବାରେ ବାଧା ଦେଇଥିଲା ଫଳରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା ଯଦିଓ ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ଉଚିତ୍ ସମୟରେ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ସଂସ୍ଥାପନ ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ଏହାର ସଂସ୍ଥାପନା ଠିକ୍ ସମୟରେ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଚିସିଏସ୍‌କୁ ତ୍ରେମାସିକ ରାଶି ପ୍ରଦାନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପାଇଁ ଓକାକ୍ ତୃତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବନ୍ଦ କରି ଅପ୍ରେଲ 2013 ଠାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବାରୁ 2014 ଡିସେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା 21.99 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ ସ୍ଥଳେ 25.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଫଳରେ 3.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା ।

ଆଇଟି ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ପିଏମ୍‌ୟୁ ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏହା ସାକାର କଲେ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ ହିଁ ଏପରି ଏକ ବିଶାଳ ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଳ ବାସ୍ତବତା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

3.6.4.2 ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅଭାବରୁ ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ ବିଳମ୍ବ

ଅତିର୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 2011 ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 12 ଟି ମତ୍ୟୁଲ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି (50 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ (ଜୁଲାଇ 2010) ର ଏକ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଛଅଟି ମତ୍ୟୁଲ ସମସ୍ତ 44 ଟି ଯୁଏଲ୍‌ବିରେ କାର୍ଯ୍ୟକରା ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଚିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ଯୁଆରଏସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ସଚଳ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ପାଣି ସଂଯୋଗ ଓ ମୂଲ୍ୟ, ଗୃହ ଯୋଜନା, ସମ୍ପତ୍ତି/ ଅଧିକୃତ ଜମି ଟିକସ, ଅତିର୍ ଓ ହିସାବ ଆଦି ମତ୍ୟୁଲ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଏସ୍‌ଆରଏସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପୂର୍ବରୁ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସମାକ୍ଷା ବୈଠକ (ମଇ 2013) ର ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ଅନଲାଇନ୍‌ରେ ଅଧିକୃତ ଜମି ଟିକସ ଆଦାୟ, ସାଧାରଣ ସେବା କେନ୍ଦ୍ର (ସିଏସ୍‌ସି) ସ୍ଥାପନ, ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପଞ୍ଜିକରଣ ଭଳି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାନ ମତ୍ୟୁଲ, ଅଭିଯୋଗ, ଅଧିକୃତ ଜମି ଟିକସ, ବେପାର ଲାଇସେନ୍ସ ଏବଂ ଜଳ ସଂଯୋଗ ମୂଲ୍ୟ ଆଦି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ଚିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମତ୍ୟୁଲରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଦର୍ଶାଇଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସମସ୍ତ 44 ଟି ଯୁଏଲ୍‌ବିରେ 12 ଟି ମତ୍ୟୁଲର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରୟୋଗର ନକ୍ସା ଓ ଉନ୍ନତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଜଳ ସଂଯୋଗ ଓ ମୂଲ୍ୟ ମତ୍ୟୁଲ, ଅଭିଯୋଗ ମତ୍ୟୁଲ, ଅଧିକୃତ ଜମି ଟିକସ, ବେପାର ଲାଇସେନ୍ସ ଓ ମତ୍ୟୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ମୂଳ ବ୍ୟବହାରକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ହସ୍ତକୃତ ପଦ୍ଧତିର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା । ଏସ୍‌ଆରଏସ୍ ରୂପାନ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆବଶ୍ୟକ ସମନ୍ଧ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ଓକାକ୍ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.5 ସଫ୍ଟୱେୟାରର ସଂଗ୍ରହଣ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଆର୍ଥିକ ନୀତି ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡର ନିୟମ 96 ତଥା ଅର୍ଥ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 17 (ଫେବୃଆରୀ 2012) ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ନିୟମ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଠାରୁ ସଭାଧିକାରୀ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନିୟମ 97 ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବସାଧାରଣ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହରେ ମିତବ୍ୟୟତା ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓକାଲ୍ ଦ୍ୱାରା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସଂଗ୍ରହରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟିବିଚ୍ୟୁତି ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

3.6.5.1 ସାମିତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସହିତ ଆରପିଏଫ୍ ଚାଲୁ କରିବା

ଗୋଟିଏ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକ⁸¹ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନକରି ଜାତୀୟ 2 ପ୍ଲାନର୍ସର୍ସ ଏକ୍ସରପ୍ରାଇଜ୍ ଏଡିସନ୍ (ଜେ2ଇଇ) ଅର୍ଥାତ୍ ଓରାକଲରେ ସମାଧାନ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଓକାଲ୍ ଓଏସଡିବ୍ଲୁଏସ୍ ପାଇଁ ଆରପିଏଫ୍ ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2008) । ଓରାକଲ ଆଧାରିତ ସମାଧାନ ଥିବା କେତେକ ନିଲାମ ତକାଲିକୁ ଫାଇଦା ମିଳିନଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ସମାଧାନ ଯଥା ନେଟ୍, ଆଇବିଏମ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଥିବା ଅନ୍ୟ କେତେକ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ନିଲାମ ତକାଲି ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭାଗ ନେଇପାରି ନଥିଲେ । ତେଣୁ, ତିନୋଟି ନିଲାମ ତକାଲିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ଜଣ ବୈଷୟିକ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ନିମ୍ନତମ ନିଲାମ ତକାଲି ଭାବେ ଚିସିଏସ୍କୁ 9.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକତମ ପ୍ରଭାବୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର ହେଲା ।

3.6.5.2 ପିଏସି ବିନା ସିକ୍ସମ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ସଂଗ୍ରହଣ

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଓସ୍ତାସ୍ ଓ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ ଏକାକି ଟେଣ୍ଡର ଆଧାରରେ ପିଏସି ହାସଲ ନକରି ଔଚିତ୍ୟ ବିଜଗୁଡ଼ିକ ଓକାଲ୍ ଇ-ସୋଲ୍ୟାର ଠାରୁ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ ଓ ଓରାକଲ୍ ସାକ୍ସମ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଗଲା

ସାରଣୀ 3.6.1: ପିଏସି ହାସଲ କରିବା ବିନା ସାକ୍ସମ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ବିବରଣୀ

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ଯୋଗାଇବା ଆଦେଶର ତାରିଖ	ସଫ୍ଟୱେୟାରର ନାମ	ଦର	ଲାଭସେନ୍ଦୁ ର ନାମ	ଦିଆଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
1	ଓସ୍ତାସ୍	ଅପ୍ରେଲ 2009	ଓରାକଲ ସଫ୍ଟୱେୟାର	ଓରାକଲ (ଡାଟାବେସ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ସାକ୍ସମ- 6)	ସଫ୍ଟୱେୟାର ସର୍ଭିସ-10, ସର୍ଭିସ-18	3.29
2	ଓସ୍ତାସ୍	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009	ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ - 2007	9213	300	0.28
3	ଓସ୍ତାସ୍	ଜାନୁଆରୀ 2010	ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ - 2007	9200	300	0.28
4	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍	ଫେବୃଆରୀ 2010	ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ - 2007	16850	6862	11.57
5	ଓସ୍ତାସ୍	ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡ଼ିଂ 2010	9256	1961	1.82
6	ଓସ୍ତାସ୍	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014	ଝେଡ୍ ଲଜିକ୍ ଓରାକଲ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର	-	--	0.97
			ମୋଟ			18.21

(ଉତ୍ସ: ଓକାଲର ନଥି)

⁸¹ ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଏକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ବିନା କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇ ଆର୍ଏଫ୍ପିର ଜେ2ଇଇ ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାରାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2008)।

ଏଣୁ, ଔଚିତ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଆଳ ଦେଖାଇ ଏକାକି ଟେଣ୍ଡର ଆଧାରରେ ସରକାରୀ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପିଏସି ହାସଲ ନକରି ପ୍ରତିଯୋଗିତାଠାରୁ ନିରାକରଣ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.5.3 ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର ସଂଗ୍ରହ ପରେ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ୍ ନିମନ୍ତେ ଲାଇସେନ୍ସ ପିଛା 16,850 ଟଙ୍କାରେ ମିଡିଆ କିଟ୍ ସହିତ 6,862 ଖଣ୍ଡ ଏମ୍ ଏସ୍ ଅର୍ଡର 2007 ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ଓକାକ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା । ଏହା ଜାନୁଆରୀ 2010 ରେ ଓସାସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ମିଡିଆ କିଟ୍ ବିନା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରତି 9,200 ଟଙ୍କାରେ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର 2007 ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡର ଅକ୍ସଜର୍ଣ୍ଣ ପାଠାନ୍ତର କ୍ରୟ କରିଥିଲା । ନିୟମିତ କାମଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର/ଏକ୍ସକ୍ସ ଓ ପାଠାନ୍ତରପତ୍ର ଯଦିଓ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ଡେପ୍ ବେସ୍ଡ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଯଥା-ପାମିସ୍ ପ୍ରିନ୍ଟାସ୍, ନରେଗାସ୍, ଗୁରାଲ୍ ସପ୍ଟ୍, ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା, ମିଡିଆ କିଟ୍ ସହିତ, ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ସପ୍ଟ୍ୱେୟାର ସଂଗ୍ରହଣ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା । ଫଳରେ 5.25⁸² କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.5.4 ଓପନ ଅର୍ଡର ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓସାସ୍ ପାଇଁ ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ଚାଲୁ କରାଯାଇଥିବା ଆରଏଫ୍ ପିରେ ସଲ୍ୟୁସନ୍ ସହିତ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର ଓ ଓପନ ଅର୍ଡର ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ରହିବା ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ଏସ୍ଏଲଏର ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ସର୍ଭର ସଂଗ୍ରହଣ ସମୟରେ ଟିସିଏସ୍ (ଫେବୃଆରୀ 2009) ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଟି (ଡିଜିଟାଲ୍) ଓପନ ଅର୍ଡର ସପ୍ଟ୍ୱେୟାର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲା ଯାହା ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଲଭ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ ଜୁଲାଇ 2009 ରେ ସିଏ ଜଣାଇଲା ଯେ, ଏହାର ସପ୍ଟ୍ୱେୟାର ପାଇଁ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଜଣାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହାର୍ଡୱେୟାର ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓପନ ଅର୍ଡରରେ ତାହାର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲା । ଓକାକ୍ ଟିଏସ୍ଏସ୍ ଉପରେ ଓସାସ୍ ପାଇଁ ଓପନ ଅର୍ଡରକୁ ସୁସଙ୍ଗଠିତ ସହିତ ଉନ୍ନୟନ କରିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ 2.38 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହାର୍ଡୱେୟାର ଯୋଗାଣ ବେଳେ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡରରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଟିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଥିବା ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସପ୍ଟ୍ୱେୟାରଟିକୁ ଓପନ ଅର୍ଡରରେ ଚାଲୁ କରାଇବାରେ ଓକାକ୍ ବିଫଳତା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏମ୍ଏସ୍ ଅର୍ଡର ସଂଗ୍ରହଣ ପରିଣାମରେ 2.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.5.5 ଓରାକ୍ଲ ଡେପ୍ ଲାଇଜର ସଂଗ୍ରହଣରେ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଅପ୍ରେଲ 2009ରେ ଓକାକ୍ 1.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଓସାସ୍ ପାଇଁ ଟିସିଏସ୍ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସର୍ଭର (ଆଇଏଏସ୍) ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଯାହା ଡିଜିଟାଲ୍ ସାକ୍ଷର ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଡିଏସ୍ସି) ସହିତ ସୁସଂଗତ ଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ 2013 ରେ ସରକାର ଡିଏସ୍ସିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଏବଂ ଏସ୍ଏଲଏରେ ଥିବା ଡିଏସ୍ସି ସମର୍ଥନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଟିସିଏସ୍ ଦେଇଥିଲା । ଟିସିଏସ୍ ଅସୁସଙ୍ଗଠିତ ଅର୍ଥ ଦେଖାଇ ଓକାକ୍ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଓରାକ୍ ସପ୍ଟ୍ୱେୟାର ଡେପ୍ ଲାଇଜ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଯାହା ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ଆଇଏଏସ୍ ଲକ୍ଷ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ 97.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଓକାକ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ।

ଏଣୁ, ଟେକନିକାଲ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓକାକ୍ ଉଚିତ୍ ଟେକନିକାଲ୍ ଉପଦେଶ ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ

⁸² (16850 ଟଙ୍କା - 9200 ଟଙ୍କା) x 6862

ବିପକ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା 97.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.6 ହାର୍ଡ଼ୱେର ସଂଗ୍ରହଣ

3.6.6.1 ଓସାସ ପ୍ରକଳ୍ପର ହାର୍ଡ଼ୱେର ପାଇଁ ବିକ୍ରେତା ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆରଏଫ୍‌ସି ଚାଲୁ କରିବା

ଓସାସର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଚିସିଏସ୍ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ହାର୍ଡ଼ୱେର ସୁଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ଓକାକକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଥିଲା । ସ୍ଵେଚ୍ଛାକେୟତା⁸³ ସହିତ ସର୍ଭର ସଂଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅପ୍ରେଲ 2009 ରେ ଓକାକ ଆରଏଫ୍‌ସି ଚାଲୁ କରିଥିଲା ଯାହା କେବଳ ଆଇବିଏମ୍ ମାର୍କି ସର୍ଭର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୀମିତ ରଖିଥିଲା । ଯଦିଓ ସନ୍ ମାଇକ୍ରୋସାଫ୍ଟ୍ ଇଣ୍ଡିଆ, ଏଫ୍‌ସି ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖଣ୍ଡକୁ ଆପଣ କରିଥିଲେ ଯାହା ମୁକ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ନିଲାମର ସାରାଂଶକୁ ଦୁଷ୍ଟିତ କରିଥିଲା । ଓକାକ ତାହା ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲା କାରଣ ଚିସିଏସ୍ ଯୁକ୍ତ ବାଡ଼ିଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ କେବଳ ରିଭୁସ୍‌ଡ଼ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁନ ସେଟ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ୍ (ଆରଆଇଏସ୍‌ସି) ଟେକନୋଲୋଜିରେ ହିଁ ଚାଲୁ ହେବ । ସରକାର ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ଏକ୍ସପ୍ଲୁସିଟ୍‌ଲି ପାରାଲେଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ୍ (ଇପିଆଇସି) ଆଧାର ସର୍ଭରରେ ସଫଳତା ସହିତ ଚାଲୁଅଛି ।

ଏଣୁ, କେବଳ ଦୁଇ ବିକ୍ରେତା ଇକ୍ସୋୟାର ଓ ସାନକୋ ଆଇବିଏମ୍ ସର୍ଭର ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଠି ଇକ୍ସୋୟାର 2.68 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଏଲଡ଼୍ୋନ୍ ବିକ୍ରେତା ଚୟନ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତିତ ଆରଆଇଏସ୍‌ସି ଆଧାରିତ ଆଇବିଏମ୍ ସଂଗ୍ରହଣରେ 0.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହେଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.6.6.2 ଓରାକଲ ଲାଇସେନ୍ସ ସଂଗ୍ରହଣରେ ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓରାକଲ ପ୍ରୋସେସର ଆଧାରିତ ଲାଇସେନ୍ସ ସଂଗ୍ରହଣ ସର୍ଭର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଓରାକଲ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଂସ୍କରଣ କୋର ପିଛା ଲାଇସେନ୍ସ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଲାଇସେନ୍ସର ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରୋସେସର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରୋସେସର ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ କୋରମ୍ ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ସାରଣୀ 3.6.2: ଓରାକଲ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରୋସେସର କୋର ବିଷୟରେ ବିଶଦ ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ.	ପ୍ରୋସେସର ପ୍ରକାର	ମଲ୍ଟି କୋର ଫ୍ୟାକ୍ଟର	ଦ୍ଵିଗୁଣ ଦ୍ଵିବିଧ କୋର ପ୍ରୋସେସର ଥିବା ସର୍ଭର ପାଇଁ ଓରାକଲ ଉତ୍ପାଦର ଲାଇସେନ୍ସର ଆବଶ୍ୟକତା
1	ସନର ଅଲଗ୍ରାସ୍କାକ୍ ଟିଆଇ ପ୍ରୋସେସର (1.0 ଜିଏଚ୍‌ଜେଡ୍ ବା 1.2 ଜିଏଚ୍‌ଜେଡ୍)	0.25	2
2	ସନ ଏବଂ ଫୁଜିସୁ ଅଲଗ୍ରାସ୍କାକ୍ ଟିଆଇ ପ୍ରୋସେସର (1.4 ଜିଏଚ୍‌ଜେଡ୍)	0.50	2
3	ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଏସ୍‌ମ୍‌ଟି ପ୍ରୋସେସରସ	0.50	2
4	ଇଣ୍ଡିଆ ଇଟାନିୟମ ସିରିଜ୍ 93XX ବା ପୁର୍ବର ମଲ୍ଟିକୋର ଟିପ୍‌ଓ	0.50	2
5	ଆଇବିଏମ୍, ପାଞ୍ଚାର 6, ପାଞ୍ଚାର 7 ଏବଂ ପାଞ୍ଚାର 8 ପ୍ରୋସେସରସ	1.00	4
6	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମଲ୍ଟି କୋର ପ୍ରୋସେସରସ	0.75	4

(ଉତ୍ସ:ଓରାକଲ ପ୍ରେସୋଲର୍)

⁸³ ରିଭୁସ୍‌ଡ଼ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ ସେଟ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ୍ (ଆରଆଇଏସ୍‌ସି) ବେସତ ପ୍ରୋସେସର (ଦୁଇଟି ଜିଏଚ୍‌ଜେଡ୍ ମିନିମମ୍ ସହିତ)

ଅତିବୃ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ ଯଦି ସନ୍ କିମ୍ବା ଏଏମ୍ଡି କିମ୍ବା ଇଷ୍ଟେଲ ପ୍ରୋସେସର ଆଧାରିତ ସର୍ଭର ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥାନ୍ତା, ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣ 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥାନ୍ତା, ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.4** ରେ ଦିଆହୋଇଛି । ଯାହାହେଉ, ଓକାକ୍ 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଓରାକୁ ଲାଭସେନ୍ଦ୍ର ସଂଗ୍ରହ (ଅପ୍ରେଲ 2009) କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ 0.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ନିଜ ଉପରକୁ ଆଣିଥିଲା ।

3.6.6.3 କଥାବାର୍ତ୍ତା ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହଣ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଆର୍ଥିକ ନୀତି 96 ଅନୁସାରେ 50,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୂଲ୍ୟର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାମ୍ପର ସଂଗ୍ରହଣ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚେଷ୍ଟର ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭିଜିଲାନାନ୍ସ କମିଶନର(ସିଭିସି) (ମଇ 2003) ଅନୁଦେଶ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛି ଯେ ବ୍ରାଣ୍ଡ ନାମକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଚେଷ୍ଟର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୂଷିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ତାବ୍ୟତୀତ ସିଭିସିର ଅନୁଦେଶ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2007) ମଧ୍ୟ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛି ଯେ ଯୋଗାଣ ଆଦେଶ ଅନ୍ୟ ନିଲାମ ଡକାଲିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିତରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ନଚେତ୍, ଆଦେଶ ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଯାହାକି ଏଲଆଇ ଏକାକି ଯୋଗାଇବାରେ ପାରନ୍ତାମ୍ । ଅତିବୃ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ।

- ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଚେଷ୍ଟରକୁ ନଯାଇ ଓକାକ୍ (7 ଡିସେମ୍ବର 2009) ରୁକ୍ତ ପୂର୍ବ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ତିନି ମୂଳ ସାଜସଜ୍ଜାମ ନିର୍ମାଣ (ଓସିଏମ) ଏଚ୍ପି, ଲେନେଭୋ ଏବଂ ଡିଇଏଲ, ଡେସ୍କଟପ୍, ଲାପଟପ୍ ଏବଂ ଲେଜର ପ୍ରିଣ୍ଟର ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଅନ୍ୟ ତିନି ଓଇଏମ, ଏସିଏଏଲ୍, ଉଇପ୍ରେ ଏବଂ ଏସିଆର ସେମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ପଣ କଲେ ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଓକାକ୍ (9 ଡିସେମ୍ବର 2009) ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ପିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାର କଲା ଏବଂ ଛଅଟି ଓଇଏମ ର ଅର୍ପିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ।

ଓକାକ୍ 4,972 ଡେସ୍କଟପ୍ 30,880 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଏଚ୍ପି, ଲେନେଭୋ ଏବଂ ଡେଲ୍ ଠାରୁ ଏବଂ 1,980 ଲାପଟପ୍ 43,264 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଲେନେଭୋ ଏବଂ ଡେଲ୍ ଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କଲା । L₁ ଏସିଆର ର ଅର୍ପିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିନଥିଲେ (ଡେସ୍କଟପ୍ 28,970 ଟଙ୍କା ଏବଂ ଲାପଟପ୍ 41,000 ଟଙ୍କା) କାରଣ ସେକୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ ଓକାକ୍ ତରଫରୁ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ବିତରଣ ଉତ୍ତର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପୂର୍ବରୁ ପରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା । ଅତଏବ, ଓକାକ୍ L₁ ଅର୍ପଣକୁ ଖାରଜ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଅତିରିକ୍ତ 1.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଜ ଉପରକୁ ଆଣିଥିଲା ।

ଜବାବରେ ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ଯେ ଏସିଆର ଆମନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଏଣୁ ଏହାର ଅର୍ପଣ ବିଚାର ହୋଇନଥିଲା । ଜବାବଟି ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏସିଆର ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିବରଣୀରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ସେହିପରି, ଓଶ୍ୱାସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ, ଓକାକ୍ 6.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର 1,990 ଟି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଚାରି ଓଇଏମ୍ଏସ୍ ଠାରୁ [ଲେନେଭୋ-1000/ ଡେଲ୍ -330)/ ଏଚ୍ପି(330)/ ଏସିଆର(330)] ବହୁଦେଶୀୟ କମ୍ପାନୀଠାରୁ ସଂଗ୍ରହଣ କାରଣରୁ ସୀମିତ ଚେଷ୍ଟର ଜିଜ୍ଞାସା ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା । ଲେନେଭୋ ତାର ଦର ଅର୍ପଣ କରିଥିଲା ପ୍ରତି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପିଛା 31,200 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଏବଂ L₁ ପିଛା ହୋଇଥିଲା । ଓକାକ୍ L₁ କୁ 50 ପ୍ରତିଶତ (1000 ଡେସ୍କଟପ୍) ର ଯୋଗାଣ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 50 ପ୍ରତିଶତ ତିନି ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ L₁ ଦର ହିସାବରେ ସମାନ ଭାବରେ ବିତରଣ କରିଥିଲା (ପ୍ରତ୍ୟେକ 330 ଡେସ୍କଟପ୍) ଏବଂ 3.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର 1000 ଡେସ୍କଟପ୍ ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ଆଦେଶ ଲେନେଭୋକୁ (ଜୁଲାଇ 2012) ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଚ୍ପି, ଡେଲ୍ ଏବଂ ଏସିଆର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 1.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୋଗାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଲେନେଭୋ

ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣର ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପାଇଁ ଲେନେଭୋ ସଫଳତାର ସହିତ 1,974 ଡେସ୍କଟପ୍ ଯୋଗାଣ କରିଥିଲା ।

3.6.6.4 “ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍” ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା

ଏସଏଲଏ ଅନୁଯାୟୀ ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍⁸⁴ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଅଭିଯୋଗର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଡ୍ରାରେଣ୍ଟି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ହାର୍ଡଓୟାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେବାର ଥିଲା । ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ନଅ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ନଚେତ ଏସଏଲଏ ଅନୁଯାୟୀ ଶାସ୍ତି ଦେବାର ଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିରୁ କାଟିବାର ଥିଲା ।

ଓକାକ୍ ସ୍ଥିର କଲା ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ ଦ୍ୱାରା ହାର୍ଡଓୟାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସାମ୍ପ୍ରମାଣ୍ୟ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀକରଣ ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ସବୁ ସାଜସଜ୍ଜାମର ଉପର ଏବଂ ଭିତର କଭର ଉପରେ ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ ଟୋଲ୍ ଫ୍ରି ନମ୍ବର ଉଦ୍ଧୃତ କରି ଅଠାପଚି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବ୍ଲକ୍/ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ହାର୍ଡଓୟାର ସଂସ୍ଥାପନ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2010) ର ଏକ ବର୍ଷ ଚାରିମାସ ପରେ ହାର୍ଡଓୟାର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସାମ୍ପ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ (ଅଗଷ୍ଟ 2011) କଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2011 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ ଦ୍ୱାରା ହାର୍ଡଓୟାର ଅଭିଯୋଗର ନିବେଦନ କରିପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଉପରେ ଭରସା ହରେଇଲେ । ଅତିର୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ 6,862 କମ୍ପ୍ୟୁଟର/ଲ୍ୟାପ୍ଟଟପ୍ ଏବଂ ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରିଣ୍ଟର ପାଇଁ ଏବଂ 4,972 ଅବଶିଷ୍ଟ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ସାମ୍ପ୍ରମ (ୟୁପିଏସ୍) ପାଇଁ ମାତ୍ର 76 ଅଭିଯୋଗ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରୀ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ହୋଇଥିଲା । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 32 ଅଭିଯୋଗ 13 ରୁ 246 ଦିନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ତାସତ୍ତ୍ୱେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ବସାଯାଇନଥିଲା ।

ଓକାକ୍ ବ୍ୟକ୍ତ କଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ନିମ୍ନରୁ ଉପର ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଯୋଗର ବୁଝି କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରୋସେସ୍ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା ।

3.6.6.5 ଥାର୍ଡ୍ ପାର୍ଟି ଅତିଚର ନିୟୋଜିତ

ଏସଏଲଏ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯଥା ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି, ଓଶ୍ୱାସ୍ ଏବଂ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ଅନୁସାରେ ଟିପିଏସଏସ ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ହେବାର ଥିଲା । ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଟିପିଏମାନେ ଯୁଏଲବି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରୟୋଗର ଚଳଣିକୁ (କ୍ୟୁଜିଆରଏସ୍) ରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥକୁ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥକୁ ସୁପାରିଶ କରିବାର ଥିଲା । ସେହିପରି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଥାର୍ଡ୍ ପାର୍ଟି ଅତିଚର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ରେ ବିଚରଣ ଏବଂ ହାର୍ଡଓୟାର ସଂସ୍ଥାନପକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା । ଓଶ୍ୱାସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଥାର୍ଡ୍ ପାର୍ଟି ଅତିଚର ଟିପିଏସ୍ କୁ ନିୟମିତ ପାଣ୍ଟି ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ରୂପେ ସଫ୍ଟଓୟାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଥିଲା ।

ଯାହାହେଉ, ଅତିର୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ କୌଣସି ଥାର୍ଡ୍ ପାର୍ଟି ଅତିଚର ଦୁଇ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯଥା ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ଏବଂ ଓଶ୍ୱାସ୍ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ହୋଇନଥିଲେ । ଓକାକ୍ ଟିପିଏସ୍ କୁ ବିଚରଣର ଗୁଣବତ୍ତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଟିପିଏସ୍ କୁ ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥକୁ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲା ଯଦିଓ ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଥାର୍ଡ୍ ପାର୍ଟି ଅତିଚ୍ ଆବଶ୍ୟକ

⁸⁴ ସଂଯୋଗ ହେଲ୍ପଲାଇନ୍ (www.sanjoghelpline.in) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପରିଚାଳିତ ପରିକଳ୍ପନା ଫୁର୍ ସପ୍ଲାଇ ଏବଂ କଞ୍ଚୁମର ଡ୍ରେଲଫେୟାର, ରୁରାଲ ଡ୍ରାଗର ସପ୍ଲାଇ ଏବଂ ସାନିଟେସନ୍, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା, ଭୁବନେଶ୍ୱର ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି କର୍ପୋରେସନ୍, ଏସ୍ଟି ଏବଂ ଏସ୍ସି ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ, ମାଇନରିଟିଜ୍ ଏବଂ ବ୍ୟାକଡ୍ରାଟ୍ କ୍ୱାସେସ୍ ଡ୍ରେଲଫେୟାର, ଏମଜିଏନ୍ଆଇଇଜିଏସ୍, ଚାନ୍ଦିନୀଚେଟ୍ଟି ରୁରାଲ ଇନସିଏଟିଭିସ୍ ଫର୍ ପୋଭର୍ଟି ଚର୍ମିନେସନ୍ ଏବଂ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର, ଇନଫରମେସନ୍ ଏବଂ ପବ୍ଲିକ୍ ରିଲେସନ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଅଭିଯୋଗର ଟୋଲ୍ ଫ୍ରି ନମ୍ବର 155355/183456770 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଷ୍ଟେଟ୍ କଲ ସେକ୍ଟର ଅଟେ ।

ଥିଲା । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ସ୍ତୁଳେ ଯଦିଓ ଟିପିଏ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଥିଲା 6324 ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ମଧ୍ୟରୁ 5083 ବାବଦରେ ପ୍ରତିବେଦନ ସବୁ ଲଭ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା ।

ଅତଏବ ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥ ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିନା ଭରସାରେ ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମାଧାନ (ହାର୍ଡ଼ୱେର / ସଫ୍ଟୱେର) ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ବିତରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିରେ ଟିପିଏର ନିୟମିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ପି ଚାଲୁ ରହିଛି ।

3.6.6.6 ଲିକ୍ୟୁଡେଟେଡ୍ ଡ୍ୟାମେଜ୍ ଲାଗୁ କରାନଯିବା

ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ଅଫ୍ କାଡାଷ୍ଟ୍ରାଲ ମ୍ୟାପ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଚାରି ବିକ୍ରେତା⁸⁵କୁ ଅନୁବନ୍ଧ ସହିତ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଚାରିଖା ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆ (ଡିସେମ୍ବର 2009) ଯାଇଥିଲା । ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିଳମ୍ବ ସ୍ତୁଳେ ଦୋଷୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିସପ୍ତାହ ବିଳମ୍ବ ପିଛା 0.25 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଅତିବେଶାରେ ଚୁକ୍ତି ମୂଲ୍ୟର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଜୋରିମାନା ବସାଇବାର ଥିଲା ।

ଅତିବ୍ ସମାକ୍ଷାରୁ ପ୍ରକଟ ହେଲା ଯେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ମାନକ ଅନୁରୂପ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ କି ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ସିଗ୍ ଗୁଡ଼ିକ ବିଧିମାନ୍ୟତା⁸⁶ ସମୟରେ ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସର୍ଭେ ଏବଂ ମ୍ୟାପ୍ ପରିକ୍ଷେପନ୍ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ ପୁନଃ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃ କରିବାର ଥିଲା । ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟିରେ ବିକ୍ରେତାମାନେ 18 (ଗଞ୍ଜାମ, କେନ୍ଦୁଝର, ଭଦ୍ରକ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଯାଜପୁର) ରୁ 24 ମାସ (ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଓ କଟକ) ବିଳମ୍ବ ପରେ ମଧ୍ୟ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରି ନଥିଲେ ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ଯାହାହେଉ, ଚାରି ଦୋଷୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଳମ୍ବତା ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଅସୁଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଲିକ୍ୟୁଡେଟେଡ୍ ଡ୍ୟାମେଜ୍ ଦୋଷୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଉପରେ ବସାଯିବ ।

3.6.6.7 କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରକୁ ଅନିୟମିତ ଅଗ୍ରାମ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକର ସଂସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବ

ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ସ୍ଥିର କଲା (ଫେବୃଆରୀ 2009) ନେସନାଲ୍ ହ୍ୟାଣ୍ଡ ରେକର୍ଡ ଆଧୁନିକୀକରଣ⁸⁷ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିନରେ ରେକର୍ଡ ଗୁମ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓକାକ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ତହସିଲ ପିଛା 25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଟକଳ ହୋଇଥିଲା । ଓକାକ୍ ଟେଣ୍ଡରିଂ ପ୍ରୋସେସ୍ ପରେ ଇ-ବିକ୍ରେଟା ସାମ୍ପ୍ରମ ଆଣ୍ଡ ଟେକନୋଲୋଜି ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଇବିକ୍ରେଟା)କୁ ସେମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟ 7.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର 33 ଟି ତହସିଲର ଚାରିଟି⁸⁸ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2010) । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଇବିକ୍ରେଟା ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ହାର୍ଡ଼ୱେର ସାଜସଜ୍ଜାମର ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସଂସ୍ଥାପନର ସ୍ଥାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଇବିକ୍ରେଟାକୁ

⁸⁵ ଆବସିସ୍, ଆଇଏମ୍ଏସ୍ଆଇ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମାଇକ୍ରୋ ଡ୍ୟାମେଜ୍ ଏବଂ ଜେନେସିସ୍
⁸⁶ ଭେକ୍ସୋରାଲକଡ୍ ମ୍ୟାପର ବିଧିମାନ୍ୟତା ଦେବାଟା ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସର୍ଭେ ଏବଂ ମ୍ୟାପ୍ ପରିକ୍ଷେପନ୍ ଓଡ଼ିଶା କଟକର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା(ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା)
⁸⁷ ରେକର୍ଡ, ଉପ୍ୟ ସୂଚକ ଏବଂ ଇମେଜକୁ ଅନଲାଇନ୍ ମହଜୁଦ ରଖିବା ଏବଂ ଖୋଜି ପାଇବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦସ୍ତାବିଜ ପରିଚାଳନା ସାମ୍ପ୍ରମ
⁸⁸ କଟକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକ

ବିତରଣ ପରେ ସାଜସଜ୍ଜାମର ଖର୍ଚ୍ଚର 20 ପ୍ରତିଶତ ସଂସ୍ଥାପନର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପରେ 70 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ତିନି ମାସ ପରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଅତିବ୍ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯେ-

- କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବରୁ ଓକାକ୍ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାପ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ ସାଜସଜ୍ଜାମ ବିତରଣର 90 ପ୍ରତିଶତ 6.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2011) । ଯେଉଁଥିପାଇଁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ 4.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଚିତ୍ ଅନୁଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଯଦିଓ ଇସ୍କୋୟାର ଜୁଲାଇ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସାଜସଜ୍ଜାମର ଯୋଗାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥିଲା, ରେକର୍ଡ ରୁମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଅଗଷ୍ଟ 2011 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2012 ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାପନର 16 ରୁ 24 ମାସ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା । ତାହାଦ୍ୱାରା ଓ୍ୱାରେଣ୍ଟି ଅବଧୂର ସମାପ୍ତି ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ସାଜସଜ୍ଜାମର ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିଲା ।

ଆଇଟି ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲା (ଜାନୁଆରୀ 2015) ଯେ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ବିଳମ୍ବ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣରେ ବାଧା ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗୁଁ ରେକର୍ଡ ରୁମ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ସାଜସଜ୍ଜାମର ସମକାଳିନ ସଂଗ୍ରହଣ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାନ ତଥା ଓ୍ୱାରେଣ୍ଟିର ସମାପ୍ତି ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଗୁଡ଼ିକର ଅକାମି ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଓକାକ୍ ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.7 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନ

ପ୍ରକଳ୍ପର ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ, ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଅଛି । ଅତିବ୍ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପରିଲକ୍ଷିତ କଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.7.1 ପୁନର୍ବୀକ୍ଷା

- **ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ବୈଠକ:** ଯଦିଓ ଉଚ୍ଚ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ କମିଟି ଯାହା ଷ୍ଟିଅରିଂ କମିଟି (ରାଜ୍ୟ ସ୍ତର ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି) କମିଶନର-ତଥା-ସଚିବ, ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମଗ୍ରିକ କାର୍ଯ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ କମିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଭେଟି ନଥିଲା ।
- **ମାସିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା:** ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ଏବଂ ଓକାକ୍ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ଟିଓଆର୍ ଅନୁଯାୟୀ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ମାସିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରିପୋର୍ଟର ଉପସ୍ଥାପନ ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହାହେଉ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାୟନ ରିପୋର୍ଟ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା । ଓକାକ୍ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ସେହି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବ୍ୟତୀତ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ପାଣ୍ଟି ମୁକ୍ତ କରିଥିଲା । ବିଭାଗର ଡ୍ରେବସାଇଟ୍, ବାରମ୍ବାର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଏବଂ ଅପହସ୍ତ ରହୁଥିବାରୁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଓକାକ୍ ସାକାର କଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ, ପୁନର୍ବୀକ୍ଷା ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ପାଣ୍ଟିର ସଲ୍‌ପତା ହେତୁ ଡ୍ରେବସାଇଟ୍ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହୁଥିଲା ।

3.6.7.2 ଓଶ୍ୱାସ

- **ପ୍ରକଳ୍ପ ରିଭ୍ୟୁ କମିଟି ଗଠନ ହୋଇନଥିଲା:** ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଓକାକ୍ ଆଇଟି ବିଭାଗ ସହାୟତାରେ ଓଶ୍ୱାସ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଚୁକ୍ତି ସାକ୍ଷର ହେବାର ଏକ ମାସ ମଧ୍ୟରେ

ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିଭ୍ୟୁ କମିଟି ସଂସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେପରି କମିଟି ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଳମ୍ବିତ ଏବଂ ଆଂଶିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା ।

- **ସଚିବ ସଭାୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କମିଟି ବୈଠକ ନହେବା:** ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ କମିଟିର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ସଚିବସଭାୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କମିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କାପାସିଟି ବିଲ୍ଡିଂ ସମେତ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିମାସ 15 ତାରିଖରେ ଭେଟିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଯାହାହେଉ ତିସେମର 2008 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ 64 ଟି ବୈଠକ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲାବେଳେ ମାତ୍ର ଚାରୋଟି ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା ।

3.6.7.3 ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି

- **ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅଭାବ**

ସର୍ଭିସ୍ ଲେଭେଲ୍ ସଗ୍ରିମେଣ୍ଟ୍ (ଏସ୍ଏଲଏ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିଭ୍ୟୁ କମିଟି ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପାଇଁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଭେଟିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରକଳ୍ପ ଷ୍ଟିଅରିଂ କମିଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବିଷୟ ବୁଦ୍ଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ପ୍ରତି ମାସରେ ଭେଟିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଥିପଡ଼ୁ ସମାକ୍ଷାରୁ ଅତିରୁ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲା ଯେ ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ଅତିକମ୍ରେ 52 ରିଭ୍ୟୁ ବୈଠକ ଏବଂ 12 ଷ୍ଟିଅରିଂ କମିଟି ବୈଠକ ଚଳୁନାମେ ମେ 2013 ସୁଦ୍ଧା 39 ଟି ରିଭ୍ୟୁ ବୈଠକ ଏବଂ ଏକ ଷ୍ଟିଅରିଂ କମିଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2010) । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ବର୍ଷ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

- **ହ୍ୟାଣ୍ଡ ହୋଲ୍ଡିଂ ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ**

ଏସଏଲଏର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଯୁଏଲବି ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ତଥା ସାକ୍ଷମର କାର୍ଯ୍ୟ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ 48 ହ୍ୟାଣ୍ଡହୋଲ୍ଡିଂ ସହାୟତା ଅଧିକାରୀ (ଏଚଏସଓ) ଅତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିସିଏସ୍ ଆଗିଲା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହ୍ୟାଣ୍ଡହୋଲ୍ଡିଂ ସହାୟତା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଉଚିତ୍ । ନଅଟି⁸⁹ ଯୁଏଲବିରେ ଏଚଏସଓ ମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପୂର୍ବ ନୋଟିସ୍ ବିନା ପରିହାର କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଓକାଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଚିସିଏସ୍କୁ ତ୍ରେମାସିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଚେଭେନୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଚିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା ଏଚଏସଓ ମାନଙ୍କର ମୁତୟନ ତିନୋଟି⁹⁰ ଯୁଏଲବିକୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

3.6.8 ଉପସଂହାର

ଓଶ୍ୱାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣ ଅଟଳ କରି ଓକାଲ୍ ଇନଫର୍ମେସନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଆଗେଇଲା ଯାହାକି ପରିଣାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ 3.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସମୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ସମାଧାନରେ ଉନ୍ନତି ଯୋଗୁଁ ଆରଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ପୁନର୍ବାସ ଆପଣେଇବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କଲା, ଯାହାକି ରୁଦ୍ଧିର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପଚୟ ହୋଇଥିଲା । ଇନଫର୍ମେସନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ଅଫ୍ କାଡାଷ୍ଟ୍ରାଲ୍ ମ୍ୟାପ୍ କାର୍ଯ୍ୟର ବିଳମ୍ବ ସମାପ୍ତି ପାଇଁ ଦୋଷୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଉପରେ ଓକାଲ୍ ଲିକ୍ୟୁଡେଟେଡ୍ ତ୍ୟାମେଜ୍ ବସାଇନଥିଲା । ବୈଷୟିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ଏହା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏମ୍ ଏସ୍ ଅଫିସ୍ ସଂଗ୍ରହଣରେ ମିତବ୍ୟୟତା ପାଳନ କରିନଥିଲା । ପରିଣାମରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କର୍ମ୍ମଚରୀକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଓପନ୍ ଅଫିସ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସଂଗ୍ରହଣ

⁸⁹ ଭବାନୀପାଟଣା, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ନୟାଗଡ଼, ପୁଲବାଣୀ, ପୁରୀ, ସମଲପୁର ଏବଂ ସୋନପୁର
⁹⁰ ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଞ୍ଜନଗର, ଏବଂ ସୋନପୁର

ପାଇଁ 2.38 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଓଶ୍ଟାସ୍ ପାଇଁ ଓରାକ୍ଲ ଉତ୍ପାଦ ଉପରେ 97.18 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା । ଓଶ୍ଟାସ୍ ପାଇଁ 6.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର ସଂଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରୋସେସ୍ ଗ୍ରହଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ଆଇନ୍ ବିଭାଗ

3.7 ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୂମି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନା

3.7.1 ଉପକ୍ରମ

ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋଭର (ଓଏଚ୍ଆରଭ) ଅଧିନିୟମ 1951 ଏବଂ ନିୟମାବଳୀ 1959 ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସଠିକ୍ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କୁ ଆଇନ୍ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ⁹¹ ଟ୍ରଷ୍ଟ/ ଅଣ-ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ଼ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯିଏକି ଏହି ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍ଥାର ଭୂମି ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଥା ପରମ୍ପରା ଏବଂ ଚଳଣି ଅନୁସାରେ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଦୈନିକ ନୀତି ଏବଂ ପର୍ବପର୍ବାଣୀର ସୁପରିଚାଳନା ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତି । 2014 ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା 17,244⁹² ଟି ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରିହାତି ଅନୁଦାନ ଭାବରେ 2.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନର ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଜଣେ ଉପ-ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନର, ଜଣେ ସହାୟକ କମ୍ପିଶନର, ପୁରୀ ମହାମଣ୍ଡଳ ନିମନ୍ତେ ଏବଂ କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ ସମଲପୁର ପରି ତିନୋଟି ଅନ୍ୟ ମହାମଣ୍ଡଳ ପାଇଁ ତିନିଜଣ ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟକ କମ୍ପିଶନରଙ୍କର ସହାୟତା ଲୋଡ଼ିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମହାମଣ୍ଡଳୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦେବୋଭର ପ୍ରଭାଗୀୟ ନିରୀକ୍ଷକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ସମୀକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ଅଧିନିୟମ ଓ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କମ୍ପି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସଠିକ୍ ପରିଚ୍ଛଳନା ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତାହାର ସଠିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା, ଯେଉଁଥିରେ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛଳନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । 2009 ରୁ 2014 ମସିହା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଦେବୋଭର କମ୍ପିଶନରଙ୍କର ଏବଂ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ 13⁹³ ଗୋଟି ମନ୍ଦିର/ ମଠ ଗୁଡ଼ିକରେ ନଅପଚାଳିଶ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013ରେ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ ୦୧ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

⁹¹ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଗଠନ ହେବା ଠାରୁ କିମ୍ବା ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ରୀତିରେ ଜଣେ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନ୍ୟାସୀ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବେ

⁹² ମନ୍ଦିର (16,785) ଟି ଏବଂ ମଠ (459) ଟି

⁹³ (1) ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗୁ ମଠ, ପୁରୀ, (2) ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ଭୁବନେଶ୍ଵର, (3) ଶ୍ରୀ ରେବସା ମଠ, ପୁରୀ, (4) ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ଵର ଦେବ ବିଜେ କପିଳେଶ୍ଵର, ଭୁବନେଶ୍ଵର, (5) ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଜୀଉ ଓରଫ୍ ବାଳକ ଦାସ ମଠ, କଟକ, (6) ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ଦେବ, ସୌରିଆ, ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା, (7) ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହନାଥ ଜୀଉ, ଓରଫ୍ ପାଣିକୋରଡ଼ା ମଠ, କଟକ, (8) ଶ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରଦାସ ମଠ, ପୁରୀ, (9) ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହସାମୀ ଓରଫ୍ ଫଳାହାରୀ ମଠ, ଆଠଘର ପାଟଣା, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା, (10) ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବାଲାଜୀ ମହାପ୍ରଭୁ, ସାହାପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା, (11) ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଜୀଉ, କୁଲିଆ ମଠ, ସାଲେପୁର, (12) ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରେଶ୍ଵର ମହାଦେବ, ଗୋଷାଣୀ ନୁଆଗାଁ, ବ୍ରହ୍ମପୁର ଏବଂ (13) ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁ, ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା

ସମାକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

3.7.2 ଜମିର ପରିଚାଳନା

ଓଏବିଆରଇ ଅଧିନିୟମ 1951 ଧାରା 25(1) ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କିମ୍ବା ମାଲିକାନା ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 କୁ ଉଲ୍ଲେଖନ କରୁଥାଏ କିମ୍ବା ଓଡିଶା ହିନ୍ଦୁ ଧାର୍ମିକ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ 1939 ର ଧାରା 51 ର ଉଲ୍ଲେଖନ ହୋଇଥାଏ କିମ୍ବା କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଦିଆଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଦେବୋତ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅନୁକାର ଦଖଲ କରାଯାଇଥାଏ, କମିଶନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର ତଦତ୍ତ କରି ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଏହାର ଦଖଲ ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଟ୍ରଷ୍ଟଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏକି ଟ୍ରଷ୍ଟିଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବେ ତାଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ ବରାଦ କରିପାରନ୍ତି ।

ଅତିର୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

- ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଗୋଟିଏ⁹⁴ ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍ଥାର 21.336 ଏକର ଜମିର ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶ ସମସ୍ୟା 82 ଟି ମାମଲା 4 ରୁ 18 ବର୍ଷ ଧରି ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ପଡି ରହିଥିଲା ।
- ପ୍ରଭୁ କପିଳେଶ୍ୱର ଦେବ ମନ୍ଦିର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେବାୟତ ମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 24.037 ଏକର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ 15.546 ଏକର ଜମିର ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖ ବିଷୟ ମାମାଂସା କରାଯାଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ଅଧିକାର ଅଭିଲେଖ ସଂଗୋଧନ ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର 1990 ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2004 ମଧ୍ୟରେ 24 ଟି ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆବେଦନ ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ 10 ରୁ 24 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନା ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନ ନା ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଏହି ନଥିଗୁଡ଼ିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଟ୍ରଷ୍ଟବୋର୍ଡ 30.339 ଏକର⁹⁵ ଜମିରୁ 22.899 ଏକର ଜମି ପାଇଁ ଦାଖଲ ଖାରଜ ଆବେଦନ କରିନଥିଲେ ।

ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ନଥିପତ୍ର ସଂଗୋଧନ ପାଇଁ ସବୁର ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ସଂପୃକ୍ତ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

- 12ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଦେବତା ମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ 1990 ମସିହା ଠାରୁ 287.718 ଏକର ପରିମିତ ଜମି ସେବାୟତ/ ରୟତ ମାନଙ୍କ ଭୋଗ ଦଖଲରେ ରହିଥିଲା । ତେବେ ବି, ସେମାନେ କୌଣସି ସେବା ଯୋଗାଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଜମିରୁ ହେଉଥିବା ଆୟକୁ ସଂପୃକ୍ତ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଅଂଶଦାର କରିନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ବିଷୟଟିକୁ ସମାକ୍ଷା କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଭତାଟିଆ ଓ ସେବାୟତ ମାନେ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ଆୟର ପ୍ରଦାନ ସୁନଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିନଥିଲେ ।

ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ସେବା ପ୍ରଦାନ ନ କରିବା ପାଇଁ ସେବାୟତ ମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଧିବଦ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ ଦିଆଯିବ ।

- ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କୌଣସି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଲିଜ୍ ନ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 19 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ଦେବ,

⁹⁴ ମହାପ୍ରଭୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର
⁹⁵ ମାରଫଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଫେରାଇ ଅଣାଯାଇଥିବା

ଘୋରଡିଆର ପରିଚାଳନା ଗ୍ରନ୍ଥ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଜମିକୁ ଗୋଟିଏ ମୋବାଇଲ ଗାଡ଼ାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମିତ୍ତ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କ ମଞ୍ଜୁରୀ ବିନା 10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ଦେଇଥିଲେ (ଫେବୃୟାରୀ 2009) ।

ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଦୋଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

3.7.2.1 ଭୂମି କମିଟି ଦ୍ଵାରା ମାମଲା ଫର୍ଦ୍ଦସଲା ନହେବା

ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦଖଲରେ ରହିଥିବା ପ୍ରଭୁ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କର ଜମିର ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିତି ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ବେନିୟମ ଦଖଲକାରୀ ଓ ଅନଧିକୃତ ଲିଙ୍ଗଧାରୀମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦକ୍ଷେପର ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ଆଇନ୍ ବିଭାଗର ସଚିବଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର, ଓଡ଼ିଶା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ, ଲିଙ୍ଗରାଜ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୋର୍ଡ଼ ଓ ଭୁବନେଶ୍ଵର ତହସିଲଦାରଙ୍କୁ ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ରଖି ଏକ ଭୂମି କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2003) । ଅନଧିକୃତ ଜମିକୁ ଠାବ କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ତହସିଲଦାର ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2003) । ଫରିଆଦି ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭୂମି ବିବାଦ ମାମାଂସା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ଇଓ) କୁ ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥିଲା (ଜାନୁୟାରୀ 2004) ।

ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ଯଦିଓ 12.543 ଏକର ଜମି ସମ୍ପର୍କିତ 103 ଟି ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 1.929 ଏକର ଜମି ଜଡ଼ିତ ଥିବା 37 ଟି ଦରଖାସ୍ତ ମିମାଂସା ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଲା । ଅତିବ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 11 ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଭୂମି କମିଟି ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ଥର ବସିଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହା ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ତିନୋଟି⁹⁶ ବୈଠକ ସଞ୍ଚାଳନ କରିଥିଲା, କୌଣସି ମାମଲା ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଜବର ଦଖଲକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ 1.929 ଏକର ପରିମିତ ଜମି ପୁନଃଗ୍ରହଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ, ଜମି ବିବାଦର ମାମାଂସା ପାଇଁ ଭୂମି କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ ।

3.7.3 ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା

3.7.3.1 ନିର୍ମାଣ ଚାର୍ଟରରେ 51.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅପ୍ରାଧିକୃତ ବ୍ୟୟ

ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋତ୍ତର ଅଧିନିୟମ-ଏ ଧାରା 65 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଗ୍ରନ୍ଥ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ, ବର୍ଷ ସରିବାର ଛଅ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା କଥା । କମିଶନରଙ୍କଠାରୁ ପୂର୍ବ ମଞ୍ଜୁରୀ ନ ପାଇ କୌଣସି ନିର୍ମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଙ୍ଗୀକାର ହେବ ନାହିଁ ।

ସମୀକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଆଠଟି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କର ମଞ୍ଜୁରୀ ନ ପାଇ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିର୍ମାଣ, ମରାମତି ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ 51.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ।

ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ଜବାବରେ ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଷ୍ଠାନ ସୂଚାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବାଲୀଜୀ ମଠ) କହିଥିଲେ ଯେ ଏପରି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁ) ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ଜଗୁରୀ ପ୍ରକ୍ଷେପନ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଯାଇ ନ ଥିଲେ । ଏଥିରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ

⁹⁶ ଜୁନ୍ 2011, ନଭେମ୍ବର 2011 ଓ ଡିସେମ୍ବର 2012

ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂପର୍କରେ ପରିଚିତ କରାଇବାରେ ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନରଙ୍କର ଅପ୍ରଚୁର ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ସଂକେତ ମିଳିଥିଲା ।

ଦେବୋତ୍ତର କମିଶନର କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଏପରି ଅନପିକୃତ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଟ୍ରଷ୍ଟ ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

3.7.3.2 ମୂଲ୍ୟବାନ ସଂପତ୍ତି ରଖିବା ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ

ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍ଥାର ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକୁ ଦରକାରୀ କୋଷାଗାରରେ ମୋହର ଯୁକ୍ତ ପ୍ୟାକେଟ୍‌ରେ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଓଡ଼ିସି ପ୍ରଥମ ଖଣ୍ଡର ଧାରା 88(ଖ)ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ଅଛି ।

13ଟି ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍ଥାର ନଥି ଯାତ୍ରା କରି ସମାକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ କଲା ଯେ ଆନୁମାନିକ 1589.893 କିଲୋ ସୁନା ତଥା 13.248 କିଲୋ ରୂପାକୁ ସରକାରୀ କୋଷାଗାରରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ବିଶିଷ୍ଟ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇ ନ୍ୟାସାମାନଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିବା ବନ୍ଦ କୋଠାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

ସିଓଇ ଜଣାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଗହଣା ଗୁଡ଼ିକ ନିୟମିତ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉ ନଥିଲା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ମୋହର ଯୁକ୍ତ ପ୍ୟାକେଟ୍‌ରେ ସରକାରୀ କୋଷାଗାରରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗହଣାକୁ ଦ୍ଵିଗୁଣ ତାଲା ଏବଂ ଝରିଥିବା ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ରଖିବାକୁ ଅନୁଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

3.7.3.3 ଅସୁଲି ହୋଇନଥିବା ଘରଭଡ଼ା

ଘରଭଡ଼ା ସମନ୍ଧାୟ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚରୁ ସମାକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ କେବଳ ଚାରିଟି ଧାର୍ମିକ ସଂସ୍ଥା 2009-10 ରୁ 2012-13 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘର ଦୋକାନଗୁଡ଼ିକୁ ଭଡ଼ାରେ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା 14.39 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବକୟା ଥିଲା ।

ନ୍ୟାସାମାନେ ପ୍ରାପ୍ୟ ରାଶିର ଅସୁଲି କିମ୍ବା ଖିଲାପକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ କାରଣ ଭଡ଼ାଟିଆ ମାନଙ୍କୁ ଦୋକାନ ଏବଂ ଘର ଗୁଡ଼ିକ ବିନା କୌଣସି ରାଜିନାମାରେ ନ୍ୟାସାମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ସକ୍ତ ଅସୁଲି ସିଓଇଙ୍କୁ କେବେ ବି ଜଣା ଯାଇନଥିଲା ।

ସିଓଇ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମ୍ପର୍କିତ ଭଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କୁ ବକୟା ଘର ଭଡ଼ାର ଅସୁଲି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପମାନ ନିଆଯାଇଛି । ଯଦି ଦରକାର ପଡେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଶରଣ ନିଆଯିବ ।

3.7.3.4 କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାବଦରେ 29.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅସୁଲି ନହେବା

ଚାରୋଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ, 13ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ, ଚାହିଦା, ସଂଗ୍ରହ ତଥା କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉଥିବା ବିଷୟ ରେଜିଷ୍ଟରର ଯାତ୍ରା କରି ସମାକ୍ଷା ଜାଣିପାରିଥିଲା ଯେ 3,15,313 କି.ଗ୍ରା. କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାବଦରେ ଆନୁମାନିକ 29.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅସୁଲି ହେବାକୁ ଥିଲା ଯାହାର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 3.7.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି । ଭୁବନେଶ୍ଵର ସ୍ଥିତ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ 2007-08 ରୁ ଶସ୍ୟ ରେଜିଷ୍ଟରର ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଖିଲାପରେ ଥିବା ବକୟା ରାଶି ନିରୂପଣ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ସିଓଇ କହିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର ଚାହିଦା ପୂରଣ ଉପଲକ୍ଷେ ଧାନ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ନ୍ୟାସା/ ଇଓ ମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତଥାପି ସେମାନଙ୍କୁ ଖିଲାପ ଭଡ଼ାଟିଆ ମାନଙ୍କଠାରୁ ବକୟା ପ୍ରାପ୍ୟ ରାଶିର ଅସୁଲି ପାଇଁ ଯଦି ଦରକାର ଯଥାର୍ଥ ବୈଧାନିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଅସୁଲି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦେଶ ମାନ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

3.7.4 ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ

ସିଓଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବମାନ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ସିଓଇ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାରେ ସିଓଇର ଅସଫଳତା:** ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ଏକ ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟର ଯେଉଁଥିରେ କି ସର୍ବ ସଂପତ୍ତି, ଗହଣା, ସୁନା, ରୂପା, ମୂଲ୍ୟବାନ ପଥର ଇତ୍ୟାଦିମାନ ରହିବା ପାଇଁ 1951 ମସିହା ଓଏଟିଆରଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ଧାରା 16 (1) ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାସୀ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଭିକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟର ଲେଖାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଲିଖିତ ଅଛି । ଓଏଟିଆରଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ସିଓଇ କୁ ବି କ୍ଷମତାପତ୍ନ କରାଯାଇଛି । ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ଜଣାଗଲା ଯେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 13ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରୁ ଛଅଟି⁹⁷ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯଦିଓ ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରୁଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରୁ ସଠିକ୍ ରୂପେ ଲେଖାଯାଇନଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନ ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ସିଓଇ କିମ୍ବା ତାର କୌଣସି ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀମାନେ ନମୁନା ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ ହୋଇଥିଲା ।

- ଭଣ୍ଡାରର ସରଜମିନ୍ ତଦତ୍ତ ନହେବା :** ଓଏଟିଆରଇ ନିୟମ 111 ଅନୁଯାୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ କିମ୍ବା ଏହାର ପ୍ରାଧିକୃତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସବୁ ଭଣ୍ଡାରର ଅତିକମରେ ବର୍ଷରେ ଥରେ ସରଜମିନ୍ ତଦତ୍ତ କରିବା କଥା । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 13 ଟି ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଭଣ୍ଡାରର ବାର୍ଷିକ ସରଜମିନ୍ ତଦତ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । 13 ଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଯୁକ୍ତିମାନଙ୍କରୁ ପାଞ୍ଚଟିରେ ସିଓଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷାର ଉପସ୍ଥିତିରେ ମିଳିତ ସରଜମିନ୍ ତଦତ୍ତରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ପାଞ୍ଚଟି ଯୁକ୍ତିମାନଙ୍କର, 162.50 ଗ୍ରାମ ସୁନା ଓ 740 ଗ୍ରାମ ରୂପା କମ୍ ଥିଲା । ତା'ଛଡ଼ା ଦୁଇଟି⁹⁸ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ 43 ଗ୍ରାମର ସୁନା ତଥା 24.72 କି.ଗ୍ରା.ର ରୂପା ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଲିଖିତ ମାତ୍ରାରୁ ଅଧିକ ରହିଥିବାର ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

ସିଓଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2014) ଯେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ, ସେମାନେ ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କୁ ସଂପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟର ତିଆରି କରି ତାହାକୁ ସିଓଇଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।

- ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ନିରୀକ୍ଷଣର ଅଭାବ:** ଓଏଟିଆରଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ, ସିଓଇ, ଅତିରିକ୍ତ କମିଶନର, କିମ୍ବା ସହଯୋଗୀ ସିଓଇଙ୍କୁ ସବୁ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଦରକାର । ତଥାପି ପୁରୀ ପ୍ରାନ୍ତ ସ୍ଥିତ 3,668 ବଂଶାନୁଗତ ବିହାନ ଏବଂ 340 ବଂଶାନୁଗତ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରୁ ଯଥାକ୍ରମେ କେବଳ ସାତଟି (0.19 ପ୍ରତିଶତ) ଓ ଚାରୋଟି (1.18 ପ୍ରତିଶତ) ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିରୀକ୍ଷଣ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା ।

ସିଓଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର କମ୍ ସଂଖ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ସବୁ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କରେ ନିୟମିତ ରୂପେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଉନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାକୁ ଥିବା ଅତିରିକ୍ତ କିମ୍ବା ସହଯୋଗୀ ସିଓଇର ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ନଥିଲା ।

⁹⁷ ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ୱର ବିଜେ, କପିଳପ୍ରସାଦ, ଭୁବନେଶ୍ୱର; ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହସାମୀ ଓରଫ ଫଳହାରୀ ମଠ, ଆଠଗଡ଼ ପାଟଣା, ଗଞ୍ଜାମ; ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହନାଥ ଜୀଉ, ପାଣିକୋରଡ଼ା, ପୋ-ପୋଖିଲୋମ୍, ବାଙ୍କି; ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଜୀଉ, ବାଳକଦାସ ମଠ, ଚୌଧୁରୀ ବଜାର କଟକ; ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଜୀଉ, କୁଳିଆମଠ, ସାଲେପୁର, କଟକ; ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଜୀଉ, ରେବସା ମଠ, ଲକ୍ଷ୍ମୀବଜାର ପୁରୀ

⁹⁸ ପ୍ରଭୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ଏବଂ କପିଳେଶ୍ୱର ଦେବ

- **ନ୍ୟାସା ସମିତି ବୈଠକର ଅପ୍ରତ୍ୟୁତ ସଞ୍ଚାଳନ:** 1951ର ଓଏଚ୍‌ଆରଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 42 ଅନୁଯାୟୀ, ନ୍ୟାସା ସମିତି ମାସରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଥରେ ବୈଠକ ହେବା କଥା । ନ୍ୟାସା ସମିତି ଥିବା ସାତଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନ୍ୟାସା ସମିତିର ରେଜିଷ୍ଟରର ଯାଞ୍ଚକୁ ଜଣାଗଲା ଯେ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ 336 ଟି ବୈଠକ ଡାକିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସ୍ଥଳେ 84 ଟି ବୈଠକ ଡାକାଯାଇ ଏବଂ ବୈଠକର କମ୍‌ତି 33 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ନ୍ୟାସା ସମିତିର ବୈଠକରେ କମ୍‌ତି ଯୋଗୁଁ ଜମିର ପରିଚାଳନା ଓ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ।

ସିଓଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2014) ଯେ ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟାସା ସମିତିମାନଙ୍କର ବୈଠକ ନିୟମିତ ରୂପେ ସଞ୍ଚାଳନ କରିବାକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ

3.8 ପୁରୀରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି : 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟୟ

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟର ବିଶଦ ନକ୍ସା ଏବଂ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାହାକୁ ମିତବ୍ୟୟିତାର ସହିତ ନିଷ୍ପାଦନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଭୂମିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା (ଓପିଡିବି) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିକଳ୍ପନା ଅବଧିତାକୁ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ସାଧାରଣ ଜଳ ଉତ୍ସ ଚୟନ କରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା⁹⁹ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲା ।

ଦିବାରାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଶୋଧିତ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ 166.90 କୋଟି¹⁰⁰ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିନିମୟରେ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ ନେସନାଲ ଅର୍ବାନ ରିନ୍ୟୁଆଲ ମିଶନ (ଜେଏନଏନୟୁଆରଏମ) ଅଧିନରେ 'ପୁରୀରେ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୃଦ୍ଧି' ନାମକ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭାରତ ସରକାର ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2008) । 409.09 ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ 143.31 ଏକର ସରକାରୀ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କରିବା ବାବଦରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ 17.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ବହନ କରିବାର ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର 59.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବିନିମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାୟୋଜିତ ଶାମୁକା ବିଚ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ କରି 243.98 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2009) । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ନିଷ୍ପାଦନରେ ତିନୋଟି ବିଭାଗ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ, ଯଥା ଜଳ ଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ (83.83 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ, ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ପାଇଁ (86.19 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରାଜସ୍ୱ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ଏବଂ ଜଳ ଉତ୍ସର ବିକାଶ ପାଇଁ (142.40 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ଯେ, ଯଦିଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 158.16 କୋଟି¹⁰¹ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି ଡିସେମ୍ବର 2011 ଭିତରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 2014

⁹⁹ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବିଶଦ ପରିକଳ୍ପନା ରିପୋର୍ଟ(ଡିପିଆର) ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରଣାଳୀ/ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା
¹⁰⁰ ଭାରତ ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ସହରାଞ୍ଚଳ ସ୍ଥାନୀୟ ନିକାୟ ମଧ୍ୟରେ 80:10:10 ଅନୁପାତ ବ୍ୟୟ ବିଭାଜନ ଆଧାରରେ
¹⁰¹ ପିଏଚ୍ ଡିଭିଜନ, ପୁରୀ ଦ୍ୱାରା ପିଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ : 27.80 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ: 86.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଜଳସେଚନ ଡିଭିଜନ, ପୁରୀ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଉତ୍ସର ବିକାଶ ପାଇଁ -44.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଯଥା- ଜଳ ଉତ୍ସର ବିକାଶ, ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟୁଗ କୂପ ନିର୍ମାଣ, ଜଳ ଉପଚାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ, ସାଧାରଣ ଜଳ ଉଠାଣ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକଳ୍ପର ନିଷ୍ପାଦନରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

- **ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି :** ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଜୁଲାଇ 2008 ରେ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ସତ୍ତ୍ୱେ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଫେବୃଆରୀ 2010 ରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଯାହାଫଳରେ 409.09 ଏକର ବେସରକାରୀ ଜମି ବିଳମ୍ବରେ ନଭେମ୍ବର 2012 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ଦଖଲକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଫଳତଃ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ମୂଲ୍ୟ 17.75 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 86.19 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା 68.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

- **ସରକାରୀ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ନହେବାରୁ ସମୟ ବୃଦ୍ଧି:** ବେସରକାରୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସରକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ବେସରକାରୀ ଜମି ଭିତରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭୃଗୁଣ୍ଡ ଥିବା 143.31 ଏକର ସରକାରୀ ଜମି ଅଧିକୃତ ବେସରକାରୀ ଜମି ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ପାଖରେ ଭାଗ ଭାଗ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବାରୁ ସରକାର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କରିନଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) କାରଣ ସେହି ଜମିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଗୋବର, ରକ୍ଷିତ ଜମି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଧିକାର ଦଖଲରେ ଥିବାରୁ ତାହାର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ଏହା ସୂଚାଉଥିଲା ଯେ, ଜଳ ଉତ୍ସର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜମି ଚିହ୍ନଟ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ହୋଇନଥିଲା ଯାହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସ୍ୱୀକୃତିର ଛଅ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ମଧ୍ୟ ମାମାଂସା କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଖାଲି ପଡ଼ିଥିବା ଜଳ ବିଶୋଧନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ

- **ଡ୍ରଇଂ ଓ ନକ୍ସାର ପୁନରୀକ୍ଷଣ:** ଭାରତର ପ୍ରଶାସନିକ କର୍ମଚାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2009) ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ(ଡିପିଆର) ରେ ତ୍ରୁଟିପିତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟୁଗ କୂପର ପ୍ରକଳ୍ପିତ ବ୍ୟୟ 16.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ଦ୍ୱାରା ଶାମୁକା ବିତ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଜେଏନ୍ଏନ୍ୟୁଆରଏମ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ସଂଯୋଗ ହେବାରୁ ଟାଟା ଜନସଲଟିଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରସ ଲିମିଟେଡ୍, ମୁମ୍ବାଇ (ଟିସିଇଏଲ) ଦ୍ୱାରା ଏହାର ମୂଲ୍ୟ 26.54 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପୁନର୍ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥିଲା । ଜମି ଉପଲବ୍ଧ ନହେବାରୁ ଟିସିଇଏଲ ଦ୍ୱାରା ଡିପିଆର ଜୁନ୍ 2010 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଜୁନ୍ 2011 ରେ ଶେଷ ହେଲା । ଡିପିଆରର ପୁନରୀକ୍ଷଣ କେବଳ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିଷ୍ପାଦନକୁ ବିଳମ୍ବ କରିନଥିଲା, ଏହା ମଧ୍ୟ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ¹⁰² ମଧ୍ୟରେ ସାମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ୟ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ସମୟରେ 10.02 କୋଟି¹⁰³ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ତାଞ୍ଚାର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା ।
- **ପରିସାଧ୍ୟ ବ୍ୟୟ:** ଏହିପରି ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜଳ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ 15 ଟି ନୂଆ ନଳକୂପ¹⁰⁴ର ସ୍ଥାପନା ଓ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନେଗ୍ଠ୍ସାକ୍ଟିଭ୍ ସଂପ୍ରସାରଣ

¹⁰² ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବହନ କରାଯିବାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ
¹⁰³ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟୁଗ କୂପ: 40 ଏମ୍.ଏଲ୍.ଡି ପରିବର୍ତ୍ତେ 78 ଏମ୍.ଡି 1.47 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଜଳ ଉପଚାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ, 28 ଏମ୍.ଏଲ୍.ଡି ପରିବର୍ତ୍ତେ 44 ଏମ୍.ଏଲ୍.ଡି 8.55 କୋଟି ଟଙ୍କା
¹⁰⁴ 2012-13: 15

କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ବର୍ଷର ଲାଭନର ସଂପ୍ରସାରଣ/ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ 7.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

- ଟିଆରି ହୋଇସାରିଥିବା ସର୍ଭିସ୍ ଜଳ ଭଣ୍ଡାର ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ପାଇପ୍ ସବୁ ଅକାମୀ ରହିବା :** ଜଳ ଉତ୍ପାଦନ, ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟୁଗ କୂପ ଏବଂ ଜଳ ଉପଚାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ (ଡବ୍ଲୁଟିପି) ର ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ ନକରି ପିଏଚ ଡିଭିଜନ, ପୁରୀ ଜୁନ୍ 2014 ସୁଦ୍ଧା 11 ଟି ଉନ୍ନତ ଜଳ ଭଣ୍ଡାର (ଇଏସଆର) ନିର୍ମାଣ (10.39 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଉଠାଣ ମୁଖ୍ୟ ପାଇପ୍ ବିଛାଇବା (10.70 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଜାନୁୟାରୀ 2012 ରୁ ମେ 2013 ମଧ୍ୟରେ ତଳେଲ ଲୁହା ପାଇପ୍ କ୍ରୟ (5.50 କୋଟି ଟଙ୍କା), ପମ୍ପ ଘର ଗାମର ନିର୍ମାଣ (0.28 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦରେ 27.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଏହିସବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ପାଇପ୍ ସବୁ ଏକତ୍ର ତିନି ବର୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳାଭାବ ପାଇଁ ଅକାମୀ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ଅକାମୀ ହୋଇପଡ଼ିରହିଥିବା ସିଆଇ(ସ୍ପନ) ପ୍ରେସର

- କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନହେବା:** ଯଦିଓ ନିଷ୍ପାଦନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ / ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗର ଅନୁମୋଦନ (ମେ 2011) ରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ 39 ଟି ପ୍ୟାକେଜ¹⁰⁵ରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜଳ ଉତ୍ପାଦନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଭୂମି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବାରୁ ଜଳ ସଂପଦ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା 21 ଟି ପ୍ୟାକେଜରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2014) । ଯାହାଫଳରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 61.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବକେୟା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ରାଜ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିନଥିଲା, ଯଦିଓ ପରିକଳ୍ପନାର ସଂପ୍ରସାରିତ ଅବଧି 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ରେ ସମାପ୍ତ ହେବାର ନଥିଲା ।

- ଚିନା ଟେଣ୍ଡରରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଏବଂ ଦୁଇ ଥର ଉପରି ଦେୟ ମଞ୍ଜୁର:** ପୁରୀ ସହରକୁ 75 ଏମଏଲଡି ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏବଂ ସମଙ୍ଗ ଠାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଡାକ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଯୋଗାଣ ବନ୍ଧ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 76.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଟକଳ କରାଯାଇଥିଲା । ଓପିଡବ୍ଲୁଡି ଅଧିନିୟମକୁ ଅଣଦେଖା କରି ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିଃ (ଓସିସି) କୁ (ଏକ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା) 91.60 କୋଟି¹⁰⁶ ଟଙ୍କାରେ ମନୋନୟନ ଭିତ୍ତିରେ ମୂଳ ଅଟକଳ ଠାରୁ 14.81 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଅତିରିକ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) । ଏହି 14.81 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 8.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପରିଦେୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ମୂଳ ଅଟକଳ ମୂଲ୍ୟରେ ଉପରି ଦେୟ ବାବଦରେ 6.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ପୁନଃ ଉପରିଦେୟର (8.33 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବ୍ୟବସ୍ଥା ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଭାର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଏକନିୟମକୁ ଅନୁଚିତ୍ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ସ୍ଥାନ ଉପଲବ୍ଧ ଚିନା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ ମୂଲ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି :** ଓସିସିକୁ ପ୍ରଦାନ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତିରେ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ, ମଜୁରୀ ଏବଂ ପେଟ୍ରୋଲ / ଡିଜେଲରୁ ମୂଳ ଚୈତ୍ତମାସିକ (ଏପ୍ରିଲରୁ ଜୁନ୍ 2013) ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓସିସି 43.40 କୋଟି

¹⁰⁵ ପିଏଚ୍ ଶାଖା: 23 ପ୍ୟାକେଜ: 90.50 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଜଳସେଚନ ଶାଖା: 16 ପ୍ୟାକେଜ: 139.78 କୋଟି ଟଙ୍କା
¹⁰⁶ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ 83.27 କୋଟି ଟଙ୍କା(ପ୍ରାକଳିକତ ମୂଲ୍ୟ ଠାରୁ 9.97 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ) ଏବଂ ଉପରିଦେୟ 8.33 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ପ୍ରାକଳିକତ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ)

ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲାବେଳେ ଅଧିଗୃହୀତ ବେସରକାରୀ ଜମି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଜମି ଓସିସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବା ଫଳରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ନକରି ମଧ୍ୟ ଓସିସି ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିବାଦଯୁକ୍ତ ଜାଗା ନଥାଇ ମୂଲ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ୟ ପ୍ରଦାନରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଅପରିଣାମଦର୍ଶୀ ଥିଲା ।

ସୁତରାଂ, ଅନୁଚିତ୍ ଯୋଜନା, ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଯୋଗ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ତିନୋଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 158.16 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମଗ୍ର ବ୍ୟୟ ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଜଳ ସମ୍ପଦ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ, ଅନୁମତିମୂଳକ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଆଶାନେଇ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ଓସିସିକୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କର ଜବର ଦଖଲ ଯୋଗୁଁ ସରକାରୀ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2015 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଉଭୟ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଗୃହ ଏବଂ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

3.9 ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଅକାଳିକା ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନିୟମିତ ଅନୁମୋଦନ

ଓଡ଼ିଶା ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରାଧିକାରୀ (ଓ.ଡି.ଏ) ଅଧିନିୟମ 1982 ର ଧାରା 15, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ (ବିଡିଏ) କ୍ଷେତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକ ଲିଖିତ ଅନୁମତି ହାସଲ ନ କରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଭବନର ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ଜମିର ବିକାଶ କୁ ନିଷେଧ କରେ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ର (ବିଡିଏ)ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣକାରୀ ଭାବରେ ବିଡିଏ ଯୋଜନା ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ମାନକ ବିନିୟମ (ପିବିଏସଆର) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ (2001 ଏବଂ 2008), ଯେଉଁଥିରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ମଧ୍ୟରେ ବିଲଡିଙ୍ଗ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମାନାଦର୍ଶ ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ ବିହିତ ଥିଲା । ସଂପୃକ୍ତ ଉନ୍ନୟନକାରୀ/ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ପିବିଏସଆରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନକୁ ନିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଡିଏ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ 15 ଟି ଉଚ୍ଚ କିମ୍ବା ବହୁ ଟଳ ଅକାଳିକାର¹⁰⁷ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ ଫାଇଲ ତିସେମ୍ବର 2013 ଏବଂ ଏପ୍ରିଲ 2014 ରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଛଅଟି¹⁰⁸ ଫାଇଲ ବିଡିଏ ଦ୍ୱାରା ପେଶ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।

3.9.1 ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନରେ ଅନିୟମିତତା

ପିବିଏସଆର 2008 ର ବିନିୟମ 58 (4) (କ) ଅନୁସାରେ, କୌଣସି ବହୁତଳ ଅକାଳିକା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ରାସ୍ତାର ଚଉଡ଼ା 18 ମିଟର (59 ଫୁଟ) ରୁ କମ୍ ଥିଲେ ସେହି ଅକାଳିକାର ନିର୍ମାଣକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

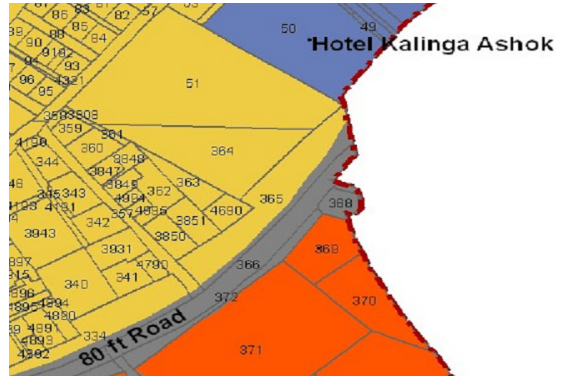
¹⁰⁷ 15 ମିଟର କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଅକାଳିକାଗୁଡ଼ିକ
¹⁰⁸ (1) ବିପି2ବି -1496/07, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର; (2) ବିପି2ବି-662/05, ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ(3); ବିପି2ବି-869/05, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର; (4) ବିପି2ବି -1230/06, ପଟିଆ; (5) ବିପି2ବି -390/04, ନୟାପଲ୍ଲୀ ଏବଂ (6) ବିପିବିଏ - 1920/06, ଜୟଦେବ ବିହାର

ଗୌତମନଗର ମୌଜାର ପ୍ଲଟ 51 ଏବଂ 364 ଉପରେ 6,70,532 ବର୍ଗ ଫୁଟ ନିର୍ମିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା¹⁰⁹ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିତିଏ ଏକ ବିଲଡରକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା (ଏପ୍ରିଲ 2009)। ଅନୁମୋଦିତ ଲେ-ଆଉଟ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଦୁଇଟି ପ୍ଲଟର ପଛଭାଗରେ (ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ଶ୍ୱ) 30 ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା ବିଶିଷ୍ଟ ରାସ୍ତା ଏବଂ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ସମ୍ମୁଖ ପାର୍ଶ୍ୱରେ (ପୂର୍ବ ପାର୍ଶ୍ୱ) 150 ଫୁଟ ରାସ୍ତା ସଂଲଗ୍ନ ଥିବାର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । 150 ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା ରାସ୍ତାର ପ୍ରବେଶ ସୁବିଧା ବିଚାରକୁ ନେଇ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହି ବିଲଡରର ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦନରେ ବହୁତ ଗୁଡିଏ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ନିମ୍ନରେ ସୂଚିତ କରାଗଲା :

- ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଯୋଗ ରାସ୍ତା ବିନା ଉଚ୍ଚ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନିୟମିତ

ଅନୁମୋଦନ: ବିତିଏର ବ୍ୟାପକ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ସିଡିପି) ନକ୍ସା ସହିତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଭୂଲେଖା ଡ୍ରେସାଇଟରୁ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ବିଲଡରର ପ୍ଲଟ (51 ଏବଂ 364) ଏବଂ 80 ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ପ୍ଲଟ-365 (ଜି.ଏ ବିଭାଗର) ରହିଥିଲା (କିସନ-ନୟନଜୋରା) ।

ଏଥିରୁ ସୂଚିତ ହୁଏ ଯେ ବିଲଡରର ପ୍ଲଟ 150 ଫୁଟ ଚଉଡ଼ା ରାସ୍ତାର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଚଉଡ଼ା ରାସ୍ତା ଏହାକୁ ସଂଯୋଗ କରୁ ନଥିଲା, ଯାହାକି ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଲେ-ଆଉଟ ଯୋଜନାରେ ସରକାରୀ ପ୍ଲଟ-365 (ନୟନଜୋରା କିସନ) କୁ ରାସ୍ତା ଦର୍ଶାଇ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ବିଲଡର ଉଚ୍ଚତମ ଅଟ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ, ଯେହେତୁ ତାଙ୍କର ପ୍ଲଟକୁ 59 ଫିଟର କିମ୍ବା ତତୁର୍ଦ୍ଧ ଚଉଡ଼ା ରାସ୍ତା ସଂଯୋଗ କରୁନଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଅଟ୍ଟାଳିକା ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦନ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

- ଜାତୀୟ ରାଜପଥରୁ ଦୂରତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନ କରି ଯୋଜନାର ଅନୁମୋଦନ: ବିନିମୟ 58(4) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ କୌଣସି ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 100 ଫିଟର ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଯଦିଓ ବିଲଡର ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ଲଟର ଅବସ୍ଥିତି ପ୍ଲାନ ଏବଂ ବିତିଏ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିବା ଲେ-ଆଉଟ ନକ୍ସା, ବିଲଡର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଥିବା ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ 203 ସନ୍ନିକଟରେ ଥିବା ସୂଚାଉଥିଲା , ମାତ୍ର ବିତିଏ ତରଫରୁ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ଆକଳନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଅତିକ୍ରମ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିତିଏ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମିଳିତ ଯୁଗ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣରେ (24 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ବିଲଡର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ମଧ୍ୟଭାଗରୁ 100 ଫିଟର ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥାପିତ

¹⁰⁹ ଡଲ ଭୁତଳ କୋଠରୀ + ଉପର ଭୁତଳ କୋଠରୀ + 4 ମହଲା ବାଣିଜ୍ୟିକ(ଚଟାଣ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ(ଏଫ୍ଏଆର): 21689.04 ବର୍ଗମିଟର), ଭୁତଳ କୋଠରୀ+ ଡଲମହଲା+11 ମହଲା ଆବାସିକ (ଏଫ୍ଏଆର: 40150.13 ବର୍ଗମିଟର) ଏବଂ ଦୁଇତାଲା ବିଶିଷ୍ଟ ବଙ୍ଗଳା (ଏଫ୍ଏଆର:453.32 ବର୍ଗମିଟର)

ଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ଏବଂ ବିତିଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ଏହିପରି ଏକ ଅଧିକ ବିକ୍ରିମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଅଫାଲିକା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବା ଦ୍ୱାରା ବିଲଡରକୁ ଅନୁଚିତ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିତିଏର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହି ତଥ୍ୟ ସହ ସମ୍ମତ ହୋଇ କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ବିତିଏ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ ଉପରେ କଟକଣା ଜାରି କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଲଡର ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ଲକ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିଲା ଏବଂ ସେ ବିଷୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ ।

- **ଐତିହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ:-** ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବ୍ୟାପକ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ସିଡିପି) 1994 ଅନୁସାରେ ଗୌତମ ନଗର ମୌଜା ସହ 18 ଟି ମୌଜା ଐତିହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ଯେହେତୁ ସେହି ସବୁ ମୌଜାରେ ଐତିହ୍ୟ ମନ୍ଦିର ଏବଂ କାର୍ତ୍ତୀରାଜଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ପିବିଏସଆର 2001 ରେ ଐତିହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁତଳ ଅଫାଲିକା ନିର୍ମାଣ ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ, ସିଡିପି 2010 ରେ ମଧ୍ୟ ଏହିସବୁ ମୌଜାକୁ ଐତିହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ବିତିଏ ପିବିଏସଆର 2008 କୁ ସଂଶୋଧନ କରି ବିଲଡର ମାନଙ୍କୁ ଏହିସବୁ ମୌଜାରେ ବହୁତଳ ଅଫାଲିକା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2008) ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରେ ପୁନର୍ବାର ଏହା ଉପରେ କଟକଣା ଲଗାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହିସବୁ ମୌଜାରେ ଐତିହ୍ୟ କାର୍ତ୍ତୀରାଜି ଏବଂ ମନ୍ଦିର ଗୁଡ଼ିକ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଡିସେମ୍ବର 2008 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳୀନ ସମୟ ପାଇଁ ବହୁତଳ ଅଫାଲିକା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା କେବଳ ବିଲଡରମାନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରେରିତ ଥିଲା ଯାହାକି ସିଡିପି ଜରିଆରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରର ପ୍ରକ୍ରିୟାଗାଳ ବିକାଶର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ସଂକଟାପନ୍ନ କରିଥିଲା ।

ବିତିଏର ଉପ ସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ (ଭିସି) କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କର ଚାହିଦାକୁ ବିଚାର କରି ବିଭାଗର ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କଲାପରେ ପିବିଏସଆର ରେ ସଂଶୋଧନ କରି କଟକଣାକୁ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ମାତ୍ର ଏହି ଉତ୍ତର ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସିଡିପିର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାଗାଳ ବିକାଶକୁ ଅଣ ଦେଖାକରି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୁହାଇବା ପାଇଁ ପିବିଏସଆର ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- **ସାର୍ବଜନିକ କ୍ଷମତା ପତ୍ର (ଜିପିଏ) ଧାରକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ଲାନ ଅନୁମୋଦନ:** ଜିପିଏ ର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଜିପିଏ ଧାରକମାନେ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଗୋଟିଏ ବହୁତଳ ଅଫାଲିକାର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯଦିଓ ଜମିର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ବିଶେଷଗୁଡ଼ିକ ଯୁଗ୍ମ ଭାବେ ଦୁଇଟି ଫାର୍ମ ଏବଂ ଜଣେ ଘରୋଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନାମରେ ଥିଲା ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଲଡରର ଜଣେ ଡାଇରେକ୍ଟର ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଜିପିଏ ଧାରକ ଥିଲେ, ମାତ୍ର 6,70,532 ବର୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରର ବହୁତଳ ଅଫାଲିକାର ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାଇରେକ୍ଟର –ତଥା- ଜିପିଏ ଧାରକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଯଦିଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଲଡର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିର ଏକାକୀ ମାଲିକ ନଥିଲେ । ତେଣୁ ବିତିଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ଲାନ ମାଲିକମାନଙ୍କ ବଦଳରେ ଜିପିଏ ଧାରକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ପରେ, ବିତିଏ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ନାମ ଅନୁମୋଦନ ଲେଟରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିଲଡରକୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବେ ଏବଂ

ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ । ଏହା ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଯେ ବିତିଏ ଅଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ/ପ୍ଲାନିଙ୍ଗ୍ ସଦସ୍ୟ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ସମୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ତତ୍ପରତା ଦେଖାଇ ନଥିଲେ ।

3.9.2 ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ

ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନିୟମିତତା ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି ନିର୍ମାଣ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରାଗଲା :

- **ପ୍ଲାନ ଅନୁମୋଦନର ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନଧିକୃତ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ:** ବିତିଏର ଲିଖିତ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ବିନା କୌଣସି ଅଞ୍ଚାଳିକା କିମ୍ବା କୌଣସି ଜମି ଉପରେ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଓଡ଼ିଏ ଅଧିକାରୀର ଧାରା 15 ନିଷିଦ୍ଧ କରେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 350 ବର୍ଗ ଫୁଟ ସରକାରୀ ଜମି ଜବଲଦଖଲ କରି ଭୂତଳ ମହଲାର ଅନଧିକୃତ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିବା କାରଣରୁ, ଯାହାକି ଏହାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ର ଯାତ୍ରି କରିବା ସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା (ମେ 2008), ବିତିଏ ଏକ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡ +2 ଡାଲା ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍¹¹⁰ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ଲାନ ଅନୁମୋଦନକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିଦେଇଥିବା (ମେ 2008) ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍କୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ପୁନଃ ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲା । ମାତ୍ର ଅଡ଼ିବର ଉପସ୍ଥିତିରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ବିତିଏ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜମିର ମାଲିକ କୌଣସି ଅନୁମତି ହାସଲ ନକରି 7,270 ବର୍ଗ ଫୁଟ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜି+2 ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ ବିତିଏର ଉପସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ଏହି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ପାଇଁ ଅନଧିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟବାହି (ୟୁଏପି) ମାମଲା ଦାଏର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବିଷୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

- **କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ବିନା ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ:** ପିବିଏସ୍ଆର 2008 ର ବିନିୟମ 9(7) ଅନୁଯାୟୀ, ଭିତ୍ତିସ୍ତମ୍ଭ +3 ଏବଂ ତତ୍ପରୁ ବହୁତଳ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେବେକ ଜଳ ନିକାଶ, ଜଳଯୋଗାଣ, ରାସ୍ତା ଇତ୍ୟାଦିର ସଂଯୋଗ ପରି ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପ୍ଲାନୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଆପତ୍ତି ବିହୀନ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଏନ୍ଓସି) ପାଇଲା ପରେ କେବଳ ଭୂବିକାଶ ଉନ୍ନୟନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ରାସ୍ତା, ନାଳ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ସମାପ୍ତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଛଅ ଜଣ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରି ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚାଳିକାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ବିତିଏର କୌଣସି ଅନୁମତି ନ ନେଇ ଅଞ୍ଚାଳିକା ନିର୍ମାଣ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମିଳିତ ସରକାରୀ ତଦନ୍ତରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, ଯଦିଓ ବିତିଏ ଭିତ୍ତିଭୂମି

¹¹⁰ ଜୟଦେବ ବିହାରୀରେ ପୁରୁ ନଂ. ଏନ୍ 3/313

ସର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇ ଜଣ ବିଲ୍ଡର ଅଜାଳିକା ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନ ଅନୁମୋଦନ ପତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସର୍ଭର ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରାୟତଃ ଅଭାବ ଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ବିଲ୍ଡରମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ସାମାଠାରୁ ଅଧିକ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ବିତିଏ ପକ୍ଷରୁ ଏହିପରି ନିୟମ ଭଙ୍ଗ ବାବଦରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା (ଜୁନ୍ 2014) ।

ବିତିଏର ଉପସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ସମ୍ମତ ହୋଇ କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମସ୍ତ ଛଅଟି ମାମଲାରେ ଯୁବପି ମକଦ୍ଦମା ଦାଏର କରାଯାଇଛି (2006-14) ଏବଂ ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ଉଚିତ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

- **ଅନୁମୋଦନ ପ୍ଲାନକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଧିକ ମହଲା ନିର୍ମାଣ:** ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ 1982 ର ଧାରା 91, ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ତାହାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରେ ଏବଂ ପିବିଏସ୍ଆରର ବିନିୟମ 65(1) ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନକୁ ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରି କୌଣସି ଅଜାଳିକା ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ସଂପୃକ୍ତ ବିଲ୍ଡର/ ବୈଷୟିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର / କଳା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବିତିଏକୁ କ୍ଷମତା ଅର୍ପଣ କରେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଦୁଇଜଣ ବିଲ୍ଡର¹¹¹ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନକୁ ଅନୁସରଣ ନକରି ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଅଧିକ ମହଲା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବିଲ୍ଡର ଯଦିଓ ଭୂତଳ କୋଠରୀ + 3 ମହଲାର¹¹² ଅନୁମୋଦନ ପାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଭିତ୍ତିସ୍ତମ୍ଭ +3 ମହଲା ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିତିଏ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇନଥିଲା ।

- **ଯାନବାହାନ ରଖିବା ସ୍ଥାନର ଅପବ୍ୟବହାର:** ପିବିଏସ୍ଆର 2008ର ବିନିୟମ 35(8) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ଯେ, ଯାନବାହାନ ରଖିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନର ଅପବ୍ୟବହାର ସ୍ଥଳରେ, ତାହାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ କିମ୍ବା ଭାଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

କିନ୍ତୁ ଅତିର୍ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବିତିଏ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ବାସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦୁଇଜଣ ବିଲ୍ଡର¹¹³ ଯାନବାହାନ ରଖିବା ସ୍ଥାନ ଅପବ୍ୟବହାର କରି ବ୍ୟବସାୟିକ/ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ବିତିଏ ତରଫରୁ ଯାନବାହାନ ରଖିବା ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣକୁ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

- **ବିତିଏ ଠାରୁ ଗୃହରେ ରହିବା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ ବିନା ଗୃହର ଭୋଗ ଦଖଲ କରିବା:** ପିବିଏସ୍ଆର 2008 ର ବିନିୟମ 66 ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ କୌଣସି ବହୁତଳ ଅଜାଳିକା/ ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ବିତିଏ ଠାରୁ ଭୋଗ ଦଖଲ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହାସଲ ନକରି ଭୋଗ ଦଖଲ

¹¹¹ ସହିଦ୍ ନଗର ଗ୍ରାମରେ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ. ଏ-411 ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର ଗ୍ରାମରେ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ.170
¹¹² ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ. 225/2304 ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
¹¹³ ଅନ୍ଧାରୁଆ ମୌଜାରେ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ: 2723/3280 ଏବଂ ସହିଦ୍ ନଗରରେ ପ୍ଲଟ୍ ନଂ. ଏ-411

କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେହିଭଳି ବିତିଏର ପିବିଏସଆରର ବିନିୟମ 15 ଅନୁଯାୟୀ ଭୋଗ ଦଖଲ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜାରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଏକ ଦଳ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରି ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯେ ସମସ୍ତ ସର୍ବସାଧାରଣ ଉପଯୋଗିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ ପ୍ଲାନର ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଛି ।

ସମାକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ଯେଉଁଠାରେ ନିର୍ମାଣ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଭୋଗ ଦଖଲ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ହାସଲ ନକରି ଅଟ୍ଟାଳିକା ଗୁଡ଼ିକ ଭୋଗ ଦଖଲ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିତିଏ ଉପରୋକ୍ତ ବିନିୟମର ଅନୁଯାୟୀକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଏବଂ 2013 ରେ ସଂଶୋଧିତ ପିବିଏସଆର 2008 ର ବିନିୟମ 16(5କ) ଅନୁଯାୟୀ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କୌଣସି ଫଳପ୍ରସ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ଉପସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିୟମ ମୁତାବକ ଜୋରିମାନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

- **ଅମାନତ ଜମା ବ୍ୟାଜାସ୍ତ୍ରୀ ନକରିବା:** ପିବିଏସଆର 2008 ର ବିନିୟମ 7 ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ହାସଲ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ ଠାରୁ ସଂଗୃହୀତ ଅମାନତ ଜମା ରଖାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଯଦି ନିର୍ମାଣ ଅନୁମୋଦିତ ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲାନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇନଥାଏ ତେବେ ତାହାକୁ ବ୍ୟାଜାସ୍ତ୍ରୀ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) ସମାକ୍ଷାରେ ପ୍ରକଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଦୁଇଟି ଅଟ୍ଟାଳିକା¹¹⁴ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାର ଅମାନତ ଜମା ବ୍ୟାଜାସ୍ତ୍ରୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ମାତ୍ର ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅମାନତ ଜମା ଆକାରରେ ଥିବା 2.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିକୁ ନବୀକରଣ କରା ନଯାଇ ଏହାର ଅବଧିକୁ ଅଗଷ୍ଟ 2011 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2012 ରେ ସମସ୍ତ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ଲାନ୍ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିତିଏ ଅମାନତ ରାଶିକୁ ବ୍ୟାଜାସ୍ତ୍ରୀ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ଉପସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏକମତ ହୋଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ, ସଂଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଜଣ ଉନ୍ନୟନକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟିର ଅବଧି ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏଥିରେ ଅସଫଳ ହେଲେ ଅନୁମୋଦିତ ଯୋଜନାକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଥାଇ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ନଭେମ୍ବର 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ବ ସ୍ଥିତାବସ୍ଥା ବଜାୟ ରହିଥିଲା ।

- **ବିନା ଅଗ୍ନିନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଅଧିଗ୍ରହଣ:** ପିବିଏସଆର 2008 ଅନୁଯାୟୀ ବହୁତଳ ଅଟ୍ଟାଳିକାଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ଜାତୀୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସଂହିତା 2005 ର ଅଗ୍ନି ଏବଂ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାନୁଯାୟୀ, ଅଗ୍ନିନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସେରେକ୍ଟ୍ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ୍ (ଏସଟିପି) ରେ ସଜ୍ଜିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ଅଟ୍ଟାଳିକାରେ ଲୋକମାନେ ବସବାସ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିତିଏ ଭୋଗଦଖଲ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଜାରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

¹¹⁴ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ମୌଜାରେ ପ୍ଲଟ ନଂ 225/2304 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (1.09 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୌଜାରେ ପ୍ଲଟ ନଂ. 2723/3280 (1.67 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା)

ସମୀକ୍ଷାରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଲୋକମାନେ ବାସ କରୁଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ବହୁତଳ ଅଢାଳିକାରେ କୌଣସି ଅଗ୍ନିନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସେରେକ୍ଟ୍ରିଫିକେସନ୍ ପ୍ଲାନ (ଏସଟିପି) ନଥିଲା ତଥା ବିଦିଏ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଭୋଗଦଖଲ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଜାରି କରି ନଥିଲା ।

ବିଦିଏ ଉପସଭାଧ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶାଇଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ଏହି ସବୁ ତୁଟିବିଚ୍ୟୁତି ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥାଇ 126 ଟି ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଏ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2014) ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର
ତାରିଖ

(ଅମର ପଟ୍ଟନାୟକ)
ମହାଲେଖାକାର (ସାଧାରଣ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା)
ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ୱାକ୍ଷରିତ

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ
ତାରିଖ

(ଶଶିକାନ୍ତ ଶର୍ମା)
ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.1

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.4.2)

ବିଭାଜିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	କାର୍ଯ୍ୟନୁଷ୍ଠନ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା ଓ ତାରିଖ	ଅନୁମୋଦନ ରାଶି (₹)
1	ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, କଳାହାଣ୍ଡି ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଖଣ୍ଡ, ଭବାନୀପାଟଣା	ମନ୍ଦିର ରାସ୍ତା, ବଡ଼ପଡ଼ା 0/150 କି.ମି. ଠାରୁ 0/250 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷା ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ	2467/ 21 ଅକ୍ଟୋବର 2011	297057
2		ମନ୍ଦିର ରାସ୍ତା, ବଡ଼ପଡ଼ା 0/400 କି.ମି. ଠାରୁ 0/500 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷା ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ		297057
3		ମନ୍ଦିର ରାସ୍ତା, ବଡ଼ପଡ଼ା 0/900 କି.ମି. ଠାରୁ 1/100 କି.ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରକ୍ଷା ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ		297057
4		ବାପୁଜୀ ଉ.ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭବାନୀପାଟଣାର ଛାତ୍ର ନିର୍ମାଣ	3083/ 16 ଡିସେମ୍ବର 2011	396041
5		କାଳୀମନ୍ଦୀରପଡ଼ା ଉ.ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାଳୀମନ୍ଦୀରପଡ଼ାରେ ନର୍ଦ୍ଦମା ନିର୍ମାଣ	541/ 24 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	198292
6		କାଳୀମନ୍ଦୀରପଡ଼ା ଉ.ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ	1359/ 13 ଜୁନ 2013	200000
7		ବାପୁଜୀ ଯୁ.ଜି.ଏମ.ଇ. ବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଡ଼ପଡ଼ା ଭବାନୀପାଟଣାର ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ନିର୍ମାଣ	485/ 12 ମାର୍ଚ୍ଚ 2013	396785
8		ବାପୁଜୀ ଯୁ.ଜି.ଏମ.ଇ. ବିଦ୍ୟାଳୟ, ବଡ଼ପଡ଼ା ଭବାନୀପାଟଣାର ପ୍ରାଚିର ନିର୍ମାଣ		248137
9		ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ଆର.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏସ.ଏସ. କଟକ	ଜେ.ଏନ. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବନବିହାର, ଜୁଆଁପାଳ, ମାହାଙ୍ଗା ରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣିର ବ୍ୟବସ୍ଥା	3 ଜୁଲାଇ 2012
		ମୋଟ		24,59,262

(ଉତ୍ସ- ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, କଳାହାଣ୍ଡି ରାସ୍ତା ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଖଣ୍ଡ, ଭବାନୀପାଟଣା ଏବଂ ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ଆର.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏସ.ଏସ. କଟକ ର ନିଧି ଗୁଡ଼ିକରୁ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.2

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.1.5.2)

ବିଳମ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ନିର୍ବାହକଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ହେଉଥିବା ଜୋରିମାନା ରାଶିର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	କାର୍ଯ୍ୟନୁଷ୍ଠନ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ (₹ ଲକ୍ଷରେ)	ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା	ଜୋରିମାନା ପ୍ରାପ୍ୟ (₹)
1	ବି.ଡି.ଓ., ବାଲିଶଂକର	13	28.10	15 – 631	2,09,146
2	ବି.ଡି.ଓ., ବାଲିଅନ୍ତା	10	30.80	2 – 877	2,31,565
3	ବି.ଡି.ଓ., ବାଙ୍କୀରପୋଖୀ	3	6.50	22 – 116	27,600
4	ବି.ଡି.ଓ., ବାଣପୁର	11	29.50	38 – 349	1,97,798
5	ବି.ଡି.ଓ., ବଡ଼ମା	43	45.75	9 – 833	2,67,320
6	ବି.ଡି.ଓ., ବାରିପଦା	9	26.50	13 – 139	98,875
7	ବି.ଡି.ଓ., ବେଗୁନିଆ	54	143.00	2 – 675	8,06,204
8	ବି.ଡି.ଓ., ଭୁବନେଶ୍ୱର	14	52.30	12 – 262	4,05,925
9	ବି.ଡି.ଓ., ବିଜାତଳ	12	55.00	40 -471	6,11,700
10	ବି.ଡି.ଓ., ବୋଲଗଡ଼	5	21.90	35 – 236	1,12,710
11	ବି.ଡି.ଓ., କଟକ ସଦର	98	114.26	2 – 153	1,70,398
12	ବି.ଡି.ଓ., ଧର୍ମଗଡ଼	18	64.87	44 – 684	4,706,25
13	ବି.ଡି.ଓ., ଗୋଲମୁଣ୍ଡା	15	39.40	23 – 794	2,36,805
14	ବି.ଡି.ଓ., ଜଇପାଟଣା	4	10.00	53 – 514	95,650
15	ବି.ଡି.ଓ., କପ୍ପିପଦା	25	97.50	3 – 266	3,80,000
16	ବି.ଡି.ଓ., ଖୋର୍ଦ୍ଧା	14	75.10	11 – 372	4,34,710
17	ବି.ଡି.ଓ., ଖୁଣ୍ଟା	5	14.50	15 – 227	80,750
18	ବି.ଡି.ଓ., କୋଇଡା	8	13.75	7 – 600	80,800
19	ବି.ଡି.ଓ., କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	14	28.00	25 – 337	1,83,450
20	ବି.ଡି.ଓ., ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼	2	2.50	135 – 193	21,225
21	ବି.ଡି.ଓ., ନଳା	19	30.00	3 – 722	2,56,625
22	ବି.ଡି.ଓ., ନିଶ୍ଚିତ୍ରକୋଇଲି	30	26.78	10 – 511	1,33,489
23	ବି.ଡି.ଓ., ନୂଆଗାଁ	5	14.00	60 – 427	1,12,500
24	ବି.ଡି.ଓ., ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା	11	28.50	40 – 427	1,49,825
25	ପି.ଏ., ଆ.ଟି.ଡି.ଏ, ପାନପୋଷ	6	19.85	46 – 438	1,33,773
26	ପି.ଏ., ଆ.ଟି.ଡି.ଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	21	75.50	3 – 737	4,80,800
ମୋଟ		469	1,093.86		63,90,268

(ଉତ୍ତ- ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନଥା)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.3

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.1.5.3)

ସୁପାରିଶ ତାରିଖଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	କାର୍ଯ୍ୟନୁୟମ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ (₹ ଲକ୍ଷରେ)	ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ଦିନ ସଂଖ୍ୟା
1	ବି.ଡି.ଓ., ବାଲିଶଂକର	10	16.00	11 – 799
2	ବି.ଡି.ଓ., ବାଲିଅନ୍ତା	6	19.60	177 – 755
3	ବି.ଡି.ଓ., ବାଙ୍କୀରପୋଖୀ	1	2.50	639
4	ବି.ଡି.ଓ., ବାଣପୁର	9	25.19	167 – 477
5	ବି.ଡି.ଓ., ବଡ଼ମା	4	6.70	39 – 291
6	ବି.ଡି.ଓ., ବାରିପଦା	3	8.50	99 – 139
7	ବି.ଡି.ଓ., ବେଗୁନିଆ	33	91.00	2 – 686
8	ବି.ଡି.ଓ., ଭୁବନେଶ୍ୱର	12	33.30	14 – 416
9	ବି.ଡି.ଓ., ବିଜାତଳ	6	25.00	97 – 250
10	ବି.ଡି.ଓ., ବୋଲଗଡ଼	5	17.90	192 – 405
11	ବି.ଡି.ଓ., କଟକ ସଦର	29	19.14	5 – 574
12	ବି.ଡି.ଓ., ଧର୍ମଗଡ଼	12	46.87	100 – 687
13	ବି.ଡି.ଓ., ଗୋଲମୁଣ୍ଡା	11	25.50	22 – 911
14	ବି.ଡି.ଓ., ଜଇପାଟଣା	7	18.00	55 – 654
15	ବି.ଡି.ଓ., କପ୍ପିପଦା	4	11.50	123 – 274
16	ବି.ଡି.ଓ., ଖୋର୍ଦ୍ଧା	11	58.70	13 – 770
17	ବି.ଡି.ଓ., ଖୁଣ୍ଟା	4	9.50	87 – 325
18	ବି.ଡି.ଓ., କୋଇଡ଼ା	9	15.25	54 – 880
19	ବି.ଡି.ଓ., କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	12	25.00	50 – 273
20	ବି.ଡି.ଓ., ଲାଞ୍ଜଗଡ଼	2	2.50	111 – 230
21	ବି.ଡି.ଓ., ନଳା	12	21.50	46 – 584
22	ବି.ଡି.ଓ., ନିଷ୍ଠିତକୋଇଲି	2	0.50	11 – 202
23	ବି.ଡି.ଓ., ନୂଆଗାଁ	8	20.50	28 – 577
24	ବି.ଡି.ଓ., ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା	10	18.50	55 – 556
25	ପି.ଏ., ଆ.ଟି.ଡି.ଏ, ପାନପୋଷ	4	12.30	170 – 392
26	ପି.ଏ., ଆ.ଟି.ଡି.ଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	16	45.00	2 – 476
		242	595.95	

(ଉତ୍ତ- ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.4

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.5.4)

ଅସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଆକଳିତ ମୂଲ୍ୟ (₹ ଲକ୍ଷରେ)	ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ରାଶି (₹ ଲକ୍ଷରେ)
1	ବି.ଡି.ଓ., ଖୁଣ୍ଟା	ବାଲିପିଠ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜାତବଣି ଗ୍ରାମର ଖଣ୍ଡିଆଜାତବଣି ଠାରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ	1.50	1.50
2	ବି.ଡି.ଓ., ବିଜାତଳ	ମାଣିକପୁର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତର ଆମବେଡା ଉ.ପ୍ରା. ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଙ୍ଗଣରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ଓ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ	5.00	4.05
3	ପି.ଏ., ଆ.ଟି.ଡି.ଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ	ବନବାସି କଲ୍ୟାଣ ଆଶ୍ରମ, ଛାତ୍ରାବାସ, ଭୋଜପୁର, ସୁନ୍ଦରଗଡର କୋଠା ନିର୍ମାଣ	10.00	6.49
4	ବି.ଡି.ଓ., କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା	ଭୂୟାଁପଡା, ସହଜବାହାଲ, ସଲାଙ୍ଗବାହାଲ ଠାରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ	1.50	1.50
5	-do-	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା ନିକଟସ୍ଥ ଶିବ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ	1.00	1.00
6	ବି.ଡି.ଓ., ନୂଆଗାଁ	ହାତାବାରି ଥାନା ନିକଟରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ନିର୍ମାଣ	3.00	2.43
7	-do-	ହାତାବାରି ନିକଟରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ନିର୍ମାଣ	3.00	1.82
8	-do-	କରିମାଟି ଜି.ଇ.ଏଲ. ଚକରେ ମୁଦ୍ରାଣ୍ୟ ଓ ସ୍ନାନାଗାର ନିର୍ମାଣ	2.00	2.00
9	-do-	ପି.ଏସ. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ନୂଆଗାଁର ଅଧକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିର୍ମାଣ	3.00	2.67
10	ବି.ଡି.ଓ., ବାଲିଅନ୍ତା	ବାଲିଅନ୍ତା ବ୍ଲକ ଅଧିନସ୍ଥ ଜଗନ୍ନାଥପୁର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିକଟରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ	2.39	2.00
11	ବି.ଡି.ଓ., ଖୋର୍ଦ୍ଧା	ଡଡକି ପାହାଡ କଡରେ ମହାବୀର ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ	0.50	0.50
ମୋଟ			32.89	25.96

(ଉତ୍ସ- ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନଥା)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.1

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.2.1)

ନମୁନା ସୂଚିଟର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ହସ୍ତିଚାଳଗୁଡ଼ିକର ନାମ
(କ) ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ହସ୍ପିଟାଲ	
1	ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ
2	ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ
3	ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ ଓ ହସ୍ପିଟାଲ, ବୁଲ୍ଲା, ସମ୍ବଲପୁର
(ଖ) ସରକାରୀ ହସ୍ପିଟାଲ	
1	ଜିଲ୍ଲା ହସ୍ପିଟାଲ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା
2	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ବାଲିପାଟଣା
3	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ବାଣପୁର
4	ରାଜଧାନୀ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
5	ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ହସ୍ପିଟାଲ, ନୟାଗଡ଼
6	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଭାପୁର
7	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ମହାପୁର
8	ଅଞ୍ଚଳ ହସ୍ପିଟାଲ/ ସି.ଏଚ୍.ସି, ଦଶପଲ୍ଲୀ
9	ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ହସ୍ପିଟାଲ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା
10	ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ହସ୍ପିଟାଲ (ସିଟି ହସ୍ପିଟାଲ), କଟକ
11	ଉପଖଣ୍ଡ ହସ୍ପିଟାଲ, ଆଠଗଡ଼
12	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, କାନପୁର
13	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ନାଆଳି
14	ସର୍ଦ୍ଦାରବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ ସ୍ମାତକଭୋର ଶିଶୁରୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ
15	ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ହସ୍ପିଟାଲ, ବାରିପଦା
16	ଉପଖଣ୍ଡ ହସ୍ପିଟାଲ, କରଞ୍ଜିଆ
17	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ବାଦାମପାହାଡ଼
18	ଗୋଷ୍ଠି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଠାକୁରମୁଣ୍ଡା
(ଗ) ପଶୁରୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	
1	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ସାଲେପୁର
2	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ବକ୍ସିବଜାର
3	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ଏଡ଼ ସେଣ୍ଟର, ବହୁଗ୍ରାମ
4	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ଏଡ଼ ସେଣ୍ଟର, ପଦ୍ମପୁର
5	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ବ୍ରିଡ଼ିଂ ଓ ଡାଏରୀ ଫାର୍ମ, ଖପୁରିଆ
6	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରଜରାଜନଗର
7	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା
8	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ଏଡ଼ ସେଣ୍ଟର, ହସ୍ତୀରାଜଗାପଲ୍ଲୀ
9	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ଏଡ଼ ସେଣ୍ଟର, ଦୁଲଗା
10	ଖୋର୍ଦ୍ଧା ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା
11	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ବାଳକାଟୀ
12	ଲାଲଭଞ୍ଜନ ଏଡ଼ ସେଣ୍ଟର, ବାଲିଅନ୍ତା

13	ସଫଳ କୁକୁଟ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର
14	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ବାରିପଦା
15	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ବଡ଼ନଟା
16	ଲାଲଭଞ୍ଜ ଏଡ ସେଣ୍ଟର, ତାରାକୋଠି
17	ଏସ.ଜି.ଏସ.ଓ.ଇ. କୁକୁଟ ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର, ବାରିପଦା
18	ଷଣ୍ଢ ପାଳନ କେନ୍ଦ୍ର, କାଠପାଳ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ
19	ନିୟାଗଡ଼ ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭାପୁର
20	ପଶୁରୋଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ରଣପୁର
21	ଲାଲଭଞ୍ଜ ଏଡ ସେଣ୍ଟର, ତରିଆ
(D) ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲ	
1	ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ
2	ଚାଣକ୍ୟ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ
3	ହେଲ୍ଡ କେୟାର, କଟକ
4	ହେଲ୍ଡ ହୋମ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ
5	ହେଲ୍ଡ ଲାଇନ, କଟକ
6	ଜନସେଭକ କ୍ଲିନିକ ଓ ନର୍ସିଂ ହୋମ, ଚୌଦ୍ୱାର, କଟକ
7	ଜେପିଏମ ରୋଗରୀ ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ
8	କୈଳାସ ହେଲ୍ଡ ସେଣ୍ଟର, କଟକ
9	କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, କଟକ
10	ଏମ.ମେ. ମେଡିକେୟାର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ
11	ନିୟୁ ଡାରିଣି ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ
12	ପ୍ରାଇମ ହସ୍ପିଟାଲ ଲିମିଟେଡ, କଟକ
13	ସାବରମତି ଜେନେରାଲ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ
14	ସାହାରା ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ
15	ସୁଜନ୍ୟା ନର୍ସିଂ ହୋମ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ
16	ସନ୍ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ
17	ସନ୍ ସାଇନ ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ
18	ସୁଜା ନର୍ସିଂ ହୋମ, ରାଉରକେଲା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
19	ସୁରଜ ହସ୍ପିଟାଲ, ରାଉରକେଲା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
20	ଆଦାତ୍ୟ କେୟାର ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
21	ଆପୋଲୋ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
22	ଆୟୁସ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
23	କଲିଙ୍ଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
24	ନିଳାଚଳ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
25	ପ୍ରଗତି ନର୍ସିଂ ହୋମ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
26	ସର୍ବ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
27	ଭିଜନ କେୟାର ଚକ୍ଷୁ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା
28	ଅମିତ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା
29	ଆନନ୍ଦ ମେଡିକାଲ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା
30	ଅନୁରାଧା ଲେଡିଜ୍ କ୍ଲିନିକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା
31	ବଂଶଧାରା ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା

32	ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯୁରୋଲୋଜି ସେକ୍ସର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା
33	ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା
34	ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା
35	ଟାଟା ରିଫ୍ରାକ୍ଟୋରିଜ ଲିମିଟେଡ, ବେଲପାହାଡ, ଝାରସୁଗୁଡା ଜିଲ୍ଲା
36	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଆୟୁର୍ବେଦ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଡାକଡପୁର, ବାରିପଦା

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.1

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.3.1)

40ଟି ନମୁନା ଘରୋଇ ହସ୍ତିଚାଳର ତାଲିକା

1	ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ତିଚାଳ, କଟକ	କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଘରୋଇ ହସ୍ତିଚାଳ/ ନର୍ସିଂ ହୋମ
2	ଚାଣକ୍ୟ ହସ୍ତିଚାଳ, କଟକ	
3	କଟକ ପଲି କ୍ଲିନିକ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	
4	ହେଲ୍ଡ କେୟାର, କଟକ	
5	ହେଲ୍ଡ ହୋମ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	
6	ହେଲ୍ଡ ଲାଇନ, କଟକ	
7	ହାଇଡ୍ରୋ ନର୍ସିଂ ହୋମ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, କଟକ	
8	ଜନସେଭକ କ୍ଲିନିକ ଓ ନର୍ସିଂ ହୋମ, ଚୋଡ଼ାପୁର, କଟକ	
9	ଜେପିଏମ ରୋଟରୀ ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ	
10	କୈଳାସ ହେଲ୍ଡ ସେକ୍ଟର, କଟକ	
11	କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, କଟକ	
12	ଏମ.ମେ. ମେଡିକେୟାର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	
13	ନିୟୁ ଚାରିଣି ହସ୍ତିଚାଳ, କଟକ	
14	ପ୍ରାଇମ ହସ୍ତିଚାଳ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	
15	ସାବରମତି ଜେନେରାଲ ହସ୍ତିଚାଳ, କଟକ	
16	ସାହାରା ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ	
17	ଶ୍ରଦ୍ଧା କ୍ଲିନିକ ଏଣ୍ଡ ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ	
18	ସୁଜନ୍ୟା ନର୍ସିଂ ହୋମ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ	
19	ସନ୍ ହସ୍ତିଚାଳ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	
20	ସନ୍ ସାଇନ ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ	
21	ସୁଜା ନର୍ସିଂ ହୋମ, ରାଉରକେଲା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ରାଉରକେଲା ଠାରେ ଘରୋଇ ହସ୍ତିଚାଳ/ ନର୍ସିଂ ହୋମ
22	ସୁରଜ ହସ୍ତିଚାଳ, ରାଉରକେଲା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	
23	ଆଦ୍ୟାତ୍ୟ କେୟାର ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	
24	ଆପୋଲୋ ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଘରୋଇ ହସ୍ତିଚାଳ/ ନର୍ସିଂ ହୋମ
25	ଆୟୁସ ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	
26	ଗାନ୍ଧୀ ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	
27	କଲିଙ୍ଗ ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	
28	ନିଳାଚଳ ହସ୍ତିଚାଳ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	
29	ପ୍ରାଚୀ ହସ୍ତିଚାଳ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର	
30	ପ୍ରଗତି ନର୍ସିଂ ହୋମ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	
31	ସର୍ବ ହସ୍ତିଚାଳ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	
32	ଭିଜନ କେୟାର ଚକ୍ଷୁ ହସ୍ତିଚାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	
33	ଅମିତ ହସ୍ତିଚାଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
34	ଆନନ୍ଦ ମେଡିକାଲ ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
35	ଅନୁରାଧା ଲେଡିଜ୍ କ୍ଲିନିକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
36	ଅକ୍ଷୟ ସ୍ମାରକ ହସ୍ତିଚାଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	
37	ବଂଶଧାରା ହସ୍ତିଚାଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
38	ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯୁବଲୋକ ସେକ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
39	ଘ୍ରୀଷ୍ଣୀଆନ ହସ୍ତିଚାଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	
40	ପାତ୍ର ହସ୍ତିଚାଳ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.2

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.3.3.1)

ବିନା ଡନଖିରେ ଡିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜିକରଣ ନବୀକରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଡିଏମଇଟି ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ସମୟ ପାଇଁ ନବୀକରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା
1	ଅମିତ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର,	1 ଜୁନ 2004 ଠାରୁ 31 ମେ 2006 1 ଜୁନ 2006 ଠାରୁ 31 ମେ 2007
2	ଅନୁରାଧା ଲେଡିଜ୍ କ୍ଲିନିକ ଏଣ୍ଡ ନର୍ସିଂ ହୋମ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007 ଠାରୁ 13 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008
3	ହେଲ୍ଡ ଜେୟାର ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ	1 ଅକ୍ଟୋବର 1996 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006 1 ଅକ୍ଟୋବର 2006 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007
4	କୈଲାସ ହେଲ୍ଡ ସେଣ୍ଟର, କଟକ	17 ମେ 2006 ଠାରୁ 16 ମେ 2007
5	କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ସେବା ସଦନ, କଟକ	1 ଅକ୍ଟୋବର 1996 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2002 1 ଅକ୍ଟୋବର 2002 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006
6	ସନ୍ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	1 ଅକ୍ଟୋବର 1996 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006 1 ଅକ୍ଟୋବର 2006 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007
7	ନିଳାଚଳ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	20 ଅଗଷ୍ଟ 2004 ଠାରୁ 19 ଅଗଷ୍ଟ 2006
8	ସୁଜା ନର୍ସିଂ ହୋମ, ରାଉରକେଲା	1 ଅକ୍ଟୋବର 1998 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2000
9	ଜେପିଏମ ରୋଟରୀ ଚକ୍ଷୁ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ	ଅକ୍ଟୋବର 1996 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2006

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମଇଟିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟାବଳୀ ଯାଞ୍ଚରୁ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.3

(ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁକ୍ରମ 3.3.3.2)

ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଖବର ନଜଣାଇବାର ବିବରଣ

ହସ୍ପିଟାଲର ନାମ	ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଫର୍ମ- I ମୁତାବକ ମେଡିକାଲ/ ପାରା ମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା		ସଂଯୁକ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ଦର୍ଶାଇଥିବା ମେଡିକାଲ/ ପାରା ମେଡିକାଲ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା		ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ଫର୍ମ- I ଦୁଇନାମରେ ପ୍ରକୃତ ମେଡିକାଲ/ ପାରା ମେଡିକାଲ ହସ୍ପିଟାଲ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତି ତିଆରି ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	
	ଡାକ୍ତର	ନର୍ସ	ଡାକ୍ତର	ନର୍ସ	ଡାକ୍ତର	ନର୍ସ
ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ	23	38	21	20	3	2
ସୁଜନ୍ୟା ନର୍ସିଂ ହୋମ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ	3	3	1	1	2	0
ସୁଜା ନର୍ସିଂ ହୋମ, ରାଉରକେଲା	6	8	2	1	5	1
Total	32	49	24	22	10	3

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମଇଟିର ନଥିବା ସମାପ୍ତ ସାଞ୍ଜୁ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.4

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.3.3.3)

ମେଡ଼ିକାଲ ଏବଂ ପାରାମେଡ଼ିକାଲ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅବଧି ଶେଷ
ହୋଇଯାଇଥିବା ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ବିବରଣ

କ୍ର.ସଂ	ଚିକିତ୍ସାଳୟର ନାମ	ଅବଧି	ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବା ତାରିଖ/ ଷ୍ଟାଫ୍ ନର୍ସ/ ପାର୍ମାସିଷ୍ଟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା		
			ତାରିଖ	ଷ୍ଟାଫ୍ ନର୍ସ	ପାର୍ମାସିଷ୍ଟ
1	ସର୍ବ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	14 ଅଗଷ୍ଟ 2011 ଠାରୁ 13 ଅଗଷ୍ଟ 2013	7	0	2
2	ସାବରମତି ଜେନେରାଲ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ	14 ଅଗଷ୍ଟ 2011 ଠାରୁ 13 ଅଗଷ୍ଟ 2013	4	0	0
3	ସୁରଜ ହସ୍ପିଟାଲ, ରାଉରକେଲା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	05 ଡିସେମ୍ବର 2010 ଠାରୁ 04 ଡିସେମ୍ବର 2012	1	1	0
4	ହେଲ୍ଡ ଜେନ୍ସାର, କଟକ	01 ଅକ୍ଟୋବର 2012 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014	1	0	1
5	ଆପୋଲୋ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲା	04 ଡିସେମ୍ବର 2011 ଠାରୁ 03 ଡିସେମ୍ବର 2013	30	2	6
6	ଚାଣାକ୍ୟ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ	23 ଜୁଲାଇ 2011 ଠାରୁ 22 ଜୁଲାଇ 2015	1	0	5
7	ସୁକନ୍ୟା ନର୍ସିଂ ହୋମ ଓ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, କଟକ	07 ଜୁଲାଇ 2008 ଠାରୁ 06 ଜୁଲାଇ 2013	1	0	0
8	କେଲିସ ହେଲ୍ଡ ସେଣ୍ଟର, କଟକ	17 ମେ 2009 ଠାରୁ 16 ମେ 2013	2	0	0
9	ସନ୍ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	01 ଅକ୍ଟୋବର 2007 ଠାରୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010	6	0	0
10	ଅନୁରାଧା ଲେଡିଜ୍ କ୍ଲିନିକ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	14 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ଠାରୁ 13 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012	2	0	0
11	ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ	23 ଏପ୍ରିଲ 2011 ଠାରୁ 22 ଏପ୍ରିଲ 2013	9	0	1
12	ସନ୍ ସାଇନ ନର୍ସିଂ ହୋମ, କଟକ	04 ଫେବୃୟାରୀ 2013 to 03 ଫେବୃୟାରୀ 2015	3	0	1

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ(ସାଧାରଣ ଓ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ର)

13	ଏମ.ମେ. ମେଡିକେୟାର, କଟକ	27 ଡିସେମ୍ବର 2012 ଠାରୁ 26 ଡିସେମ୍ବର 2014	1	0	0
14	ନିୟୁ ଚାରିଣି ହସ୍ପିଟାଲ, କଟକ	29 ଏପ୍ରିଲ 2010 ଠାରୁ 28 ଏପ୍ରିଲ 2012	3	0	0
15	ପ୍ରାଇମ ହସ୍ପିଟାଲ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	24 ମେ 2012 to 23 ମେ 2014	3	0	0
16	ଶ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	18 ଜାନୁୟାରୀ 2011 ଠାରୁ 17 ଜାନୁୟାରୀ 2013	3	11	0
17	ପାତ୍ର ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	10 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ଠାରୁ 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014	2	0	0
18	ବ୍ରହ୍ମପୁର ଯୁରୋଲୋଜି ସେଣ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	23 ମେ 2013 ଠାରୁ 22 ମେ 2015	1	0	1
19	ଅମିତ ହସ୍ପିଟାଲ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଂଜାମ ଜିଲ୍ଲା	2013-15	0	5	0
20	ଜନସେଭକ କ୍ଲିନିକ ଓ ନର୍ସିଂ ହୋମ, ଚୌଦ୍ୱାର, କଟକ	23 ମେ 2012 ଠାରୁ 22 ମେ 2014	4	0	0
21	ହେଲ୍ଡ ହୋମ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ, କଟକ	14 ଅକ୍ଟୋବର 2010 ଠାରୁ 13 ଅକ୍ଟୋବର 2012	2	0	0
22	କଲିଙ୍ଗ ହସ୍ପିଟାଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର	ନବୀକରଣ ହେବାପାଇଁ ବିଚାରରେ	1	0	0
ମୋଟ			87	19	17

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମଇଟିର ନଥିର ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.5

(ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.3.6.2)

କ. ନର୍ସିଂ ହୋମ୍/ ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସରକାରୀ ଜମିର ତାଲିକା ଯାହାକୁ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅପବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା

କ୍ର.ସଂ	ପ୍ଲଟ ନମ୍ବର	ପ୍ଲଟ/ ଏକରରେ ପ୍ଲଟର ଆକାର	ମୌଜା	ଆବେଦନର ବର୍ଷ	ସଂଯୁକ୍ତ ନିରୀକ୍ଷଣର ଫଳାଫଳ
1	ଏ/7/12	5400 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର	1987	ଅପବ୍ୟବହାର: ବାସଗୃହ ହିସାବରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଳୟ/ ନର୍ସିଂ ହୁମ୍ କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ନଥିଲା
2	ବି /349	0.106 ଏକର	ଜୟଦେବ ବିହାର	1986	ଅପବ୍ୟବହାର: ତଳ ମହଲା ଗୋଟିଏ ରୁମ୍ ଆକ୍ୟୁପିସନ୍ କ୍ଲିନିକ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରୁମ୍ ବାସଗୃହ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା
3	ଏ/117	5400 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ଖାରବେଳ ନଗର	1987	ଅପବ୍ୟବହାର: ତଳ ମହଲା ଗୋଟିଏ ରୁମ୍ (ପଛ ପାଖ) ଦାତବ୍ୟ ବର୍ହିବିଭାଗ କ୍ଲିନିକ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସବୁ ରୁମ୍ ବାସ ଗୃହ ହିସାବରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା
4	ପ୍ଲଟ ନଂ. 2	5600 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ନୟାପଲ୍ଲୀ	1985	ଅପବ୍ୟବହାର: ଏହି ପ୍ଲଟ ଉପରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ଗୃହ ବ୍ୟବସାୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା ଦୁଇଟି ରୁମ୍ କ୍ଲିନିକ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ଦିଆଯିବା ସହିତ ଭରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଏଟିଏମ୍ କେନ୍ଦ୍ର, ବ୍ୟବସାୟିକ ଦୋକାନ ଏହି କୋଠାରେ ଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା
5	ଏ/116	5400 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ଖାରବେଳ ନଗର	1987	ଅପବ୍ୟବହାର: ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ କ୍ଲିନିକ୍ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ମହଲା ହଷ୍ଟେଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡ଼ା

					ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ତଳ ମହଲାର ଘର ଚାବି ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା
6	ପ୍ଲଟ ନଂ. 15/5	3500 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ଜୟଦେବଦିହାର	1985	ଅପବ୍ୟବହାର: ଏହି ପ୍ଲଟରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା ଗୃହକୁ ଗୋଟିଏ ବେସରକାରୀ ସ୍କୁଲକୁ (ସରସତୀ ଶିଶୁ ମନ୍ଦିର)କୁ ଭଡ଼ା ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା
7	ବି /346	5400 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ନୟାପଲ୍ଲୀ	1986	ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅପବ୍ୟବହାର: ତଳ ମହଲା ନର୍ସିଂ ହୋମ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା (ଜୀବନରେଖା ଏବଂ ଫେମିଲାଇଫ୍ ନର୍ସିଂ ହୋମ୍) ଯେତେବେଳେ କି ପ୍ରଥମ ମହଲା ବାସଗୃହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା
8	ଏ /407	13090 ବର୍ଗ ଫୁଟ୍	ସହିଦନଗର	1982	ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅପବ୍ୟବହାର: ମାଲିକ ଜମିର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ତାଙ୍କର ବାସଗୃହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାକି ଅଂଶ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ଭଡ଼ାରେ ଦେଇଥିଲେ ଯାହାର ରୁକ୍ଷି ପତ୍ର 3.11.2012 ରେ କରିଥିଲେ

(ଉତ୍ତ: ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ସମାକ୍ଷାର ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ)

ଖ ନର୍ସିଂ ହୋମ୍ / ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅବ୍ୟବହୃତ ସରକାରୀ ଜମିର ବିବରଣ ଯାହାକି ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା

କ୍ର.ସଂ.	ଆବେଦନଗ୍ରାହୀ/ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ନାମ	ପୂର୍ବ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ଏକର/ବର୍ଗ ଫୁଟରେ)	ମୌଜା	ପୂର୍ବ ନଂ	ଆବେଦନର ବର୍ଷ	ସଂଯୁକ୍ତ ନିରୀକ୍ଷଣର ଫଳାଫଳ
1	ବମେ କାର୍ତ୍ତିଓତାସୁଲାର ହସ୍ପିଟାଲ	2.872 3.600 4.160	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର	2011 1882 1881 ଏବଂ 1803	2005 2006 2008	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା କେବଳ ପାଚେରୀ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା
2	ଏକକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ	1.000	ଭୁମୁଡୁମା	ଏ /1	2006	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା
3	ନାରାୟଣ ହୃଦୟାଳୟ	5.935	ଭୁମୁଡୁମା	ଡି /1	2008	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା
4	ଗ୍ୟାଷ୍ଟ୍ରୋ ଏବଂ କିଡନୀ କେୟାର ଲିମିଟେଡ୍	1.500	ଘାଟିକିଆ	ଜି /1	2013	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା

(ଉତ୍ସ: ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ସମୀକ୍ଷାର ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ)

ଗ. ନର୍ସିଂ ହୋମ୍/ ଘରୋଇ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରିହାତି ଦରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିର ବିବରଣ ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁଦିନଧରି ଚାଲୁରହିଥିଲା ଯାହାକି ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା

କ୍ର.ସଂ.	ଆବେଦନଗ୍ରାହୀ/ ଉଦ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ନାମ	ପ୍ଲଟର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (ଏକର/ ବର୍ଗ ଫୁଟରେ)	ମୌଜା	ପ୍ଲଟ ନଂ	ଆବେଦନର ବର୍ଷ	ସଂଯୁକ୍ତ ନିରୀକ୍ଷଣର ଫଳାଫଳ
1	ଉତ୍କଳ ହେଲ୍ଥ କେୟାର ପ୍ରା.ଲିଃ	2.500 ଏକର	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର	ସି/3	2008	ଗୃହର ନିର୍ମାଣ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା
2	କ୍ୱାଲିଟି କେୟାର ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍, ହାଇଦରାବାଦ	2.500 ଏକର	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁର	324(ପିଟି)	2011	ଗୃହର ନିର୍ମାଣ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା
3	ଓ୍ୱାନ୍ ପ୍ରୋମୋଟର	5400 ବର୍ଗ ଫୁଟ	ଖାରବେଳ ନଗର	ଏ/112	1991	ଗୃହଟି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ଲଟଟି ଅଧିକାରୀ ହୋଇରହିଥିଲା
4	ହୋଲିଷ୍ଟିକ୍ ନର୍ସିଂ ହୋମ୍	6650 ବର୍ଗ ଫୁଟ	ନୟାପଲ୍ଲୀ	3	1985	ଗୃହଟି ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଥିଲା, ବହୁଦିନରୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ ଥିଲା ମନେ ହେଉଥିଲା

(ଉତ୍ସ: ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ସମାକ୍ଷାର ସଂଯୁକ୍ତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.1
(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.6.1)

ଓକାକ ଦ୍ୱାରା ବିଭାଗଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ

ପ୍ରକଳ୍ପ ନାମ	ବିଭାଗ	ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ସଂସ୍ଥା	କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶର ତାରିଖ	ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥିତି
ପୁନର୍ବିସ	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା, ପୁନର୍ବିସ୍ତୃତି ଓ ଅଭିଯାନ କାର୍ଯ୍ୟ ବିକାଶର ସମ୍ପର୍କାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱୟଚ୍ଛା ବିକାଶ	ଓଇଏସଏଲ ସାଇବରନେଟ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱୟଚ୍ଛା ମାଲ୍ଟିମିଡ଼ିଆ ଲିଃ(ସିଏସଏମ୍)	ଫେବୃଆରୀ 2009	ପରିତ୍ୟାଗ
ଓଶ୍ୱାସ	ଓଡ଼ିଶା ସେକ୍ଟରାରିଏଟ କଭର୍ଡିଂ 22 ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରକୋଷ ସହିତ	ସଚିବାଳୟର ସଜ୍ଜତା ଭିତ୍ତିରେ ସଂରଚିତ ଓ ସହଯୋଗିତାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ପରିବେଶ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବା ଏବଂ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପର୍କାଳନା	ଓକାକ, ଟାଟା କଲମ୍ପାନୀମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରା.ଲିଃ ଦ୍ୱାରା(ଟିସିଏସ୍)	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008	କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି
ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ	ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବିଭାଗ	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ବ୍ଲକଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଓ ଚର-ସମନ୍ୱୟ ସରଞ୍ଚାପର ସଂଗ୍ରହ	ଓକାକ, ଟାଟାଟି ହାର୍ଡୱେୟାର ଡିଲର ଦ୍ୱାରା ¹	ଫେବୃଆରୀ 2010	କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି
ଇ-ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି	ଗୃହ ଓ ପୌର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	ୟୁଏଲବି ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ସେବା ଯୋଗାଣ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପ୍ରଶାସନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମାସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକର ସହଜ ଭାବରେ ନାଗରିକ କୈଣ୍ଡିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ	ଓଇଏସଏଲ, ଟିସିଏସ୍ ଦ୍ୱାରା	ଜୁଲାଇ 2009	କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଅଛି
ଭୁକ୍ତ ସମନ୍ୱୟ ନକ୍ସାର ଅଙ୍କନ	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ପାଠଗତ ଓ ସ୍ଥାନ ସମନ୍ୱୟ ନଥି (ଗ୍ରାମ୍ୟ ଭୁକ୍ତ ସମନ୍ୱୟ ନଥି) ଓ ଦଖଲ ଖାତା, ସ୍ଥାନ ସମନ୍ୱୟ ତଥ୍ୟକୁ ପାଠଗତ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଜମିଜମା ସୂଚନା ପଦ୍ଧତିର ବିକାଶ(ଏଲଆଇଏସ୍) ସହିତ ସମସ୍ତ ଜମିର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ	ଓକାକ, ଟାଟାଟି ଫାର୍ମ ଦ୍ୱାରା ²	ଡିସେମ୍ବର 2009	ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ
ତହସିଲ ରେକର୍ଡ୍ ଗୁମର ଆଧୁନିକୀକରଣ	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ଆଧୁନିକ ମହଜୁଦ ପଦ୍ଧତି ଓ ଦସ୍ତାବିଜ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ସହିତ ଦଲିଲ ଗୁମର ଆଧୁନିକୀକରଣ	ଓକାକ, ଇ-ସ୍କୋୟାର, ଘରୋଇ ଫାର୍ମଦ୍ୱାରା	ଫେବୃଆରୀ 2010	କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ ସେକ୍ଟର ନଥିଗୁ)

¹ ଇସ୍କୋୟାର ଲିମିଟେଡ୍, ସିଲଭାସା ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ପ୍ରବେଶ ଟ୍ରେଡିଂ ଲିମିଟେଡ୍, ମ୍ୟାପୁ
² ଓବସିସ, ଆରଏମଏସଏଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମାଇକ୍ରୋ ଡିଜିଟାଲିଟି ଏବଂ ମେସର୍ସ ଜେନେସିସି

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.2

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.6.2.2)

ଆରତି ଏମ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାପିତ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଭେଦର ବିବରଣ

ଓକାକା ଓ ଆରତି-ଏମ୍ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୁଝିନାମା	ଓକାକା ଓ ଓଇଏସଏଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ବୁଝିନାମାରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ	ଓଇଏସଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଆରଏଫ୍‌ପିରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ	ସିଏସଏମ୍‌କୁ ଓଇଏସଏଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ
ଓକାକା ସଂପୃକ୍ତ ଏଲଏଓ/ସତର ଏଲଏଓ/ ଚହସିଲଦାର/ଆରଏଓ/ପିଡିଆରଏଓଆର ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାକୃତ ପ୍ରାପ୍ତ ଏକେନ୍‌ସା ମାନଙ୍କ ସହିତ ବଛାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟକୁ ଜବାବ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।	ବେସ୍‌ଲାଇନ୍ ଉପରେ ପାଇଁ ଓଇଏସଏଲ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ସାମାଜିକ ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣକୁ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା ।	ନିଷ୍ପତ୍ତି ମୂଳକ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ବାବଦାୟୀ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ ।	ନିଷ୍ପତ୍ତି ମୂଳକ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ବାବଦାୟୀ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ ।
ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତି, ମାଲିକାନା ହାସଲ ପାଇଁ କ୍ଷମତା ଥିବା ଇଚ୍ଛୁକ ମାଲିକ/ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରାଧିକୃତ ତାଲିକାକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ଏବଂ ମଧ୍ୟ ଜମିହାନ/ ଗୃହହାନ, ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ଜମି ସମକ୍ଷରେ ସରକାରୀ ଜମିର ଜବର ଦଖଲକାରୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣିତ ତାଲିକା(ଆପତ୍ତି ଥିବା ଓ ଆପତ୍ତି ନଥିବା ଅଲଗା) ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ସମସ୍ତ ଜମିର ହକ୍ଦାରର ପ୍ରମାଣିତ ନଥିପତ୍ର ଓଇଏସଏଲ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ସମସ୍ତ ଜମିର ସାକୃତି ହକ୍ଦାରର ନଥିପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ସମସ୍ତ ଜମିର ସାକୃତି ହକ୍ଦାରର ନଥିପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ସଂସ୍ଥା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।

(ଉତ୍ସ: ଓକାକା ନଥିବୁ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.3

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.6.4.1)

ଓଶ୍ଵାସ ପରିଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ବାସ୍ତବ ଦିନ ତୁଳନାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ସମାପ୍ତର ବିବରଣ

ପ୍ରଧାନ ଘଟଣା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟର ସମାପ୍ତ	ପରିଯୋଜନାର ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ବାସ୍ତବ ଦିନର ପୂର୍ଣ୍ଣତା	ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବାସ୍ତବ ଖର୍ଚ୍ଚ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ବିଳମ୍ବର ମାତ୍ରା (ମାସରେ)
ପର୍ଯ୍ୟାୟ -I ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଗର ପ୍ରଣାଳୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ଉନ୍ନତି	25 ଜାନୁଆରୀ 2009 (ଚାରିମାସ 26 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରୁ ଏସଏଲଏ ଅନୁସାରେ ଫଳାଫଳ ଦିନ)	1.57	ମାର୍ଚ୍ଚ 2010	1.57	15
ପର୍ଯ୍ୟାୟ -II 15 ଟି ବିଭାଗ ଏବଂ ସିଏମ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ର ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଗ ମୁଦ୍ରେକ୍ସନ/କାର୍ଯ୍ୟାଳୟନ	25 ମେ 2009 (ପର୍ଯ୍ୟାୟ-I କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣର ଚାରିମାସ ପରେ)	1.57	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014	1.57	58
ପର୍ଯ୍ୟାୟ -III 22 ଟି ବିଭାଗର ଅନ୍ତଃସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରୟୋଗ ମୁଦ୍ରେକ୍ସନ/କାର୍ଯ୍ୟାଳୟନ ଏବଂ ବିଭାଗ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରୟୋଗ	25 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 (ପର୍ଯ୍ୟାୟ-II କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣର ଚାରିମାସ ପରେ)	1.57	ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତି	1.45	-
ପର୍ଯ୍ୟାୟ -IV ବିଭାଗ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରୟୋଗର ମୁଦ୍ରେକ୍ସନ/କାର୍ଯ୍ୟାଳୟନ	25 ଜାନୁଆରୀ 2010 ((ପର୍ଯ୍ୟାୟ-III କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣର ଚାରିମାସ ପରେ)	0.39	ଡିସେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ନିଆଯାଇନାହିଁ	0	-
ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ହାତରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟାୟ					
ବର୍ଷ -1	25 ଜାନୁଆରୀ 2011	1.70	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ	1.26	
ବର୍ଷ-2	25 ଜାନୁଆରୀ 2012	1.48	ଚାଲୁଅଛି	0.68	
ବର୍ଷ -3	25 ଜାନୁଆରୀ 2013	1.48	ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ	0	
ମୋଟ		9.76		6.53	

(ଉତ୍ସ: ଓକାକର ନିଅୁ ସଂକଳନ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.4

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ 3.6.6.2)

ସନ୍ / ଏଏମ୍ଡି/ ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ପ୍ରୋସେସର ଲାଇସେନ୍ସର ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣ

ସର୍ଭିସ ନାମ	ସର୍ଭିସ ନାମ	ପ୍ରୋସେସର ସଂଖ୍ୟା	ସର୍ଭିସ ସଂଖ୍ୟା	ଜରୁରୀ ଲାଇସେନ୍ସ ସଂଖ୍ୟା	ଓରାକ୍ଲ ସର୍ଭିସ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାମ	ଦର (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ) (ସମ୍ପ 5 x ସମ୍ପ 7)
1	2	3	4	5	6	7	8
ଡାଟାବେସ ସର୍ଭିସ	2	2	2	4	ଡାଟାବେସ ସର୍ଭିସ ଇଇ(10ଗ୍ରା)	11.56	46.24
				4	ବାସ୍ତବ ପରିଚାଳନା କୂଶଳ	6.67	26.68
ପ୍ରୟୋଗ ସର୍ଭିସ	2	2	2	4	ଇଣ୍ଡେକ୍ସ ଆପ୍ଲିକେସନ ସର୍ଭିସ(ଆଇଏଏସ୍)	9.61	38.44
ଝେବ୍ ସର୍ଭିସ	2	2	2	4	ଆଇଏଏସ୍	9.61	38.44
ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଅପ୍ ପରିଚାଳନା ସର୍ଭିସ	2	1	1	2	10 ଗ୍ରା	11.56	23.12
ପରିଚାଳନା ସର୍ଭିସ	2	1	1	1	10 ଗ୍ରା	11.56	11.56
ପରିଚାଳନା ସର୍ଭିସ	2	1	1	1	ଆଇଏଏସ୍	9.61	9.61
ଡ୍ରାଗୋପାଇଁ ପରିଚାଳନା	4	2	1	4	ଆଇଏଏସ୍	9.61	38.44
ମୋଟ							232.53

(ଉତ୍ସ: ଓରାକ୍ଲ ନଥିରୁ ଅତିର୍ ଦ୍ୱାରା ସଂକଳନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6.5

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.6.6.6)

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟରେ ବିଳମ୍ବର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ.	ଭେଷ୍ଟର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ	କାର୍ଯ୍ୟର ପରିମାଣ @ 590 ସାଟ ପ୍ରତି (ପିଓ ମୂଲ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)	ଓକିଅର୍ଡର ପ୍ରଦାନର ତାରିଖ	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତ ତାରିଖ	ବିଳମ୍ବର ଅବଧି
1	ଆରଏମଏସଆଇ ପ୍ରା.ଲିଃ (ଗଞ୍ଜାମ)	14590	86.08	10 ଜୁନ୍ 2010	09 ଡିସେମ୍ବର 2010	09 ଜୁନ୍ 2012	1 ½ ବର୍ଷ
2	ଆରଏମଏସଆଇ ପ୍ରା.ଲିଃ (ବାଲେଶ୍ଵର)	4304	25.39	05 ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	04 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012	15 ମେ 2012	0
3	ଜେନେସିସ(କେନ୍ଦୁଝର)	5045	29.76	05 ଡିସେମ୍ବର 2009	04 ଜୁନ୍ 2010	08 ମେ 2012	1 ବର୍ଷ ଏବଂ 11 ମାସ
4	ଜେନେସିସ(ଭଦ୍ରକ)	1980	11.48	10 ଜୁନ୍ 2010	26 ଜୁଲାଇ 2010	14 ମେ 2012	1 ବର୍ଷ ଏବଂ 9 ମାସ
5	ଆବସିସ୍(ଖୋର୍ଦ୍ଧା)	5888	34.73	05 ଡିସେମ୍ବର 2009	04 ଜୁନ୍ 2010	12 ଜୁନ୍ 2012	2 ବର୍ଷ
6	ଆବସିସ୍(ମୟୂରଭଞ୍ଜ)	5543	32.70	30 ଏପ୍ରିଲ 2010	29 ଅକ୍ଟୋବର 2010	30 ଜୁନ୍ 2012	1 ବର୍ଷ ଏବଂ 8 ମାସ
7	ଷ୍ଟୁଡି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ(କଟକ)	5342	31.51	05 ଡିସେମ୍ବର 2009	04 ଜୁନ୍ 2010	07 ଅଗଷ୍ଟ 2012	2 ବର୍ଷ
8	ଷ୍ଟୁଡି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ(ଯାଜପୁର)	2441	14.40	10 ଜୁନ୍ 2010	09 ଡିସେମ୍ବର 2010	07 ଅଗଷ୍ଟ 2012	1 ବର୍ଷ ଏବଂ 10 ମାସ
	ମୋଟ	45133	266.05				

(ଉତ୍ସ: ଓକାକର ନିଅ ସଂକଳିତ)

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.7.1

(ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ଅନୁକ୍ରେମ 3.7.3.4)

ଭାଗଚାଷୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିବା କୃଷିଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିବରଣ

କ୍ର. ସଂ	ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନାମ	ବର୍ଷ	ଆରଟ୍ଟୋକ୍ରିକ୍ସ ଧାନର ପରିମାଣ (କିଗ୍ରାରେ)	କୃଷିଜାତ ପ୍ରତି କମ୍ପ ଦର (ଟଙ୍କାରେ)	ମୋଟ ଆରଟ୍ଟୋକ୍ରିକ୍ସ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କାରେ)
1	ଶ୍ରୀ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ଭୁବନେଶ୍ୱର	2007-08	142670	645	920222
		2008-09	9077	850	77155
		2009-10	2879	950	27351
	ମୋଟ		154626		1024728
2	ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରେଶ୍ୱର ମହାଦେବ, ବ୍ରହ୍ମପୁର	2007-08	58	645	374
		2009-10	6901	1000	69010
		2010-11	12838	1000	128380
		2011-12	485	1080	5238
		2012-13	14430	1250	180375
	ମୋଟ		34712		383377
3	ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବାଲୀଜୀ, ସାହାପୁର	1993-94	2323	300	6969
		2009-10	14512	1000	145120
		2010-11	3137	1000	31370
		2011-12	2974	1080	32119
		2012-13	1650	1250	20625
	ମୋଟ		24596		236203
4	ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହସ୍ୱାମୀ ଫଳାହାରି ମଠ, ଆଠଗଡ଼ପାଟଣା, ଗଞ୍ଜାମ	2003-04	4653	1250	58163
		2004-05	2645	1250	33063
		2006-07	11789	1250	147363
		2007-08	5718	1250	71475
		2008-09	1228	1250	15350
		2009-10	12679	1250	158488
		2010-11	8112	1250	101400
		2011-12	21193	1250	264913
		2012-13	33362	1250	417025
	ମୋଟ		101379		1267240
	ସମୁଦାୟ		315313		2911548

(ଉତ୍ସ: ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନର ନଥିବା ସଂକଳିତ)

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ସାରାଂଶ

ଏ	
ଏଏ	ଆପ୍ରୋପ୍ରିଏଟ୍ ଅଥରିଟୀ
ଏଏର୍ଏସ୍	ଆନୁଆଲ୍ ହେଲ୍ଥ ସଭେ
ଏକେଏସ୍ଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ଏସ୍	ଆଦିବାସୀ କୃଷି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନ ସମିତି
ଏଏଲ୍‌ଓ	ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଲେବୋର ଅଫିସର
ଏଆର୍ଏସ୍‌ଏର୍	ଆଡୋଲସେଣ୍ଟ ରିପ୍ରଡକ୍ଟିଭ୍ ଏଣ୍ଡ ସେକ୍ସୁଆଲ୍ ହେଲ୍ଥ
ଏଡକ୍ୟୁସି	ଅଙ୍ଗନୱାଡି ସେଣ୍ଟର
ଏଡକ୍ୟୁପିଆଣ୍ଡ ବି	ଆନୁଆଲ୍ ଡ୍ରାକ୍ ପ୍ଲାନ୍ ଏଣ୍ଡ ବଜେଟ୍
ଏଡକ୍ୟୁଡକ୍ୟୁ	ଅଙ୍ଗନୱାଡି ଡ୍ରାକ୍ଟର
ବି	
ବିଡିଏ	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ
ବିଡିଓ	ବୁକ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଫିସର
ବିଡିପିଏ	ଭୁବନେଶ୍ୱର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ୍ ଏରିଆ
ବିଆଇଏସଡକ୍ୟୁଏସ	ଭାରତ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ସୋସିଆଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଏଜେନ୍ସୀ
ବିଏଲ୍‌ଏସି	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ ଆପ୍ରେଜାଲ୍ କମିଟି
ବିଏଲ୍‌ସି	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ କମିଟି
ବିଏଲ୍‌ସିସି	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ କୋଅର୍ଡିନେସନ କମିଟି
ବିଏଲ୍‌ସିପିସି	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ ଚାଇଲ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ କମିଟି
ବିଏଲ୍‌ଏଫ୍	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ ଫେଡେରେସନ୍
ବିଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି	ବୁକ୍ ଲେଭଲ୍ ମନିଟରିଂ କମିଟି
ବିଏମ୍‌ଡକ୍ୟୁ	ବାୟୋମେଡିକାଲ୍ ଡେପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ
ବିଏମ୍‌ଡକ୍ୟୁଏମ୍‌ଏର୍	ବାୟୋମେଡିକାଲ୍ ଡେପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ (ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ୍)
ବିପିଏଲ୍	ବିଲୋ ପୋଭର୍ଟି ଲାଇନ୍
ସି	
ସିସି	ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍
ସିସିଆଇ	ଚାଇଲ୍ଡ କେୟାର ଇନିଷିଏଟିଭ୍
ସିଡିଏମ୍‌ଓ	ଡିପ୍ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ମେଡିକାଲ୍ ଅଫିସର
ସିଡିପି	କମ୍ପ୍ରେହେନ୍ସିଭ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ୍
ସିଡିପିଓ	ଚାଇଲ୍ଡ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଅଫିସର

ସିଡିଓ	ଡିପ୍ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଭେଟେରିନାରି ଅଫିସର
ସିଇ	କୃନିକାଲ୍ ଏକ୍ସାମିନେସନ
ସିଇଏମ୍	କୃନିକାଲ୍ ଏକ୍ସାମିନେସନ ମ୍ୟାନେଜର
ସିଜିଏର୍ଏସ୍	ସେକ୍ସୁଆଲ୍ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ହେଲ୍ଥ କ୍ଲୀମ୍
ସିଆଇଏଫ୍	କମ୍ୟୁନିଟି ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଫଣ୍ଡ୍
ସିଏମ୍‌ପିଓ	ଚାଇଲ୍ଡ ମ୍ୟାନେଜ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅଫିସର
ସିଓଇ	କମିଶନର ଅଫ୍ ଏଣ୍ଡୋମେଣ୍ଟ
ସିଏସ୍‌ସି	କମନ ସର୍ଭିସ୍ ସେଣ୍ଟର
ସିଏସ୍‌ଏମ୍	ସାଇବରଗେଟ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଏଣ୍ଡ ମଲ୍ଟିମିଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
ସିଭିସି	ଡିପ୍ ଭିଜିଲାନ୍ସ କମିଶନ
ଡି	
ଡିଏ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଅଥରିଟି
ଡିଏଏ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଆପ୍ରୋପ୍ରିଏଟ୍ ଅଥରିଟି
ଡିଏସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଆଡଭାଇଜରୀ କମିଟି
ଡିଏଏଚ୍‌ଏସ୍	ଡାଇଜେକ୍ଟର ଅଫ୍ ଆନିମାଲ୍ ହଲ୍‌ଥ ଏଣ୍ଡ ଡିସିଜ୍‌ସ୍ ଡିପାର୍ଟ୍ମେଣ୍ଟ ଭେଟେରିନାରି ସର୍ଭିସେସ୍
ଡିବିପି	ଡିପ୍ ବୁରିଆଲ୍ ପିଟ୍
ଡିସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ କଲେକ୍ଟର
ଡିସି-କମ୍-ଏସିଏସ୍	ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କମିଶନର-କମ୍-ଆଡିସନାଲ୍ ଡିପ୍ ସେକ୍ରେଟାରିଆ
ଡିସିପିସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଚାଇଲ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ କମିଟି
ଡିସିପିଓ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଚାଇଲ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅଫିସର
ଡିସିପିଏସ୍	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଚାଇଲ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ସୋସାଇଟି
ଡିସିପିୟୁ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଚାଇଲ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଯୁନିଟ୍
ଡିଏର୍‌ଏର୍	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ହେଲ୍ଥ୍‌କ୍ୟାମ୍ପ୍ ହସ୍ପିଟାଲ୍
ଡିଆଇଏଫ୍	ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଇନସେଣ୍ଟିଭ୍ ଫଣ୍ଡ୍
ଡିଏଲ୍‌ଏସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ଆଡଭାଇଜରୀ କମିଟି
ଡିଏଲ୍‌ସିସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ କୋର୍ କମିଟି
ଡିଏଲ୍‌ଏମ୍‌ଆଆ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ମନିଟରିଂ ଏଣ୍ଡ ରିଭ୍ୟୁ କମିଟି
ଡିଏଲ୍‌ଓ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେବର ଅଫିସର
ଡିଏଲ୍‌ଟିଏଫ୍	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ଗାଏ ଫୋସି
ଡିଏମ୍‌ଇଟି	ଡାଇଜେକ୍ଟର ଅଫ୍ ମେଡିକାଲ୍ ଏଣ୍ଡ ଗ୍ରେନିଂ

ଡିପିଏଚ୍	ଡାଇନେକ୍ଟର ଅଫ୍ ପବ୍ଲିକ୍ ହେଲ୍ଥ
ଡିପିଏମ୍ସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଏଣ୍ଡ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କମିଟି
ଡିପିଆର୍	ଡିପୋଜିଟ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ
ଡିଆରଡିଏ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ରୁରାଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଏଜେନ୍ସୀ
ଡିଏସ୍ସି	ଡିଜିଟାଲ୍ ସିଗ୍ନେଚର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ଡିଏସ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ସୋସିଆଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଫିସର
ଡିଟିଏଫ୍ସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଫୋର୍ସ କମିଟି
ଡିଭିଏମ୍ସି	ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଲେଭଲ୍ ଭିଜିଲାନ୍ସ ଏଣ୍ଡ ମନିଟରିଂ କମିଟି
ଇ	
ଇଇ	ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର
ଇପିଆଇସି	ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ପାରାଲେଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଙ୍ଗ୍
ଇପିଭିଜି	ଏକ୍ସିକ୍ୟୁଟିଭ୍ ପୋର୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଭଲନେରେଭୁ ଗ୍ରୁପ୍
ଇଏସ୍ଆର୍	ଏଲିଭେଟେଡ୍ ସର୍ଭିସ୍ ରିଜର୍ଭର
ଇଟିପି	ଏଫ୍ ଏଣ୍ଡ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ
ଏଫ୍	
ଏଫ୍ଏଆରଡି	ଫିସରିକ୍ଟ୍ ଏଣ୍ଡ ଆନିମାଲ୍ ରିସୋର୍ସ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଏଫ୍ଏନ୍‌ଜିଓ	ଫ୍ୟାସିଲିଟେଟିଙ୍ଗ୍ ନନ୍-ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅର୍ଗାନାଇଜେସନ୍
ଏଫ୍ଏସ୍ଆର୍	ଫିଜିକାଲିଟି ଷ୍ଟଡି ରିପୋର୍ଟ
ଜି	
ଜିଆଇଏ	ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ ଇନ୍ ଏଡ୍
ଜିଏମ୍‌ସିଏଚ୍	ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ମେଡିକାଲ୍ କଲେଜ୍ ଏଣ୍ଡ ହସ୍ପିଟାଲ୍
ଜିଓଆଇ	ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
ଜିଓଓ	ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଓଡିଶା
ଜିପିଏ	ଜେନେରାଲ୍ ପାଠ୍ୟାଠ ଅଫ୍ ଆର୍ଟ୍ସ
ଜିପିଏଲ୍‌ଏଫ୍	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଲେଭେଲ୍ ଫେଡେରେସନ୍
ଏଚ୍	
ଏଚ୍ଏଫ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ହେଲ୍ଥ ଏଣ୍ଡ ଫ୍ୟାମିଲି ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଏଚ୍ଏସ୍‌ଓ	ହ୍ୟାଣ୍ଡହୋଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ସପୋର୍ଟ ଅଫିସର
ଆଇ	
ଆଇଏ	ଇମ୍ପ୍ରୁଭେମେଣ୍ଟ୍ ଏଜେନ୍ସୀ
ଆଇଏଏସ୍	ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସର୍ଭିସ୍
ଆଇସିଡିଏସ୍	ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଟାଇଲଡ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ସର୍ଭିସ୍
ଆଇସିପିଏସ୍	ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଟାଇଲଡ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ କ୍ଲବ୍ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ଆଇଏଫ୍‌ଏ	ଆଇରନ୍ ଫଲିକ୍ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟ୍

ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଓ	ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟ୍‌ସନ୍ ଅଣ୍ଡ ଅବଜର୍ଭେସନ୍
ଆଇଏଲ୍‌ଆଣ୍ଡଏ	ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଲିଜିଙ୍ଗ୍ ଏଣ୍ଡ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ସର୍ଭିସ୍
ଆଇଏମ୍‌ଆର୍	ଇନଫୋର୍ମେସନ୍ ମୋଡିଲିଙ୍ଗ୍ ରେଟ୍
ଆଇପିଏସ୍‌ଏସ୍	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପବ୍ଲିକ୍ ହେଲ୍ଥ୍ ଆଣ୍ଡ ଫାମିଲି
ଆଇଆର୍	ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ରିପୋର୍ଟ
ଆଇଆରଡିଏମ୍‌ଏସ୍	ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ରୁରାଲ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଷ୍ଟଡିଜ୍
ଆଇଟିଏ	ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଟାଇଲଡ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଏଜେନ୍ସୀ
ଆଇଡ୍ରାଇଏସ୍‌ଏ	ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଏଣ୍ଡ ଯୋଥ୍ ଏଣ୍ଡ ସୋସିଆଲ୍ ଆକ୍ଟିଭିଟିଜ୍, ଇନ୍ ରୁରାଲ୍ ଏରିଆ
ଜେ	
ଜେଜେ	ଜୁଭେନାଇଲ୍ ଜଷ୍ଟିସ୍
ଜେଏନ୍‌ଏନ୍‌ୟୁ	ଜବାହରଲାଲ୍ ନେହେରୁ ନେସନାଲ୍ ଅର୍ବାନ୍ ରିନ୍‌ୟୁଆଲ୍ ମିଶନ୍
କେ	
କେଜିବିଭି	କସ୍ଟରା ଗାନ୍ଧି ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟ
କେଏସ୍‌ଓଇ	କିଶୋରୀ ଶକ୍ତି ଯୋଜନା
ଏଲ୍	
ଏଲ୍‌ଆଣ୍ଡଏସ୍	ଲେବର ଏଣ୍ଡ ଏମ୍ପ୍ଲୋଇ ଷ୍ଟେଟ୍ ଇନସୁରାନ୍ସ
ଏଲ୍‌ଆଇ	ଲ୍ୟାଣ୍ଡ କମିଟି
ଏମ୍	
ଏମ୍‌ଆଇପି	ମାଇକ୍ରୋ ଇନଭେଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାନ
ଏମ୍‌ଏନ୍‌ସି	ମଲ୍ଟି ନେସନାଲ୍ କମ୍ପାନୀ
ଏମ୍‌ଓଏ	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ
ଏମ୍‌ଓଏସ୍‌ଆଣ୍ଡ	ଉନିଭର୍ସିଟି ଅଫ୍ ଷ୍ଟାଡିଷ୍ଟିକ୍ସ୍ ଏଣ୍ଡ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଇମ୍ପ୍ରୁଭେମେଣ୍ଟ୍
ଏମ୍‌ଓୟୁ	ମେମୋରାଣ୍ଡମ୍ ଅଫ୍ ଅଣ୍ଡରଷ୍ଟାଣ୍ଡିଂ
ଏମ୍‌ପି	ମେମ୍ବର ଅଫ୍ ପାଲିଆମେଣ୍ଟ
ଏମ୍‌ପିଏଲ୍‌ଏଡିଏସ୍	ମେମ୍ବର ଅଫ୍ ପାଲିଆମେଣ୍ଟ ଲୋକାଲ୍ ଏରିଆ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କ୍ଲବ୍
ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଡି	ମହିଳା ଏଣ୍ଡ ଶିଶୁ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଏମ୍‌ଟିପି	ମେଡିକାଲ୍ ଟ୍ରୀନିଙ୍ଗ୍ ଅଫ୍ ପ୍ରେଗ୍ନାନ୍ସ
ଏନ୍	
ଏନ୍‌ଏଚ୍‌ଏଚ୍	ନେସନାଲ୍ ଆକ୍ଟିଭିଟିସନ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଏଣ୍ଡ ହେଲ୍ଥ କେୟାର ପ୍ରୋଭାଇଡର୍ସ
ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ପି	ନେସନାଲ୍ ଟାଇଲଡ୍ ଲେବର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ

ଏନ୍‌ଜିଓ	ନନ୍-ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅର୍ଗାନାଇଜେସନ୍
ଏନ୍‌ଏଲଆର୍‌ଏମ୍‌ପି	ନେସନାଲ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ରେକର୍ଡ ମଡର୍ଣ୍ଣାଇଜେସନ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଏନ୍‌ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଆଇ	ନେସନାଲ ମିଶନ ଫର୍ ମାଇକ୍ରୋ ଇରିଗେସନ
ଏନ୍‌ପିଏ	ନେସନାଲ ପ୍ଲାନ ଅଫ୍ ଆକ୍ଟିଭିଟି
ଏନ୍‌ପିଇଜିଇଏଲ୍	ନେସନାଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଫର୍ ଏଜୁକେସନ ଫର୍ ଗାର୍ଲସ୍ ଆଣ୍ଡ ଏଲିମେଣ୍ଟାରି ଲେଭେଲ
ଏନ୍‌ଓସି	ନୋ ଅବ୍‌ଜେକ୍ଟିଭ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ଏନ୍‌ଏସ୍‌ଆଇଜିଏସ୍‌ଇ	ନେସନାଲ ସ୍କିମ୍ ଅଫ୍ ଇନସେଣ୍ଟିଭ୍ ଟୁ ଗାର୍ଲସ୍ ଫର୍ ସେକଣ୍ଡାରୀ ଏଜୁକେସନ୍
ଓ	
ଓସିଏସି	ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟର
ଓସିଇ ଆକ୍ଟିଭିଟି	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଲିନିକାଲ୍ ଏକ୍ସ୍‌ପ୍ଲୋରେସନ୍ (କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ଏଣ୍ଡ ରେଗୁଲେସନ୍) ଆକ୍ଟିଭିଟି
ଓଡିଏ	ଓଡ଼ିଶା ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟି
ଓଇଏମ୍	ଅରଜିନାଲ ଇକ୍ସ୍‌ପୋଜିଚନ୍ ମାନ୍ୟତାକ୍ରମ
ଓଇଏସ୍‌ଏଲ୍	ଓଡ଼ିଶା ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ ସର୍ଭିସେସ୍ କମ୍ପାନୀ
ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍	ଓଡ଼ିଶା ଜେନେରାଲ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ ରୁଲ୍‌ସ୍
ଓଜିଆଇପି	ଓଡ଼ିଶା ଗାର୍ଲସ୍ ଇନସେଣ୍ଟିଭ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଓଏର୍‌ଆର୍କାଇଭ୍	ଓଡ଼ିଶା ହିନ୍ଦୁ ରିଲିଜିଅସ୍ ଏଣ୍ଡୋମେଣ୍ଟ
ଓଏଲ୍‌ଏମ୍	ଓଡ଼ିଶା ଲିଭିଲିହୁଡ୍ ମିଶନ
ଓଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍	ଓଡ଼ିଶା ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ମିଶନ
ଓପିଡିଆର୍	ଓଡ଼ିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ଡିମାଣ୍ଡ୍ ରିଜର୍ଭ୍
ଓପିଇପିଏ	ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଏଜୁକେସନ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅଥରିଟି
ଓପିଡିବୁଡି	ଓଡ଼ିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ଡ୍ରାକିସ୍ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ
ଓଟିସି	ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରଜେରୀ କୋଡ୍
ଓଟିଇଏଲ୍‌ପି	ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରାଇବାଲ୍ ଏମ୍ପାୟାରମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଲିଭିଲିହୁଡ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ପି	
ପିଏସି	ପ୍ରୋପ୍ରିଏଟରୀ ଆର୍ଟିକ୍ଲ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍
ପିବିଏସ୍‌ଆର୍	ପ୍ଲାନିଂ ଏଣ୍ଡ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟ୍ରାଟେଜି ରେଗୁଲେସନ୍
ପିସିପିଏନ୍‌ଡିଟି	ପ୍ରି-କନସେପ୍ଟସନ୍ ଏଣ୍ଡ ପ୍ରି-ନାଟାଲ୍ ଡାଇଗନୋଷ୍ଟିକ୍ ରେକର୍ଡିଂ
ପିଆଇଏମ୍	ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଇମ୍ପ୍ରୁଭିମେଣ୍ଟସନ୍ ମାନ୍ୟତା

ପିକେଆଇ	ପବ୍ଲିକ୍ ଲେଭେଲ୍ ଟାଇଲ୍ସ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟନ୍ କମିଟି
ପିଏଲ୍‌ସିପିସି	ପିଏଲ୍‌ସିପିସି ଲେଭେଲ୍ ଟାଇଲ୍ସ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟନ୍ କମିଟି
ପିଏମ୍‌ଏସ୍	ପ୍ରିମାଟ୍ରିକ୍ ସ୍କୁଲ୍‌ସିପ୍
ପିଏମ୍‌ସ୍	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ୍ ଯୁନିଟ୍
ପିଓଏ	ପ୍ରିଭେଟ୍‌ସନ୍ ଅଫ୍ ଆଗ୍ରୋସିଟିଜ୍
ପିଓସିଏସ୍‌ଓ	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟନ୍ ଅଫ୍ ଚିଲଡ୍ରେଜନ୍ ଫୁର୍ ସେକ୍ସୁଆଲ୍ ଅପେଲ୍‌ସ୍
ପିପିଆଇଏଫ୍	ପ୍ରୋ-ପୋର ଇନକ୍ଲୁଜନ୍ ଫଣ୍ଡ୍
ପିଆରଆଇ	ପିଆରଆଇ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍
ପିଏସ୍‌ସ୍	ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ସପର୍ଟ୍ ଯୁନିଟ୍
ପିଭିଟିଜି	ପବ୍ଲିକ୍ ଲେଭେଲ୍ ଟାଇଲ୍ସ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟନ୍ ଟ୍ରାଇବାଲ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ୍
କ୍ୟୁ	
କ୍ୟୁଜିଆର୍	କ୍ୱାଟିଲି ଟ୍ୟାଲେଣ୍ଟ୍ ରେଭେନ୍ୟୁ
ଆର୍	
ଆରଡିଏମ୍	ରେଭେନ୍ୟୁ ଏଣ୍ଡ ଡିଜାଷ୍ଟର ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ୍
ଆରସିଡିସି	ରିଜିଷ୍ଟ୍ରାଲ୍ ସେକ୍ଟର ଫର୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ୍ କୋ-ଅପରେସନ୍
ଆରଏଫ୍	ରିଭଲ୍ୟୁସନ୍ ଫଣ୍ଡ୍
ଆରଏଫ୍‌ପି	ରିକ୍ୟୁଏସ୍ ଫର୍ ପ୍ରୋପୋଜାଲ୍
ଆରଆଇଏସ୍‌ସି	ରିଭୁସ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଂ
ଆରଏଲ୍‌ଆଇ	ରୁରାଲ୍ ଲେଭେଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍
ଆରଓଆର୍	ରେକର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ରାଇଟ୍
ଆରଆର୍‌ଏସ୍	ଗ୍ରାଜ୍ୟ ସଭା
ଆରଟିଇ	ରାଇଟ୍ ଟୁ ଏଜୁକେସନ୍
ଏସ୍	
ଏସ୍‌ଏସି	ସେକ୍ଟର ଆଡଭାଇଜରି କମିଟି
ଏସ୍‌ସି	ସିଡିଏଲ୍ କାଷ୍ଟ୍
ଏସ୍‌ସିପିଏସ୍	ସେକ୍ଟର ଟାଇଲ୍ସ୍ ସୋସାଇଟି
ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଓଇ	ସର୍ଭିଜିସ୍ ଟ୍ରାମ୍ ସରୋଜଗାର ଯୋଜନା
ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଜି	ସେଲ୍‌ଫ୍ ହେଲ୍ପ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ୍
ଏସ୍‌ଜେଏସ୍‌ଆର୍‌ଓଇ	ସର୍ଭିଜିସ୍ ସହରା ରୋଜଗାର ଯୋଜନା
ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଟିଏଫ୍	ସେକ୍ଟର ଲେଭେଲ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଯୋଜନା
ଏସ୍‌ଏମ୍‌ସି	ସ୍କୁଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ୍ କମିଟି
ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଇ	ସ୍କୁଲ୍ ଆଣ୍ଡ୍ ମାସ୍ ଏଜୁକେସନ୍
ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍	ସର୍ଭିଜିସ୍ ମ୍ୟାଟର୍‌ସ୍ ସେସିଆଲିଟି
ଏସ୍‌ଏମ୍‌ପି	ସର୍ଭିଜିସ୍ ମ୍ୟାଟର୍‌ସ୍ ସେସିଆଲିଟି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଏସ୍‌ଓଇ	ସେକ୍ଟରମେଣ୍ଟ୍ ଅଫ୍ ଏଜୁକେସନ୍
ଏସ୍‌ପିଏସି	ସେକ୍ଟର ପ୍ଲାନ ଅଫ୍ ଆକ୍ଟିଭିଟି ଚିଲଡ୍ରେଜନ୍
ଏସ୍‌ପିସିବି	ସେକ୍ଟର ପଲ୍ୟୁସନ୍ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ୍ ବୋର୍ଡ୍

ସମ୍ପତ୍ତି	ସେସିଆଲ୍ ପରପଲ୍ ଭେହିକଲ
ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ	ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ରିଜୁୟାରିମେଣ୍ଟ ସେସିଆଲ୍ କେସନ୍
ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ ରୁ ଓ ଆର	କ୍ଷାତିପାୟୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ସାମ୍ପଲିଂ ଉଇଦାଉଟ୍
ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ	ସର୍ବିଶିଭା ଅଭିଯାନ
ସମ୍ପତ୍ତିର ସମ୍ପର୍କ	ସିଡୁଲ୍ଡ ଟ୍ରାଇବ୍ସ ଏଣ୍ଡ ସିଡୁଲ୍ଡ କାଷ୍ଟ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ମାଇନରିଟିଜ୍ ଆଣ୍ଡ ବ୍ୟାକଡ୍ରାଡ୍ କ୍ଲାସେସ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ସମ୍ପତ୍ତି	ସିଡୁଲ୍ଡ ଟ୍ରାଇବ୍
ସମ୍ପତ୍ତି	କ୍ଷାତ୍ରୀ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ସ
ସମ୍ପତ୍ତି	ସେଭେରାଲ୍ ଟ୍ରିଟମେଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍
ଚି	
ଚି ସମ୍ପତ୍ତି	ଗାଟା କଲସଲ୍‌ଜି ଇଞ୍ଜିନିୟରିସ୍ ଲିମିଟେଡ୍
ଚି ସମ୍ପତ୍ତି	ଗାଟା କଲସଲ୍‌ଗାନ୍ସି ସର୍ଭିସେସ୍
ଚି ସମ୍ପତ୍ତି	ଟେକ୍ ହୁମ୍ ରେସନ୍
ଚି ସମ୍ପତ୍ତି	ଆର୍ଟ ପାର୍ଟି ଅତିକ୍ରମ
ଚି ଆର ଆଇପିଟିଆଇ	ଗାଟା ଟେକ୍ ରୁରାଲ୍ ଇନିସିଏଟିଭ୍ ଫର୍ ପୋଭର୍ଟି ଟର୍ମିନେସନ୍ ଏଣ୍ଡ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର
ସୁ	
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ସୁଜର ଏଜେନ୍ସୀ

ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଅନ୍ ଅପରାଇଜଡ୍ ପ୍ରୋସିଡିଂ
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ସୁଟିଲାଇଜେସନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେସନ୍
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଅର୍ବାନ୍‌ଲୋକାଲ୍ ବଡି
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଅଲ୍‌ଟ୍ରା ସାଉଣ୍ଡ କ୍ଲିନିକ୍
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଅର୍ବାନ୍ ପୋଭର୍ଟି ଆଲିଭିଏସନ୍ ସେଲ୍
ସୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଅନ୍‌ଇଣ୍ଟରପ୍ରେଡ୍ ପାଞ୍ଚାରି ସପ୍ଲାଇ
ସୁ ଆର ସମ୍ପତ୍ତି	ସୁଜର ରିଜୁୟାରିମେଣ୍ଟ ସେସିଆଲ୍ କେସନ୍
ସୁ ଡି ସମ୍ପତ୍ତି	ଅର୍ବାନ୍ ଓମେନ୍ ସେଲ୍‌ଫ୍ ହେଲ୍ପ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍
ଭି	
ଭି ସମ୍ପତ୍ତି	ଭାଇସ୍ ରେସ୍ପୋନ୍ସାଲ୍
ଭି ଡି ସମ୍ପତ୍ତି	ଭିଲେଜ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କମିଟି
ଭି ଡି ସମ୍ପତ୍ତି	ଭିଲେଜ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡ ଲିଭଲିହୁଡ୍ ପ୍ଲାନ
ଭି ସମ୍ପତ୍ତି ଏଣ୍ଡ ସମ୍ପତ୍ତି	ଭିଲେଜ୍ ଲେଭଲ୍ ସୋସିଆଲ୍ ଏଣ୍ଡ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ କମିଟି
ଭି ସମ୍ପତ୍ତି	ଭିଲେଜ୍ ଲେଭଲ୍ ସର୍ବ କମିଟି
ଡବ୍ଲୁ	
ଡବ୍ଲୁ ସମ୍ପତ୍ତି	ଓମେନ୍ ଏଣ୍ଡ ଚାଇଲ୍ଡ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ
ଡବ୍ଲୁ ଡି ସମ୍ପତ୍ତି	ଓମେନ୍‌ସେଡ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ ଟିମ୍
ଡବ୍ଲୁ ଆଇ ସମ୍ପତ୍ତି	ଉଇକଲି ଆଇସମ୍ପ୍ ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟେସନ୍
ଡବ୍ଲୁ ଓ	ଓମେନ୍ ଅତିକ୍ରମ

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହାସମାପ୍ତକ
www.cag.gov.in

www.agodisha.gov.in